הארץ

1.40 ש"ח יום ד', ט"ו בחשון התשמ"ט, 26 באקטובר 1988 VOL.69/21051 OCTOBER 26 1988

יותר מכירות
פחות ריצות!
מדריך העסקים דן&בר 1989 יוצא לאור
קח עותק - ותגדיל את עסקיך!
מזמינים עכשיו. בטל: 03-5103355
DB דן אנד ברדסטריט איטנרשיונל

מובארק: רק אלוהים יכול להחיות את רוח קמפ־דייויד, ששמיר הקפיא

מאת יורם המזרחי

איסמעיליה (מיוחד ל"הארץ"). הלך הזמן להדיאת שיחות קמפ־דייויד על הענקת אוטונומיה לשטחים המוחזקים, שכן ממשלת ישראל, בראשות יצחק שמיר, "הקפיאה את רוח קמפ דייויד". כך אמר אתמול נשיא מצרים חוסני מובארק במסיבת עיתונאים באיסמעיליה, עם תום ביקורו הקצר במצרים של נשיא צרפת, פרנסואה מיטראן.

"מי יכול להחיות אותה? רק אלוהים יכול להחיות אותה", הוסיף מובארק בהתייחסו לשיחות קמפ דייויד.

מובארק אמר עוד: "יהיה אשר יהיה, ראש הממשלה שמיר ינצח או יפסיד, העם בישראל הוא שיחליט. אנחנו מתייחסים לממשלות ולא לאישים".

הנשיא מיטראן עזב אתמול את איסמעיליה בתום ביקור עבודה של ארבע שעות וחצי, שבמהלכו שוחח שעתיים עם הנשיא מובארק.

השיחה נסבה על ההתפתחויות האחרונות של המצב במזרח התיכון ועל האפשרות לכנס ועידת שלום.

בת 14 נהרגה במחנה שאטי (עמ' 2)

נפסל קטע מתשדיר המתקדמת (עמ' 3)

470 נוסעי מעבורת טבעו בפיליפינים (עמ' 6)

חברת העובדים תאלץ למכור נכס נוסף (עמ' 8)

בגליון זה 16 עמודים

אופציה לסיגנ יהודית!
ליסינג עם אופציית החזרה למחשבים, ציוד היקפי, פקסימיליות ומערכות טלפונים.
קונטיפורם
טל. 03-7520753, 7525632/3

מזג האוויר

ירושלים 25-11
תל-אביב: 26-16
חיפה: 25-15
באר-שבע: 28-19
רמת הגולן 25-11, טבריה 28-15, עפולה 28-19, שומרון 26-12, יריחו עד 31, עזה 26-17, אילת 32-21

זיהום אוויר

ריכוזי תחמוצות גפרית באוויר שנמדדו ביום 24.10 (ממוצע חצי שעתי במיקרוגרם/מ"ק)

תחנה	מיקרוגרם למ"ק	שינוי מיום קודם
חיפה	285	1163
ת"א	485	176
אשדוד	540	523

תקן ארצי קיים: 1560 מ"ג למ"ק
תקן מוצע מוצע: 780 מ"ג למ"ק
הנתונים מתחנות הניטור של הכ' הסביבה

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.6130	+0.0020
נוסעים	1.9172	+0.0024
שחור	1.8700	+0.0100

שער הסל

יציג	1.7187	+0.0001

זכו בלוטו

אלה המספרים שעלו אמש בהגרלת הלוטו: 3, 7, 14, 25, 31, 42 והמספר הנוסף 39.

120 אלף המהנדסים והאקדמאים יכריזו היום על שביתה כללית

מוחים על סחבת של האוצר ● תופסק העבודה ברשות השידור, שדות התעופה, החברות ממשלתיות; שיבושים צפויים במוסדות להשכלה גבוהה, בבזק, ובנמלים ● יתכן ושידורי הרדיו והטלוויזיה יושבתו ● האוצר מאיים בהוצאת צווי ריתוק לרופאים בבתי החולים

מאת יהודית וינקלר, איתן אבריאל, עוזה אדירור ואריה לביא, כתבי "הארץ"

האיגודים המקצועיים האקדמאים מאיימים להשבית כבר היום את העבודה ברשות השידור, שדות התעופה, החברות ממשלתיות כמו כן צפויים שיבושים במוסדות להשכלה גבוהה, בבזק, וברשות הנמלים ובגופים נוספים.

120 אלף המהנדסים, האקדמאים במדעי החברה והרוח וההנדסאים, מכנסים הבוקר את המוכירויות הארציות, כדי להחליט על שביתה מיידית, לאחר שלטענתם, האוצר נוקט בטקטיקה מכוונת, שמטרתה למשוך את המשא ומתן עד לאחר הבחירות.

סלע המחלוקת שנותר, הוא הוחלת הסכם שכר על החברות הממשלתיות. האוצר הגיש רשימה של 20 חברות, שלא תוכלנה לשלם תוספת שכר, כמתחייב מהסכם המסגרת במשק הציבורי והאקדמאים מתנגדים לקביעה שרירותית של רשימת החברות זו.

בפגישה, שהתקיימה אתמול בבניין משרד האוצר, בין הממונה על השכר באוצר יעקב דנון לבין נציגי האקדמאים בהסתדרות, לא הושגה כל התקדמות. ארגוני העובדים הטעימו אמש, כי הם דורשים התקדמות בנו"מ, עוד לפני הבחירות, מאחר ולאחריהן, "יכול הכל להשתנות". בתגובה לכך אמר הממונה על השכר, כי "טועה מי שחושב שיש מציאות לפני הבחירות".

רשות השידור

ליל גלילי מוסרת "הארץ" מוסרת: ברדיו ובטלוויזיה עלולים לפתוח בעיצומים עוד הערב. זאת לאחר, שהמשא ומתן על השכר ברשות הפסק אתמול. בעקבות זאת, הרדיע יו"ר אגודת העיתונאים בירושלים, גבי ברון, למסתדה על יחסי עבודה, נחמן אורי, כי העובדים מתכוונים לקיים שביתת אזהרה היום ומחר בשעות הערב וכי הם אינם שוללים צעדים אחרים. צעדים אלה עלולים לפגוע גם במשדרי הבחירות.

הישיבה הופסקה, לאחר שהתברר לעיתונאים, כי אין רשות השידור מוכנה לחתום על הסכם השכר לשנת 1987, המהווה בסיס להסכמים לשנים 1988-89. בתגובה נמסר מן ההנהלה, כי היא רואה בשביתה איומים בהשבתה, העלולים לפגוע במשדרי הבחירות ובכך בציבור כולו.

בנקים

מטה המאבק המשותף לשמונה

(סוף בעמוד 4)

מדריך לעיצומים במשק

■ האקדמאים בשירות המדינה: משביתים

המהנדסים, האקדמאים במדעי הרוח והחברה וההנדסאים בשירות המדינה מתכנסים היום כדי להחליט על שביתה שתחל מיד. שביתה כזו עשויה לפגוע ברשות השידור, שדות התעופה, בזק חברות ממשלתיות וכן גם במוסדות להשכלה גבוהה.

■ רשות השידור: שיבושים

העיתונאים ברשות השידור עשויים לפתוח בעיצומים כבר הערב ולשבש, בין השאר, גם את משדרי הבחירות.

■ בנקים: העיצומים נמשכים

במערכת הבנקאית ימשכו השיבושים החל ממחר יפסיקו כל עובדי הבנקים, גם לבכירי המשכורות של בנק הפועלים. זאת במחאה על אי הצטרפותם של עובדי בנק הפועלים למאבק לשיפור תנאי שכרם. שביתה מלאה - בשבוע הבא.

■ בתי ספר התיכוניים: היום ב־10

בתי הספר העל יסודיים יושבתו הבוקר והלימודים בהם יחלו רק בשעה 10. המורים מתכנסים לאסיפות מחאה מחר.

■ בתי החולים: צווי ריתוק

משרד האוצר מתכוון להוציא צווי ריתוק כנגד הרופאים בבתי החולים הממשלתיים ולמנוע את השבתת בתי החולים מחר. במשא ומתן בין הצדדים עדיין אין התקדמות.

■ בתי המשפט: אין קבלת קהל

עובדי בתי המשפט החליטו שלא תהיה קבלת קהל בכל מערכת בתי המשפט, מהיום ועד הודעה חדשה.

שר החוץ נזקק לסיוע המשטרה כדי להיחלץ מאסיפות בפ"ת ובנווה עופר

שמיר מחריף התקפתו על פרס: רוצה האמת שניפץ חלום האחדות הלאומית

"במקום קמפ־דייויד רצה פרס להכתיב לנו קפיצה לבלתי־נודע, לתבוסה, לכניעה מוחלטת" ● פרס: אני אומץ את נציגי הימין לשיחות עם המשלחת הירדנית־פלשתינית למו"מ לשלום

מאת אילן שחורי

כתבי "הארץ" לענייני מפלגות

ראש הממשלה יצחק שמיר כינה אמש בעצרת בחירות בראשון לציון את ממלא מקומו שר החוץ שמעון פרס "רוצח האמת". שמיר, המחריף את התקפותיו על יריבו לקראת השלב המדרון של מערכת הבחירות, טען כי תכביותיו מבוססות על שקר האשים את יריבו בהבאת הוועידה הבין־לאומית בצורה פלא, בדיוק כשהתבקש לבצע את הרוטציה.

שמעון פרס אמר אתמול, כי אם המערך ינצח בבחירות, הליכוד ומפלגות הימין יסרבו להשתתף בממשלה בראשותו, הוא יזמין אותם להשתתף בצוות המשא והמתן לשיחות השלום עם המשלחת הירדנית־הפלשתינאית.

שמיר טען, כי פרס ניהל מדיניות חוץ פרטית, והלך לחפש שיתוף פעולה עם גורמים ערביים, תחודשים ועידה בין־לאומית וזו, לדעת ראש הממשלה, תוביל את מדינת ישראל למדרון הנסיגה של קווי '67.

"עברו שנתיים מיום הקמתה של הממשלה, ולפתע פתאום החליט פרס, כי דרכה של הממשלה אינה מביאה לשלום. הוא צרק את התרבית המוסכמת לפח האשפה. "אני שואלים היום למה עשה זאת. לא היתה שום סיבה. התשובה ברורה: פרס היה צריך לעבור ממשרד ראש הממשלה למשרד החוץ. מי שכינה אותי רוצח השלום הוא רוצח האמת", אמר שמיר.

שמיר טען כי תוכנית קמפ דייויד מבטיחה סיכוי רציני לשלום ומונעת כל סיכון לביטחון. "במקום זה רצה פרס להכתיב לנו קפיצה לבלתי־נודע, לתבוסה, לעימות ולכניעה מוחלטת", אמר שמיר.

בפגישה עם הכתבים לענייני מפלגות אמר פרס, כי יזמין להשתתף בממשלה בראשותו את נציגי כל המפלגות הציוניות במדינה, בהתאם לתוכנית, שלום ברורה שתעמוד במרכז בסיס פעולתה של הממשלה.

לדברי פרס, להחלטתו לצרף לצוות המשא והמתן גם מנציגי האופוזיציה בימין לא היה תקדים עד היום, מלבד משלחת ישראל לארה"ב, שבה יש נציגות מלאה למפלגת האופוזיציה הגדולה.

"התנהלויות אני שלום" לדבריו, כבל שמערכת הבחירות מתקרבת לסיומה מתבהרת התמונה שלפיה אחרי ה־1 בנובמבר תעמוד ישראל בפני שתי דרכים קוטביות. המשך מאסיווי של התנחלויות, אם הליכוד ינצח בבחירות, או תקווה מוחשית לשלום עם תחילת המשא המתן, אם ינצח המערך.

פרס חזר ואמר כי כל סיכום של משא ומתן מדיני יובא למשאל עם ולא ייחתם כל עוד לא יתקבל לו רוב.

יו"ר מפלגת העבודה תקף את שמיר ואת ראשי מטה הבחירות בליכוד על ההסתה הפרועה שהם מנהלים נגדו אישית ונגד מפלגת העבודה. הוא טען כי ההסתה גורמת לגילויי אלימות כלפיו וכלפי אישים אחרים במפלגתו. "שמיר מאשים אותי כל יום כאילו הוכן למכור את המדינה. לא ראיתי מעודי תעמולה פרועה כזאת", אמר.

(סוף בעמוד 4)

שמעון פרס בתחנה המרכזית בירושלים, אתמול, כשהוא מוקף שומרים (צילום: מיקי ...)

רבין מתנגד להגדלת אזור הביטחון; חושש שצה"ל "יסתבך" עם האוכלוסיה

הוגברה הערנות בגבול הצפון ● "יותר מ־1,500 חיילים, עם טנקים, רוכזו באזור מאז יום שני בבוקר, 48 שעות לאחר הפשיטה האווירית" - מוסר "גארדיאן" הלונדוני מלבנון

מאת דן סגיר

סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

שר הביטחון, יצחק רבין, מתנגד להגדלת אזור הביטחון בלבנון, מן המבט" ש את ישראל עם האוכלוסיה הלבנונית. בוועדת החוץ והביטחון אמר אתמול רבין, כי המחבלים עלולים להרחיב את מעגל האלימות לקראת הבחירות בישראל ובכינוס המועצה הלאומית הפלשתינית.

רבין סיפר, כי היה צורך במבצע קטנה לפגיעה בחיילי צה"ל בשבוע שעבר, שכן היא נועדה שלא לפגוע באזור מוסלמי סמוך.

המבנן הראשון של צה"ל בצפון הוא להבטיח את שלום הגליל, ולאחר מכן לצמצם את מחיר הפגיעה בו.

חיזבאללה, סיפר רבין, תקף מתוך תחמושת של החיזבאללה ליד צור, והתפוצצות התחמושת גרמה שני יממות. בהתייחסו לחוליה שנתפסה שלשום אמר רבין כי אנשיה החזיקו 6 רקטות ו־47 רימוני־יד, הנערה בת ה־18 נמנתה על מפקדי החוליה ואף ניהלה מו"מ בשמה.

סוכנות עתי"ם מוסרת, כי צה"ל מגלה ערנות מוגברת לאורך גבול לבנון, מחשש להמשך ניסיונות המחבלים לחדור לאצבע הגליל.

"צה"ל הוא היום הגורם העיקרי של פעילות המחבלים באזור הביטחון בלבנון", אומר קצין בכיר בצה"ל. בכל מבצע, יש כיום 50 פיגועים בחודש נגד צה"ל, בעיקר הפעלת מטעני־צד ותקיפת סיורים. האוכלוסיה באזור הביטחון נוטה לשתף פעולה עם צה"ל לאחר שנוכחו לדעת, כי רק צה"ל מסוגל להגן עליהם.

שאול צדקה, סופר "הארץ" בבריטניה, מוסר: "יותר מ־1,500 חיילים, עם טנקים, רוכזו באזור מאז יום שני בבוקר, 48 שעות לאחר הפשיטה האווירית" - מוסר "גארדיאן" הלונדוני מלבנון.

העיתון מצטט "גורמי ביטחון המערבים", כי המצבת חיל־האוויר מהווה איום על סוריה, שכן אזור המקומות שנפגעו היה במרחק 1.5 ק"מ מריכוזי הצבא שלה.

סוכנות רויטרס מוסרת, כי כ־700 חיילים ישראלים ו־45 כלי־שריון התפרסו אמש בשוליים הצפוניים־מזרחיים של אזור הביטחון - לדברי מקורות ביטחון באזור.

ממקורות אלה נמסר, שהחיילים והשריון, לרבות טנקי "מרכבה", חצו בשעה 17.00 את הגבול באזור מטולה. הם התפרסו בחוות בת 12 ק"מ, בגבעות השולטות על הכפרים השיעיים של מערב הבקאע, במרחק כ־15 ק"מ מן הגבול.

דובר צה"ל הכחיש ידיעות אלה.

המחבלים שחדרו לקילא חשבו שהם בישראל

מאת מנחם הורוביץ, סופר "הארץ" בצפון

מוסמר שיח, חייל צה"ל שהצליח שלשום לברוח מביתו בכפר קילא ולהזעיק את כוחות הביטחון כדי שיחלצו את בני משפחתו מידי המחבלים, סיפר אתמול כי המחבלים היו בטוחים שהם נמצאים בשטח ישראל.

האיש סיפר אתמול: "שני מחבלים פרצו לביתי. הם ביקשו ממני תעודות זהות. אמרתי להם שאני מוסלמי, אבל הם אמרו: לא אתה יהודי. לבסוף שכנעו שהם אינם בשטח ישראל אלא בלבנון".

מפקד צה"ל עומר להעניק למוסמר שיח את הצטיינות מיוחד על התושיה שגילה בהזעיק את כוחות הביטחון. נכבדי לבנונים עומדים לקיים היום מפגש בכפר אלחיאם כדי לגנות את פעולת המחבלים סמוך למטולה.

הושעו תעודות עיתונאי של שלושה כתבי־חוץ שעקפו הצנזורה הצבאית

הצנזור הראשי הגיש תלונה למשטרה ● בירושלים שוקלים גירוש מישראל של כתבים זרים שלא יגישו ידיעותיהם לצנזורה הצבאית בעניין פעילות היחידות הסודיות "דובדבן" ו"שמשון"

מאת דן סגיר

סופרו הצבאי של "הארץ"

בעקבות הידיעה ששלוש סוכנות הדיווח מירושלים על פעולתן של שתי יחידות צבאיות סודיות בשטחים, בלי להגישה לצנזורה צבאית, הוחלט אתמול לשלול משלושה כתבי־החוץ את תעודות העיתונאי מטעם לשכת העיתונות הממשלתית. ראש לשכת העיתונות הממשלתית הדגיש, כי אין כל קשר בין נכונות או אי־נכונות הידיעות שפורסמו, לבין החובה להגיש כתבות וידיעות לביקורת הצנזורה.

העיתונאים, שתעודותיהם הושעו, הם ראש המשרד של הדיילי בישראל, פול טיילור, הכתב שהביון את הידיעה, סטיב וייצמן, והכתב "סיינבשל טיימס", אבנר חיסלי, שפירסם אף הוא את הסיפור תוך עקיפת הצנזורה. במקביל, הגיש הצנזור הראשי, תא"ל יצחק שני, תלונה למשטרה נגד העיתונאים הזרים שעברו על תקנות הצנזורה הצבאית.

הידיעה שלא הוגשה לצנזורה סיפרה על פעולותיהן בשטחים של יחידות צה"ל מיוחדות בשם "דובדבן"

(סוף בעמוד 4)

בקרוב חתימת הסכם לבניית צוללות עבור חיל־הים בגרמניה המערבית

רכיבים אחרים של פרוייקט הצטיידות חיל־הים - לקראת סיכום סופי עם האמריקאים

מאת דן סגיר

המגעים המורכבים בין ארה"ב, ישראל וגרמניה בנושא בניית שתי צוללות "דולפין" לחיל הים הישראלי בגרמניה, במימון אמריקאי, הגיעו לסיומם והחוזה ייחתם מיד לאחר קבלת האישורים האחרונים מארה"ב.

סכום העסקה הוא 360 מיליון דולר במחירים קבועים, כאשר תמורת 75% מסכום זה מתחייבת גרמניה לבצע בישראל רכישות גומלין בעבודות ספנות ובנושאים אחרים. מתוך סכום זה 80 מיליון מארק יופנו לעבודות במספנות ישראל. את הדברים מסר אתמול מנכ"ל משרד הביטחון, האלוף (מיל') דוד עברי, בפגישה עם כתבים צבאיים.

בנושא בניית שלוש ספינות טילים מדגם "סער 5" בארה"ב ובישראל, סוכם לדבריו עם קבלן אבר, ריקאי על בניית הגוף בסכום כולל של 300 מיליון דולר. שאר הכסף - עד לסכום הכולל של הפרויקט בסך 1.2 מיליארד דולר - יופנה למימון, פיתוח וייצור מערכות הסטי"לים. משרד הביטחון יזם, לדבריו, הקמת קונצרן משותף של 3 חברות ישראליות: תדיראן, אלביט והתעשיה האווירית (דרך המכון־התכנות מב"ת, אלתא) אשר יקבל בפרוייקטים השונים למערכות הספינות, אשר יוחלט לרכוש בישראל.

האלוף עברי ציין שבאחרונה אישר הקונגרס האמריקאי בקשות ישראליות שתוביל את עלותם של 60 מטוסי אף־16, ב־90 מיליון דולר לכל המדויקים. כל מטוס יעלה כ־30 מיליון דולר. במקביל, עומדת ישראל בסוף החודש לחתום על רכישת 5 מטוסי אף־15 בסכום של 180 מיליון דולר.

מנכ"ל משרד הביטחון ציין, כי השנה גדל בשיעור ניכר היצוא הביטחוני של ישראל לארה"ב, הנהנה מהקלות והסיוע במסגרת מיזכר ההבנה בין שתי המדינות שנחתם בדצמבר 87. מבחינת חוזים שנחתמו סוכם השנה על יצוא של 480 מיליון דולר. לקראת השנה הבאה צופה עברי התאוששות ניכרת בתעשיות הביטחוניות בישראל, לאחר שנת משבר מאז ביטול פרויקט ה"לביא".

בון מכחישה כי תיתן לירדן אשראי למטוסים

מאת דניאל דגן

מוסקווה (מיוחד ל"הארץ"). דובר ממשלת בון, פרידהלם אוסט, אמר אמש ל"הארץ", כי גרמניה המערבית לא נתנה לירדן אשראי לרכישת מטוסי טורנדו. ידיעות על אשראי כזה הופיעו שלשום בעיתונות הגרמנית.

במוסקווה אמר אמש דובר משרד החוץ המערב־גרמני, גם הוא בתשובה לשאלת "הארץ", כי בנק ממשלתי מעוניין להעניק הלוואה לרכישת המטוסים. האשראי הוא של כ־24 מיליון דולר, שנועדו לסייע ברכישת 18 מטוסי קרב ובצגה מסוג טורנדו. המטוסים מיוצרים במשותף על־ידי בריטניה, גרמניה המערבית ואיטליה.

(ע"ע). הידיעה על מימון קניית המטוסים עוררה אתמול סערה בחוגים מדיניים בבון, לרבות בקואליציה. אולף פלדמן, ציר פרלמנט מהמפלגה הליברלית (החברה בקואליציה), גינה בחריפות את תוכנית המימון, שהופיעה שלשום על־ידי העיתון "סאנטסייטונג".

קארסטן פויגט, ציר המפלגה הסוציאל־דמוקרטית־שבאופוזיציה, אמר כי זהו "שערוריה מבחינה פוליטית ופשע מבחינה מוסרית".

לדברי "סאנטסייטונג", באחרונה רשמי תתבצע מכירת מטוסי הטורנדו לירדן על־ידי בריטניה, הדבר זה יאפשר לעקוף את החוק המערב־גרמני.

זוג יהודי נרצח בתוניס

(ע.ה.) זוג קשישים יהודי, סימון הינס ממן, בני 77 ו־72, נמצאו כשבת הדרכים בדירתם בעיר תוניס, בירת תוניסיה.

אחיהם, המתגורר בפאריס, מסר לתחנת גלי צה"ל, כי בני הזוג חששו בדרך כלל לצאת מדירתם, ורק בשבת נהגו ללכת לבית הכנסת.

לדברי האח, נראה שהרצח בוצע על רקע פלילי של מעשה שוד ולא על רקע לאומני. עם זאת עצרה המשטרה להקירה את המתפלל שגילה את הגופות. הקהילה היהודית תטפל בהלוויה.

לאה שקדיאל השתתפה פעם ראשונה בישיבה של המועצה הדתית

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

בפעם הראשונה השתתפה אתמול לאה שקדיאל כחברה מן המניין בישיבת המועצה הדתית שהתכנסה אתמול בעיירה ירוחם. בישיבה ניבחר יו"ר חדש למועצה הדתית דוד חזות. לאה שקדיאל התפרסמה במאבק אותו ניהלה נגד שר הדתות, אשר אסר על ישיבה של אשה במועצה הדתית. שקדיאל פנתה לבית המשפט הגבוה לצדק ולאחר דיונים משפטים קבע בית המשפט, כי על שר הדתות לאפשר לשקדיאל לכהן כחברה מן המניין במועצה הדתית. שקדיאל אמרה אתמול "זו הרגשה נפלאה, קיבלו אותי יפה מאוד. הכל עבר בשלום".

עוד הוסיפה כי לא תפסיק את פעילותה הציבורית למען קידום מעמד האשה בישראל. "גבורתי תהיה עכשיו, עתה יש להפשיל שרוולים ולהתחיל לעבוד: יש לשפר את שירותי הדת בירוחם, יש לעשות בדק בית במועצה הדתית ולראות מה השאירו מאחורינו חברי המועצה הקודמת".

שוק ההון

ביקושים למניות הבנקאיות

מאת יהודה שרוני

מגמת הביקושים למניות הבנקים נמשכה אתמול, עקב ההשחתה מפני פיחות חד פעמי של השקל לעומת הדולר. בשוק המניות הודרפה אתמול מגמת ירידות השערים, ההיצעים נקלטו בעיקר על ידי גופים מוסדיים הפועלים באמצעות בנק דיסקונט. רמת המחירים בשוק איגרות החוב נותרה ללא שינוי. בנק ישראל פיחת אתמול בשיעור נמוך את השקל לעומת הדולר

עכשיו גם אתה יכול להנות מהלוואה עסקית במחיר כמו בניו יורק ולונדון

הלוואה עולמית

בחר בין הלוואה צמודה לדולר ארה"ב או הלוואה צמודה לליה שטרלינג ותהנה מריבית נמוכה במיוחד כמו בניו יורק או בלונדון

הלוואה צמודה לדולר ארה"ב		הלוואה צמודה ללירה שטרלינג	
הריבית בניו יורק	הריבית בבנק לאומי	הריבית בלונדון	הריבית בבנק לאומי
*12%	12%	*14%	14%

* פריים + 2%

ההלוואה לתקופה של 2-3 שנים בריבית קבועה.
מינימום הלוואה 100,000 ש"ח.
הבנק רשאי להפסיק את התוכנית או לשנותה בכל עת.
שעורי הריבית נכונים ליום הפרסום.
בבטחונות כמקובל בבנק.
פרטים בכל סניפי בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

ראיתי שמעתי

מנחם בגין, ראש הממשלה לשעבר, טילפן אתמול לראש הממשלה, יצחק שמיר, ובירך אותו לרגל יום הולדתו. בגין איחל לשמיר הצלחה בבחירות. הטלפון הגיע ללשכת ראש הממשלה זמן קצר לאחר שעובדי הלשכה ערכו מסיבת יום הולדת קצרה וצנועה, שבה הפתיעו את "הבוס" שלהם. הם הכינו לו עוגת יום הולדת שעליה נכתב "לראש הממשלה, יצחק שמיר, עוד ארבע שנים ועד 120". מנכ"ל המשרד, יוסי בן אהרון, בירך בשם העובדים וראש הממשלה השיב בדברי תודה. החגיגה הקטנה הסתיימה בהרמת כוסית.

אחת המשימות הראשונות של הממשלה החדשה תהיה אישור מינוים של שורת פקידים בכירים במשרד החוץ וראשי נציגויות בבירות העולם. המנכ"ל, אברהם תמיר, הצליח ברגע האחרון להביא לבחירתם של בעלי תפקידים חשובים בוועדת המינויים העליונה של המשרד, והסם בכך את דרכם של עסקנים פוליטיים. המינויים הבולטים הם: שגרירים – מיכאל בבלי בדרום אפריקה, יצחק לאור ליד מוסדות האו"ם בז'נווה; יצחק שפי בארגנטינה; שמואל אבנת בבין דילנר ודני מוקדי בצ'ילי. קונסולים כלליים – יעקב לוי בבוסטון ומשה ליבנה במיאמי. עדיין נותרו פנויות משרות השגרירים באו"ם, בצרפת ובברזיל, ועליהן יתמנו רבים לאחר הבחירות.

הדוכס מייקל אלנבי התקבל אתמול על ידי נשיא המדינה, חיים הרצוג, במשכן נשיאי ישראל. נכדו של המצביא האנגלי, שכבש את ירושלים מידי התורכים, מבקר בישראל עם רעייתו. אלנבי (57), הוא חבר בית הלורדים הבריטי, והוא אמור לבקר באתרים שמנציחים את עקבות מסעו הצבאי המפורסם של סבו. אתמול נערך לו גם מפגש עם ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, ליד מגדל דוד, האתר שבו קיבל אלנבי את כניעת ירושלים. בכוונת אלנבי לחזור בשנה הקרובה לישראל עם קבוצה של חברי בית הלורדים מבריטניה. שרים

ר"ץ או גינס: בכירי הוועד הציר של המפד"ל ביקשו אתמול להגיש לתנועת ר"ץ שי מקורי: כיפה שקוטרה שני מטרים, שנסרגה במשותף במבצע שיתוף עשרות בנות אולפניות דתיות. במשרד ר"ץ בתל־אביב סירבו לקבל את התשורה. גורמים בוועד הציר של המפד"ל הביעו תמיהה על כך. לדבריהם, רצו לבטא בשי זה את המסר שיש מכנה משותף למפד"ל ולר"ץ, אולם מה שחשוב לדעתם לר"ץ הוא קצת אמנה שנקשרה בין שני המוסדות. בלית ברירה החליטו יזמי המבצע לנסות ולרשום את הכיפה הסרוגה הגדולה בעולם בספר השיאים של גינס.

מיקיס תיאודורקיס: התקף לב בסיור

מיקיס תיאודורקיס, המלחין היווני ("זורבה היווני", "הבלדה על מטאוזן"), לקה בהתקף לב בעת סיור הופעות בבלגיה. הוא אושפז באנטוורפן ולא נשקפת סכנה לחייו. תיאודורקיס בן ה־63 היה במסע הופעות של תשעה ימים בבלגיה, אך לא הספיק לסיימו.

אריה גלבוע

"ליל הבדולח", שחל בליל ה־9 בנובמבר, יצוין על ידי רשות הדואר בבול זכרון שיעצב דוד פנוס. לציון המעמד תוטבע חותמת יום ראשון מיוחדת ועליה הכתובת "50 שנה לליל הבדולח", בסניף דואר מיוחד שיפתח באותו יום ב"יד ושם" בירושלים. מערב גרמניה הנפיקה אף היא בול זכרון לזכר אותו לילה, בו הוצתו ונהרסו בתי כנסת ברחבי גרמניה, עשרות יהודים נרצחו ובתי עסק יהודיים נשדדו. הלוחות הראשונה שלהם נדפסה. על הבול הגרמני מופיעה תמונת בית הכנסת בעיר באדן באדן, שנהרס ב"ליל הבדולח".

חיים גלאון

בווילנה, בירת ליטא, חגגה את תחייתה הלאומית בתהלוכת לפידים, שירי עם, הנפת דגלים ותפילה בכנסיות הקתוליות – שורת אירועי התרוממות רוח, הגורמת לליטאים לשכוח כי הם עדיין נתונים לשליטת "האח הגדול" במוסקווה. השמחה אינה רק לרוסים. גם הפולנים, שכניהם של הליטאים, אינם אהודים בווילנה. כתב עיתון שוודי מצטט סיסמאות שקרא על קירות בתים בווילנה: "רוסים לסיביר, יהודים לישראל, פולנים למשרפות".

אליהו זהבי, קופנהגן

בעריכת עידית רוזנבלום

בת 14 ממחנה שאטי נהרגה מאש חיילי צה"ל; 13 פצועים בגדה וברצועת עזה

נער בן 17 נורה ונפצע קשה במחנה נוסראת, הנתון תחת עוצר

מאת איתן רבין ודן סגיר, סופרי "הארץ", המשכנות עתי"ם

חיילי צה"ל הרגו אתמול בירייה נערה בת 14 במחנה הפליטים שאטי ברצועת עזה. עוד שמונה בני אדם נפצעו בתקריות אחרות ברצועה. בגדה המערבית נפצעו חמישה אנשים מאש חיילי צה"ל.

מקורות צבאיים מסרו, כי אתמול אחרי הצהריים הוזעקו למחנה שאטי חיילים לפיזור המון אלים, שניסו לתקוף חיילים באבנים. בתגובה ירו החיילים קליעי פלסטיק. זמן קצר לאחר מכן, הובאה מהמחנה לבית החולים "אל אהלי" בעזה גופתה של הנערה מנאל סמור (14) שנורתה בחזה ומתה. עוד שניים מתושבי המחנה, מוחמד סעידי (25) ותאסם אל עבסי (17) נפצעו קל בידיהם.

במרכז עזה הותקפה מיכלית צבאית בבקבוק תבערה. מקורות ערביים טענו שנהג המיכלית ירה לעבר משליכי בקבוק התבערה וכתוצאה מכך נפצעו שלושה עוברי אורח שהועברו לבית החולים "אל אהלי". בניג דובר צה"ל בעזה הכחיש זאת.

בתקרית ירי אחרי הצהריים במחנה נוסראת, הנתון בעוצר, נורה מוחמד עלי עבדאללה ויירא (17), שהועבר במצב קשה לטיפול בתל השומר. פצוע אחר בנוסראת הוא הילד אחמד סמור, שהועבר לבית החולים "אל אהלי" לאחר שנורה בידו.

אחרי הצהריים פוזרו מפגינים גם במחנה הפליטים ג'באליה. שני קליעי פלסטיק פגעו בבטנו ובידו של מוחמד חסן חליל (27), שהועבר לבית החולים "אל אהלי".

5 פצועים בגדה

אתמול אירע מספר מועט יחסית של תקריות יידוי אבנים בגדה המערבית – נפצעו בהן חמישה אנשים מירי של כוחות צה"ל. צעיר אחד נפצע בשכם, אחד ברמאללה, שני פצועים בבית פוריק באזור שכם ופצוע אחד בכפר המכוך תמון. כך מסרו מקורות צבאיים וערביים בגדה.

בקלקיליה הוצת ביתו של מוחמד ג'אבר, תושב המקום, שנחשד בשיתוף פעולה עם השלטונות הישראליים.

נסגר בי"ס ראשונה במזרח ירושלים

עשרות תלמידים ממזרח ירושלים התפרעו אתמול וזרקו מבנזיות לאחר שנציגי משרד החינוך הגיעו לבית הספר ראשויה במזרח ירושלים כדי להודיע על הפסקת הלימודים למשך יומיים.

עשרות תלמידים מבית הספר ומבתי ספר סמוכים החלו להתפרע, יצאו לרחובות והקימו מחסומי אבנים ועגלות אשפה. התלמידים ידו אבנים לעבר כלי רכב ותלפים בחומות סאלח אדרין ושאר ג'זה וגרמו נזקים קלים למספר מכוניות.

אוטובוס אגד שנסע בקו 23 בשכונת ואדי ג'וז סמוך לסנהדריה נרגם באבן. שמשת האוטובוס נופצה. איש לא נפגע.

מנהלי בתי"ח מסרבים לגבות

מנהלי תשעת בתי החולים הממשלתיים בשטחים החליטו לפני כשבועיים להפר את הוראת המינהל האזרחי לגבות תשלום של שלושה ימים מראש מכל פצוע או מאושפז שנפגע בהפגנות. לדבריהם, הדבר נוגד את מצפונם, סותר את עקרונות תפקידם כרופאים ומסכן את חייהם.

במינהל האזרחי מסרו בעניין זה שתי תגובות סותרות. גורם בכיר אחד ציין שאין אוכפים את ההוראה והיא אינה מיושמת; מקור אחר אמר שהמינהל לא יוותר בנקודה זו.

נזיפה לקצין על דיווח רשלני

קצין צה"ל שהיה אחראי לתקרית שלשום במחנה הפליטים "פרעה" ליד שכם, שבה נהרג ערבי בן 17, ננזף אתמול על שלא העביר דיווח מסודר לאחר התקרית לדרגים שמעליו. מסיבה זו, הסבירו אתמול, התקשו מקורות צבאיים להגיב שעות ארוכות לאחר סיום התקרית על טענות תושבים ערבים כי אחד המפגינים, מוחמד יוסף שחין, נהרג.

חילופי גברי בפרקליטות בעזה

סרן מאיר קליינר, התובע הצבאי, מונה לסגן היועץ המשפטי של חבל עזה. במקומו מונה סגן עופר ברויים, המשמש עתה כתובע הצבאי ברצועה.

דובר צה"ל בעזה הודיע בטעות על מותו של בן 7

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

טעות של דובר צה"ל בעזה, שהודיע אתמול לעיתונאים על מותו, כביכול, של ילד בן 7 משכונת שבורה ברפיח מאש חיילי צה"ל, שודרה בכל סוכנויות הידיעות בעולם ובמהדורות החדשות בישראל.

לאחר הפגנות שהיו שלשום ברפיח הודיע דובר צה"ל, כי הילד עלי חוסין משכונת שבורה נפגע קשה מקליעי פלסטיק שפגעו בחזהו. הילד הועבר למרכז הרפואי "שיבא" בתל השומר, ועל־פי הודעת דובר צה"ל הוא מת מפצעיו.

דובר צה"ל הודיע, כי צה"ל חוקר את נסיבות מותו של הילד, אך מיד שודרו הידיעות בסוכנויות הידיעות של הכתבים הזרים. לעזה הגיעו צוותים זרים שביקשו לראיין את משפחתו של הנער.

אך כעבור שש שעות הודיע דובר צה"ל בעזה כי הנער חי וקיים, הוא מיהר לתקן את הודעתו – שבינתיים גרמה לסערה בעזה ולהפרות סדר במחנות הפליטים. בניג דובר צה"ל בעזה אמר כי מדובר בטעות מצערת: הילד פצוע והוא בהכרה מלאה.

חייל מואשם בירי על מפגינים

מאת איתן רבין

בבית הדין הצבאי של פיקוד דרום הוגש כתב אישום נגד חייל צה"ל הנאשם, כי ירה ללא הוראת מפקדו האישי שתי יריות לכיוון מפגינים במחנה הפליטים שאטי בעזה.

על פי כתב האישום, שהגיש התובע הצבאי, סרן אבי מנדלבליט, נאמר, כי בתאריך 27 בספטמבר '88 עשה החייל שימוש, ללא סמכות, בנשקו האישי

חובש במשפט חיילי גבעתי: חיילים היכו עצירים ככה סתם

מאת איתן רבין

קצין צה"ל, המשרת במנהל האזרחי, היכה את הערבי שבגרימת מותו נאשמים ארבעת חיילי גבעתי. חובש המשרת בגבעתי, טוראי ברק שוה, טען בעדותו אתמול בבית המשפט הצבאי כי קצין צה"ל הגיע למאהל ג'באליה והכה את המנוח, האני אל שאמי מכות קשות.

אתמול העידו בהמשך המשפט שני חובשים מיחידת גבעתי שהיו באותו יום במחנה הפליטים ג'באליה.

החובשים טענו כי ראו אל שאמי הוכה במאהל ג'באליה על ידי חיילי מילואים ואנשי משמר הגבול. במהלך הדיונים אתמול האשים הסניגור הצבאי, סרן יהודה ברינהאום, את התביעה בהסתרת מידע. התביעה, בראשותו של סרן ירון לוי, ביקשה להוסיף עדים נוספים מטעמה. הסנגור תבע לזמן לסניגוריה את קיומו של מפקד כוחות צה"ל לשעבר ברצועת עזה, תא"ל יעקב אור, שיוזמן להעיד במשפט. אתמול נמסר, כי התביעה הצבאית ערכה שיחזור במחנה הפליטים ג'באליה והקלטת של השיחזור תוצג בישיבה הבאה, בעוד כשלושה שבועות.

בסוף יום הדיונים אתמול ביקש הסניגור הצבאי הראשי סא"ל דוד רונן לשחרר את הנאשמים ממעצרם, אך השופט אל"מ ד"ר עמנואל גרוס דחה את הבקשה והורה להגיש לו בקשה כתובה בנושא. ביום חמישי ידון בית המשפט הגבוה לצדק בעתירה שהגישו עורכי הדין נגד בית הדין, בתביעה לשחרר את ארבעת החיילים.

גנרל סובייטי ל"הארץ" במוסקווה: "לא כדאי לזלזל בכוחה של דמשק"

מפקד האקדמיה הצבאית הוסיף: "הסכסוך הישראלי־ערבי לא ניתן לפיתרון בדרכים צבאיות"

מאת דניאל דגן, שליח "הארץ" בבריה"מ

מוסקווה (מיוחד ל"הארץ"). "סוריה היא מדינה חזקה מבחינה צבאית. המצב והמימון בוחנה בצבא הסורי הוא מצוין היטב. לא כדאי לזלזל בכוחה של דמשק" – אמר אתמול בראיון מיוחד ל"הארץ" הגנרל הסובייטי ויאצ'סלב מודרינסקי, מפקד האקדמיה הצבאית במוסקווה.

בשיחה, שהתקיימה באקדמיה הצבאית ע"ש פלינצבסקי, הוסיף הגנרל בעל שלושת הכוכבים: "הסורים למדו לקחים מן העבר, ומכינים עצמם בצורה יסודית לכל מקרה, שבו יידרשו להפעיל את כוחם הצבאי. אני שוהה בסוריה הרבה, ואני מכיר היטב את הצבא הזה."

האקדמיה מכשירה קצינים בכירים מצבא השיריון הסובייטי, וקצינים מארצות ידידותיות, כמו סוריה. הבאים לכאן לשתורי לימודים הרמניים. האקדמיה נחשבת לאחת החשובות בצבא הסובייטי.

כשנתבקש מודרינסקי להעריך את כוחו הצבאי של ישראל, אמר: "אין לי היכרות קרובה עם הנושא, אבל אנחנו יודעים הרבה על צה"ל, ואין לי ספק שלישראל צבא טוב ומאומן. עם זאת, הסכסוך הישראלי־ערבי לא ניתן לפיתרון בדרכים צבאיות. יש רק פיתרון פוליטי, ופירושו של דבר נסיון להגיע להסכמה עם השכנים הערביים".

ראית את טנק המרכבה הישראלי? מה הערכתך על הטנק הזה?

אין ספק שזהו טנק טוב.

מה דעתך על הצבת המנוע בקידמת המרכבה?

יש לכך יתרונות ומגרעות. אין זה דבר חדש. גם לנו יש כלי־רכב משוריינים, שבהם המנוע נמצא בחזית. איני מקבל את ההסבר הישראלי, שהצבת המנוע בקידמת הרכב עוזרת להגן על חיי הצוות. ראיתי טנקי מרכבה עולים באש. מה שקובע הוא השריון, כולל ההגנה על המנוע עצמו. אם נפגע המנוע, הטנק כולו נשרף. מה שקובע הוא המבנה של הרכב כולו, והשילוב עם הכלים האחרים.

היית אומר שטנק כמו המרכבה לא היה מתאים לשימוש בצבא האדום?

אמרתי כבר, שהמרכבה הוא טנק טוב מבחינה טכנית ומבחינת כוח האש שלו. הייתי רואה אותו כניסיון, עם יתרונות מסויימים ועם פרטים מעניינים. שימוש בצבא הסובייטי במסגרת פיתוח הדוקטרינה שלנו, עלינו לשאוף לכך שיהיו פחות טנקים – בבריה"מ, בישראל ובכל מקום אחר.

חריש: אין הצדקה לפתוח בחקירה נגד אולמרט על ההלוואה בסך 50 אלף דולר

"אין אפשרות להצביע על קשר בין ההלוואה לבין כהונתו הציבורית של ח"כ אולמרט"

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, קיבל אתמול את המלצת פרקליטות המדינה והחליט שלא לנקוט בשום צעדים משפטיים נגד ח"כ אהוד אולמרט בפרשת ההלוואה בסך 50 אלף דולר שקיבל מיו"ר הנהלת בנק צפון אמריקה יהושע הלפרין ללא ריבית.

חריש קיים אתמול פגישה עם פרקליט המדינה יונה בלטמן, פרקליט מחוז ירושלים עוזי חסון והפרקליטים העוסקים בתיק התביעה נגד יהושע הלפרין.

אנשי הפרקליטות הביאו בפני חריש את החומר הנוגע להלוואה שקיבל אולמרט בשנת 1981. הם הבהירו, כי הטיפול בפרשת התמוטטות בנק צפון אמריקה מצוי מזה כמה שנים תחת ידה של הפרקליטות, לאחר שחומר החקירה הועבר אליה ע"י משטרת ישראל. כן מסרו שהמשטרה והפרקליטות היו ערות לתוכן העדויות שהיו בחומר החקירה בעניין ההלוואה שניתנה לאולמרט, אולם בהתחשב בנסיבות העניין, כפי שעלו מן העדויות, הגיעו למסקנה שאין הצדקה לפתוח בחקירה פלילית נגד אולמרט.

ח"כ אולמרט, שנחקר במשטרה בעניין ההלוואה, סיפר, כי הקשר בינו לבין הלפרין נוצר מכוח עיסוקו כעורך דין וכך התפתחה ידידות אישית. לאחר מכן, אולמרט אף העיד בביהמ"ש ב־19 בספטמבר ש.ז. כעד מטעם המדינה במשפטו של הלפרין וחזר על גירסתו בדבר הקשר האישי שנוצר בינו לבין נותן ההלוואה. חריש ציין, כי משום שדברים אלה לא נסתרו והועדר אפשרות להצביע על קשר בין ההלוואה לבין כהונתו הציבורית של אולמרט, הוא הגיע למסקנה, שאין תכלית לקיים חקירה נוספת בירור.

בהודעה רשמית שפרסמה אמש דוברות משרד המשפטים, אני אשר, נאמר, כי המשטרה והפרקליטות ממונות על חקירת העבירות הפליליות ולא על ניהול חקירות בשאלות אתיקה של אנשי ציבור. גורמים משפטיים אמרו אמש, כי משמעות הכרזה זו היא שאמנם אין מקום לחקירה פלילית במשטרה נגד אולמרט, אולם ייתכן שיש בקבלת ההלוואה ללא ריבית פגם אתי, בו צריכים לדון הגופים המוסמכים לכך בכנסת ובלשכת עורכי הדין.

לאור הסערה שעוררה פרשה זו באמצעי התקשורת העוברים, כי נשתרבבה גם במערכת הבחירות, ביקש חריש להביא בפניו את חומר הבדיקה כדי לעמוד על העובדות.

גורמים משפטיים הביעו התפעלות ממהירות הטיפול של חריש בפרשה זו. "הלוואי שגם בנושאים אחרים המונחים על שולחנו של חריש חודשים ארוכים והמצפים לקבלת החלטה, היה היועץ המשפטי מגיע באותה מהירות".

ח"כ אהוד אולמרט אמר אמש בתגובה, כי פעולתם המהירה של היועץ המשפטי לממשלה ושל פרקליטות המדינה ראויה להערכה ומאשרת את טענותיו, כי אין שחר להאשמות נגדו כאילו קיבל טובת הנאה מהלפרין. לדבריו מערכת יחסיו עם הלפרין היתה עסקית, מקצועית ואישית. "במשך שנים ייצגתי אותו בנושאים מרכזיים ופעלתי למענו ופניתי מטעמו לגורמים שונים, כל זאת היה חלק מייצוגו המקצועי על ידי". אולמרט הוסיף כי הטענה כאילו פנייתו בעניין הלפרין לתת ביצב בנק חמש שנים לאחר קבלת ההלוואה היוותה תמורה לטובת הנאה היא "אווילית ומרושעת".

הטסות מטען יכניסו לאל על 150 מ' דולר

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תעופה

הכנסות חברת אל על מהטסת מטענים יגיעו השנה ל־150 מיליון דולר ויהוו כ־25% מהכנסות חברת התעופה. מנכ"ל חברת אל על, רפאל הר לב, דיווח כי בתשעת החודשים הראשונים של השנה, נרשם גידול של 7% בהיקף כמות המטענים, שהובילה התעופה הסיטה, לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

אמש בטלוויזיה / הדה בושס

אולם המראות

כדאי היה לחכות. סוף סוף נאבקו בליכוד, ואנו צופים בתמונות מן הכלכם הרדואר. בכל כובד משקלו – תרתי משמע – מופיע אריק שרון, כדי להפריך ואפילו לשים ללעג את תוכנית האלופים של המערך – את גדר הבטחון ודרך הצנות ההתרעה. אנו חוזרים אל גב ההר, שבלעדיו אין שליטה ברצועת העזה ושרון מבטיח שערביי יו"ש לא יהוו בעיה דמוגראפית. יש לו שיטות בדוקות, אפשר לסמוך עליו. כמשקל נגד – אם כי לא במכוון, מביא המערך סוף סוף, גם הוא, את לובה אליאב, הניצב בגבול ניצנה ומתנבא שהנגב הריק ימולא בתושבים.

אלא שלובה אליאב לא נקרא לדגל כדי לבשר על שלום והתיישבות, אלא כדי להזהיר – כבעל ניסיון – מפני הצבעה עבור מפלגות קטנות כר"צ ושינוי. אני מבקשת הבהרה. אולי יגלו את אוזנינו, סוף סוף, על מי מטיל הנשיא את מלאכת הרכבת הממשלה – על ראש הסיעה או על ראש הגוש הגדול ביותר? הקביעות בכרזון מגוברות מן הקצה אל הקצה, והלא אין זה סוד מדינה. ר"צ לא השיבה עדיין לאליאב. בינתיים הם מתעסקים שם בעצמם, ומזכירים לי את אורי זוהר בימיו הטובים, כשהיה שואל "אני יפה?" היפים המקצועיים – יפים ונעים, הטובים מכולם, מלטפים את מצפונם במשובי ומשדרים ישר לצפון תל אביב: קצת רגשות אשם, קצת הבאה על המצב, קצת זכויות האזרח והרבה מראות שיזרעות מי היפה בכולן. לעומתם, למפ"ם יש את יאיר צבן, אחד האנשים הסימפטיים והאמיתיים ביותר בפוליטיקה הישראלית, שאינו מאוהב בעצמו, ולא לשוא הוא כובש לבבות וקולות – הבייו מסרים ברורים. החשוב בהם – מפ"ם מעדיפה את פרס כראש ממשלה.

המערך מביא גם הוא את כתם בבכור אישי שאמור לפגוע ישר ללב, ומביא את דינה, אלמנת מלחמה שנישאה לנכה צה"ל, ואינה רוצה לשלוח את בנה למלחמה הבאה, כאשר פרס אומר שיש בררה. אלא שהשידור הוא בסגנון מלודרמטי, ואמור למוטט הזיהות ודמעות, אבי השותי לא בנוח למראה מסר פוליטי המוגש בצורה כזאת. במערך גם מרוחזים בפרטי פרטים – משל היו השופט גולדברג – כיצד אמור להתנהל משאל־עם. זה לא אקטואלי, ובואו להתרכז בנושאים חשובים יותר. בליכוד מבולת עכשיו רותי פרימנגר, כעוסה מאוד, דיאלוג עם פרס, ובוד קופל ותום פרידמן משמשים את הליכוד בנשק במיתקפה החזיתית על פרס. עכשיו, תודה לאל, והמיין מחוץ לתחום. אבל, אל דאגה, בשקרים ובמניפולציות הליכוד מטורה עם המערך ידו על העליונה.

בתחיה תוקפים את המפד"ל, שתוקפת את התחיה, והנותרים על קולות אנשי גוש אמונים, ועכשיו התחיה סוכרת על פרצופו של הכוכב הבחור מן המפד"ל. הח"כ הנעלם ביותר בכנסת, שמעון בן־שלמה שליט"א, חושף את הזהר כרבים ומתגבר שהוא תימני מקושה בעל מנבעת. הרשימה המתקדמת לשלום מטיפה לסירוב לשרת בשטחים והדובר שלה הוא אדם קלה. אני מגלה, סוף סוף, את כותב המכתבים המקצועי למערכות העיתונים. בש"ס, דין תורה ופרשת קללות. אבל הרב עובדיה יוסף נוהר גם לברך את פצועי צה"ל. בקהל מתאים קי כל המשתמטים משירות בצה"ל.

שיחת היום עם פרופ' שמעון יפתח

על ההמלצה להקים כור גרעיני להפקת חשמל בשבטה

בתוך עשור נגיע להפעלתה של תחנת כח גרעינית ראשונה בארץ

תושבי מצפה־רמון, שדה בוקר, ירוחם ודימונה יכולים להיות רגועים?

מכלל האתרים שנבדקו ב־10 השנים האחרונות נבחר האתר בשבטה כמתאים ביותר להקמת תחנת הכוח הגרעינית הראשונה של ישראל, בשל היותו דל באוכלוסין ומשום שאינו נמצא באזור מסוכן מבחינה סייסמית. תושבי הסביבה שבה יוקם הכור – לא לפני שנת 2000 – יכולים להיות מוגנים ובטוחים כי לא תישקף סכנה לאיש מהם, שכן כל כור ייבנה בכל התקנות המעולות והמבטלות הדרושות להבטיח בטיחות מירבית הן לעובדים והן לסביבה.

בכל זאת, היינו עדים בשנים האחרונות לאסונות גרעיניים בבריה"מ ובארה"ב.

בצ'רנוביל היה הכור מסוג מאוד מיוחד שנבנה רק בבריה"מ. כורים מסוג זה לא היו מקבלים רישוי במערב בשל היותם נעדרים אמצעי הגנה מתאימים. באשר לתאונה בת'רי־מייל־איילנד, הרי שבמקרה זה אמצעי האבטחה המעטפת של הכור דווקא הוכיחו את עצמם, והדף התקלה החמורה בכור לא הוציא דליפה של חומר רדיו־אקטיבי לסביבה ואיש לא נפגע. אחרי שתי תאונות חמורות אלה, בטיחות הכורים הגרעיניים בעולם השתפרה עוד יותר.

שמעון יפתח הוא יועץ מדעי לשר המדע ופרופסור להנדסה גרעינית בטכניון

הרבה שנים מדברים אצלנו על כור גרעיני להפקת חשמל. לא איחרנו את הרכבת?

העיכוב בהקמת הכור לא היה רק באשמתנו. לפני מספר שנים עמדנו על סף חתימת הסכם עם הצרפתים על רכישת כור מהם, אבל בשל איום הסעודים לבטל רכש גדול של מטוסי קרב, נמנעו הצרפתים מלהשלים את ההסכם. המתנו ולחותם על ההסכם. אבל, לדעתי, בתוך עשור ניתן להגיע להפעלת תחנה גרעינית ראשונה להפקת חשמל.

באחרונה הובר על אפשרות של בניית כור "כחול־לבן". זה מעשי?

טענתי כל הזמן כי בכל כור שייבנה או יירכש, ניתן להגיע לכך ש־60% מעלות ההקמה תוצא על מערכות, רכיבים ועבודות תשתית שיבוצעו בארץ. אבל לא מדובר על פיתוח של כור מסוג חדש לגמרי – את הגלגל אנו לא צריכים להמציא.

מאת ירח טל

מחקרי חב' החשמל: שבטה מתאימה לכור כוח גרעיני

מאת ירח טל, סופר "הארץ" בחיפה

בתום 10 שנות מחקר הגישה חברת החשמל למוסדות הרישוי הממשלתיים את העבודות שבוצעו לאישורו של אתר שבטה בנגב להקמת תחנת כוח גרעינית. כך נמסר אתמול במכון הנפט ברמת אביב, שם נפתח כנס מקצועי שבו מוצגים עבודות ומחקרים.

בפתיחת הכנס אמר מנכ"ל חברת החשמל יצחק חופי כי החברה פועלת בנושא האתר – למרות שאין בשלב זה אפשרות מעשית להקמת כור גרעיני בישראל – כדי שהחברה תהיה מוכנה להשתלב כאשר יושלם פיתוחם של כורים מהדור הבא.

באזור שבטה בוצעו בעשור האחרון מחקרים גיאולוגיים, סייסמולוגיים, מטאורולוגים, גיאוטכניים וכלכליים, שעל־פיהם נראה האתר כמתאים לתחנה גרעינית.

ארה"ב לא הסירה את התנגדותה להשתתפות בריה"מ בוועידת שלום

מאת יואב קרני, שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). דובר במחלקת המדינה הגיב אתמול בביטול על הכרזת סגן שר החוץ הסובייטי, לפיה ארה"ב הסירה את התנגדותה להשתתפות סובייטית פעילה בוועידת שלום בין לאומית למזרח התיכון.

דברי הדיפלומט הסובייטי, ולאדימיר פטרובסקי, הובאו ביום ב' בעיתון הצרפתי "אינפורמסיון". לפי העתון, אמר פטרובסקי, שנוצר "קונסנסוס בין לאומי" על המזרח התיכון, וארה"ב מוכנה "לוותר על המדיניות של הליכה נפרדת". לפי הציטוט מן העתון הצרפתי, ההתפתחות הזו הושגה במהלך שיחות של פטרובסקי במטה האו"ם בניו יורק בחודש שעבר. הדיפלומט הסובייטי אמר, כי הושגה "הסכמה ג'נטלמנית" שלא לגלות את תוכן השיחות. דיפלומטים אמריקאיים אמרו ל"אינפורמסיון", כי לגילוי כזה תהיה השפעה של "חומר נפץ" על מסע הבחירות של בוש.

דובר במחלקת המדינה, שהתבקש אתמול להגיב, אמר, כי אמנם קיימו חמש פגישות השנה עם נציגים סובייטיים על ענייני המזרח התיכון, ואמנם הסובייטים תמיד על רעיון הועידה בתוספת פעילה של חמש חברות מועצת הביטחון – אבל ארה"ב לא חזרה בה מהתנגדותה למסגרת כזאת של ועידה.

הדובר גם הזכיר את עדותו של עוזר מזכיר המדינה לענייני המזרח התיכון לפני ועדת־משנה של הקונגרס, בתחילת החודש. העוזר, ריצ'ארד מרפי, אמר גם על הסובייטים, כי הם "מגומגמים בעניין הוועידה". מרפי מיהר להוסיף, כי ארה"ב מבינה את רצונם של הסובייטים להשתתף בתהליך השלום.

מצרים חנכה תחנת רדיו וטלוויזיה שתשדר לסיני

מאת יורם המזרחי, שליח "הארץ" במצרים

איסמעיליה (מיוחד ל"הארץ"). נשיא מצרים, חוסני מובארק, חנך אתמול באיסמעיליה תחנת רדיו וטלוויזיה חדשה למרחב מזרח תעלת סואץ וחצי האי סיני. התחנה החדשה תופעל באופן עצמאי להלוטין והיא תהיה התחנה המצרית הראשונה המופעלת על בסיס שידורים איזורי. זוהי התחנה הרביעית במצרים ותוכנותה היום הוגדרה על־ידי אנשי תקשורת מצרים כ"פריצת־דרך חדשה של השידורים המצריים".

מקורות במשרד ההסברה המצרי אמרו, שהתחנה החדשה תשדר לא רק לתחנות ביבשה ולתוך מרחב סיני אלא גם לספינות בתעלת סואץ ובים האדום והיא תכלול בעתיד גם שידורים המיועדים לתיירות.

שטרית מכחיש כי תקף את העולים מברה"מ

מאת נדב שרגאי, סופר "הארץ"

גיזבר הסוכנות, ח"כ מאיר שטרית, הכחיש אתמול, כי תקף את עולי בריה"מ והבהיר כי הוא מעריך מאוד את אנשי עליה זו. "אותם נגדלים מעליה זו נקלטו בארץ והביאו תרומה רבה לישראל. תקפתי את אלה שאינם מפסיקים להוציא את דיבת הארץ רעה בכל העולם ובישראל ומזיקים לקליטה. אני בהחלט מביע כי אנרגיה זו תועבר לקליטת העולים. מי שאינו נופל בקטגוריה אינו נכלל בדבריי". הבהיר שטרית.

יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית, שמחה דיניץ שיגר אתמול מברק תשובה לפניותיהם של אסירי ציון לשעבר יוסף מנדלביץ ויולי אדלשטיין בעניין דבריו של שטרית. דיניץ כותב בין השאר, כי "דברי גזבר הסוכנות בנושא זה, שנאמרו בעת ויכוח בוועדה, הוא"כ גם מעל גלי האתר, באו על דעתו ואינם משקפים במקרה זה את עמדת הסוכנות היהודית והתנועה הציונית העולמית".

נחתם הסכם עם בריה"מ להקמת ישיבה במוסקווה

(ע). הרב עדין שטיינזלץ שב אתמול מביקור רשמי במוסקווה והביא איתו שני הסכמים שעליהם חתם עם הסובייטים. ההסכמים הם על פתיחת מוסד תורני במתכונת ישיבה במוסקווה ועל צילום אוצרות עתיקים של כתבי־יד וספרים המצויים בספריות בבריה"מ.

האקדמיה הסובייטית למדע הזמינה את הרב שטיינזלץ לתת סדרה של הרצאות במוסקווה בנושאי דת. מאות יהודים השתתפו באירועים

הודעה ללקוחות

אנו מתנצלים מראש ומצטערים על כל אי נעימות שעלולה להגרם ללקוחותינו כתוצאה מעיצומים שהוכרזו להיום (26.10.88) על ידי מועצת עובדי החברה

נעשה כל שביכולתנו כדי להקטין שיבושים אפשריים

צים

חברת השיט הישראלית בע"מ

מ.דיזנגוף ושות.

התחזיות של

אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכסי		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	7	13	מעונן	8	14
אתונה	14	20	מעונן	13	20
בוקרשט	7	12	מ.חלקית	4	13
בזל	9	14	מ.חלקית	4	18
וינה	8	10	מ.חלקית	7	12
ורשה	5	5	מ.חלקית	5	9
ז'נבה	6	15	מ.חלקית	5	17
לונדון	12	16	גשום	12	16
ליסבון	15	20	מ.חלקית	16	20
מדריד	8	19	מ.חלקית	10	17
ניו־יורק	9	17	מ.חלקית	12	17
פאריס	11	16	מ.חלקית	11	14
פרנקפורט	10	14	מ.חלקית	11	13
ציריך	6	10	מעונן	8	11
קהיר	18	28	בהיר	19	30
קופנהאגן	5	7	מ.חלקית	9	12
רומא	10	22	מ.חלקית	2	5

ELAL אל על

חווית הפטרייה

סיפורו של הצעיר הישראלי שאכל באי קוסמוי את פטריית הקסם, והשתגע

"כבר בלילה הראשון זיו סיפר שהוא לקח פטריות ישנה משהו משהו הוא אמר שכשלוקחים אי־אפשר לדבר עם אנשים... הוא סיפר על בבארים שלקח פטריות, חשב שהוא ישר התחיל ללכת על הים. מצאו את הגופה שלו בסוף. זה לא הפחיד אותי. פשוט הרגשתי שאני רוצה לקחת את הדבר הזה..."

החל מהשבוע ב"חדשות של שבת"

אגרת אישית מספר 14 – אל ה"קול הצף"

הצורך בשינוי שיטת הבחירות

חברה יקרה, חבר יקר,

איני יודע אם גם לכם יש הרגשה כזאת, אבל לפעמים נדמה לי שיותר מה שהמפלגות הגדולות שקועות במאבק על קול הבוחר – הן עוסקות בקלקולציות ובקומבינציות מסובכות כדי למשוך אליהן כבר עכשיו כמה מן המפלגות הקטנות, שקולותיהן בכנסת יהיו נחוצים להקמת קואליציה עתידה. בעצם זה די מוזר, יש היום בארץ שני גושים פוליטיים גדולים – "הליכוד" ו"המערך" – המייצגים את מרבית גוני הקשת הפוליטית – מן המרכז ימינה ומן המרכז שמאלה – ושלו רצו באמת, היו יכולים, ללא קושי, לכונן שיטות בחירות ומשטר יותר טובים ויותר יעילים מכפי שיש לנו עכשיו! **האיום האמיתי על משטרים דמוקרטיים אינו בא ממפלגות קיצוניות וקיקיוניות מימין ומשמאל – אלא מחוסר האמון וחוסר הכבוד שהציבור הרחב מתחיל לרחוש למוסדותיו הדמוקרטיים – כשהללו מפסיקים לתפקד כראוי.** לדעתי, מדינת־ישראל מתקרבת בצורה מסוכנת להתפשטות אוירה מעין זו. אפשר, למשל, להתווכח אם ישראל זקוקה כרגע לחוקה – אך האם מישהו עוד זקוק להוכחה ששיטת הבחירות היחסית הקיימת פשטה את הרגל? האם זה באמת הוגן משהו לציבור הדתי שיש לו 6(?) – או שמא שכחתי כמה – מפלגות דתיות? האם מבחינת "יוניותך" או "שמאליותך" יש הבדל כה קוטבי בין האגף השמאלי של "המערך" למפ"ם ולר"צ? האם אנחנו מעוניינים שתתרחב התופעה של מפלגות עדתיות (ועכשיו גם אשכנזיות)? ובנושא אחר: האין זה עדיף שהציבור הערבי בישראל ייוצג בכנסת במסגרת המפלגות הגדולות, ואם לא, אז על בסיס ייצוג אזורי – **ולא ברשימה ערבית כלל־ארצית?**

גם לרמתם של חברי הכנסת יש קשר ישיר עם שיטת הבחירות. יש הבדל אם מועמד צריך להתייצב אישית בפני בוחריו – או שהוא בסה"כ "מיספר" כמעט אנונימי ב"רשימה". גם בשיטת בחירות שונה מזו של היום לא נגיע למישטר דו־מפלגתי טהור, וגם אין צורך בכך – אך לבטח תיפסקנה התופעות המזיקות והמשחיתות של כניעה לסחטנויות ושל ריבוי מיניים פוליטיים ופוליטיים־למחצה כדי לספק את תיאבונו של כל רסיס קואליציוני.

בעניין שיטת הבחירות לכנסת אומר מצע ה"ליכוד":

א. "שיטת הבחירות הנהוגה היום מעוותת את רצון הבוחר ופוגעת במשטר הפרלמנטרי".

ב. "יש לפעול לאלתר לשינוי שיטת הבחירות הקיימת לשיטה בה יובטח הקשר והייצוג הישיר בין הבוחר לנבחר, דבר שיביא לשיפור יחס הנבחר לתפקידו, כל זאת תוך שמירת ייצוגם היחסי הכלל הארצי בכנסת של הזרמים הפוליטיים והאידיאולוגיים במדינה ומניעת האפשרות שרוב בעם יהפוך למיעוט בכנסת".

בכנסת ה־12 נעשה מאמץ מירבי לשנות את שיטת הבחירות!

להישמע, בברכה

זלמן שובל

הפסק להתלבט – הצבע ליכוד

עם הליכוד לנצחון בבחירות

נפסלו לשידור דברי פלד על סירוב למלא פקודה לא מוסרית

ועדת הבחירות מחקה מהתשדיר הערבי של "המתקדמת" שלשום: "האינתיפאדה היא מלחמת השחרור של העם הפלשתיני"

מאת סופרת "הארץ"

קטע מדבריו של ח"כ מתי פלד נפסל אתמול לשידור במסגרת תשדירי תעמולת הבחירות, על־ידי יו"ר ועדת הבחירות, בקטע התייחס פלד לסירוב לשרת בשטחים, ואמר: "זכותם של חיילים לסרב למלא פקודות בלתי מוסריות". פלד נראה אתמול על המסך, אך דבריו לא נשמעו.

עמוס בקודה, סופר "הארץ", מוסר: הנימוק שנמסר לרשימה היה, כי זוהי עבירה על סעיף 109 לחוק העונשין, שעניינו הסתה להשתמטות. דובר הרשימה המתקדמת מחה על הפסילה, ועל סירובו של השופט גולדברג לציין בתשדיר, כי הקטע נפסל על ידו לשידור.

דברים אלה נפסלו על־ידי השופט גולדברג לפני כשבועיים גם במהדורתם העברית.

שלשום נפסל משידורי הטלוויזיה בערבית קטע תשדיר של הרשימה, שבו הואים פיזור הפגנה של ערבים בגדה־ובית. בקריינות הרקע נאמר, כי האינתיפאדה היא "מלחמת השחרור של העם הפלשתיני".

על הפסילה שלשום לא קיבלו אנשי "המתקדמת" הודעה בעוד מועד, ומוועדת הבחירות המרכזית נמסר כי הדבר קרה מפני שהשידורים בערבית מתחילים בשעה 7, וזה היה סמוך לזמן שבו צפה יו"ר הוועדה בסרט שהוכן.

בשני המקרים לא הושמה שיקופית "נפסל לשידור" במקום הקטע שהוצא. בוועדת הבחירות הוסבר, כי לא היה צורך בכך, מאחר שהקטעים היו קצרים. במקרה קודם, כאשר הוצאו קטעים ארוכים למדי מתשדיר של "המתקדמת", הוקרנה שקופית כזאת. אך – כך נאמר בתשובה על שאלת סופר "הארץ" – אין החוק מחייב זאת, והדבר נתון לשיקול דעתו של יו"ר ועדת הבחירות.

סיור כתבים מטעם לשכת העתונות במטה הליכוד

מאת לילי גלילי, כתבת "הארץ"

מנהל לשכת העיתונות הממשלתית, יורם אטינגר, ארגן לכתבים הזרים השוהים בארץ סיור במטה הבחירות של הליכוד. אטינגר מונה לתפקידו על־ידי הליכוד.

הסיור, המתוכנן להיום, כולל ביקור בכפר המכביה, צפייה בתשדירי הבחירות בטלוויזיה עם צוותי הליכוד וניתוח התשדירים עם ח"כ רוני מילוא וצוותי ההפקה. לשכת העיתונות הממשלתית, על־פי פרסום רשמי שלה, תתמכת בסיור.

הסיור מעורר ביקורת חריפה בלשכה. כמה מעובדיה הגדירו אותו כ"התערבות גסה של הלשכה במערכת הבחירות, בניגוד לחוק".

בתגובה אמר אטינגר ל"הארץ" כי את הרעיון לסיור העלה בפני יו"ר ועדת הבחירות השופט אליעזר גולדברג, שביקש כי הסיור יאורגן בביקור מקביל במטה המערך ובמפלגות אחרות. לדברי אטינגר, כל פניותיו בעניין זה למערך בעבו בשלילה מחד לסת, ומפלגות אחרות לא השיבו כלל. לדעתו, אין סיבה לבטל את הסיור בליכוד רק בגלל שהמערך מסרב, מכיוון שהוא משרת את האינטרס המקצועי של הכתבים.

מודעי מופנם, יעקבי ממושמע

עדות ראיה / אורית גלילי

יכול להיות שזאת השוואה לא סימטרית – יצחק מודעי בשוק לוינסקי בבוקר מול גד יעקבי בקניון איילון בר"ג בערב – אבל היא בלתי נמנעת: שניהם רוצים להיות שרי אוצר בממשלה הבאה. אם לשפוט לפי קבלת הפנים שערכו להם, הרי האישיות המרגפנת של יעקבי תהווה עבודה משוכה לא קלה בדרך להגשמת השאיפה. היועצים אומרים שלחיצות ידיים וליטוף תינוקות זה טוב בשביל הקול המתלבט ויעקבי ממושמע, עושה מה שאומרים לו. "עכשיו לא מתנפקים, הפעם ההכרעה תהיה קשה".

אך לא כל תינוק בעגלה שבע רצון מליטוף של שר כלכלה ולא כל מבוגר רוצה שיטרידו אותו בזמן שהוא מתלבט בין טלוויזיה למכונת כביסה וחושש מפיחות. "זה בגלל הבחירות, העמס פה", אומרת זבנית מרוצה בחנות למוצרי חשמל.

יעקבי נכנס לחנות כלי נגינה. האחראי על תצוגת האורגנים מנגן לכבודו את הג'ינגל של המערך. מנהלי החנות נזעקים במרוצה: השתגעת להפסיק מיד. אסור לעשות פה תעמולת בחירות. יעקבי אומר: בשביל הארגן הוא יכול לנגן גם את הג'ינגל של הליכוד.

אבל בשוק לוינסקי לא פירגן הליכוד למערך. מודעי שכח שפרס המציא לו לפני יומיים בעימות הטלוויזיוני, והוא מבטיח לסוחרים סביבו: פרס יאכל קרחת. אני אהיה שר האוצר בממשלה הבאה. ליד מודעי נוסע ח"כ פנחס גולדשטיין עם מדבקות הליכוד. לכל מי שמודעי מדבר אתו, גולדשטיין מדביק.

כשמגיע פפו, הסבל הסלוניקאי הכי ותיק בשוק, מספר גולדשטיין למודעי: אני מכיר אותו מאז שהייתי ילד. מודעי הגיב: גולדשטיין, עד היום אתה ילד. גולדשטיין הרכין את הראש בענווה: לידך, השר, אני מוכן כל חיי להמשיך להיות ילד.

מודעי הוא הקליינט הכי טוב של הצלמים. כל מה שהם מבקשים ממנו, הוא עושה: עם בורקס בפה ושתי המינאודיס ביד, הוא צועק

שתי ביצים, זה מה שצריך במדינה הזאת. אח"כ מצטלם עם נקניק ומי חייה. הוא מתנשק עם צעירות, "ביטניות" וקנות, ונשבב על שק גרעינים בחנות פיצוחים. גם עם הערבי מעזה הוא רוצה תמונה, אבל הנער לא כליכוד מתלהב ומנסה לחמוק. "אני מדאבג", אומר מודעי בצאתו מהשוק, "אין פה אף מערכניק".

החנות היחידה שתלתה שלט "אמת" הפסידה 50% מהקונים, מסבירים השכנים הגרים בראשם.

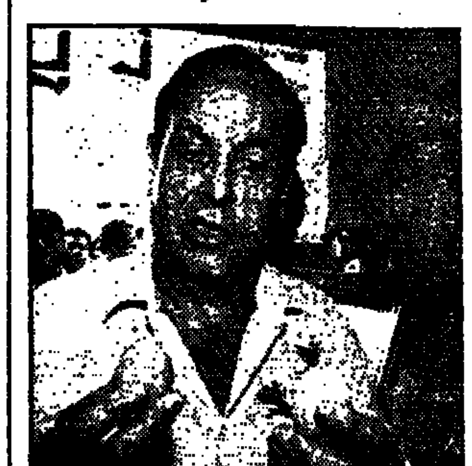

גד יעקבי בחנות מכשירים בקניון, ויצחק מודעי בשוק לוינסקי. (תצלומים: עוזי קרן)

נערים חשודים בתקיפת פעיל "מולדת" בפ"ת

(ע). שני נערים החשודים בכך שתקפו נציג של תנועת "מולדת" במרדהוב פתח־תקווה, הובאו אתמול לבית־משפט השלום בעיר.

ב"כ המשטרה טען, כי הנערים, בני 14 ו־15, תושבי פתח־תקווה, הגיעו ביום שני בערב למרדהוב, הפכו את הדוכן של תנועת "מולדת" שהוצב במקום ותקפו את נציג התנועה. המשטרה הוזעקה למקום ועצרה אותם. השניים הם פנים מוכרות למשטרה, נטען.

מפקד משטרת פ"ת, סנ"צ יעקב שובל, אמר כי המדובר בחוליגאנים לשמו, ללא הקשר פוליטי.

קנס לנהג שניהל תעמולת בחירות ברמקול

מאת נורית אמיתי

מאתיים שקל קנס הטיל בית משפט השלום בכפר סבא על נפתלי שבת מגינות שומרון שהורשע בביצוע מעשה ניהול תעמולת בחירות ברמקול שנשא על גג רכבו. משפטם של שניים נוספים, ירון בורה מתל אביב והארמנד נורי מכפר סבא, שהואשמו באותה עבירה, נדחה.

האנשים שסירבו לצאת מהבוץ בלבנון

יובילו אותך להסתבכות הבאה.

15.1.1985. הכנסת מצביעה על הצעת המערך לצאת מלבנון. יצחק שמיר ואריק שרון מצביעים נגד.

15.1.1985. שנתיים וחצי אחרי שהליכוד הכריז על "מבצע בזק של 48 שעות, שאחריו תשקוט הארץ 40 שנה", ממשיך צה"ל להתרוצץ מכפר לכפר, מחורבה לחורבה. צופרי האמבולנסים פועלים יום־יום. הכאב נעשה עניין של שיגרה.

אבל בשביל שמיר ושרון שום דבר לא קרה.

בשבילם זאת רק ההתחלה.

דו"ח ועדת החקירה הממלכתית (ועדת כהן) קבע: "יצחק שמיר לא נקט כל ניסיון ממשי לבדוק את המידע... הוא לא עשה שום פעולה".

חיילי מילואים שהיו עם אריק שרון בפרברי ביירות מספרים: "היה לו מבט מוזר בעיניים, מבריק כזה. הוא לא רצה לצאת משם. הוא רצה ללכת הלאה, עוד ועוד, בלי מעצורים, בלי שום גבולות".

לבנון היא רק דוגמא למה שקורה כאשר האטימות והיצר מנהלים יחד מדינה.

כששמיר, שרון וארנס אומרים שלום ובטחון - המסקנה היא לבנון.

בעוד שישה ימים, בקלפי, יש לך אפשרות לעשות את החשבון. לא מפני שצריך להעניש אותם, לא מפני שצריך לחפש נקמה.

רק כדי שמלחמת לבנון תהיה המלחמה האחרונה.

אמת

המערך

בליכוד יגדילו תקציב "יום הבחירות" לדירבון המצביעים

150 אלף פעילים יובאו לעצרת הסיכום בככר מלכי ישראל. במערך יקצינו את אופיים של תשדירי התעמולה: יתקפו את רצ

מאת אילן שחורי

סופר "הארץ" לענייני מפלגות

במטה הבחירות בליכוד הוחלט להגדיל את התקציב המיועד ליום הבחירות, כדי להבטיח השתתפות מירבית של קהל הבוחרים, בעיקר באותם אזורים בארץ, בהם ישנו ריכוז אוהדים של הליכוד.

נודע כי בליכוד מתכננים כמה מיבצעים מיוחדים, שיעודדו את הציבור האוהד הליכוד להצביע. ממטה הבחירות בליכוד נמסר אתמול, כי יובאו כ־150 אלף פעילי הליכוד מכל רחבי הארץ לעצרת הסיכום, שתתקיים ביום ראשון הקרוב בככר מלכי ישראל, המיועדת בעיקרה להלהיב ולעודד את פעילי הליכוד ערב הבחירות.

דובר הליכוד דני נוה אמר אתמול, כי בתשדירי התעמולה בשלושת הימים הנותרים עד הבחירות יציג הליכוד את מפלגת העבודה "האמיתית וכיצד שינתה את עורה בשנים האחרונות".

במפלגת העבודה הוחל כבר אמש בהקצנת קו ההסברה נגד הליכוד. החל מהערב יחלו אנשי המערך לתקוף גם את רצ בתשדירי התעמולה, ובמוצאי שבת יופיעו שמעון פרס ויצחק רבין בתשדיר שיסכם את קו ההסברה "הכשתנו קימנו".

הליכוד תובע מגל"צ להתנצל על שפרסם כי זיופו תוצאות של סקר

ד"ר מינה צמח: הליכוד השתמש כהלכה בניתוח שהבליט הפער בתשובות

מאת אילן שחורי

סופר "הארץ" לענייני מפלגות

ד"ר מינה צמח, ראש מכון דחף, העובד עבור הליכוד את סקרי דעת הקהל, טענה אתמול כי הפרסומים שלפיהם זייף הליכוד תוצאות של סקרים שנעשו אצל העימות בין יצחק שמיר לשמעון פרס, הועלים. סקר שלא המציא לליכוד, הם לארגבנים ומרושעים.

סגן השר רוני מילוא, ראש מטה ההסברה בליכוד, אמר אמש כי גלי צה"ל חייבו לפרסם הבוקר הכחשה והתנצלות. כלפי עיתון "חדשות", אמר מילוא, יינקטו צעדים אחרי הבחירות.

לדברי מילוא, הפרסום בנושא הזה שקרי ולאראהרא. הוא אמר כי בפרסום זאת גילה חוסר מקצועיות מרהים ששימש נשק בידי מתנגדי הליכוד.

חוגי הכחשות הליכוד, מטה הבחירות של מפלגת העבודה החליט לנצל את פרסום הידיעות במשדרי התעמולה בטלוויזיה. פרס הגדיר זאת אתמול כשערורייה חסרת־תקדים. מנכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם אמר כי מפלגה שמסוגלת לפברק שקרים קטנים מסוגלת לפברק גם שקרים גדולים.

"מי שהמציא סקר שלא היה מביא גם את עושות שאיננו, הבוחר־שיפורי הפרדה שאין בהם גרעין של אמת. שקר אינו ניתן לחלוקה", אמר ברעם.

מבריקה שערך "הארץ" התברר כי לראשי מטה ההסברה בליכוד ניתנו בליל העימות הטלוויזיוני שני ניתוחי סקרים שבוצעו על־ידי אותו מרכז בלפוני שנעשה מיד בתום העימות. הליכוד הפליג לפרסם את הניתוח בשיטת סקר שיטה שמדגישה את הפער בתשובות (על־ידי ביטול שיעור המשיבים "לא יודע"). התוצאות לליכוד, כמצופה, פער גדול יותר לטובת שמיר מול פרס מאשר הניתוח הראשון.

בשיחה ל"הארץ" טענה אמש ד"ר צמח כי היא מתנגדת לסקרי טלפון, שהם, לדבריה, לא־אמינים. היא אמרה כי הסקר נועד לטעות, בנדרגם מייצג, כשהוא מבוצע מיד לאחר האירוע מסויים. צמח אמרה כי למרות זאת הסכימה לתת את חסותה לסקר הטלפוני שערך הליכוד בעקבות משדרי התעמולה, בעוד שהסקרים הרגילים שלה עבור הליכוד נעשים בשיטת סריקה מבית לבית.

ד"ר צמח אמרה כי עצמות שלה היתה אחראית על הסקר הטלפוני שבוצע עבור הליכוד בערב העימות, והעבירה הגישה למטה הבחירות שתי תוצאות – באותה היה יתרון לא גדול לשמיר על פרס. בתשובה היא עשתה בזה. "אין לי בכך שהליכוד הוליך לפרסם רק את נתוני הניתוח השני. אני מרפמקים מסכימים ביותר בעשוי אל הארגונים הקלים שמבססים את מסקירים רק על־פי סוג הניתוח השני", אמרה צמח.

השופט גולדברג: נוכל למנוע הפרעת "כך" לסדרי הבחירות

סירב לומר כיצד יפעל כדי לרסן את כהנא, אם זה יתפרע בשפרעם

מאת עמוס בקודה

אין זה מן ההגיון שרשימה אשר נפסלה מלהשתתף בבחירות תהיה זכאית לייצוג בוועדות קלפי ובוועדות הבחירות האזוריות והמרכזית – אמר אתמול בשיחה עם עתונאים, יו"ר ועדת הבחירות המרכזית השופט אליעזר גולדברג.

לדבריו, על המחוקק לדאוג גם שרשימות שהוחלו להתקיים (תמ"י, אומץ, מורשה) לא יהיו זכאיות לייצוג כזה.

הוא אמר, כי יש בכוחה של ועדת הבחירות למנוע את הפרעת סדרי הבחירות על ידי ח"כ כהנא, שביקש להיות חבר ועדת הקלפי בשפרעם. הוא סירב לומר כיצד יפעל.

סופר "הארץ" מוסר, כי בשלהי כהונתה של הכנסת נתקבל תיקון לחוק הבחירות, המקנה לוועדת הבחירות סמכויות מיוחדות ביום הבחירות עצמו. יו"ר ועדת הבחירות המרכזית וסגניו יכולים ביום הבחירות – אם ראו שיש נסיבות מיוחדות העלולות לדעתם למנוע את המהלך התקין של ההצבעה – להורות על הפסקת ההצבעה ועל חידושה. כן "יקבעו סידורים להבטחת קיום הבחירות באותו איזור קלפי לרבות...הרכב ועד הקלפי וכל דבר אחר המתחייב מן ההוראה העיקרית".

השופט גולדברג עמד על עוד כמה מהוראות חוקי הבחירות, שלדעתו כדאי לבדקן מחדש. אחת מהן היא חוסר קריטריונים לשידורים בטלוויזיה, והמתן שיקול דעת מוחלט ליו"ר הוועדה עצמו. עד עתה פסל שני קטעים כלבד לשידור, האחד (של הרשימה המתקדמת לשלום) שלדעתו היה מנוגד לפקודה למניעת טרור, והשני (של "שינוי") שבו השתמשו בבולה לא כאותה בצה"ל הבבעלי תפקידים שבו.

על־פי דיווח המשטרה, היה מספר מעשי האלימות במערכת הבחירות עד כה קטן מזה שלפני ארבע שנים.

בבחירות הקרובות יוצבו 4,840 מקומות קלפי אזרחיות וכן קלפיות בצבא, באניות (למעשה כבר נערכה בהן ההצבעה) בבתי הכלא ובבתי המעצר. מעבר לקו הירוק יוצבו 288 קלפיות. מספר בעלי זכות הבחירה השנה הוא כ־2.9 מיליון, לעומת 2.65 מיליון בבחירות הקודמות. הקצבה של ועדת הבחירות 26.828 מיליון ש"ח.

התחיה מוכנה להצטרף לליכוד ל"ממשלה לאומית עם רוב"

ח"כ גרשון שפט: פעילי "כך" רבים הצטרפו לתנועה

מאת נדב שרגאי

"מיד לאחר הבחירות יחל הליכוד במגעים עם מפלגות הימין, במטרה להקים ממשלת רוב בראשותו. אנו מתכוונים להיות שותף בכיר בממשלה כזו", אמרה אתמול ח"כ גאולה כהן במסיבת עיתונאים שקיימה תנועת התחיה בת"א. ח"כ כהן אמרה, כי רמזים שונים שהגיעו אל התחיה מעידים שהליכוד לא יגמה הפעם ללכת לממשלת אחדות, אלא יעדיף את האופציה של "ממשלה לאומית עם רוב".

ח"כ כהן וח"כ גרשון שפט, מזכ"ל התחיה, פירטו את תנאי התחיה לשותפות בקואליציה עם הליכוד. בין התנאים היסודיים: חידוש תנופת ההתיישבות בשטחים; חיסול האינתיפאדה ביד קשה; ביטול רעיון האוטונומיה כמדיניות של ממשלת הליכוד; שחרור שלושת אסירי המחתרת היהודית שעדיין מרצים את עונשם בכלא.

במסיבת העיתונאים מסר שפט, כי בשבוע שעבר הצטרפו לתחיה רבים מפעילי "כך", שנפסלה בבחירות לכנסת ה־12. לדבריו, בדקה תנועתו את האנשים והזאגת לכך כי אין מדובר בישנות המבקשים להתרחק מריב ואלימות.

במסיבת העיתונאים מסר מועמד מספר 7 של התחיה לכנסת, אבי פרזק, כי בקדנציה הבאה של הכנסת תפעל התחיה במסע נמרץ לקיפקע הלגיטימציה שקיבלה הרשימה המתקדמת, באמצעות החלטת בית־המשפט העליון. התחיה תפעל לחוקק חוק שיאפשר להוציא רשימות המזדהות עם אש"ף, אל מחוץ לחוק.

המכון לתרבות הדיבור: עברית טובה – בתשדירי מפ"ם ורצ; גרועה – במערך

שמיר אומר אֶרֶף במקום עֶרֶב ● ציון 100 לשאקי

מאת ניליו סבירלו, כתבת "הארץ" לענייני חינוך

נציגי מפ"ם ורצ מקפידים בתשדירי הבחירות שלהם על כללים נכונים של הלשון העברית יותר משאר הרשימות. זהו אחד ממצאי סקר שערך המכון הישראלי לתרבות הדיבור על דיבורם של נציגי הרשימות בתשדירי הבחירות ברדיו ובטלוויזיה.

על־פי מימצאי הסקר, קיבלה מפלגת העבודה את הציון הנמוך ביותר: 6.6. התחיה קיבלה 7.01; הליכוד 7.1; המפד"ל 7.38; מפ"ם 7.4 ורצ 7.41. השופטים הם מומחים ללשון מארבעה מוסדות להשכלה גבוהה.

מנהל המכון ד"ר רון ברטור מסר אתמול את המימצאים בפתח יום עיון על מיומנויות הדיבור ותרבות ההרצאה, הדיבור השידור, שנערך באוניברסיטת תל אביב.

להלן אחדות מהשגיאות בדיקדוק ובהגייה שמצאו השופטים (בסוגריים: מה שהיה צריך לומר):

● יצחק שמיר: "זוהי תוכנית" (זוהי תוכנית); "אָכוּלי" (הכלג "הַבְּכ" במקום הערב: "אֶרֶף" (עֶרֶב).
● יצחק רבין: "התכנית" (התוכנית).
● נסים זווילי: "תוכנית זו" (תוכנית זו).

בהערות אחד השופטים, פרופ' יעקב מנצור, מצויין פרופ' אבנר שאקי כמי שמגיע לו ציון 100 על לשונו, בעוד שלשאר דוברי המפד"ל מגיע רק ציון 70.

סוריה מתנגדת לכינוס פסגה ערבית לדיון במשבר בלבנון

רואה בכך ניסיון לפגוע בה ולבודדה בזירה הבין־ערבית

מאת סופר "הארץ"

סוריה רואה בדרישה לכינוס פסגה ערבית לדיון במשבר הלבנוני, ניסיון לפגוע בה ולבודדה בזירה הבין־ערבית. זאת הבהיר אתמול הנשיא אסד למלך חוסיין באגרת שהעביר לרבת־עמון.

לדברי מקורות ערביים בדמשק, הזהיר אסד, כי העמדה הירדנית המצדדת בקיום פסגה כזאת בבגדד עלולה להשפיע לרעה על יחסי ירדן סוריה.

במקביל העביר שר־החוץ הסורי, פארוק א־שרע, איגרות דומות לראשי נסיכויות המפרץ. השייח' זאיד, ראש איחוד הנסיכויות הוא אשר יזם את הפניה למנהיגים הערבים לקיים פסגה מיוחדת לדיון במשבר בלבנון ובמעורבות הסורית במדינה זו.

נשיא עיראק קידם בברכה את הפניה והודיע על נכונותו לארח את הפסגה בבגדאד.

שתורה (עיר ועי"צ). מכונית ממולכדת התפוצצה בקרבת תחנת־גבול לבנונית בכביש ביירות־דמשק. אמבולנסים סוריים הוחישו את הפצועים לדמשק. לפי שעה, אין יודעים את מספר הפצועים.

בנק ישראל מתנגד למינוי של "דירקטוריון פוליטי" לבל"ל

פרופ' ברונו מתנגד למינויו של יגאל כהן־אורגד בגלל אופיו הפוליטי

מאת איתן אבריאל

נגיד בנק ישראל קרא אתמול לחברי "אוצר התיישבות היהודים" להימנע ממינוי דירקטוריון חדש לבנק לאומי "מתוך שיקולים פוליטיים".

הפרופ' מיכאל ברונו חזר והביע את עמדתו בזכות מינוי דירקטוריון מקצועי לבל"ל, וזאת על רקע ידיעות, לפיהן מתגבש הרכבה של מועצת המנהלים החדשה ע"פ שיקולים פוליטיים.

הנגיד מציין, כי גם שר האוצר הביע בעבר את עמדתו הנחרצת בעד מינוי דירקטוריון לבל"ל על בסיס מקצועי בלבד. ועדת הארבעה שקבעה מועצת אוצר התיישבות היהודים למינוי חברי הדירקטוריון של בנק לאומי אמורה לאשר היום את מינוי 11 החברים שנבחרו, על פי הסכם שהושג בהתערבות גורמים מפלגתיים משני צידי המפה הפוליטית.

נגיד בנק ישראל, מיכאל ברונו, הביע אתמול את התנגדותו למינוי ח"כ יגאל כהן־אורגד כיו"ר דירקטוריון בנק לאומי. הנימוק של ברונו היה, שכהונה זו עשויה להתפרש כבעלת גוון פוליטי מדי. את עמדתו זו הביע ברונו בפני בכירי ועדת המינויים של אוצר התיישבות היהודים, שנפגשו איתו על מנת לקבל את התייעצותו הנוספת לגבי הדירקטוריון, שימונה לבנק.

עדיין לא ברור כיצד יגיבו חברי ועדת המינויים ואם יקבלו את עמדתו זו של נגיד הבנק המרכזי.

בנתיים נודע, כי נציג התאחדות האיכרים בדירקטוריון החדש יהיה יצחק קומרובסקי. אם לא יהיה שינוי של הרגע האחרון, אזי דירקטוריון אוצר התיישבות היהודים, שיתכנס היום יאשר את רשימת המועמדים, המוצעת לדירקטוריון החדש של בנק לאומי.

שמיר מחריף התקפתו על פרס: רוצח

(המשך מעמוד 1)

יו"ר מפלגת העבודה סירב לומר כיצד ינהג אם מפלגת העבודה תפסיד בבחירות. הוא אמר כי לפי הסקרים שבידיו, אפשרות כזו לא קיימת כלל. "אין לי שום תכנון להפסיד בבחירות. אני עובד בשביל לנצח – לא בשביל להפסיד".

פרס: הקוטב בליכוד עובר את הקוטב הצפוני

פרס אמר כי בניגוד לפרסומים, לעימות הטלוויזיוני בינו לבין שמיר היתה השפעה גדולה ביותר על ציבור המתלבטים, והדבר הביא לעידוד ולאופטימיות גדולה במטה הבחירות במערך.

לדבריו, שמיר הוכיח בעימות את הקנאה הגדולה ימינה שחלה בליכוד. "הקוטב הימני של הליכוד עובר את הקוטב הצפוני של כדור הארץ", אמר פרס.

הוא תקף את שמיר על שהאשימו בחוסר אמינות ואי־קיום הבטחות. הוא טען כי את ההבטחה הגדולה קיים בשלמותה – הרוטציה. "אני לא בטוח שאם שמיר היה מכהן ראשון כראש ממשלה הוא היה מבצע את הרוטציה ומעביר לי את השלטון. אני מילאתי באמונה את ההבטחה".

בהתייחס לטענות כלפיו במפלגת העבודה על שאינו מאפשר להם להופיע במשדרי התעמולה אמר פרס: "אין לי זמן לעשות עם התגרנים הללו עתה חשבון. אני מקדיש עצמי לדברים חשובים יותר. תשדירי הטלוויזיה אינם במה לחלוקת מדליות, אלא מכשיר להפקיע ציבור חדש עבור מפלגת העבודה, והדרך שלנו אנו אכן מגיעים לתוצאות טובות".

תשעה עצורים בפ"ת

פרס נתקל אמש בהפרעות קשות והתפרעויות מצד תומכי הליכוד בשתי עצרות בחירות שקיים, בנוה עופר בתל־אביב ובפתח־תקוה. משטרת פתח־תקוה עצרה תשעה מתפרעים שזוהו כאנשי הליכוד, ושחררה אותם מאוחר יותר.

באסיפת בחירות שקיים פרס ברחבת העירייה בפתח תקוה הניפו מפגינים שלטים וכרזות נגד המערך. הכרזות גררו ויכוח מילולי שהפך לתגרת ידיים בין פעיל הליכוד לפעיל המערך. השניים הופרדו ונעצרו לחקירה.

הפרעות מצד פעילי הליכוד קטעו את דברי פרס מדי פעם. בתום האסיפה, כאשר ביקש פרס לצאת לדרכו, הקיפו שוטרים בחגורה צפופה את מכוניתו. אלא שפעילי הליכוד לא ויתרו, חסמו את תנועת כלי הרכב ברחוב חיים עוזר והתפרעו, כדי להתקרב למכונית השר ולחבל בה.

רק לאחר שנעצרו תשעה מתפרעים שב הסדר על כנו. העצורים שוחררו לאחר חקירה, ונמסר כי היום יוחלט אם להגיש נגדם כתבי אישום.

בנוה עופר (תל־אביב) נתקל פרס בקריאות גנאי וכרזות מחאה מצד קבוצה מאורגנת של צעירים. הם צעקו כלפיו "פרס לך הביתה" ו"בגין בגין".

בסיום הופעתו התגוללה קבוצת צעירים אחרת על מכונית השר שלו ופרס נזקק לעזרתם של שוטרי מג"ב ואנשי בטחון, שיצרו גדר חיה, כדי לאפשר לו לעזוב את המקום.

מועמד המערך לראשות עיריית תל־אביב, נתן וולך, שליווה את פרס, אמר אמש כי התפרעות תומכי הליכוד באסיפות בחירות של מפלגת העבודה היא תוצאה של הסתה פרועה של ראשי הליכוד כלפי המערך במשדרי הטלוויזיה.

שמיר: תוקף גם בבת ים

אהוד גלומבקריק, סופר "הארץ" בבת ים, מוסר: שמיר אמר אמש כי עריכת משאל העם שעליו התחייב שמעון פרס בעימות הטלוויזיוני ביום הוא "אמצעי מקובל במשטרים דיקטטוריים, כשאין הסבר חפשי".

בנאום בחירות שנשא אמש באמפיתיאטרון בבת־ים, ביום הולדתו ה־73, השתלח שמיר בגבורה וחריפה נגד פרס. "מה זה אדוני פרס, אינך מסוגל להגיד פעם מלה של אמת? תמיד צריך לשקר", חזר ושאל שמיר, כשהוא סותר אחת לאחת את השקרים, לדבריו, שטפל פרס עליו.

לדברי ראש הממשלה, "שמעון פרס חייב להיענש, כיוון שהוא ניפץ לרסיסים את חלום האחדות הלאומית".

בהמשך דבריו האשים שמיר כי פרס מנסה "לקחת לעצמו את כל הקרדיט בהפעלתה של התוכנית הכלכלית ובבלימת האינפלציה. אך מה לעשות, גם זה שקר. לולא תמיכת ממשלת האחדות הלאומית, הדבר לא היה מתבצע".

לדברי שמיר, "אם שקרים אלה לא מספיקים, באים לעם שוב בצעקות 'שמיר, הליכוד רוצה לספח 1.5 מיליון ערבים'. אנשים נבהלים. אך חכו. האם שמיר אמר זאת? אף פעם לא אמר זאת. כי מה הם הסכמי קמפ דיוויד... גורל השטחים לא ייקבע אלא במשא ומתן. עד אז לא נספח".

הושעו תעודות עיתונאי של שלושה

(המשך מעמוד 1)

(בגדה) ו"שמשון" (ברצועת עזה), הפעלות, לכאורה, לחיסול פעילי אינתיפאדה בשטחים, ע"י התחזות לערבים, לעיתונאים זרים ולמתנדבים, וכן הנהגת מארבים לזורקי בקבוקי תבערה באזורים שונים.

מקורות ממשלתיים מסרו אמש ל"הארץ", שלאור פרשה זו ואחרות, נשקלת האפשרות לגרש מישראל עיתונאים זרים אשר יעברו עבירות צנזורה חמורות.

ההשעיה – סנקציה קלה

ההחלטה להשעות את תעודות העיתונאי של הכתבים הבריטים התקבלה בעקבות דיונים בין מנהל לשכת העיתונות הממשלתית, דובר משרד־החוץ, יועץ התקשורת של רה"מ, ויועץ התקשורת של שר־הביטחון.

משמעות ההשעיה, היא כי יישללו שירותי משרדי הממשלה השונים מאותם עיתונאים, הם לא יוזמנו למסיבות עיתונאים רשמיות ולא יקבלו את החומר הנשלח לכל הכתבים הזרים. אם תישנה העבירה, בחומרה כה משמעותית, על־ידי אנשי רויטר, יינקטו צעדים נגד כל משרדם בישראל.

המשמעות המעשית של ההשעיה קטנה מאוד. הכתבים ממשיכים את עבודתם, ומידע רשמי שנמנע מהם נמסר להם ע"י עמיתיהם.

לשכת העיתונות לא מונעת מסוכנות רויטר להוסיף ולקבל את כל השירותים והמידע שמספקים הגורמים הרשמיים לכל מערכות אמצעי התקשורת.

מנהל לשכת העיתונות ציין, כי חרף מצבה הביטחוני של מדינת ישראל, מכבדים שלטונותיה את חופש העיתונות, ונוהגים בליברליות רבה ביותר עם עיתונות החוץ בישראל. ישראל מצפה, כי הם יקפידו על חוקי המדינה, לרבות תקנות הצנזורה.

תגובת כתב רויטר

(ע). פול טיילר הגיב אתמול על החלטת ההשעיה שלו, באומרו "נמשיך לסקר את ישראל ברמת הדיוק וההגינות כפי שמצפים מאתנו המנויים שלנו".

טיילר אמר, בתשובה לשאלה, כי לדעתו זכה ליחס הוגן מצד הצנזור הראשי ומנהל לשכת העיתונות הממשלתית בביקור שהתנהל בירושלים אתמול.

המהנדסים והאקדמאים

(המשך מעמוד 1)

מהבנקים במערכת הבנקאות החליט להחריף, החל מבתר את המחאות בנק הפועלים. לדברי יו"ר הועדה, ריקי כבר, המכהן גם כיו"ר ועד עובדי בנק דיסקונט, ימשך החרם על המחאות בנק הפועלים, כל עוד לא יצטרפו עובדי בנק זה למאבק של עמיתיהם במערכת הבנקאות.

אתמול פנה כבר לועד עובדי בנק הפועלים, בנסיון נוסף לשכנעם להצטרף למאבק, אך פנייתו נדחתה.

העיצומים במערכת הבנקאות החריפו אתמול, כאשר עובדי בנק לאומי ודיסקונט, לא פתחו את הסניפים אחרי הצהריים. היום יפתחו כל סניפי ומשרדי בנק לאומי בשעה 10 בבוקר. מחרתיים יהיו סניפי בל"ל סגורים אחר הצהריים ויפתחו למחרת היום בשעה 10 בבוקר. בבנק דיסקונט הוחלט, שהיום יסגרו גם הסניפים הראשיים בשעה 12.30, כמו הסניפים הרגילים. בבנק מזרחי צפויים היום שיבושים, אך הועד נמנע מלגלותם על מנת, שיוכל להפתיע את הנהלת הבנק. ביום חמישי יסגרו סניפי הבנק בשעה 12 בצהריים. אתמול היו עיצומים חלקיים בבנק.

בבנק הבינלאומי הוחלט עקרונית להצטרף לצעדי הועדים האחרים, אך ההחלטה סופית על כך תתקבל בכינוס של מועצת העובדים ביום חמישי בצהריים. במהלך שעות הבוקר יכבדו עובדי הבנק הבינלאומי את המחאות בנק הפועלים.

לסופר "הארץ" נודע, שכרעת מטה המאבק המשותף לנקוט בצעדים נוספים נגד הנהלות הבנקים ובכלל זה נגד בנק הפועלים, אך ההחלטות על כך נשמרות בסוד.

ההחלטה של מטה המאבק של הבנקים להשבית את מערכת הבנקאות בשבוע הבא למשך שלושה ימים בעינה עומדת.

בתי הספר

גילי מגולי מערכת "הארץ" לענייני חינוך מוסר: קרוב ל־22,000 המורים במערכת החינוך העל־יסודית, ישביתו הבוקר, למשך שעתיים את 650 מוסדות המערכת מדרג חטיבות־הביניים ומעלה. המורים ישבתו את הלימודים רק משעה 10.00 בבוקר. בשביתה נוטלים חלק חברי ארגון המורים העל יסודיים. חברי הסתדרות המורים אינם נוטלים חלק בהשבתה.

ההשבתה היא במחאה על סחבת, כהגדרת הארגון, שנוקט האוצר במשא ומתן עם המורים על הסכם שכר חדש. יו"ר חטיבת המורים העל יסודיים בהסתדרות המורים, דב רונן אמר, כי אין טעם להשבית את המערכת לפני הבחירות.

ביום חמישי אחר הצהריים, יערכו אסיפות הסברה ומחאה של ועדי המורים, בשבעה מוקדים ברחבי הארץ.

במשרד האוצר הודיעו אתמול, כי השביתה היום מיותרת לחלוטין, כיוון שלנציגי המורים ברור, שהממשלה לא תפרוץ עכשיו את הסכם המסגרת בשירות הציבורי. באוצר מציעים למורים להמשיך בגרם ולהביא לייעול המערכת והדרך זו לקבל תוספת שכר.

בתי חולים

עובדי אירגון מוסדות "הארץ" מוסר: משרד האוצר נערך להוצאת צווי מניעה לרופאי המדינה, כדי למנוע את השבתת מערכת האשפוז הממשלתית מחר. השביתה אמורה להמשך עד יום ב' ותחודש לאחר כינונה של ממשלה חדשה.

באוצר דוחים את תביעת ארגון רופאי המדינה, להשוואת תנאי עבודתם ושכרם עם רופאי קופת חולים הכללית, כתנאי להסרת איום השביתה.

שרת הבריאות דחתה אתמול את פניתו של מ"מ מקום שר האוצר, השר גדעון פת, לפנות במשותף לבית הדין לעבודה. אלמוליטו הודיעה, כי לא תתן ידה לצעדי כוח, כל עוד לא מוצאו כל האפשרויות בדיונים עם הרופאים. לדבריה, על שר האוצר לקיים הבטחה, שנתן לרופאי המדינה, שהתנאים שיקבלו רופאי קופת חולים יחולו גם עליהם.

בשלב זה גם לא נענה ראש הממשלה לדרישתה של שרת הבריאות, לכנס את ועדת השרים לנושא הבריאות.

באוצר דחו את הצעת משרד הבריאות לתת לארגון רופאי המדינה מכתב התחייבות, כי בתוך פרק זמן סביר יימצא פתרון לדרישתם להשוואת תנאי עבודה השכר, לאלו הנהוגים בקופת חולים הכללית. באוצר מוכנים להתחייב רק, כי הנושא ידון במסגרת הדיונים על הסכמי השכר לשנים 1988־90.

הרופאים טוענים, כי אי יישום הסכם יגדיל את הפער בהכנסה בין שני ארגוני הרופאים לשיעור של 40%.

בתי המשפט

(ע). הועד הארצי של עובדי בתי המשפט החליט אתמול, כי לא תהיה קבלת קהל, בכל מערכת בתי המשפט בארץ, החל מהיום ועד להודעה חדשה.

יו"ר ועד עובדי בית המשפט המחוזי בתל אביב, אנואר לוי, מסר כי ההחלטה נתקבלה בתום ישיבה מיוחדת, שהתכנסה כדי לדון בהמשך צעדי המחאה נגד משכורתם הנמוכה של עובדי בית המשפט, וכן גם כנגד האחוז הגבוה של העובדים הארעיים במערכת. בשלושת ימי השבוע האחרונים, צימצמו העובדים את שעות קבלת הקהל בשעה אחת, אך כעת הוחלט על החרפת הצעדים.

ליעקב קול

משתתפים באבלך הכבד במות

אמך ז"ל

חבריך לעבודה

למשפחת מיבלום
ולחברים באשטרום

משתתפים באבלכם במות

אלימלך מיבלום

ד. טלמוד ושות'

בצער רב אנו מודיעים על פטירת
בעלי ואבינו היקר והאהוב

צבי ברסט

האבלים:
אשתו: פאני
בתו: דגנית ברסט
בנו: אריה ברסט וב"ב

על מועד ההלוויה תתפרסם מודעה בעתונים
וכן ניתן לברר בטלפונים:
03-470170 או 03-296172

שבע שנים מלאו להילקחו של יקירנו

יוספקה
יוסף קרמרמן ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
מחר, יום חמישי, ט"ז בחשון תשמ"ט, 27.10.88,
בשעה 4.00 אחה"צ, בבית העלמין בנחלת יצחק.

בית עץ לבוד — המשפחה

ללאורה ואלי לנדאו

ציבור קבלני ישראל משתתף באבלכם
הכבד במותו של ראש המשפחה

עובד בן עמי ז"ל

בונה ערים בישראל

מרדכי יונה
נשיא מרכז הקבלנים והבונים בישראל
חברי הנשיאות
וציבור הקבלנים בישראל

לשר **משה ניסים** ולכל בני המשפחה
כוס תנחומים על פטירת האמא

מרת **ויקטוריה** ז"ל

אלמנת הראשון לציון הרב הראשי לישראל, הרב יצחק ניסים ז"ל
בפעלך הרב החשוב לטובת המדינה תמצא נחומים.

התאחדות האיכרים בישראל
על כל מוסדותיה.

לשר האוצר **משה ניסים** ובני משפחתו

אתכם באבלכם הכבד בהילקח מכם האם

ויקטוריה ניסים ז"ל

בבנין הארץ תנוחמו

מרדכי יונה
נשיא מרכז הקבלנים והבונים בישראל
חברי הנשיאות
וציבור הקבלנים בישראל

נציב מס הכנסה ומס רכוש מר יאיר רבינוביץ
הנהלת האגף וחבר העובדים
משתתפים באבלו של
מר משה נסים - שר האוצר
במות אם המשפחה

הרבנית **ויקטוריה** ז"ל

תנחומים למשפחה האבלה

מרים בן־פורת
מבקר המדינה
משתתפת באבלו של שר האוצר
משה ניסים
במות עליו אימו

ויקטוריה ניסים ז"ל

ומביעה תנחומיה למשפחה

רשות ניירות ערך
משתתפת באבלו של
משה נסים
שר האוצר
במות עליו אמו

הגב' **ויקטוריה נסים** ז"ל

אלמנת הראשון לציון הרב יצחק נסים ע"ה

לשר האוצר מר משה נסים
אתך באבלך הכבד במות אמך

ויקטוריה נסים ז"ל

גבי לוי – ציר כלכלי
וכל חברי המשלחת הכלכלית בארה"ב

למר בצלאל ניסים, מנכ"ל עיר דוד
תנחומינו הכנים במות אמך

ויקטוריה ז"ל

חברה ימית חיפה בע"מ
ההנהלה והעובדים

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות
המנהל הכללי,
הנהלת המשרד והעובדים
משתתפים באבלן של
ברוריה ורות נסים
במות האם **ויקטוריה** ז"ל
ומביעים תנחומים למשפחה

מועצת רשות הנמלים והרכבות
הנהלת הרשות ועובדיה

משתתפי בצערו של שר האוצר
משה נסים
במות עליו אמו

ויקטוריה נסים ז"ל

לשכת עורכי־הדין בישראל
משתתפת בצערו של
השר **משה נסים** ומשפחתו
במות עליו אמו

ויקטוריה ז"ל

הועד המרכזי — ועד מחוז ירושלים.

הסוכנות היהודית לא"י — ההסתדרות הציונית העולמית

משתתפים באבלו הכבד של
מר **משה ניסים** ובני ביתו
במות עליו אימו

הגב' **ויקטוריה ניסים**
ז"ל

אלמנת הראשון לציון הרב הראשי לישראל
יצחק ניסים זצ"ל
המקום ינחם אתכם בשאר אבלי ציון וירושלים

שמחה דיניץ
יו"ר הסוכנות היהודית
וההסתדרות הציונית העולמית

מנדל קפלן
יו"ר חבר הנאמנים

סגן שר האוצר עדי אמוראי
משתתף באבלו של שר האוצר
משה נסים ובני משפחתו
במות עליהם האם

ויקטוריה נסים ז"ל

אלמנת הרב יצחק נסים זצ"ל
הראשון לציון, הרב הראשי לישראל

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה
בשיבה טובה של יקירתנו

חיה ווייט

אלמנת בנימין ווייט ז"ל

הלוויה תצא היום, יום רביעי, ט"ו בחשון תשמ"ט
(26.10.88) בשעה 2 אחה"צ מבית הלוויות שמגר
להר המנוחות ירושלים
האבלים: בנה: יואל ווייט
בתה: צפורה ווייט
כלותיה, הנכדים והנינים

במלאת שלוש שנים לפטירתו של יקירנו

השופט **יוסף נוימן** ז"ל

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו מחר יום חמישי ט"ז בחשון תשמ"ט, 27.10.88, בשעה 2 אחה"צ.
נפגשים ליד השער הראשי בבית העלמין הישן, חוף הכרמל בחיפה

המשפחה

דהפון
שרות מודעות טלפוני של "הארץ"
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודפון
03־38 38 38

هكذا من الأصل

השופט לוין: אנו במצב חירום לאומי באשר לתאונות הדרכים

השופט מתח ביקורת על אי יכולתה של המשטרה לאכוף את החוק ● ממליץ לתקן טעויות הנדסיות בכבישים ולהרבות בשילוט

(ע). "שחור הדמים כבר מאוד. אני מקווה שהודעה תיתן ביטוי לכך, שאנו במצב חירום לאומי בכל הקשור למצב בכבישים. חייב לחול שינוי בה־תייחסות השלטון לנושא" — כך אמר יו"ר המועצה הלאומית למניעת תאונות, שופט בית המשפט העליון דב לוין, בהופיעו אתמול בפני ועדת החקירה הפרלמנטרית לבדיקת המצב בכבישים.

"כשם שאנו חרדים לבטחון המדי־נה, כך עלינו להיות חרדים לחיי אזרחינו בדרכים, כי המוות בדרכים כבד פי כמה" הוסיף השופט לוין בהמליצו להעביר את הטיפול בבע־יית הקטל בכבישים לרשות אחת, בעלת סמכויות נרחבות, אשר בראשה יעמוד שר או סגן שר.

השופט לוין המליץ לפעול ב־5 תחומים עיקריים והם: חינוך, הסברה הדרכה, אכיפה ותשתית.

בנושא האכיפה, אמר לוין, כי היערכות המשטרה איננה מסוגלת לאכוף את החוק. "במשמרת אחת מפ־עילה המשטרה 180 שוטרי תנועה בין אילת למטולה, ולעיתים ניתן לחצות את המדינה מבלי להיתקל בשוטר. אך במשטרה מודעים כשאני קורא להקים משטרת תנועה".

עוד הוסיף, כי אין הוא מרוצה מאופן הענישה של הנהגים העבר־יינים ע"י שופטים, אשר לעיתים מק־לים מדי ולעיתים מחמירים מדי.

בין המלצותיו בפני ועדת החקי־רה שילוט כבישים, תיקון טעויות הנדסיות ובינוי. כן ממליץ לוין על הקמת רכבת פרברים להקטנת הצפי־פות בכבישים.

לוין קרא לאמצעי התקשורת לקחת חלק במאמץ להורדת המו־דעות לבעייה בציבור. את דבריו סיים באומרו, כי הוא מקווה שחברי הוועדה יתעלמו "משיקולים סיעתיים ומדיני־יות מפלגתיות בהתייחסם לבעייה הבוערת, ויאבקו כאחדים לפתרון הבעיות".

כלב תשיעי נגוע בכלבת בי"ם; עשרות כבר חוסנו בפסגת זאב

השירות הווטרינרי קורא לציבור להמנע ממגע עם חיות משוטטות

(עתים). עשרות תושבים בשכונת פסגת זאב בירושלים חוסנו אתמול נגד מחלת כלבת. דובר עיריית ירוש־לים מסר, כי במבצע מיוחד ארגן השירות הווטרינרי העירוני, יחד עם שירות הבריאות, מתן חיסונים, לאחר שאמש נתקבלו ממצאי בדיקה מעבדתית, לפיהן גור כלבים שהובא במצב גסיסה לטיפול אבחן מת ממחלת הכלבת.

הגור היה אחד מקבוצה בת ששה גורים, שנמצאו באחת החצרות על ידי ילדי השכונה ואומצו על ידם, מבלי שנמסרו קודם לכן לבדיקת הווטרינר ומבלי שקיבלו חיסונים כלשהם.

זמן קצר לאחר מכן, העבירה המשפחה "המאמצת", את הגורים הללו למשפחות נוספות.

ד"ר טומי שדה, הרופא הווטרינרי הראשי של עיריית ירושלים מסר, כי השירות הצליח לאתר ארבעה מתוך ששת הגורים ומי שבאו איתם במגע נתבקשו לקבל את החיסון.

שני גורים נוספים לא אותרו.

ד"ר שדה אמר, כי כל ששת הגורים חשודים כנגועים בכלבת ומי שבא עימם במגע חייב בקבלת חיסון.

השירות הווטרינרי קורא שוב לצי־בור להמנע מלאסוף אל הבתים בעלי חיים משוטטים.

תאומי מנגלה הפגינו אתמול מול הכנסת, בדרישה מממשלת ישראל להביא את מנגלה למשפט בארץ. ארגון תאומי מנגלה אומר, כי אין אמת בידיעות לפיהן מת מנגלה. (צלום: רויטרס ישראלי)

מצוד אחר מתחזה כתושב רחובות ומפיץ המחאות בנק מזוייפות

(ע). המשטרה מנהלת מצוד אחר נוכל המתחזה לתושב רחובות ומפיץ המחאות מזוייפות.

חיים מתוקה מרחובות איבד את כל מסמכיו בקריה בת"א, בעת ששירת כחייל מילואים, בסוף 1986. בין המסמכים שאבדו היו תעודת הזהות, ותעודות אחרות. כמו כן היה בין המסמכים פנקס וכן מספר חש־בון הבנק שלו.

חודשים אחדים לאחר מכן נאמר לו, כי פלוני נתן הוראת קבע בחשבון הבנק שלו, כדי לשלם עבור שעונים, שנמכרו לחיילים ונפתח המחאה ע"י סוכני חברת ההפצה.

מתוקה, שהודיע מיד עם אבדן מסמכיו לבנק ולכל הנוגעים בדבר על האבידה, סירב לכבד את ההתחי־יבות המזוייפת, וגם הבנק לא שילם תמורת השעונים. החברה המשווקת הגישה תביעה נגד מתוקה, אולם הוא הוכיח בבית־המשפט כי לא הוא ערך את הקנייה ואין הוא אחראי עבורה.

פסק־הדין ניתן ביום א' השבוע בבית־משפט השלום בת"א.

ביום ב' נתקבלה הודעה מחברת שיווק אחרת, שמתוקה התחייב כביכול לשלם עבור מערכת סטריאו, רדיו־טייפ, שעון מעורר אלקטרוני, ולקפן וציוד חשמלי אחר.

מתוקה שינה את מספר חשבון הבנק והודיע לחברה כי המדובר בזיוף והונאה.

מתוקה כבר השתחרר מצה"ל, אך הנוכל המנצל את מסמכיו ממשיך להתחזות לו ולרכוש פריטים בשמו. המשטרה מנהלת חקירה מקיפה לאיתורו.

1600 סוכני נסיעות מבריטניה יבואו לכנס ארגונם בירושלים

200 סוכנים נכנעו ללחץ אש"ף שלא להשתתף בכנס שיתחיל ביום ב'

מאת זוהר בלומנקרנץ

1,600 סוכני נסיעות מבריטניה יבואו לירושלים לכנס של ארגון הגג שלהם, אבט"א, שיתחיל ביום ב', בבנייני האומה. 200 מחברי הארגון ביטלו את השתתפותם בלחצו של ארגון אש"ף בלונדון. הכנס ייפתח בטקס חגיגי בבריכת הסולטן בהש־תתפות נשיא המדינה, חיים הרצוג.

סוכני הנסיעות ידונו בעניינים פנימיים. בין השאר, ביחסים בינם לחב־רות התעופה, ביחסים בין סיטונאי לסוכני תיירות בבריטניה והשלכות של הליברליזציה בשוק המשותף בשנת 92'. האורחים יסיירו במקומות שונים בארץ. אירועי הכנס ימשכו עד יום ו', 4 בנובמבר.

על סוכני הנסיעות בבריטניה הו־פעל לחץ גלוי מצד ארגון אש"ף לבטל את קיומו של הכנס בארץ. משרד התיירות השקיע כספים רבים באירוח נציגי ההנהלה בישראל, בעת שיחות שיכנעו שלא להיענות ללחצו של אש"ף. נשכרו אף שירותיו של משרד "כנס", כדי לסייע באירוח. עפ"י ההקצאה המקורית מדובר היה ב־400 אלף דולר להוצאתו לפועל של הכנס אולם גורמים במשרד הממ־שלתי העריכו אתמול, כי ההוצאות תגענה לסכום כפול מזה. הקצאת משאבים גדולים אלה מצד משרד התיירות גררה בקורת חריפה מצד ועד עובדי המשרד הנתונים בסכסוך עבודה עם ההנהלה על שיפור תנאי עבודתם.

ממשרד התיירות נמסר אתמול בתגובה, כי קיומו של הכנס בארץ לפרות נסיונות הביטול והלחצים מדבר בעד עצמו.

עוזרת של להט תעבוד ב"יוניתורס" — חרף קשרי המשרד עם העירייה

מאת חיים הנדוורקר

סופר "הארץ" בתל אביב

ראש עיריית תל אביב, שלמה להט, החליט לאפשר לעוזרתו באה דיסנצ'יק לעבוד, מחוץ לשעות עבודתה בעירייה, בחברת הנסיעות "יוני־תורס", המקיימת קשרי עבודה עם העירייה.

מהחומר שהוגש לישיבת ועדת הכספים העירונית עולה כי דיסנצ'יק תעבוד בתפקיד ניהולי ב"יוניתורס" ותתאם את פעולותיה, מחוץ לש־עות עבודתה בעירייה, עד סוף 1989, בשכר חודשי של 600 ש"ח.

אך גורמים בעיריית תל אביב מסרו ל"הארץ" כי נסיעות לחו"ל של משלחות העירייה מבוצעות באמצעות משרד הנסיעות הזה. לדבריהם, יש בכך טעם לפגם.

סגן ראש עיריית תל אביב נתן וולך, האחראי על יציאת המשלחות מטעם העירייה בתפקידו כראש האגפים לתרבות, לנוער ולספורט, אישר כי העירייה עובדת עם "יוניתורס". אך, לדבריו, אין קשר בין עבודה נוס־פת של עובדי עירייה, כולל דיסנצ'יק, בחברה זו או אחרת, מכיוון שהקי־ימוניגים לבחירת משרדי נסיעות [illegible] בגיע של מבקר העירייה.

דובר עיריית תל אביב מסר בתגובה כי "יוניתורס" שלחה השנה שתיים מתוך 12 משלחות של העירייה לאחר שזכתה במכרז פתוח. "כל רמז על ניגודי אינטרסים הוא חסר בסיס", אמר הדובר.

לתיאטרון העירוני חיפה גרעון בסך 2 מיליון ש'

מאת יהודה טל

סופר "הארץ" בחיפה

בביקורת, שנערכה בימים אלה במערכת החשבונות של תיאטרון חיפה, נתגלה גרעון כספי בסך של כ־2 מיליון ש"ח, אשר מועצת המנהלים של התיאטרון לא ידעה כלל על קיומו.

מנהלו הקודם של התיאטרון, נעם סמל, דיווח זמן קצר לפני שפרש מת־פקידו, לפני כחודשיים, על איזון תקציבי.

נמסר כי ביום א' הקרוב תתקיים פגישת חרום בין ראש עיריית חיפה, אריה גוראל ובין שר החינוך והתר־בות, יצחק נבון כדי למצוא פתרון למשבר הכספי הקשה אליו נקלע תיאטרון חיפה. [illegible] מהווה כמחצית מהתקציב השנתי של התיאטרון. מנכ"ל תיאטרון חיפה אלי מלכא מסר בתגובה, כי הגרעון נבע מתקציב בלתי ריאלי העומד לרשות התיאטרון.

מתיחות פוליטית בנצרת על רקע ידיות שיכורים

מאת עטאללה מנצור

סופר "הארץ" בגליל

אנשי חד"ש טענו אתמול במשטרת נצרת, כי אנשים מזויינים ירו לעבר משרדי התנועה במרכז העיר. הם הפיצו כרוזים, בהם האשימו את פעילי "הרשימה המתקדמת לשלום" בקשר עם מעשי הבריונות והזהירו, כי ידעו איך לשים קץ למעשים אלה.

שעה קלה לאחר הגשת התלונה הודיעה המשטרה כי עצרה שלושה צעירים בעלי רקע פלילי שנסעו ברחוב הראשי של נצרת וירו באקרח הנקה. דובר המשטרה אמר כי "אין ראיות שמעשה הבריונות נעשה על רקע פוליטי". שלושת הצעירים, אמר הדובר, שתו קצת יותר ממנהגם. אנשי "המתקדמת" פרסמו כרוז המגנה את תלונת חד"ש.

ירוחם תובעת פיצויים על נזקי בומים על־קוליים

(ע). רכז הביטחון של המועצה המקומית ירוחם תבע ממשרד הביט־חון לפצות את תושבי העיירה והסוחרים, שנפגעו, לדבריו, מבומי בום על קולי שאירע לפני כשבועיים בעיירה.

התביעה מתייחסת לשני פיצוצים עזים, שאירעו בירוחם ביום 12.10.88 בבוקר, כתוצאה מתמרוני חיל האוויר באיזור, ככל הנראה. הבום הראשון נשמע בשעה 7.17 והשני בשעה 8.05 באותו בוקר.

במכתב לממונה על התביעות הביטוח במשרד הביטחון, מציין רכז הביטחון, שכתוצאה משני הפיצוצים, נופצו זגוגיות בעשרות חלונות של בתי מגורים ובתי עסק וכן בעקרו חלונות אחרים ממקומם.

יוכפל מספרם של תלמידי נהיגה במסגרת בי"ס תיכון

מאת יהושע נבון

סופרת "הארץ" לענייני תחבורה

השנה יוכפל מספר הלומדים נהיגה במסגרת בתי הספר התיכוניים, והוא יגיע לכ־4,000.

המטרה היא להגיע בעוד כמה שנים – כאשר משרדי החינוך והתח־בורה יסיימו לפתח את התשתית – לכך שכל תלמיד תיכון יוכל להצ־טרף ללימודי נהיגה בבתי הספר. כך נמסר מלשכת דובר משרד החינוך.

במסגרת תוכנית לימודי הנהיגה בתיכון מקבל התלמיד 22 יחידות לימוד עיוניות ומעשיות. במשך שנת הלימודים מועברת לצעירים תרגולת שאינה נדרשת בהכרח במבחני הנהיגה המעשיים.

הם מתרגלים, לדוגמה, נהיגה בדרך משובשת, ביום ובלילה, נהיגה במצבי סיכון והשתלבות נכונה בתנועה – כישורים שאינם נלמדים בשיעורים הרגילים אך חשובים לנהיגה בטיחותית.

16 שחמטאים: נתנו לנו רק 10,000 ש' לשבועיים בחו"ל

(ע). נבחרות ישראל בשחמט לגברים ולנשים ייצאו בחודש הבא לאו־לימפיאדת השחמט בסלוניקי, יוון.

חברי נבחרת הגברים הם אלון גרינפלד, גדי ריכלין, אליהו שיינלר, אילן מנור, רונן לב ועופר ברזק. את הרכב קבע הקפטן ידעאל סטפק, שהוסמך למהלים יחיד בעניין. שוקו אתר, יהודה גרינפלד, פרש מיוזמתו מהנבחרת.

חברות נבחרת הנשים הן: לובה קריסטול, לנה דויד (גלאט), אולגה פודרנסקיה ושלומית נדיר. לקפטן נבחרת הנשים נבחר יחזקאל קליבינקי.

נתונים אלה מסר אתמול יושב־ראש איגוד השחמט בישראל, שלמה קנדלשיין, במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל אביב.

קנדלשיין מסר כי בעשור האחרון השיגו נבחרות ישראל מקומות בין 8 עד 14 מבין כ־90 נבחרות. הוא ציין כי על נבחרת ישראל לתפוס מקום אמצעי בעשירייה השניה. הוא קבל על הסיוע הזעום (10,000 שקל), לדעתו, שנתן הוועד האולימפי הישראלי למימון שהייתם של 16 איש במשך שלושה שבועות בסלוניקי.

מינהלת "קול אמריקה" תוקם בב"ש

מאת צבי זרחיה

סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מינהלת תחנת הממסר בערבה, "קול אמריקה", תקים את משרדי המנהלה בבאר שבע, יחד עם תחילת ביצוען של הפרוייקט – כך הודיע אתמול שר הכלכלה והתקשורת גד יעקבי.

באחרונה נמתחה ביקורת על "קול אמריקה", בעקבות ידיעות שנפוצו לפיהן שכרה שטחים להקמת משרדים בתל אביב.

כעת נראה, כי משרדי המנהלה של תחנת הממסר יהיו בבאר שבע אולם משרד הקישור יוקם בתל אביב.

משטרת נתב"ג גרשה הונגריה שבאה לעבוד

מאת זוהר בלומנקרנץ

סופר "הארץ" לענייני תעופה

משטרת נמל התעופה בן גוריון גירשה מישראל אזרחית הונגריה שבאה למצוא עבודה בארץ ללא אישורים מתאימים.

קודם לגירושה התגלעה מחלוקת בין המשטרה לחברת התעופה הלאו־מית של רומניה "טארום", שגרמה לעיכוב של חצי שעה בהמראתו של מטוס החברה לבוקרשט.

המשטרה לא אפשרה לנוסעת ההונגריה להיכנס ארצה בשל היעדר מסמכים מתאימים. שוטרי נתב"ג החלי־טו לגרשה מישראל וביקשו להעלותה על טיסה של "טארום" לרו־מניה. אלא שאנשי חברת התעופה לא התלהבו מכך ולא השיבו באופן חד־משמעי לפניית המשטרה. רק לאחר מגעים קדחתניים העלוה האשה על המטוס.

משלחת הנוער מישראל קיימה טקס זיכרון בגטו וארשה

(עתים). משלחת הנוער הרשמית הראשונה אותה שלח משרד החינוך והתרבות לסיור לימודי בפולין, הגיע אתמול לוארשה.

המשלחת, המונה כ־150 תלמידי תיכון מ־20 בתי ספר, קיימה מיד בהגיעה טקס זיכרון ליד האנדרטה בגטו וארשה.

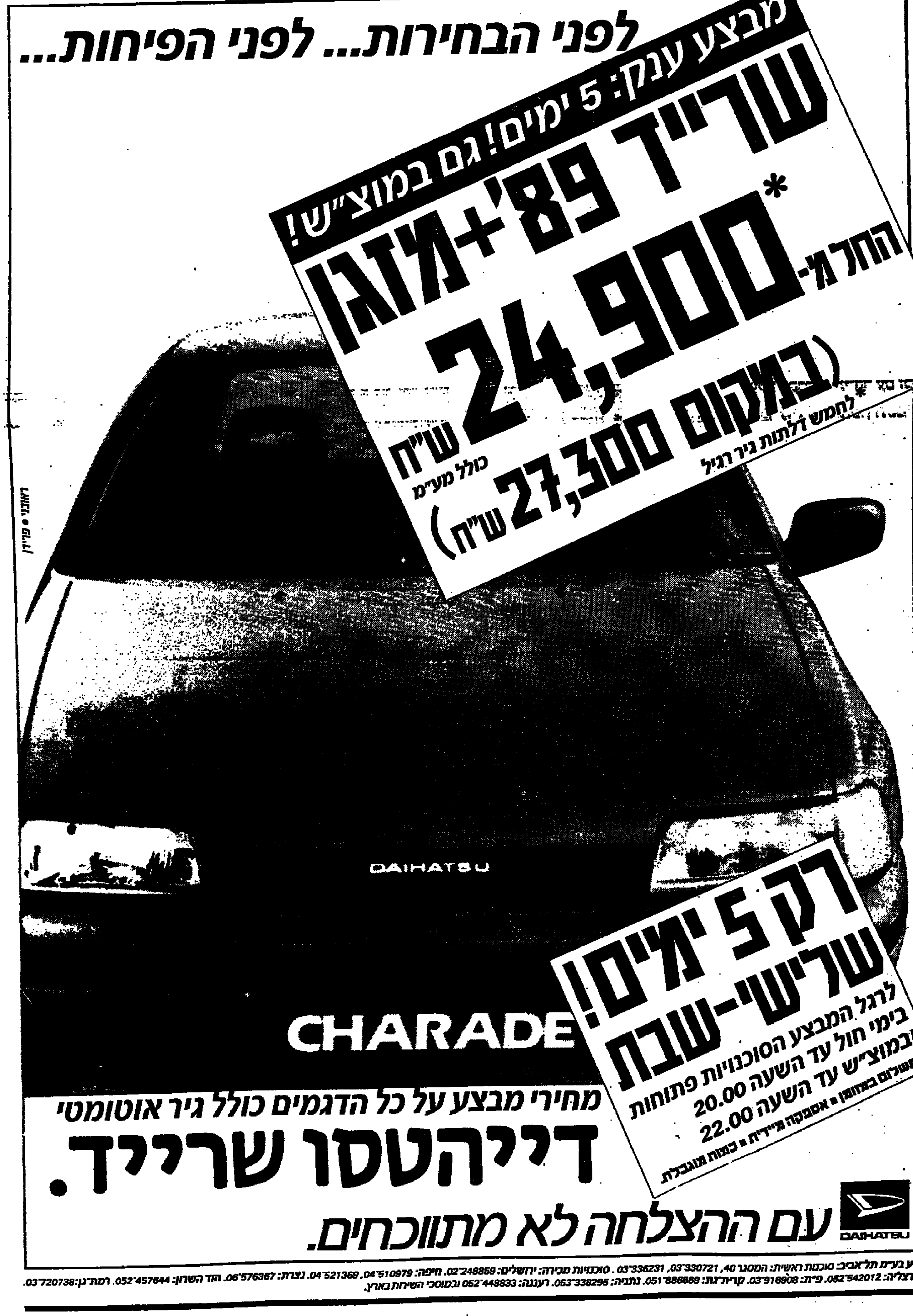

נע בעים תל־אביב: סוכנות ראשית: המסגר 40, 03־330721, 03־336231. סוכנויות מכירה: ירושלים: 02־248859. חיפה: 04־510979, 04־521369. נצרת: 06־576367. הוד השרון: 052־457644. רמת־גן: 03־720738. הרצליה: 052־542012. פ"ת: 03־916908. קרית־גת: 051־886669. נתניה: 053־338295. רעננה: 052־448833 ובמוסכי השירות בארץ.

مكنز من الاصل

"רוסים לסיביר, יהודים לישראל, פולנים למשרפות"

נכתב על קירות הבתים בבירות הבאלטיות השרויות באחרונה ב"שיכרון לאומי"

מאת אליהו זהבי
כתבו אתמול בסקנדינאוויה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). מלים שלא העז להשמיע בפראג אלכסנדר דובצ'ק ב"אביב פראג" ב־68' השמיע אתמול מזכיר המפלגה הקומוניסטית בליטא, אלגירדאס בראזאוסקאס, באוזני כתב הטלוויזיה השוודית.

מול מצלמות הטלוויזיה נשאל מזכיר המפלגה הקומוניסטית הלי־טאית: "מהו הגבול שתתיר בריה"מ לעם הליטאי להגיע אליו בתביעו־תיו לעצמאות לאומית?" השיב בראזאוסקאס: "לא ניתן לשגר לכאן טנקים כבו לפראג ב־1968".

בבירות שלוש המדינות הבאלטיות מתנופפים דגלי הלאום מעל גגות הבניינים. אווירה דומה לזו ששררה בקיץ 1981 בפולין, לפני שדוכא ארגון סולידאריות, שוררת בטאלין, בריגה ובווילנה. בין הססמאות שעל קירות הבתים: "הלאה הכובש הרוסי". "הרוסים לסיביר, היהודים לישראל, הפולנים למשרפות" האירועים האחרונים במדינות הבאלטיות חמורים מבחינתה של מוסקווה בהרבה מן המתיחות האתנית בין ארמנים לאזרבייג'נים.

למדינות הבאלטיות עבר של עצמאות לאומית בשנים 1918–1940, ותוך ניצול אווירת הדה־סטאליניזציה בבריה"מ, מואשם סטאלין בריכוז עצמאותן הלאומית של אסטוניה, לאטוויה וליטא.

כתבים סקנדינאוויים שהורשו לתאר בשידור חי לרדיו וטלוויזיה את האירועים בימי שבת וראשון בווילנה, שואלים: "מתי תגיב מוסקווה על התביעות לפרישה מבריה"מ, והאם יוכל גורבאצ'וב לעמוד בהתגברות זו, המנצלת את מדיניות הגלאסנוסט לתביעה לפירוקה של האימפריה הסובייטית?"

הקרמלין מודה: נכשלנו במערכה נגד השיכרות

מוסקווה (ע"ד). הקרמלין הודה אתמול, כי המערכה שהוא מנהל נגד האלכוהול זה שלוש שנים, לא פתרה את בעיית השיכרות בבריה"מ.

שבועיים לפני חג המהפכה, סוף־שבוע בולט ב"לוח הזמנים" של שתייני בריה"מ, קרא הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית ל"ניר־מול" במכירות משקאות חריפים.

הקרמלין הודה, כי ההגבלות על המכירות לא הניעו את התושבים להיגמל מהסביאה, אלא יצרו תורים ארוכים ליד חנויות היי"ש והגדילו את הזיקוק הביתי הבלתי־חוקי של משקאות חריפים. תופעה זו הביאה למחסור חמור בסוכר.

סיכומים שפורסמו אתמול על־ידי סוכנות "טאס", העלו כי השנה חל גידול בשיעור של 20% בהרשעות על ייצור משקאות חריפים שלא כחוק, למרות ירידה כללית בפשיעה.

לפי אומדנים בעיתונות הסובייטית, מזקקים כיום אזרחים פרטיים, בבתיהם ובניגוד לחוק, יותר־וודקה מאשר בתי־הזיקוק הממשלתיים.

הטלוויזיה הבריטית: קנדי נרצח בידי מחסלים ממארסיי

לונדון (ע"צ). הנשיא האמריקאי ג'ון קנדי, נרצח ב־1963 בידי שלו־שה מחסלים מקבוצים ממארסיי, אנשי המאפיה הקורסיקאית – כך מגלה סרט דוקומנטרי שהוכן בערוץ אי.טי.וי. של הטלוויזיה הבריטית.

יוצרו של הסרט, "השלושה שרצחו את קנדי", נייג'ל טרנר טוען, כי לי הארווי אוסוואלד שהורשע ברצח הנשיא, חף מפשע.

בסרט נראה תצלום של אחד הרוצחים מחופש לשוטר, היורה לעבר מכונית הנשיא. התמונה צולמה ככל הנראה על ידי צופה שעמד סמוך לבניין בו נתפס אוסוואלד, בשעתו.

למרות הבטחה לקצץ גדל מספר המועסקים באו"ם

מרכז האו"ם (ע"ד). השנה חל גידול במספר האנשים המועסקים על ידי מוסדות האו"ם על אף ההוראות לקצץ בסגל העובדים – כך הודיע ראש מחלקת כוח האדם באו"ם, קופי ענן.

העצרת הכללית של האומות המאוחדות אישרה בשנה שעברה תו־כנית לקיצוץ של 15% מן המועסקים ובכך נענתה לדרישת ארה"ב להתייעלות והקטנת ההוצאות.

האו"ם על כל מוסדותיו מעסיק כיום 24,957 עובדים, לעומת 24,806 בשנת '87.

תביעה נגד אנתרופולוגים שהטילו ספק בקיום שבט

מאנילה (ע"צ). שני אנשי שבט "פרה־היסטורי", תושבי ג'ונגל בדרום הפיליפינים, הגישו תביעה נגד שני פרופסורים לאנתרופולוגיה, שהטי־לו ספק בקיום שבטם. כך מסרה כאן העיתונות המקומית.

השניים, אנשי שבט טאסאדיי ואשפורמנג, הגישו שלשום קובלנה משפטית נגד ג'רום ביילן וז'סוס סאלאזאר, פרופסורים באוניברסיטה הפיליפינית. הם מאשימים כי ניהלו מערכה "זדונית" שנועדה להוכיח כי קיומו של שבט טאסאדיי הוא המצאה.

המתלוננים טוענים כי הפרופסורים פגעו בזכותם ל"כבוד, לחיים פר־טיים ולשלוות נפש".

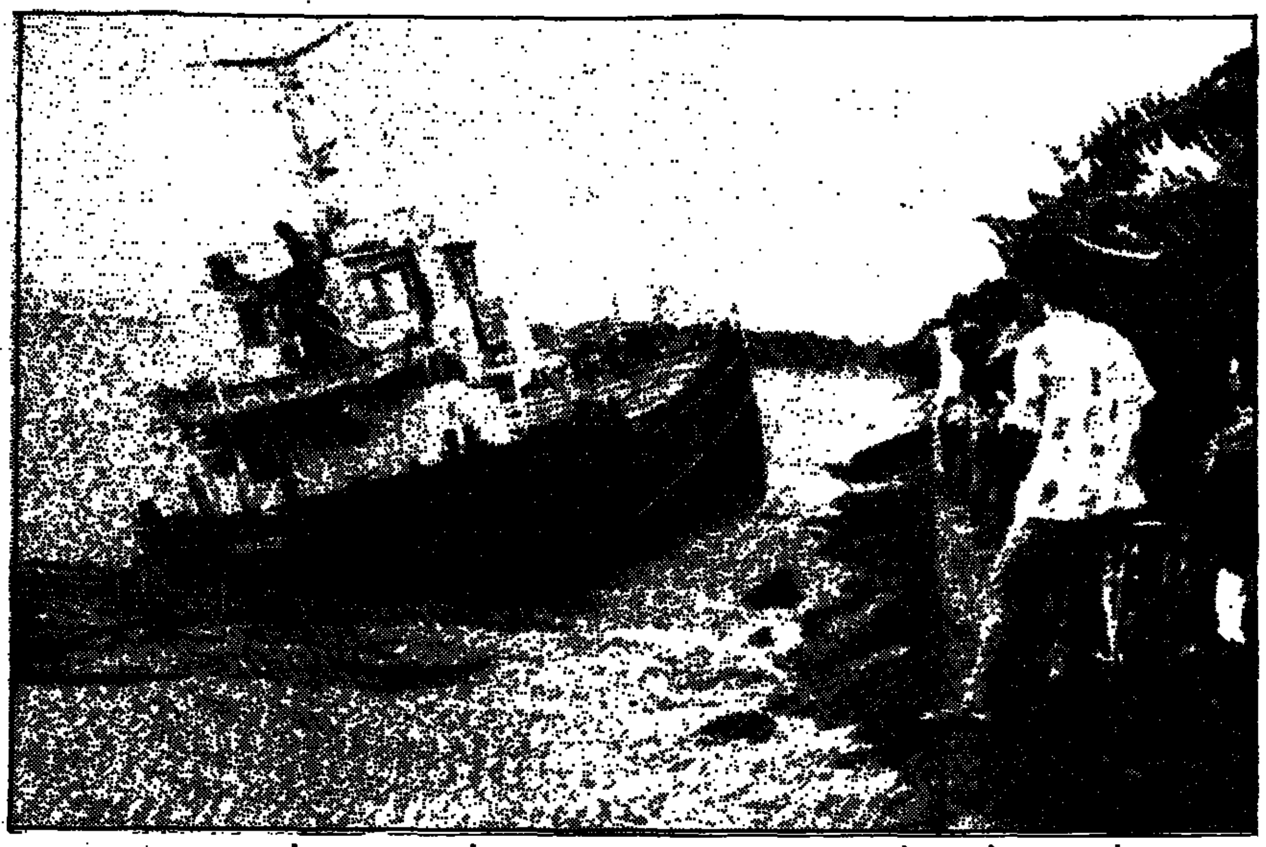

תושבים במנילה, בירת הפיליפינים, על חוף העיר. מביטים בספינת דייג מניפת דגל פנמה שנסחפה אל החוף בסופת הטייפון "רובי". הטייפון, שהגיע למהירות של 185 קמ"ש, גרם גם לטביעתה של מעבורת, ש־470 נוסעיה נספו. (צלום א־פי)

470 נוסעי מעבורת טבעו בטייפון בפיליפינים; רק 8 נמשו מן הים

זו הסערה הי"17 שפגעה באיזור מתחילת השנה ● סופת הוריקן חדשה מתקרבה למקסיקו

מנילה (ע"ד וע"צ). מעבורת המקשרת בין איי הפיליפינים ובה 470 נוסעים ואנשי צוות, טבעה בטיי־פון שהלם באיים ביום שני – הודיע משמר־החופים של הפיליפינים.

ב"דונה מרילין" היו 511 נוסעים ואנשי צוות, כאשר נתקלה בסופת הטייפון "רובי", הקטלנית ביותר שפ־געה השנה בפיליפינים.

קפטן סמיואל קורטס, מפקד משמר־החופים במחוז המרכז, אמר כי 8 ניצולים נימשו מן הים על־ידי אוניית משא. לא ידוע גורלם של האחרים.

הטייפון "רובי" הותיר אתמול שובל של הרס באיי הפיליפינים. עד כה נודע על לפחות 62 הרוגים, ערי־רות הרוסות, ניתוק החשמל ו־100,000 נטשו את בתיהם בגלל שטפונות.

הנזקים הגדולים ביותר נגרמו לבירה מנילה, שם נותרו 6,000 משפ־חות ללא קורת־גג. הגלים שהציפו את העיר גרמו לשטפונות בגובה של בתים בני קומה. מכוניות נסחפו, בתים נהרסו וכבלי חשמל וטלפון נותקו.

מסוקים של הצי הפיליפיני וחיי־לים שהגיעו בסירות גומי חילצו אנשים שעמדו על גגות הבתים ונצמדו לצמרות עצים.

דובר הצלב האדום במנילה אמר, כי עד כה פונו 14,000 תושבים מב־תיהם למקלטי חירום בכנסיות ובתי־ספר.

35 נוסעי אוטובוס ניספו ו־187 ניצלו כאשר האוטובוס הועף מגשר בו עבר בקרבת מנילה.

זה הטייפון הי"17 שפקד את איי הפיליפינים מתחילת השנה. הוא הו־תיר שובל הרס באורך של 700 ק"מ במרכז ובצפון קבוצת האיים הפילי־פיניים.

אתמול פנה "רובי" לדרום הים הסיני, לאחר שהותיר שובל הרס על פני שטח בפיליפינים בו מתגוררים 58 מיליון תושבים.

רוחות עזות וגשמי זעף ממשיכים לפקוד את מנילה ורבים מ־7,000 איי הפיליפינים האחרים.

הוריקן "מרים" מאיים על מקסיקו

טאפאצ'ולה, מקסיקו (ע"צ). סופת הוריקן חדשה "מרים", התקרבה אתמול למקסיקו – הודיע השירות המטאורולוגי.

הוריקן "מרים" היא שלוחה של הוריקן "ג'ואן" שהשתוללה במרכז אמריקה בימים האחרונים.

"מרים" אותרה 90 ק"מ דרומית מערבית לגבול גואטמאלה ופנתה לעבר מקסיקו מלווה במשבי־רוח מעל 105 קמ"ש.

שלטונות צ'יאפאס, שבדרום מק־סיקו, הזהירו את התושבים מפני התקרבותה של הסופה.

מומחה בריטי: שינויים במזג האוויר מסכנים שלום העולם

"האיום אינו קטן מן האיום הגרעיני" – נאמר בעצרת הכללית של האו"ם על רקע ההוריקן הקטלני הפוקד את מרכז אמריקה

מרכז האו"ם (ע"ד וע"צ). דרושה פעולה עולמית דחופה כדי למנוע שואה כתוצאה משינויים במזג־האוויר – נמסר שלשום באו"ם, בדיון בבעיות הסביבה.

סר קריספין טיקל מבריטניה, מומחה נודע למזג־האוויר, אמר בנאום בעצרת הכללית: "שינויים אקלימיים, טבעיים או כתוצאה ממפע־לות של בני־אדם, העלו בעיות שמ־עולם לא נתקלנו בהן... השינויים באקלים העולמי מהווים איום שאינו קטן מן האיום הגרעיני".

הדיון בעצרת נערך על רקע סערת הוריקן רבת־עוצמה המשתוללת על פני מדינות מרכז אמריקה. הוריקן קודם גרם לנזקים קשים ואבידות בנפש.

טיקל הזכיר את הפרצה בשכבת האוזון סביב כדור־הארץ, את עליית הטמפרטורות כתוצאה ממה שמכונה "השפעת החממה" בגלל שימוש גובר והולך בדלק פחמני, וחיסול יערות.

טיקל קרא לנקיטת צעדים, ביניהם שינוי מדיניות מחירים, כדי לעודד שימוש באנרגיה חליפית הז־קוקה פחות בפחם ובדלקים הנוזליים.

הנס אריק ראלף מבורקינה אמר, כי השינויים ישפיעו על כולם, לא חשוב היכן הם חיים. הממשלות אינן יכולות להתעלם מהבעיות ולקוות שיחלפו מאליהן.

שר־החוץ של מאלטה, וינסנט טאבונה, שיזם את הדיון על מזג־האוויר, אמר כי נדרש "מסע צלב אקלימי בינלאומי".

"עלינו להבטיח כי יישמר איזון בין הצרכים לטווח הקצר לבין הצר־כים העתידיים של האנושות", אמר.

גם דרא"פ אסרה הקרנת "הפיתוי האחרון"

יוהנסבורג (ע"ד). הממשלה של דרום אפריקה אסרה את הקרנת הסרט "הפיתוי האחרון של ישו".

ועדת הצנזורה צפתה בסרט והח־ליטה לאסור את הקרנתו, ואולם מפיצי הסרט רשאים לערער על ההחלטה.

למרות מחאותיהם של מאמינים נוצרים מוקרן הסרט בכמה מדינות באירופה ובארה"ב.

יואב מוקי, כתב "הארץ" בצר־פת, מוסר כי משטרת פאריס עצרה אתמול כ־30 פעילים בשורות הימין הקיצוני הניאו־פאשיסטי, החשודים במעורבות בהצתת בית־הקולנוע שבו הוקרן "הפיתוי האחרון של ישו".

המעצרים התבססו, לדברי מקורות משטרתיים, על תוצאותיו של מעקב שנערך בימים האחרונים אחר פעי־לים בקבוצות ניאו־פאשיסטיות קט־נות.

שני מנהיגים אלבנים בקוסובו הודחו כדי לרצות המיעוט הסרבי

בלגראד (ע"ד). מחוז קוסובו שביו־גוסלאוויה, בו מתגוררים אלבנים, הדיח אתמול שניים ממנהיגיו בניסיון להפיג את המתיחות עם הסרבים. ואולם מיליטנטים סרבים דרשו טי־הור מלא.

הפרלמנט המחוזי הדיח את עבדאללה הודג'ה ואזיל ראסיט "מטעמי בריאות ובשל הצורך ברו־טציה". שני המודחים היו חברים בנ־שיאות הקולקטיבית של קוסובו.

הפעילים הדורשים להדיח את שלושת הפוליטיקאים המובילים בקו־סובו, המואשמים בהסלמת הלאומנות האלבנית וברדיפת הסרבים במחוז הדרומי.

הסרבים הם הקבוצה האתנית הגדולה ביותר ביוגוסלאוויה, אך הם במיעוט בקוסובו: 200 אלף מול 1.7 מיליון אלבנים. הם איימו לקיים עצ־רות מחאה המוניות בבלגראד אם מנ־היגי האלבנים לא יוחלפו עד היום.

משלחת של הסרבים בקוסובו הו־דיעה לשלטונות בבלגראד כי הסרבים יביאו את משפחותיהם לבירה אם ראשי קוסובו לא יוחלפו.

רייגן ביום השנה הי-5 לפלישה לגרנאדה: "נעמוד לצד החרות"

מאת יואב קרני

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). הנ־שיא רייגן חגג אתמול את יום השנה החמישי לפלישה האמריקאית לגר־נאדה, השווה אותה לשיחרור אירופה מידי הנאצים, ואמר כי היא שיקפה את "הרוח הבלתי נכבשת של החרות, השוכנת בכל לב אנושי".

ב־25 באוקטובר 1983 שיגר רייגן את חילי־הנחתים של ארה"ב אל הא־י הזעיר גרנאדה, במרכז הים הקאריבי, שכת מארקסיסטית השתלטה עליו.

על הפלישה לגרנאדה נמתחה בי־קורת בינלאומית, והיא הושוותה לפלישה הסובייטית לאפגניסטן. אבל היא העניקה את הפופולאריות של רייגן בארה"ב לשיא, והתקבלה בהת־להבות על־ידי רוב תושבי גרנאדה.

כעבור חודשים מספר עזבו הנחתים את האי, היו בו בחירות, והוא חזר אל חיק האמריקאים.

גרנאדה היתה "שעתה היפה ביו־תר" של "דוקטרינת רייגן", להדיפת ההשפעה הסובייטית בעולם השלישי.

אתמול נאם הנשיא בוואשינגטון, במעמד שר־ההגנה קארלוצ'י ומפקדי הכוחות־המזוינים. "מנורמנדיה עד דארבאנג", אמר הנשיא, "אנחנו עומ־דים לצד החרות". בנורמנדיה החל השלב האחרון של שחרור מערב־איר־ופה מידי הנאצים, ובדארבאנג התחי־לה ההתערבות האמריקאית במלחמת וייטנאם, ב־1965.

"אין זאת אומרת שאנחנו ששים אלי קרב", אמר הנשיא, "אבל אנחנו תמיד נכונים להושיט יד לאלה הלוחמים על חרותם כאשר הם צריכים אותה".

הוא ניצל את ההזדמנות כדי לבוא חשבון עם מתנגדי מדיניותו בניקרגו־אה, והכריז ש"סיפור המלחמה למען החרות בניקרגואה עדיין לא נחתם".

הקנצלר המערב־גרמני הלמוט קוהל (משמאל) בחברת חתן פרס נובל לשלום 1975, אנדריי סחרוב, בשגרירות מערב־גרמ־ניה במוסקווה, אתמול בבוקר. (צלום א־פי)

גורבאצ'וב וקוהל חתמו על סדרת הסכמים לשיתוף־פעולה

מאת דניאל דגן, שליח "הארץ" בבריה"מ

מוסקווה (מיוחד ל"הארץ"). בריה"מ ומערב־גרמניה חתמו אתמול על שורה של הסכמים לשיתוף־פעולה בתחומי הכלכלה, איכות הסביבה, בריאות ועוד, הביעו שני הצדדים תקווה ואמונה, כי "נשבר הקרח" ביחסי שתי המדינות.

בשיחות המדיניות אתמול בין מיכאיל גורבאצ'וב להלמוט קוהל, שבא לביקור בן ארבעה ימים בבריה"מ, לא הצליחו השניים לגשר על חילוקי הדעות בשאלת מעמדה של מערב־ברלין. מוסקווה הבטיחה לבון להגמיש את מדיניות ההגירה כלפי המיעוט הגרמני בבריה"מ, אך היא אינה מוכנה להעניק אשרות יציאה לכל מי שרוצה בכך.

סוכנות איפי מוסרת, כי אתמול נפגש קוהל בשגרירות מערב־גרמנ־יה במוסקווה עם פרופסור אנדריי סחרוב, חתן פרס נובל לשלום 1975, אשר נידון לגלות על מאבקו למען זכויות־האדם בבריה"מ, ורק באחרו־נה שוחרר וזה הורשה לבוא למוסקווה.

היום יופיע קוהל במסיבת עיתונאים כדי לסכם את הביקור מנקודת ראותו, ואחר־כך ייסע לשתי ערים סמוכות למוסקווה, כדי להיפגש עם נציגים של המיעוט הגרמני בבריה"מ.

עדיין לא נודע [illegible] שורת ההסכם של הביקור הזה.

רייגן סירב להטיל עוד סנקציות על דרא"פ

ואשינגטון (ע"ד). הנשיא רייגן סירב שלשום להטיל סנקציות כלכליות חדשות על דרום אפריקה בטענה, שההגבלות הקיימות לא שיפרו את חיי השחורים, אלא גרמו להזיק ההג־מונות הלבנים לשינוי ופגעו בכלכלתה של דרא"פ.

רייגן ציין, כי ממשלת המיעוט הלבן נכשלה בפתרון בעיות המדיניות, אך לעומת זאת עשתה מאמ־צים להרפיית המתח עם שכנותיה.

הערכותיו של רייגן כלולות בדו"ח שהגיש לקונגרס בנושא ההת־קדמות לקראת סיום האפרטהייד.

הדו"ח מוגש מדי שנה בהתאם להוראות חוק הקונגרס מ־1986, שה־טיל סנקציות מוגבלות על דרא"פ וקרא לנשיא להרחיב סנקציות אלה, אם לא תושג התקדמות בנושא האפרטהייד.

ראש הממשלה ההונגרי בביקור רשמי באיראן

(ע"ד). ראש ממשלת הונגריה, קארולי גרוס, הגיע אתמול לטהראן. הביקור הרשמי נועד להדק את הקשרים בין שתי המדינות, מסר רדיו טהראן.

ראש ממשלת איראן, מיר־חוסיין מוסאווי, קידם את פניו של גרוס בנמל התעופה, ואמר כי השניים ידונו בנושאים בינלאומיים ואזוריים וכן בתהליך לכינון שלום בין איראן ועיראק.

גרוס הגיע בראש משלחת של 20 איש, הכוללת את שר התעשייה ההונ־גרי, סגני שרים לענייני חוץ ומסחר ומספר מנהלים של מפעלי תעשייה.

הדאלי לאמה מציע לסין מו"מ בינואר

ניו־דלהי (ע"ד). הדאלאי לאמה, מנ־היגם הרוחני הגולה של טיבט, הציע לקיים שיחות רשמיות ראשונות עם סין על עתידה של טיבט בחודש ינואר, בז'נווה. כך הודיע משרדו אתמול.

הצעתו של הדאלי לאמה באה בעק־בות הזמנה של הסינים לשיחות ישירות, בתנאי שיוותר על תביעתו לעצמאות טיבט. סין ביקשה ממנו לקבוע מועד ומקום לניהול השיחות.

בעבר קרא הדאלי לאמה לקיים שיחות על בסיס נאומו בפרלמנט האירופי בשטרסבורג ביוני. בנאום הוא הציע ממשל עצמי לטיבט, כשענייני מדיניות החוץ יוחזקו בידי סין.

מטוס אמריקאי יספק מזון לרעבי סודאן

(ע"צ). מטוס אמריקאי מדגם הרקולס סי־130 אמור לבצע מספר טיסות ביום חמישי לשם אספקת מזון ל־200,000 תושבי ג'ובה, שבדרום סודאן, אשר סכנה של גוויעה ברעב מאיימת עליהם. תושבי ג'ובה הינם שבויים בידי ארגון המחתרת הסודאנית.

עובדי מפעל שוודי הבריחו נשק למדינות אסורות

שטוקהולם (ע"ד). שערוריית נשק חדשה פרצה אתמול בשוודיה לאחר שהמשטרה פשטה על מפעל נשק בב־עלות הממשלה ונפתחו הליכים משפ־טיים נגד שני עובדים, בחשד של הברחת נשק למדינות הנמצאות בר־שימה שחורה.

המשטרה מסרה כי פשטה שלשום על שלושה בניינים של מפעל הנשק הממשלתי אף־אף־וי אסקילסטונה. המ־שטרה מסרה כי היא חוקרת השערות שלפיהן מכרה החברה מאז 1980 טי־לים נגד טנקים למדינות שהחוק השוודי אוסר יצוא נשק אליהן.

באותה שעה הודיעה התביעה הכ־ללית לשני עובדים בחברה כי הם חשודים ביצוא נשק שלא כחוק – הצעד המשפטי הראשון לקראת העמדתם לדין.

זוהי האחרונה בשורה ארוכה של שערוריות שפרצו בתעשיית הנשק השוודית.

איראן ועיראק יחדשו שיחותיהן בסוף החודש

מרכז האו"ם (ע"ד). איראן ועיראק יחדשו את שיחות השלום ביניהן בז'נווה ב־31 באוקטובר. כך הודיע אתמול מזכ"ל האו"ם חוויר פרז דה קואיאר, שציין כי ישתתפו בשיחות, שי־תנהלו ברמה של שרי חוץ.

עמותת בעלי יחידות טיים שרינג במבריה קלאב הוטל
רח' ריבל 18 תל־אביב
טלפונים: 371508, 371433, 381255

הודעה על קיום אסיפה כללית שנתית

האסיפה הכללית של חברי העמותה תתקיים בתל־אביב באולם בני ברית רח' קפלן 10. ביום 30.11.88 בשעה 16.00. במקרה ולא יהיה מניין חוקי תדחה האסיפה לחצי שעה והנוכחים באותו מקום יהוו חוקית בכל מספר של משתתפים וההחלטות יחייבו את כל חברי העמותה.
על סדר היום: אישור המאזן, הצעת תקציב, מינוי רואה חש־בון. שינוי תקנון. בחירות למוסדות העמותה. התקנון המתוקן יימצא במשרד העמותה לעיון החברים בימי ובשעות עבודת המשרד החל מיום 1.11.88: בימים א'־ה' בש־עות: 09.30־14.30.
הבחירות הן לוועד העמותה – 9 חברים, ועדת ביקורת – 3 חברים, בית הדין – 5 חברים.
חברים המבקשים להציג את מועמדותם לאחד התפקידים, יפנו במכתב רשום לת.ד. 738 תל־אביב מיקוד 61007 על המכתב להגיע לא יאוחר מיום 7.11.88 (או למשרדי העמותה).
יש לציין במכתב: כתובת, מס' טלפון, עיסוק ומקצוע וכן לציין לאיזה תפקיד מוגשת מועמדות. כל חבר רשאי להציג את מועמדותו לאחד ממוסדות העמותה בלבד. אנו מבקשים מהחברים להציג מועמדותם למוסדות העמותה ולגלות עניין ומעורבות בנעשה.
החברים מתבקשים לבוא לאסיפה הכללית ולהשתתף בב־חירות – השתתפותכם חשובה! החברים שיבואו להשתתף באסיפה ובבחירות מתבקשים להביא הוכחות לחברותם בעמותה (כגון קבלה על תשלום דמי חבר) וכן על מספר הי־חידות שיש להם (כגון חוזי רכישת היחידות ו/או טופסי הצטרפות להסדר).

דמי חבר

חברים שטרם שילמו את דמי החבר לשנה הנוכחית מתבקשים לשלוח שיק לפקודת העמותה ע"ס 20.־ ש"ח לכל שנת חברות בעמותה.
זכרו! לפעולות העמותה דרושים כספים לכיסוי ההוצאות. דמי החבר שהנכם משלמים מהווים השקעה קטנה אך מש־תלמת ביותר לחברים הן בשמירת זכויותיהם, הן בשיפור השירות והן בביקורת על גובה דמי התחזוקה.
למספר חברי העמותה מגיע החזר מאת מפרק החברה בגין תשלום יתר, עבור הוצאות פירוק ובדיקת התיק. למרות ההכנות לבחירות ייעשה מאמץ לשלוח לחברים הנ"ל את ההחזר המגיע להם בניכוי דמי החבר (באם לא שולמו עדיין) במשך חודש מיום פרסום מודעה זו.
בברכת נופש נעים,
יו"ר הוועד פאול דרימר, יעקב גורלי, עו"ד דניאל ארנסט
ועד הפעולה המצומצם של עמותת בעלי היחידות טיים שרינג בטבריה קלאב הוטל

בבית משפט השלום בתל־אביב – יפו
תיק אזרחי 94/88
התובע: הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, סניף שלומציון ירושלים, ע"י ב"כ י. יהבלוביץ, עו"ד [illegible]
– נגד –
הנתבעים: 1. [illegible] 2. [illegible]
הזמנה לדין
[illegible]
י. יהבלוביץ, עו"ד, ב"כ התובע

האקדמאים בעד שמעון פרס לראשות הממשלה

אקדמאי/ת יקר/ה,
הנך מוזמנ/ת למפגש עם
שמעון פרס
מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ
שיתקיים היום, יום רביעי ט"ו חשון
26 באוקטובר 1988 בשעה 19:00
בבית - המורה, רח' בן סרוק 8, תל-אביב
מנחה הערב: **ח"כ פרופ' דוד ליבאי**
יו"ר הוועדה לביקורת המדינה של הכנסת
דברי פתיחה: **ד"ר ישראל קורן**
יו"ר ארגון האקדמאים
לרשות המוזמנים מגרשי חנייה מול הכניסה לבית-המורה או ליד הכניסה מרח' גבעת המורה לבית הועד הפועל.
אמת
נבוא, נשמע ונשאל את ראש הממשלה הבא

שפע - קרן נאמנות
הודעה על פרסום תשקיף

בהתאם לסעיף 23 של חוק ניירות ערך תשכ"ח 1968 ניתנת בזה הודעה כי פורסם תשקיף ובו הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 שקל חדש ע.נ. בתעודות השתתפות רשומות על שם של יחידה אחת או יותר במחירי יחידה משתנים כמפורט בפרק א' כדלקמן:

א. **הצעה במחיר מופחת**
החל מ־31.10.88 ועד 1.12.88 שעה 11:00 מוצעות היחידות במחירן היסודי בתוספת שער הוספה של 0.25% מהמחיר היסודי.
ביום 31.10.88 עד שעה 11:00 מוצעות היחידות במחיר של 100.25% מערכן הנקוב.

ב. **הצעה רגילה**
החל מ־1.12.88 שעה 11:00 ועד 25.10.89 מוצעות היחידות במחירי יחידה משתנים כמפורט בפרק א' בתשקיף.

קרן לא מסוייגת
הקרן היא קרן לא מסוייגת. בדבר הוראות המס לגבי קרן לא מסוייגת, ראה סעיפים 2 ו־4 לפרק י' "מסוי".

השכר השנתי של מנהל הקרן והנאמן
על פי הסכם הנאמנות זכאי מנהל הקרן לקבל שכר שנתי השווה ל־1.7% (אחוז ושבע עשיריות האחוז) מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן בניכוי ההתחייבויות, אך כל עוד לא יקבע אחרת על ידי מנהל הקרן, מקבל מנהל הקרן שכר שנתי בשעור של 0.8% (שמונה עשיריות האחוז) בלבד מהשווי האמור. על פי הסכם הנאמנות זכאי הנאמן לקבל ומקבל שכר שנתי השווה ל־0.2% (שתי עשיריות האחוז) מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן בניכוי ההתחייבויות (ראה פרק ח' בתשקיף).

מדיניות ההשקעות של הקרן (ראה פרק ג' בתשקיף).
הסכם הנאמנות קובע כי:
1. (א) (1) הקרן תשקיע לפחות 75% מנכסיה באגרות חוב הנסחרות בבורסה, שהונפקו בידי המדינה או בערבותה. לענין זה יראו כהשקעה באגרות חוב כאמור, גם השקעה בניירות ערך שחל עליהם ההסדר לרכישת ניירות ערך בנקאיים שפורסם בילקוט הפרסומים 2971 מיום ט"ו בחשון התשמ"ד (23 באוקטובר 1983), (ניירות ערך בנקאיים שבהסדר) שנעשתה אחרי יום חתימת ההסכמים שבהסדר כאמור. (אגרות חוב כאמור כוללות גם מלווה קצר מועד).
(2) ההתחייבות האמורה בס"ק (א) (1) תהיה מותנית להתאמה לכל שינוי על פי דין להוראות סעיף 7 (ג) לחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה) התשמ"ה־1985, כפי שתוקן בשנת 1986, בדבר התחייבות להשקעה של קרן להשקעות משותפות בנאמנות באגרות חוב שהונפקו בידי המדינה או בערבותה, או לכל הוראות דין שיבואו במקום ההוראות האמורות.
(ב) 75% או יותר מהשקעות הקרן בניירות ערך (למעט מלווה קצר מועד) יהיו השקעות בהן לפחות הקרן צמודה במלואה או בחלקה למטבע חוץ או השקעות בניירות ערך בנקאיים שבהסדר.
(ג) שעור השקעות הקרן במלווה קצר מועד לא יעלה על 40% מנכסי הקרן.
(ד) הוראות ס"ק (א), (ב) ו־(ג) לסעיף זה ניתנות לשינוי על ידי תיקון הסכם הנאמנות ללא צורך באישור אסיפה כללית של בעלי היחידות.
(ה) הודעה על שינוי מדיניות ההשקעות של הקרן, לפי ס"ק (א), תפורסם בשני עיתונים יומיים הנפוצים בישראל, לפחות שבעה ימים לפני המועד בו יבוצע השינוי ולפי ס"ק (ב) ו־(ג), תוך שלושה ימים לאחר המועד בו יבוצע השינוי.
2. כפוף לאמור לעיל, להוראות כל דין ולהוראות המובאות בפרק ג' בתשקיף רשאי מנהל הקרן להשקיע את אמצעי הקרן לפי שיקול דעתו.

הבקשות להזמנת היחידות המוצעות תוגשנה למנהל הקרן באמצעות בנק לאומי לישראל בע"מ, יהודה ביצוע מרכזיות, מגדל שלום, רח' אחד העם 9 תל־אביב, באמצעות חברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב.
עותק מהתשקיף והעתקים מהחוזים לפרסומו הוגשו לרשם החברות. את עותקי התשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק לאומי לישראל בע"מ ואצל כל סוכני ניירות ערך חברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

הנאמן:
קסלמן וקסלמן
חברה לנאמנויות (1971) בע"מ
תאריך: 26 באוקטובר 1988

מנהל הקרן:
לאומי־פיא
חברה לניהול
קרנות נאמנות בע"מ

לאומי פיא

חדשות

הסופר עמוס אילון בכנס סופרים: "שליטי ישראל – הם הטרוריסטים"

הכנס הפגיש סופרים יהודיים מארה"ב וסופרים מישראל ● הסופר אנטון שמאס: "החלומות הציוניים מסתכמים בכדורי פלסטיק"; חוק השבות הישראלי הוא חוק גזעני

מאת בני לנדאו
כתב "הארץ" בקליפורניה

ברקלי (מיוחד ל"הארץ"). חילופי דברים קשים נשמעו ביומה השני של ועידת הסופרים הישראלים והאמריקאים בבארקלי, קליפורניה, בין הסופר והעיתונאי עמוס אילון לבין הסופרת היהודיה האמריקאית סינתיה אוזיק. העימות הקצר התחולל על רקע דברים שאמרה אוזיק בגנותו של אנטון שמאס, בראיון למקטמן יהודי.

בקטע המצוטט טענה הסופרת, כי נסיונו של הסופר הערבי-הישראלי, אנטון שמאס, להוציא את העברית מהקשרה היהודי "הופך את הסוס המעופף של לספרי." אילון, לדבריו, הביע תדהמה למקרא הדברים. "פגד הוא היה מעוקרו," אמר, "זהו בדיוק סוג האשמה אותה נהגו הגרמנים להטיח בסופרים יהודים, מהיינריך היינה ועד ורפל וצוויג: שהם מעקרים את הלשון הגרמנית ומשתמשים בה לצורך פעילות 'קוסמופוליטית לא גרמנית'. רק אותם גרמנים שנשמו את אויר הערפלים של יערות גרמניה רשאים לכתוב בשפה זו."

אוזיק התלוננה כי הדימוי הוצא מהקשרו וכי אילון כינה אותה "גזענית" מבלי טרחה לבדוק איתה במה מדובר.

בהתייחסו לדבריה של חוקרת הספרות הנסטאית רות וייס, יום קודם, טען אילון, כי חשפה במהלכם "לאומנות קיצונית צרת מוחין".

הרבנים הראשיים מדברים כמגנון האייתולה

"אני מציע לרות וייס לשקול, ולו לרגע אחד, שהיא טועה טעות טראגית ושאם ישראל באמת תמשמש את מדיניות הכח הברוטאלית, שלדעתה היא מוצדקת, גורלנו יהודי. הפלשתינאים לא למדו להבעיר יערות מתוך קריאת סיפוריו של א.ב. יהושע."

אילון גם טען כי אין הבדל גדול בין סגנון התבטאותם של הרבנים הראשיים בישראל לבין זה של האייתולה וכי שליטי ישראל הם הטרוריסטים. הסופר והעיתונאי תוך בירטוט קם בתום חילופי הדברים הביע מחאה חריפה על טון דבריו של אילון וסגנונם.

בהרצאתו של טען הסופר אנטון שמאס, כי "החלומות הציוניים מסתכמים כעת בכדורי פלסטיק" וכי חוק השבות הישראלי הוא חוק גזעני. בתשובה לשאלתו של הסופר הלל הלקין אם גם את חוק השבות של המדינה הפלשתינאית בה הוא רוצה יתאפיין כחוק "גזעני" אמר שמאס, כי חוק כזה יוגבל ל-25 שנה בלבד, שלאחריהן יורשה כל אחד להגר למדינה, אם יסכים להיות בה כפלשתינאי.

תחזיות נוספות על ניצחון מכריע של סגן הנשיא בוש

הרפובליקאים הבליטו בתשדיר בחירות ידיעה על אסיר משוחרר שחור שאנס אשה בהיותו בחופשה מכלא ב"מסצ'וסטס של דוקאקיס"

מאת יואב קרני
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). שתי רשתות טלוויזיה בארה"ב הציגו אתמול, כי לג'ורג' בוש מובטחים עכשיו כ-360 קולות באסיפת האלקטורים, שבאמצעותה נבחר נשיא ארה"ב – הרבה יותר מן המינימום הנחוץ לנצחון (270).

"מייקל דוקאקיס שחות רב לפרות משפה צבעים", לפי מומחה אחד לסקרי דעת קהל. המומחה, ג'ון ברנן, אמר ל"הארץ", כי על-פי הסקרים, רוב האמריקאים חוששים איראמון עמוק ליכולתו של דוקאקיס לקיים את השיגשוג הכלכלי בארה"ב.

ברנן הזכיר, כי ב-1968 וב-1976 נהנו המועמדים הדמוקרטיים מאמון כלכלי מלא של רוב הבוחרים, ובכל זאת הושגו במפנית הזוקים. הדמוקרטים זכו את האלה השובטת, מפני שהן היו הפעמים היחידות מאז מלחמת העולם השניה שמועמדים דמוקרטיים גברו על רפובליקאים, בשעה שהרפובליקאים היו בשלטון.

אתמול פירסם "לוס אנג'לס טיימס" סקר על תנודות דעת הקהל בקליפורניה, ועל-פיו מוביל בוש במדינה הגדולה ביותר בארה"ב ביתרון של 11%. סקר אחר מראה יתרון זהה של בוש בטקסאס, השלישית בגודלה. בפלורידה, הרביעית, עומד יתרון בוש על 20% ויותר.

ההערכות על כוחם של המועמדים במדינות מסויימות, חשובות מן הסקרים הארציים. הפרש בסקר ארצי יכול להיראות קטן יחסית, אבל בארה"ב יהיו ב-8 בנובמבר 50 בחירות נפרדות לנשיאות, והמאבק מתנהל עכשיו על קולותיהן של המדינות הגדולות. מן הגדולות, רק ניו יורק נוטה לדוקאקיס, אם כי בהפרש קטן בהרבה מזה שזקוק בוש לכונתו בקליפורניה.

פרישת ביילי הורטון

הדמוקרטים מוסיפים זה השבוע השני להעמיד במרכז מסע הבחירות שלהם את התלונות על סגנון מסע הבחירות הרפובליקאי.

ביום ב' האשימו הדמוקרטים את בוש בגזענות. הם טוענים, כי אחד התשדירים של הרפובליקאים היה מכוון "לעורר פחד גזעי ומיני". התשדיר הזה עסק במדיניות החופשות לאסירים בבתי-הכלא של מסצ'וסטס. אחד האסירים, שקיבל חופשת סוף שבוע, היה צעיר שחור, בילי הורטון, שנידון על רצח. במהלך החופשה הוא תקף בריונות במדינת מרילנד, ואנס באכזריות את האשה.

הרפובליקאים ניצלו מקרה זה, כדי להוכיח שדוקאקיס נוקט "יד רכה" כלפי פושעים.

הדוקאקים טוען, שהתשדיר הרפובליקאי הוא "ניצול דמאגוגי של טראגדיה אנושית". הדמוקרטים מאשימים, כי הרפובליקאים משתמשים בעובדה שהורטון שחור, כדי להפחיד את המעמד הבינוני הלבן לכלל הצבעה בעד בוש.

עליה ריאלית של 3% ברמת מכירות ענף המסחר

מאת איתן אבריאל

בתשעת החודשים הראשונים של השנה נרשמה עלייה ריאלית של כ-3% ברמת המכירות של המסחר הקמעונאי המאורגן. בענף המזון נרשמה עלייה של כ-7%. נתונים אלו, שנמסרו ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, כוללים מכירות של מוצרים לצריכה אישית, כגון מזון, טקסטיל, הלבשה והנעלה, מוצרים בני קיימא, כלי בית ומטבח וגז לבישול. הם אינם כוללים כלי רכב ודלק.

על פי ניתוח הנתונים עולה, כי ברבע השלישי של השנה לא חל שינוי ברמת המכירות הממוצעת, לעומת ששת החודשים הראשונים של השנה.

הוטל עיקול על כספי מושב נאות גולן

(ע). בית המשפט המחוזי בתל אביב הטיל אתמול עיקול על הכספים הנכנסים של מושב העובדים נאות הגולן, לבקשת חברת שירותי אשראי מסחרי, העוסקת בהשכרת ציוד חקלאי ותעשיה.

בבקשה להטלת העיקול, טען בא כוח החברה, כי ב-28 בדצמבר 1980, נחתם הסכם שכירות ציוד, בין המבקשת לבין מושב נאות הגולן. במסגרת ההסכם, השכירה המבקשת למושב משאית דיזל, אולם מאז חודש אוקטובר אשתקד, חדל המושב מלשלם את דמי השכירות עבור המשאית.

במקביל לבקשת העיקול, הגישה שירותי אשראי מסחרי, תביעה כספית בסך של כ-225,000 שקלים, שהוא לטענתה, הסכום המגיע לה בשל דמי השכירות שלא שולמו. טרם הוגש כתב הגנה.

קמפלמן – מועמד ליו"ר ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים

אינו נוטה להסכים לכהן בתפקיד זה ● עמד בראש המשלחת האמריקאית לשיחות פירוק הנשק ● מחלוקת בוועידת הנשיאים

מאת שלמה שמיר

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). מקס קמפלמן, ראש המשלחת האמריקאית לשיחות פירוק הנשק, מועמד לכהן כיושב ראש ועידת הנשיאים. תקופת כהונתו של היו"ר הנוכחי, מוריס אברהם, תסתיים בסוף השנה. קמפלמן הוא אישיות מקובלת בחוגי הממשל בוואשינגטון. הוא נחשב למקורבו של הנשיא רייגן וידוע בכבול השפעה רבה. נודע, כי קמפלמן אינו נוטה לקבל את ההצעה לעמוד בראש ועידת הנשיאים.

בין חברי ועדת המינויים של ועידת הנשיאים התגלעה מחלוקת על רקע הנטיה של אחדים מחברי הוועדה להפוך מועמד לתפקיד יושב ראש הוועידה בין אישים יהודים, שאינם חברי הוועידה ואינם פעילים במימסד היהודי.

חלק מחברי ועדת המינויים טוענים, כי יש לשמור על המסורת לפיה בוחרים את יושב הראש מבין ראשי הארגונים היהודיים הגדולים. עד כה הצהירו על מועמדותם שלושה מחברי ועידת הנשיאים: נשיא בני ברית, סימור רייך, נשיאת הדסה, רות פופקין, ונשיא הקרן קיימת לישראל בארה"ב, יוסף שרנשטיין. אף אחד מבין השלושה לא הצליח לגייס רוב לבחירתו.

ראש הליברלים בהסתדרות פרש; פועל להקמת סיעה של התחיה

מאת יהודית וינקלר
כתבת "הארץ"

ד"ר ישראל אליגר, ראש סיעת איגוד העובדים הליברלים בהסתדרות, וכמה מחברי סיעתו מתכוונים לפרוש מהמפלגה הליברלית ופועלים להקים בוועד הפועל של ההסתדרות סיעה של תנועת התחיה, שאליה הצטרפו לאחרונה. במקביל הודיע צבי רגב, ראש איגוד העובדים הליברלים, למזכיר ההסתדרות על השעייתו של אליגר מכל תפקידיו בהסתדרות.

זו הפעם השנייה שאיגוד העובדים הליברלים מעורב בפילוג בקדנציה הנוכחית של הוועד הפועל. לפני כשנתיים פרשה כל הסיעה מהליכוד בשל חילוקי דעות רעיוניים בינה לבין אנשי חרות. הליברלים התנגדו להפרדה בין איגוד מקצועי להנהלת העובדים, כפי שתובעים אנשי חרות.

אליגר נימק אתמול את הצטרפותו לתחיה בקיפאון המהלך שהיה אמור להביא לליכוד הליכוד. הוא טען כי גם צבי רגב, ראש איגוד העובדים הליברלים ומזכיר המפלגה הליברלית, היה מעורב במשא ומתן עם התחיה, אך הוא נסוג.

רגב מאשים את אליגר בחתימה על הסכם דברים עם ראשי התחיה מבלי שהוסמך לכך. אליגר הושעה מכל תפקיד מטעם איגוד העובדים הליברליים.

אליגר מאשים את רגב שניהל את המשא ומתן עם התחיה כאמצעי לחץ על הליכוד, מבלי שהתכוון ברצינות לפרוש.

הקמת סיעה חדשה בהסתדרות על-ידי פורשים מסיעה קיימת מחייבת גיוס של לפחות 2% מחברי הסיעה לסיעה זו. לפי שעה אין בידי אליגר את הרוב הדרוש לכך.

על-פי ההסכם עם קבוצת אליגר, בבחירות להסתדרות בשנה הבאה יקבלו אנשיו יצוג של 25% בסיעת התחיה שתיבחר. בראש הסיעה יעמוד איש התחיה, אולי פרופ' עזרא זהר.

אזכרה לנשיא זלמן שז"ר במשכן הנשיא

(ע). אזכרה במלאת 14 שנים לפטירתו של הנשיא השלישי זלמן שז"ר ז"ל ובמלאת 100 שנה להולדתו, נערכה אתמול בחלקת נשיאי ישראל בהר הרצל ובמשכן הנשיא בנוכחות נשיא המדינה חיים הרצוג.

בטקס שהתקיים במשכן, נשאו דברים לזכרו של שז"ר, נשיא המדינה, יו"ר הכנסת שלמה הלל, שר החינוך והתרבות יצחק נבון ויו"ר מרכז זלמן שז"ר, עו"ד יצחק סוניק.

בטקס הוענק פרס זלמן שז"ר לפרופ' יהודה ריינהרץ על ספרו "בדרך אל המנהיגות".

64% מתלמידי התיכונים בקריית מלאכי סבורים: תשדירי הבחירות רעים

מאת נילי מנדלר, כותבת "הארץ" לענייני חינוך

סקר-זוטא בקרב 108 תלמידי תיכון בקרית-מלאכי העלה כי רובם סבורים שתשדירי הבחירות בטלוויזיה הם גרועים או לא טובים.

את הסקר ערך ראש המגמה יוסף תגנו בבית הספר התיכון המקיף והתיכון הממלכתי-דתי, שניהם בקרית מלאכי, במסגרת החינוך לדמוקרטיה.

התלמידים היוו מידגם מייצג מכיתות ט'-יב'. 46% מהנשאלים אמרו שהתשדירים "גרועים" ו-18% הגדירו אותם "לא טובים". 28% אמרו שהתשדירים "טובים", 8% אמרו שהם "טובים מאוד".

בתשובה לשאלה, "האם הנך מצדד בממשלת אחדות לאומית או בממשלה צרה", השיבו 82% כי הם מצדדים בממשלה צרה. השאר צדדו בממשלת אחדות. הרוב אמר כי מערכת הבחירות צריכה להימשך רק חודש או פחות מחודש. מיעוטם טענו כי היא צריכה להימשך חודשיים.

"בזק" התקינה מאות קווים ליום הבחירות

להעברת נתונים לתקשורת מחשבים וקוי טלפון

מאת צבי זרחיה
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

לקראת הבחירות, התקינה חברת "בזק" במשכן הכנסת מאות קוי טלפון מיוחדים, קוי העברת נתונים לתקשורת אל מחשבים, ציוד קצה ומערכות רב קוויות, וקווים למכשירי פקסימיליה. מערכות דומות הותקנו ב-17 ועדות הבחירות האיזוריות, הפרוסות בכל הארץ.

נוסף לוועדות הבחירות האיזוריות יופעלו מרכזי מידע לציבור, שאליהם יוכל כל אזרח לפנות ולברר פרטים אישיים. מרכזים אלה יצויידו ב-300 מסופים שיחוברו על ידי "בזק" במערכות ספרתיות מיוחדות של העברת המחשב של מל"מ.

מרכזי המפלגות קיבלו על פי הזמנתם אלפי קוי טלפון נוספים, וכן קווים להעברת נתונים ותקשורת אל מחשבים. הטלוויזיה וקול ישראל צוידו על ידי חברת "בזק" במערכות של קוי שירות, מיקרוגל וקוי תקשורת ישירים.

מפם

מפ"ם -
מפלגת הפועלים המאוחדת
ובלתי מפלגתיים

רמת אפעל
החלה המכירה
של 4 יחידות קוטג'
ברחוב אגמון
לפרטים נוספים: שיכון עובדים ר"י. שקד,
רח' להרדיה 58 יד־אליהו, טל' 03-390721.

ספורט

בעריכת יהואל ארדי

כדורגל / נבחרת לאומית

ניסוי חדש בסגל: מערכת קשר בין המאמן לקפטן

מאת סיני אודן
כתב "ספורט הארץ"

מכת פציעות פקדה אתמול את סגל הנבחרת עם תחילת מחנה האימונים השבועי במכון וינגייט. גיל אלון לא השתתף באימון הבוקר בגלל דלקת בקרום העצם, יוסי זאנה סובל מבעיות בברכו ויאלץ לנוח עוד שבוע, מנשה שמטוב, הסובל מכתף במישעה, קיבל 6 זריקות והיה לנוח. הפציעה המטרידה מכל היא של פביאן גרינברג, הכדורגלן יליד ארגנטינה שהגיע בקיץ למכבי חיפה. המוזמן החדש נפגע בשבת בברכו ויאלץ להיעדר מפעילות בשבועות הקרובים. לעומת זאת התאמנו שני המוזמנים האחרים, ביני קלינגר שחזר לסגל לאחר הפוגה, וניסן כהן שערך אימון בכורה.

יצחק שניאור, המאמן את הנבחרת בצוותא עם יעקב גרונדמן, אמר כי קלינגר וניסן כהן ישמשו בכמה תפקידים בתחולת ההגנה והקישור. לגבי מוזמנים חדשים אמר שניאור, כי אין המאמנים מעוניינים שהנבחרת תהיה תחנת מעבר. אך הוא מעודד מהעובדה שהליגה מתחילה להתעורר והוא עצמו כבר חוזה בכמה מישחקים טובים.

במהלך האימון נוסתה אתמול מערכת קשר חדשה, שבה נתן שניאור הוראות מהקו לקפטן משה סיני שהעביר אותן ליתר השחקנים. המערכת תנוסה היום במישחק האימון נגד מכבי שעריים מהליגה הארצית, שיחל בשעה 17.00 במכון וינגייט.

שחקני הסגל יצאו אמש בצוותא לבילוי בתל-אביב.

כדורסל / גביע המדינה

עדיין לא ברור אם תופיע הערב רמלה נגד הפועל ת"א

מאת פרדי בריה
כתב "ספורט הארץ"

קיומו של מישחק שמינית גמר הגביע (הערב 20.00 באוסישקין), בין הפועל תל-אביב לאליצור רמלה, מוטל בספק – בגלל הבעיות הכספיות המעיקות על הקבוצה מרמלה. אימון הקבוצה, שזכתה שלשום בניצחונה הראשון העונה, בוטל אתמול.

לאנשי אליצור הבהיר אתמול כי עיריית רמלה לא תעביר, כמובטח, את הכסף שיאפשר את הפעלתה הסדירה של הקבוצה. העירייה הודיעה כי תוכל להשתתף בתקציב הקבוצה בעונה זו, בסך 60 אלף שקל, וכן חוב של 33 אלף שקל לשחקן הקבוצה בעונה שעברה, מנחם חזות. העירייה הבטיחה לעמוד בהתחייבות לתשלום של גרג קורנליוס לעונה זו – 78 אלף שקל. אולם להפעלה השוטפת של הקבוצה היתה מוכנה העירייה להעביר 7,000 שקלים בלבד.

ראשי הקבוצה נועדו אתמול לשיחה עם מנכ"ל אליצור זאב ברזומק. הלה הודיע כי יהיה מוכן להעביר את כספים לקבוצה, בתנאי שעיריית רמלה תנהג באופן דומה.

וירובניק ישפוט בפוארו וטוד וורניק בסלוניקי

גביע אירופה

מאת אילן פיש
כתב "ספורט הארץ"

חמישה שופטים ישראלים שובצו למישחקים בשלב השני של גביעי אירופה השונים בכדורסל.

ראובן וירובניק שובץ לשני מישחקים באיטליה ב-8 בנובמבר בין קאזרטה מאיטליה לבנפיקה מפורטוגל, בטורניר למחזיקות גביע, וב-10 בו בגביע האלופות, במיפגש בין סקבולו ליגי סמארו לאולימפיאקוס מיוון.

טוד וורניק ישפוט ב-10 בנובמבר ביוון, בגביע האלופות בין ארים סלוניקי לסולנה משוודיה. אברהם זגול שובץ לשני מישחקים ביוון: ב-8 בנובמבר בטורניר למחזיקות גביע בין פאוק אתונה לפולי משייך ולמחרת בגביע קוראץ', בהתמודדות בין אולימפיאקוס פיראוס לריבמפו סביליה.

פיב"א שיבצה גם את השופטים למישחקי גביע אירופה שיהיו בארץ. במישחק בטורניר האלופות, בין מכבי תל-אביב לאוסטנדה הבלגית (10.11) בירהאליה, ישפטו רישארדסון מאנגליה. במישחק בין הפועל גליל-עליון לבאמבנז (8.11) ובטורניר קוראץ' במישחק בין הפועל תל-אביב לסלובאכס ברטיסלאבה (9.11) ישפטו שופט מבולגריה ואולאנצ'סקי מרומניה. במישחק בין מכבי תל-אביב למינור פריק מבולגריה (2.11) במחזיקות גביע לנשים, ישפטו סרש מגרמניה וקול מאנגליה.

ויינקרנץ מתלבט לגבי הזר השני של ראשל"צ

כדורסל

מאת אילן פיש
כתב "ספורט הארץ"

מאמן מכבי ראשון-לציון משה ויינקרנץ, עדיין לא החליט את מי להעדיף כזר שני בקבוצה, לצידו של ריצ'ארד ריילפורד. ויינקרנץ אמר אמש כי יחליט על כך רק ביום שישי, המועד האחרון בו ניתן להחליף זרים בקבוצות הליגה הלאומית.

מתחילת הליגה משחק כזר שני קאפל דייויס, אולם אין הוא מרשים בהופעותיו. דייויס הובא במקומו של גארי פלאמר, שנפצע באימוני טרום העונה ועדיין לא החלים. פלאמר אינו מתאמן ועובר סידרה של בדיקות רפואיות. בקבוצה נבחן מועמד חדש בשם טוני באומן (24, 2.03 מ'), ששיחק בעבר בבוסטון קולג' ובליגה הספרדית. באומן עורך עד כה רושם חיובי באימונים.

● אחרי סידרת ההשלמות מבקשים בחולון דבר אחד – שקט. רק כך, מאמינים המולנים, יוכלו השחקנים לצאת מהמשבר.

אחרי האימון שהיה אתמול אחר הצהריים, כינס המאמן איתן דאבקו את השחקנים לשיחה, בה הבהיר להם כי הצלחת הקבוצה נתונה בידיים. דאבקו הסביר לתוכיח כי עליהם להרגיע, כי זה הדרך לחזור ליכולתם האמיתית. המאמן הוסיף כי מישחק תחת לחץ, כמו שהקבוצה משחקת כיום, אינו עוזר לשחקנים.

● הנבחרת הלאומית תערוך מחנה אימונים במכון וינגייט, שיחל ב-14 בנובמבר ויסתיים ב-22 בו. בתקופה זו תצא הליגה הלאומית לפגרה. במהלך מחנה האימונים תקיים הנבחרת ארבעה מישחקים. ב-17 בנובמבר נגד קבוצה שתורכב מהשחקנים המצטיינים המופיעים בליגה. בשלושת הימים האחרונים של מחנה האימונים תשחק הנבחרת נגד מכבי ראשון-לציון, הפועל חיפה ומכבי רמת-גן.

ספורטונים

קבלת פנים ממלכתית למשלחת מסיאול

מאת כתב "ספורט הארץ"

סגן רה"מ ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, הורה למנהל רשות הספורט יגאל ארזי לערוך קבלת פנים ממלכתית למשלחת הישראלית המתחרים באולימפיאדת הנכים בסיאול. השר נבון אמר, כי 80 חברי המשלחת ראויים להתקבל בשובם הביתה בכל הכבוד הראוי על ייצוג את המדינה בכבוד רב, על שורה של הישגים עולמיים ושיאים אולימפיים, ועל התנהגות ספורטיבית למופת.

השר נבון יבוא לנמל התעופה, כדי לקדם את פני הספורטאים שישובו עם 15 מדליות זהב, 13 כסף ו-18 ארד. השר יגיש שי אישי לכל אחד מחברי המשלחת.

שחיה

ארה"ב נגד בריה"מ ב-1989 באטלנטה

אטלנטה, ג'ורג'יה (אי-פי). אטלנטה נבחרה לארח את תחרות השחיה בין הנבחרות הלאומיות של בריה"מ וארה"ב, בין ה-25 ל-27 באוגוסט 1989. שתי הנבחרות לא נפגשו בעימות הדדי בבריכה מאז 1982. התמודדויות אחרות בין שתי הנבחרות היו באוסטין (1978), בטכסאס (1981), בקייב (1981) ובנוקסוויל, טנסי (1982).

כדוריד

דיסלדורף תארח הערב את הפועל רמת-גן

ריאמשטיק, מערב-גרמניה (שרות "ספורט הארץ"). הפועל רמת-גן יתמודד כאן הערב עם מועדון דיסלדורף, בסיבוב הראשון של גביע ההתאחדות האירופית. הרמת-גנים הגיעו לגרמניה בשבת והמקיפים מחנה אימונים. גם הגומלין יהיה בגרמניה במוצאי שבת.

הערב המחזור הרביעי

המישחק המרכזי יהיה באולם העירוני ביהוד (20.45) שיארח את הדרבי הפתח-תקוואי בין הפועל ומכבי. המישחקים האחרים: אליצור הרצליה – מכבי קרית-שרת/חולון, א.ס. נס-ציונה – מכבי נתניה, מכבי ראשון-לציון – הפועל נוף-ים.

במישחק שהוקדם לתחילת השבוע ניצח הפועל ראשון-לציון 18–23 את מכבי רחובות. מישחק נוסף בין הפועל רמת-גן והפועל ראשון-לציון נדחה ל-2 בנובמבר.

יוסי הכבן

כדורגל / עוד לילה ארוך בגביע אירופה

אלופת 88' (איינדהובן) תבדוק למה מסוגלת אלופת 87' (פורטו)

ההולנדים ישחקו בלי רומאריו. מילאן בלי חוליט נגד הכוכב האדום וריאל מחכה לגורניק מפולין

האלופה המערב גרמנית ורדר ברמן מותקפת שער במחזיה ברלין, בהפסד המפתיע 0–3. אך ניצחה בגומלין 5–0 והתמודדה הערב עם סלטיק מגלאזגו בסיבוב השני של גביע אירופה לאלופות. (צילום איפי)

מאת נדב יעקבי

חוזרים לגביע אירופה. לאחר הפוגה קצרה תתחדש הערב המערכה במוקד הסיבוב השני יהיה העימות בין אלופת אירופה, פ.ס.וו. איינדהובן ההולנדית לפורטו, הקבוצה הפורטוגלית שזכתה בגביע ב-1987. איינדהובן עלתה הישר לסיבוב השני הודות להגרלה של ארוזה, אם כי אינה מציגה את הכדורגל השוטף והכוח השערים שהיה סימן ההיכר שלה בעונה שעברה. רומאריו, הרכש הברזילאי החדש והאמיתי, מנוע מלהופיע במישחקי גביע אירופה עד לסיבוב השלישי, שיהיה במארס 1989, ולכן יהיו כל הברזילאים במגרש בבגדי פורטו.

פורטו סיימה ביום א' בתיקו 0–0 בליסבון עם האלופה בנפיקה, הקבוצה אותה ניצחה איינדהובן בגמר האירופי בעונה שעברה בדו-קרב בעיטות ה-11 מטר. גם פורטו איבדה בכושר של העונה הקודמת לפני שהאלג'ירי ראבאח מאג'ר שב להרכבה. מאג'ר היה זה שהוביל לפורטו את הגביע בניצחון 1–2 על באיירן מינכן הכבין את השער הראשון והבקיע את השני. לאחר מכן היה אמור לחתום עם באיירן, אבל עבר לאינטר מילאנו לבנות, לאחר שלא עמד בבדיקות הרפואיות, וחזר "הביתה" לפורטו.

אמש עדיין נותרו 2,000 מ-27 אלף הכרטיסים שהוצעו למכירה. "אנו מאוכזבים מאוד. יש נטיה גדולה בעניין שמעורר המישחק בקרב האוהדים ההולנדים", אמר מאמן איינדהובן, קייס פלוגסמה. גם הוא וגם עוזרו צופים, שההכרעה תיפול בשער אחד או שניים, לכל היותר.

לא רק לריאל מאדריד יש מישחק ביתי נגד קבוצה פולנית – גם לברצלונה יש. חניכיו של יוהאן קרויף יארחו ב"נואו קאמפ" את לך פוזנאן, והם מקווים לנצל את מישחק זה כדי להתאושש מההפסד בשבת לריאל, שהוריד אותם למקום השני בטבלה.

יתר המישחקים: דאנדי יונייטד (סקוטלנד) – דינאמו בוקארשט (רומניה), קארל צייס ינה (מזרח גרמניה) – סמפדוריה (איטליה), איינטראכט פרנקפורט (מערב גרמניה) – סקאריאספור (טורקיה), סרדסט סופיה (בולגריה) – פנאתינאיקוס (יוון), קארדיף סיטי (ויילס) – ארהוס (דנמארק), רודה (הולנד) – מטאליסט חארקוב (בריה"מ).

נאפולי עדיין חולמת

נאפולי באמצעות, ניצחון הליגה המרהיב ביום א' על פסקארה (2–8) היה לשיחת השבוע באיטליה. מראדונה, קארנאוואלה (שלושער) ושני הברזילאים, קארקה ואלמאו, היו האנשים המדוברים ביותר במדינה כולה. לאחר שיצאו בשלום לפני שבועיים מכה שכונה "התופת של פיראוס" (סיימו 1–1 את מישחק הגומלין בסיבוב הראשון של גביע אופ"א עם פאוק) מתכוונים הנאפוליטאנים להתגבר גם על לייפציג, שם יוצאים אבל לוקומוטיב ממזרח גרמניה.

יובנטוס, בלי כוכבה הסובייטי אלכסנדר זבארוב, תארח את אתלטיק בילבאו. את בילבאו מאמן האנגלי הווארד קנדל והיא ניצחה ביום א' בליגה. זבארוב יכול לשחק בגביע אופ"א רק החל משלב רבע הגמר במארס, שכן הוא עבר ליובנטוס מאוחר מדי.

לרומא תהיה משימה קשה יותר: מישחק חוץ בבלגראד מול פרטיזאן, שבסיבוב הראשון ניצחה פעמיים – בבית ובחוץ – את סלאוויה סופיה 0–5. בשני פרטיזאן משחקים שני שחקני רכש מסין, הבלם שיו צאנג והחלוץ הכדורי האי גאנגליה.

המישחק המעניין יהיה בגלאזגו בין הריינג'רס, שזכו ביום א' בגביע הליגה הסקוטי (ניצחון על אברדין 2–3) לבין פ.צ. קלן. האחרונה ניצחה בשבת את האלופה הגרמנית ורדר ברמן 2–0.

יתר המישחקים: ריאל סוסיידאד (ספרד) – ספורטינג ליסבון (פורטוגל), הארטס (סקוטלנד) – אוסטריה וינה (אוסטריה), דינאמו זאגרב (יוגוסלוויה) – שטוטגרט (מערב גרמניה), אויספשט (הונגריה) – בורדו (צרפת), וולן מוסקבה (בריה"מ) – ... ויקטוריה בוקרשט (רומניה).

מילאן וחוליט חלשים אך ריאל בתנופה

למילאן, המועמדת הראשית לזכות העונה בגביע האלופות, צפוי מיבחן קשה מול הכוכב האדום בלגראד, קבוצת הצמרת של יוגוסלוויה. הקבוצה נפגעה בשרשרת הפציעות של המילאנים כאשר סיימו ב-0–0 מאכזב מאד עם העולה החדשה לאציו ב"סאן סירו". רוד חוליט חזר להרכב, אך גילה חולשה, ובגלל פציעתו כנראה יישאר הערב על הספסל. מילאן תציב שמירה אישית קפדנית על דראגן סטויקוביץ' בן ה-19, הכוכב החדש של הכדורגל היוגוסלבי.

ריאל מדריד, עוד מועמדת רצינית לתואר האירופי, ניצחה השבוע את יריבתה המושבעת ברצלונה 3–2 והעפילה לראשונה העונה לראש הטבלה. הערב תארח את אלופת פולין גורניק זאברזה, האורחים מקווים לשחזר את הימים הטובים שלפני שנים, כאשר כל קבוצה אורחת היתה יוצאת מ"סנטיאגו ברנבאו" עם רשת מבוקעת.

מישחק מעניין יהיה בין סלטיק הסקוטית לאלופת מערב גרמניה, ורדר ברמן. סלטיק פתחה את העונה בשרשרת הפסדים וחזרת חקירה. הפיסגה בא במישחק הגומלין של הסיבוב הראשון בגביע האלופות, כשניצחה את הונוד מהונגריה 4–0. מאז לא הספיקה סלטיק לנצח. ברמן לא מרשימה בינתיים בליגה (הפסידה בשבת 0–2 בקלן) אך בסיבוב הראשון בגביע האלופות ביצעה "קאמבק" מפולא, כאשר לאחר הפסד 3–0 לדינאמו ברלין ניצחה במישחק הגומלין 5–0.

יתר המישחקים: נוישאטל קסאמקס (שוייץ) – גאלאטסראי (טורקיה), סטיאווה בוקארשט (רומניה) – ספרטק מוסקבה (בריה"מ), מונאקו (צרפת) – ... (ב.ג), בריד (בלגיה) – מנאקו (צרפת).

אוהנה ישחק הערב

במסגרת גביע מחזיקות הגביע יהיה דרבי בלגי בין מחזיקת הגביע מכלן לבין אנדרלכט, שזכתה בעונה שעברה בגביע הבלגי (בגמר ניצחה את מכלן). מכלן מוליכה את הטבלה בבלגיה (ללא אלי אוהנה), כשההולנדי ג'וני בוסמאן מצטיין והכבש בהתקפה. אנדרלכט, לעומתה, במשבר. בשבת הפסידה 2–1 לאנטוורפן והיא מפגרת בשלוש נקודות אחרי מכלן.

מקור בלגי מסר אתמול, כי אלי אוהנה יחזור הערב להרכב, כיוון שבמישחקי גביע אירופה רשאי כל מועדון לשתף ארבעה שחקנים זרים.

לורנסון התפטר מניהול אוכספורד

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). צרות צרורות יש, מסתבר, לא רק לליוורפול, כי אם גם לשחקניה לשעבר. מארק לורנסון, שהיה שנים רבות הבלם הקבוע של הקבוצה וכיכב גם במדי נבחרת אירלנד, פוטר אתמול מהקבוצה אותה ניהל, אוכספורד יונייטד מהליגה השניה.

לורנסון פוטר על ידי יו"ר אוכספורד, קווין מאקסוול, יום לאחר שאיים כי יתפטר. הכל החל כאשר מאקסוול ג'וניור מכר במיליון ליש' את חלוץ הקבוצה המצטיין דין סונדרס לדרבי קאונטי מהליגה הראשונה, שהיו"ר שלה אינו אלא אביו רוברט מאקסוול, איל העיתונות המפורסם.

לורנסון איים להתפטר, שכן לטענתו קווין מאקסוול כלל לא נועץ בו בדבר המכירה. יום לאחר מכן כבר היה לורנסון בחוץ, חיים קשים.

כדורגל

מרצ'ינסקי החל לאמן בכפר-סבא

מאת משה הר-נעש
כתב "ספורט הארץ"

אברהם מרצ'ינסקי החל אתמול לאמן את הפועל כפר-סבא במקומו של שמעון שנהר. משה אביבי, יו"ר הקבוצה, אמר אמש כי המינוי יהיה לשנות עד סוף העונה, וכי הסיכום על הפסקת עבודתו של שנהר הושג ברוח טובה על דעת שני הצדדים.

מרצ'ינסקי, שחקן עבר בהפועל כפר-סבא ששימש שנים רבות קפטן, ערך אתמול אימון ראשון לשחקנים ובין היתר אמר להם: "אתם קובעים את ההרכב, אני רק מקריא אותו".

הפועל כפר-סבא יוצא בסוף השבוע לבית מלון, לפני מישחק הדרבי עם בית"ר ירושלים.

ליגה א'

הפועל באר-יעקב ממחוז דרום, בו מופיעים ארבעה משחקני מכבי יפו לשעבר, עלה למקום הראשון בתום מישחקי המחזור השלישי של ליגה א', אשר נחדשה אתמול לאחר הפוגה של שבועיים מחוסר תקציב למימון השיפוט. באר-יעקב ניצחה בחוץ 2–0 (0–0) את הפועל קרית-מלאכי. את השערים הבקיע מרגלי אלי שכטר, שעבר השבוע מהפועל ירושלים.

המישחק בין הפועל ראשון-לציון להפועל אשדוד הופסק בדקה ה-70, במצב 1–2 לראשון-לציון. מנהלי הקבוצה האורחת התנפלו על שופט המישחק וקטנו, לאחר שאלה הרחיק שני שחקנים מאשדוד.

התוצאה הגבוהה של המחזור שייכת למכבי הרצליה, שגברה על הפועל אשקלון 2–5 (2–0). עופר גמבי הבקיע ארבעה שערים וישראל פרגל השלים את הניצחון.

● יתר התוצאות, במחוז דרום: לוזיס חולון – הפועל מרמורק 3–2 (1–1), הפועל דימונה – הפועל בית שמש 1–1 (1–0), הכח רמת-גן – מכבי קרית-גת 1–0 (0–0), הפועל קרית אונו – מכבי שכונת התקווה 0–0.

● במחוז צפון: הפועל דלית אל כרמל – הפועל בית-שאן 1–1 (1–0), הפועל קרית-אתא – הפועל בני ג'דיידה 0–0, מכבי עכו – בית"ר חיפה 1–1 (1–0), הפועל טירה – הפועל עפולה 0–0, מכבי עכו – מכבי חדרה 2–0 (2–0), בית"ר טבריה – הפועל טייבה 1–0 (0–0), הפועל טירת-הכרמל – הפועל קרית-שמונה 0–1 (0–0). מישחק נוסף במחוז זה יפגיש היום את מכבי אור-עקיבא עם מכבי עוספיה.

ה"טור" של 1989 יחל בלוכסמבורג

פאריס (אי-פי). הטור דה-פראנס, מירוץ האופניים היוקרתי סביב צרפת, יחל בשנה הבאה בלוכסמבורג וישתרע על פני 3,215 ק"מ. הזינוק יהיה ב-1 ביולי והסיום בפאריס ב-23 בו. בקטע השלישי יעברו הרוכבים בבלגיה.

טניס

וילאנדר החלים – ישחק היום נגד מנסדורף בטורניר פאריס

פאריס (אי-פי). הטניסאי הישראלי הבכיר, עמוס מנסדורף (33 בעולם), יתמודד כאן היום עם המדורג ראשון בעולם, השוודי מאטס וילאנדר, באליפות הטניס של פאריס באולמות. המישחק שנועד לאתמול נדחה בגלל דלקת קיבה שתקפה את וילאנדר, שפרש מסיבה זו מטורניר אוסלו. וילאנדר אמר כי עתה הוא חש בטוב.

מנצח הטורניר יזכה בפרס-ענק של 262 אלף דולאר. סך הפרסים בטורניר הוא 1.1 מיליון דולאר.

בעל מדליית הזהב באולימפיאדת סיאול, הצ'כי מילוסלאב מציר, ניצח בסיבוב הראשון 6–3, 6–4 את ריצ'י רנברג. יאנס נולטמן מהולנד הדיח את דייויד פייט מארה"ב 6–2, 6–4, וארון קריקסטין מארה"ב ניצח את האוסטרלי דארן קאהיל 7–6, 6–7, 6–7 אחרי מאבק מרתק. יעקב לאסק משוויץ גבר על תיירי טולאן מצרפת 6–4, 7–6, 6–4. מישחקים נוספים בסיבוב הראשון: אנדרי צ'סנוקוב (בריה"מ) – באוטוטובסקי (ארה"ב) 7–6, 1–6, 6–2, רונאלד אגנור (האיטי) – קווין קארן (ארה"ב) 6–7, 6–4, 6–4, גיי פורגה (צרפת) – ג'ים פיו (ארה"ב) 6–1, 6–2, תומאס מוסטר (אוסטריה) – אנדרס יאריד (שוודיה) 6–0, 6–4, אמש עמוד להתמודד הנרי לקונט (צרפת) וג'ון מקנרו (ארה"ב).

הולנדי הדיח את מרנשטיין מסבב-פרנקל

בועז מרנשטיין, שדורג 4 בסבב פרנקל הבינלאומי בטניס באשקלון, הודח אתמול בסיבוב הראשון של בית הגמר. בועז נוצח על ידי ההולנדי בגנסטרה, שהעפיל מתוך המוקדמות 6–3, 1–6, 7–6. אהוד ויינברג נוצח על ידי דייויד איזון מאנגליה 7–6, 6–4.

המדורג 1, גלעד בלום, גבר על יורם ברזין 7–5, 6–3. יתר תוצאות הישראלים: מיכאל דניאל – דורון (דניאל) 6–7, 6–4; עמית נאור – יורן עוזרי 6–3, 6–2; חיים ביזן – משה סלפין 6–1, 6–1; פופוביץ' (רומניה) – עמית בן דוד 6–1, 6–3; אהרן מר – מואסל – דוברה (רומניה) 6–4, 7–5, 6–0; רביב ויינברג – מנשה צור 6–0 (צור נפגע ופרש).

● תחרות בינלאומית תיפתח בשבת ה-29 באוקטובר במרכז הטניס בחיפה, בהשתתפות טניסאים רבים מאירופה, ארה"ב ודרום אפריקה. בין הישראלים ישתתפו האלוף החדש שחר פרקיס, גלעד בלום, עמית נאור, אהוד ויינברג ושלמה גליקשטיין שישחק בזוגות.

هكذا من الاصل

مكذا من الاصل

חדשות כלכלה

ביהמ"ש מעכב מינוי המועמד של שחל לתפקיד מנכ"ל נפטא

מאת יהודה שרוני

בית המשפט המחוזי בת"א, הוציא שלשום צו מניעה זמני נגד שר האנרגיה משה שחל, המורה לו להמנע ממינוי כלכלן משרדו, יוסי לוי, למנכ"ל חברת הנפט נפטא. הצו הוצא לבקשת ויליי יצחקי, הכהן כדירקטור מטעם הממשלה בחברת נפטא. יצחקי טוען, כי מינוי לוי נעשה שלא על פי החוק וכי ההחלטה על מינויו כמנכ"ל לא אושרה בדירקטוריון החברה.

מינויו של יוסי לוי, נעשה במסגרת רפורמה במערך חיפושי הנפט, שאותה מתכנן שר האנרגיה. בית המשפט יקיים היום דיון נוסף בבקשת יצחקי.

בינתיים מתפתח עימות נוסף בין שר האנרגיה לבין חברה ממשלתית אחרת, שתחת אחריותו. שר האנרגיה הורה לדירקטוריון המכון הגיאופיסי, לקבל החלטה לפיה יועברו כל נכסי המכון לחברת תשתית, שעדיין לא הוקמה. חברת התשתית אמורה לרכז את פעילותן של כל החברות הממשלתיות, העוסקות במתן שירותים לחברות חיפושי נפט. הוראת השר העברה לחברה, תוך העובדה שחברת התשתית עדיין לא הוקמה בפועל.

דירקטוריון המכון הגיאופיסי החליט אתמול, שלא למלא לפי שעה את הוראת שר האנרגיה, ולהותיר את המצב על כנו, עד להתגבשותה של תמונת המצב.

חברת העובדים תיאלץ למכור נכס נוסף להבטחת הזרמת כספי האוצר

הבנקים ימשיכו היום בדיוניהם לגבי שווי חברת יכין חק"ל ● באוצר מתכננים למכור את מניות החברה שתירכש, מיד לאחר קבלתם ● חברי הנהלת כור יוותרו על משכורת של חודש

מאת יהודה שרוני, מיכל רוזה אבי גבאור ואיתן אבריאל

חברת העובדים תיאלץ להעביר לבנקים נכס נוסף, על מנת לקבל מהאוצר 20 מיליון דולר – כך עולה ממגעים, שהתקיימו אתמול במערכת הבנקאית. חברת העובדים התכוונה תחילה למכור לבנקים ולאוצר את מניותיה ביכין חק"ל, כשהיא מוערכת לפי שווי של 40 מיליון דולר, ולקבל תמורת חלקה בחברה בסך 20 מיליון דולר (50%).

בפגישה שהתקיימה אתמול בלשכתו של עמירם סיון, מנכ"ל בנק הפועלים, שבה השתתפו נציגים מכור ומחברת העובדים, נדונו האפשרויות המשפטיות, שבה יועברו מניות יכין חק"ל והסכם שזה ייעשה בדרך מכירה החברה.

חוגים בבנקאים העריכו, כי יהיה צורך למכור נכס נוסף בשווי של 5 מיליון דולר לפחות.

חברת רואי החשבון "קסלמן וקסלמן" הגיבה אתמול על ידיעה, שפורסמה ב"הארץ" ולפיה העריכה את יכין חק"ל ב־34.5 מיליון דולר. במשרד רואי החשבון טוענים, כי אין המדובר בהערכה כלכלית, אלא בהערכה פנימית, שנעשתה לצורך אומדן השווי הנקי של נכסי יכין חק"ל.

בקסלמן וקסלמן טוענים עוד, כי כדי להעריך את השווי האמיתי של יכין חק"ל, יש להפחית מסכום זה את ירידת ערך המבנים והציוד הצפויה בעת מימוש, תשלום מס אפשרי במקרה של מימוש הנכסים, פיצויי פיטורים מוגדלים לעובדים, וכן את שינוי מצבה העיסקי של יכין חק"ל מאז דו"ח 1986.

במשרד האוצר נמסר אתמול, כי בהסדר העברת הכספים, הנכס שיועבר צריך להיות נכס כלכלי סחיר, כיון שמטרת האוצר היא למכור בהקדם לגורם פרטי. לפיכך נראה, כי ההצעה להעביר מניות של חברת יכין חק"ל אינה עונה על דרישת האוצר והבנקים זאת בגלל השווי הנמוך של המניות. החברה הפסידה בשנים האחרונות.

בבנק לאומי יעריכו

בבנק לאומי מתכוונים להעריך בעצמם את החברה ולא להסתמך על הערכת קסלמן וקסלמן.

ראשי הבנקים, שהם הנושים הגדולים של כור, יפגשו היום בנסיון לסכם את עיסקת הזרמת 20 מיליוני הדולרים לכור. בפגישה ינסו להעריך את שווי יכין חק"ל וידונו בצורך בשעבוד נכס נוסף. כן ידונו בנסיון להגיע להסכם קונצרני, שהוא תנאי מצד הנושים הקטנים, להזרמת סיוע כספי כלשהוא לקונצרן כור.

ההנהלה המורחבת של כור החליטה אתמול לתרום חודש משכורת, במטרה לסייע לכור במצבה הקשה. בהנהלת כור צופים, כי גם מנהלים אחרים בקונצרן יצטרפו לצעד זה. חברי ההנהלה גם הודיעו על תרומה של חצי חודש חופשה. שמעון רביד, ראש אגף הכספים בכור, ביקש להדגיש, כי לא תהיה כל בעיה בתשלום שכרם של העובדים לחודש אוקטובר.

השמועות והמשא ומתן על משבר כור, הביאו אתמול לירידות שערים חדות באגרות החוב של הקונצרן הרשומות למסחר בבורסה. אגרות החוב ירדו ביומיים האחרונים ב־11%.

צוות מיוחד של כור עוסק בשקדנות בהכנת מסמך התייעלות פרטני, בשפה האנגלית, שיוגש בתוך ימים ל"בנקרס טראסט". תוכנית ההתייעלות תתייחס למצב הכלכלי של הקונצרן ולתוכנית ההבראה של כל מפעל ומפעל בקונצרן. חוה גבע, דוברת "כור", סירבה להתייחס לנושא.

מאז הועלה שמה של חברת יכין חק"ל, כמי שמועמדת להמכר לממשלה ולבנקים, הביעו פרדסנים רבים את חששם, שתמורות היצוא שלהם יעוכבו ביכין חק"ל.

הרשות לניירות ערך תחקור נפילת "תבל"

מאת יהודה שרוני

הרשות לניירות ערך פתחה בחקירתה של השתלשלות האירועים, שהביאו להתמוטטות חברת-עמילות המכס תבל. חוקרי הרשות מבקשים לבדוק, כיצד אירע, ששנה וחצי אחר גיוס של מיליון שקלים מהציבור, נקלעה החברה לשרשרת קשיים, שהסתיימו בבריחתו לחו"ל של מנהלה ובעליה, רב נויימן. (ראה גם ידיעה במדור כלכלה ועסקים).

בנתיים נודע, כי נגד נויימן הוצא לפני מספר שבועות צו עיכוב יציאה מהארץ. הצו הוצא לבקשת עורכי דין, שקיימו איתו קשרים עיסקיים. אולם נויימן הצליח להביא לביטול הצו בדרכים מסתוריות.

מבדיקה נוספת מתברר, כי היקף החובות של חברת תבל עומד על 4 מיליון דולר, חלקם הגדול לספקי החברה ולגופים ממשלתיים.

ירידה ברווחי "מלונות ים סוף" בעלת סונסטה

מאת יהודה שרוני

חברת מלונות ים סוף סיימה את המחצית הראשונה של 1988, ברווח של מיליון שקלים, לעומת רווח של 3.2 מיליון שקלים, בתקופה המקבילה אשתקד.

חברת מלונות ים סוף הינה בעלת מלון אביה סונסטה בחוף טאבה וכן היא מחזיקה במלונות סונסטה ירושלים וים המלח.

אלי פפושדו, יו"ר החברה, הסביר בסקירת ההנהלה, כי התוצאות העסקיות של החברה הושפעו מירידת מספר התיירים.

אלי פפושדו גורס, כי לא יגרם למלונות ים סוף נזק כלשהו, כתוצאה מהמשבר המדיני על טאבה.

העדר בטחונות לחובות המפעל מונע חידוש עבודה ביובל גד

(ע), חרף כל ההבנות והסיכומים, לא חודשה עדיין העבודה במפעל "יובל גד" באשקלון, המושבת זה כחמישה חודשים. בשלב זה, גם לא נראה, שבעתיד הקרוב ניתן יהיה לחדש את העבודה.

הקושי לחידוש העבודה במפעל נובע מכך, שעדיין לא נפתרה בעיית בטחונות על כ־40 מיליון דולר, חובות המפעל. ללא בטחונות אלה, חברת "שיכון עובדים", שרכשה את המפעל, אינה מוכנה ליטול על עצמה את האחריות ולחדש את הייצור. הדבר בחובות לבנקים ולקבלני משנה וכן תביעות מצד מספר דיירים, שרכשו דירות מהחברה.

בידי הנהלת המפעל הזמנות לעבודות חדשות, בנוסף לפרוייקטים המצויים בשלבי ביצוע, בהיקף המבטיח תעסוקה לכל 200 העובדים, שנותרו במפעל, לאחר גל הפיטורים.

נחמקין: נגדיל מכסות ייצור ומים של עין יהב

למושב נגרם נזק של 5 מ' דולר מסופת גשם

מאת אבי גבאור

הערכת נזקי הטבע, שנגרמו כתוצאה מסופת הגשמים והברד בשבוע שעבר, בשטחים החקלאיים של עין יהב שבערבה, עדיין לא נסתיימה. אבל מנתונים ראשונים, שנמסרו לשר החקלאות, נאמד הנזק בלמעלה מ־5 מיליון דולר.

שר החקלאות, אריה נחמקין, שסייר אתמול בישובי הערבה, מסר כי יש בכוונתו לסייע לעין יהב על ידי פריסת ההלוואות שניתנו ליישוב בעבר, לתקופה של מספר שנים.

לקראת האביב, הבטיח השר, יש בכוונתו להגדיל את מכסות הייצור של היישוב ולאפשר לו לייצר ולייצא כמויות גדולות של ירקות מסוגים שונים, אך בעיקר אבטיחים ומלונים. כמו כן הבטיח השר לתושבים, לקדם את נושא הפעלת בארות מים באיזור, כדי להבטיח לישוב מכסות מים מוגדלות כבר בעונת האביב והקיץ.

ממשלת רומניה מבקשת להשתתף במכרז בניית רכבת הפרברים

מאת יפעת גבר
סופרת "הארץ" לענייני תחבורה

ממשלת רומניה מוכנה להשתתף בבנייתה של רכבת הפרורים בתל-אביב וכן להרחיב את שיתוף הפעולה הכלכלי והמסחרי בין שתי המדינות. כך הודיע אתמול יואן אנגהל, השר לסחר חוץ בממשלת רומניה, לשר התחבורה חיים קורפו, בפגישה שהתקיימה בין השרים.

בפגישה העלו הרומנים גם את נושא המשך שיווק של מכוניות הדלוקא מתוצרתם. בהקשר זה השיב להם קורפו, כי לא ניתן לסכם נושא זה עדיין, משום שהוא כרוך בבעיות משפטיות וכלכליות.

בנושא רכבת הפרורים, אמר קורפו, כי ישראל קיבלה כבר הצעות מחברות בינלאומיות מצרפת, קנדה, שוודיה ואוסטרליה, שהציעו לבנות את הרכבת. "אין כל מניעה שגם ממשלת רומניה תהיה בין המציעות, אם תוכל גם לממן את הפרוייקט, כפי שהציעו החברות האחרות" אמר קורפו.

(ע), מועצת עמק חפר מבקשת להכלל בפרוייקט הרכבות המהירות, מאיזור השרון לתל-אביב, המתוכנן לפעול בעתיד הקרוב. לשם כך, מבקשת המועצה, להאריך את התוואי המתוכנן לרכבות אלה עד לתחנת הרכבת בכפר ויתקין.

מרכבת ישראל נמסר, כי אפשרות זו נבחנת כעת ע"י ההנהלה.

יצרני הדגים מסרבים לקלוט 600 טונות של סרדיני כנרת

מאת מיכל רוזה

יצרני שימורי הדגים אינם מוכנים לקלוט ולעבד 600 טונות של סרדיני כנרת, כל עוד במפעלי הענף ישנם מלאים של סרדינים משנה שעברה וכל עוד לא נפתרה בעיית יבוא שימורי דגים מהמזרח הרחוק.

דוד רינג, יו"ר ענף שימורי הדגים בהתאחדות התעשיינים, מסר דברים אלו לנציגי משרד המסחר והתעשיה. רינג מסר, כי בעיית יבוא שימורי דגים מהמזרח הרחוק הוחרפה מאוד בשנה האחרונה וכי השוק הישראלי מוצף בשימורים מיובאים. עובדה הגורמת לקשיים רבים של התעשיה המקומית בענף זה. לדבריו, מתחילת 1988 ועד אוקטובר, ייובאו ארצה מהמזרח הרחוק שימורי דגים, בסך 3.5 מליון דולר, שהם כ־41 אחוזים מכלל יבוא שימורי דגים ארצה. זאת לעומת יבוא של 2.7 מליון דולר באותה תקופה לפני שנה.

רינג הדגיש, כי תעשית שימורי הדגים המקומית אינה מתנגדת ליבוא מארצות הברית האירופה, מאחר ויבוא זה מתנהל בתנאים הוגנים.

ענף שימורי הדגים בארץ כולל 5 מפעלים: מן, נון, יונה, פריטעים ואל-אור. הענף מעסיק כ־300 עובדים, לעומת 500 עובדים ב־1987 ומחזור הענף כ־30 מליון דולר לשנה.

המלונאים בצפת החליטו לעכב השבתת בתי המלון

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

השביתה הכללית, שמלונאי צפת התכוונו לפתוח בה מחר, נדחתה בשלב זה, כדי לנסות ולמצות את המשא ומתן עם ראש העיר, זאב פרל, על גובה תשלומי הארנונה.

בפגישה שהתקיימה אתמול, בהשתתפות נציג התאחדות המלונות הארצית, יוסף גור אריה, סוכם, כי העירייה תבדוק את עלויות בתי המלון בצפת והכנסותיהם, על פי שיעורי התפוסה ובתוך 14 יום ישובו הצדדים ויתועדו שנית.

המלונאים בעיר התעמתו עם העירייה, לגבי גובה שיעוריה של הארנונה, שהיא דורשת על קרקע תפוסה, קרי שטחי הקרקע לשימוש ציבורי, כגון עבור חלקות דשא, בתי המלון לא נדרשו, עד כה, לשלם מס זה, כיום רוצה העירייה לגבות מיסים גם על שטחים אלה.

בנק שוויצרי חשף פרטי לקוחות ישראלים עקב חשד למעשה תרמית

(ע), תחקיר של פרקליטים ישראליים הביא בנק שוויצרי לשתף פעולה בחשיפת חשבון סמוי, שניהלו בני זוג ישראלים, שנפטרו בשוויץ. הפרשה התבררה בעקבות מעצרם של שני אחים חיפאים, החשודים בהעברת 135 אלף דולר מהבנק השוויצרי לבנק בארה"ב, לאחר פטירת הוריהם, בעלי החשבון.

שני האחים, שלמה כהן (44) מנהל היפני ומשה כהן (55) יזקן – הובאו אתמול לפני שופט שלום בחיפה, לאחר שנחקרו ע"י השלוחה הצפונית של היחידה לחקירות הונאה במשטרת ישראל.

גילוי חשבון הבנק הסמוי, שניהלו בני הזוג בשוויץ, התאפשר ע"י מנהלי העזבון, עורכי הדין זאב מלפל וצבי גוטצייג. אלו פנו לבית משפט המחוזי בחיפה, שנתן בחודש יולי 86', צו המורה למנהלי העזבון לפנות לבנק השוויצרי ולקבל את פרטי החשבונות, לצורך איסוף העזבון. החלטה זו הביאה את הבנק השוויצרי לשתף פעולה עם מנהלי העזבון בישראל, שבאו בשמם של המורישים.

הבנק השוויצרי שיתף פעולה, באופן יוצא מן הכלל, בפעם הראשונה וללא יצירת תקדים, עם הפרקליטים הישראלים, לאחר שהובאו בפניו ראיות מוחשיות, כי מדובר בפרשה זו בחשד למעשה תרמית.

החשודים בפרשת הברחת המטבע הכחישו כל מעורבות בהוצאת הכספים מחשבון הבנק.

עובדי צים הכריזו על סכסוך עבודה

מאת נורית כהנא

ועד עובדי "צים" פנה אתמול למועצת פועלי חיפה והודיע על הכרזת סכסוך עבודה. הוועד טוען, שהוא נקט בצעד זה בגלל גישתה הנוקשה של ההנהלה ותוך התחשבות, לטענת הוועד, התורם למערכת היחסים המעורערת בחברה.

העובדים טוענים נגד חברת צים, כי היא מתנה מתן תוספת שכר כשכר עובדים קבועים, בתקופה שבה החברה מציגה רווחים.

לטענת העובדים, מאיימת עליהם החברה בביטול ימי חופשה, אם אלה לא ינוצלו עד תום השנה הקלנדרית. בהקשר זה הורו חברי הוועד לעובדים, לצאת ליום חופשה מרוכז, כדי לסייע לחברה בביטול יתרות החופשה.

סוכני הגז מתכוונים לפנות לבג"ץ עקב אי קיום הסכם

מאת אריה לביא

הנהלת ארגון סוכני הגז שוקלת לפנות לבג"ץ נגד שר האנרגיה, משה שחל ומנהל מינהל הדלק. הסוכנים טוענים, שהסכם בכתב עימם לעדכון העמלות מחברות הגז והצמדתן לשיעור המחירים, טרם כובד. זאת מאז חודש אפריל.

אבי פרידמן, מנכ"ל ארגון סוכני הגז כינס היום אסיפה של נציגי הסוכנים, במטרה להחליט בדבר הפניה לבג"ץ. ממשרד האנרגיה נמסר בתגובה, שהחלטת הסוכנים אינה מובנת. ההסכם עם הסוכנים מבוצע במלואו, טוענים במשרד האנרגיה.

ש.ה.כ. שרות חקירות כללי
מקבוצת "השמירה"
כל אשר רצית לדעת
31 שנות נסיון והצלחה בארץ ובעולם לשרותך
כל סוגי החקירות, באמינות, ביסודיות ובסודיות מוחלטת
ש.ה.כ.
דרך פתח-תקוה 19
תל אביב 66183
טל: 623084; 621975; 614636
FAX: 623995

זמש עור ובגדים
מנקים רק במיקוי
פרומברג
כי אצלנו מנקים טוב יותר
רח' חשמונאים 2, פינת ביאליק 55
טל. 03-725401

מנע תאונות בדרכים
הכן את ה"פיאט" שלך לחורף
חלפים מקוריים של פיאט עכשיו בהנחה של
10%
בכל המוסכים האיזוריים והמוסמכים ואצל מפיצי המשנה של פיאט בכל רחבי הארץ.
(רשימת החלפים במבצע מופיעה בפלקט בנקודות המכירה).
FIAT
חלפים מקוריים

היפר קו-אופ
הזול מכולם!
היפר קו-אופ מגיש פרי וירק זול וטרי
בואו לקו-אופ להנות ולקנות משפע פרי וירק באיכות מעולה, מבחר גדול וטרי יום יום מבצעי הוזלה בכל שבוע
נבחרי השבוע

תפוח עץ אורלינס גודל 6 1 ק"ג 1.49
גויאבות 1 ק"ג 1.49
מלפפונים 1 ק"ג 0.99
בתוקף מ-26.10.88 עד 29.10.88
קנו עכשיו בקו-אופ ושלמו ב-2.12.88
קו אופ
היפר קו-אופ
קו אופ

דובר צה"ל מודיע:

"כל מטוסינו חזרו בשלום לבסיסם והטייסים דווחו על פגיעות מדוייקות במטרות"

הורגלנו להודעות קצרות אלה, שהינן תוצאה ישירה של:

- ★ אומץ לב
- ★ מנהיגות ותושיות חיילים ומפקדים
- ★ מערכות לחימה מתקדמות שפותחו ברפא"ל (הרשות לפיתוח אמצעי לחימה) ובתעשיות בטחוניות אחרות.

שר הבטחון מודיע:

"מדינת ישראל קטנה" על מוסדות המחקר והפיתוח והתעשיות הבטחוניות"

רפא"ל מהווה נכס לאומי, הכולל חוקרים מהמעולים בעולם המערבי ותשתית טכנולוגית מהמתקדמות ביותר, נדרשת להפוך ל"מפעל עסקי".

בכך, יאבדו מדינת ישראל וצה"ל, מוסד מחקר ופיתוח יהודי שהעניק עד היום פתרונות ומערכות נשק שהכריעו במלחמות ישראל.

על נכס לאומי זה יש לשמור!

עובדי המחקר – רפא"ל

הארץ

יום ד', ט"ו חשון התשמ"ט
26 באוקטובר 1988

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212
ת"ד 233 תל אביב 61001 מברק 610012, טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2, טל' 02-224245-6, ת"ד 275 י-ם 91002; פקס 02-224249
חיפה: רחוב נורדאו 20, טל' 04-661166-8, ת"ד 5259 חיפה 31052; פקס 04-670715
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן · עורך המשנה: חנוך מרמרי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel. P.O.B 233, Tel. 5121212

דירקטוריון אחדות לאומית

רשימת החברים העתידים להיבחר לדירקטוריון בל"ל הורכבה בימים האחרונים במהלך משא־ומתן קדחתני שניהלו חברי הוועדה מטעם מועצת המנהלים. הרשימה פורסמה בעיקרה אתמול, ומה שפורסם לא מעורר התלהבות. למעשה, הרשימה מאכזבת ואפילו מדאיגה.

חברי הדירקטוריון המיועד מהווים, ברובם הגדול, ראשי ארגונים או נציגי מיגזרים כלכליים, הנראה בעליל שנבחרו לתפקיד המכובד בבנק לא בלי קשר לתפקידים הציבוריים באותו ארגון או מיגזר. יש "נציג" לתעשיינים, "נציג" לחקלאים, "נציג" ליהלומנים, "נציג" לקבלנים, "נציג" ליבואנים ולסיטונאים וכו'. דבר זה כשלעצמו אינו רצוי, ולמעשה מנוגד לכללי הניהול.

הפירוש המקובל של דיני החברות הוא שעל מנהלי חברה להשתחרר, מרגע שמונו, מחויבות לכל אינטרס חיצוני, אפילו מהאינטרס של בעל המניות שמינה אותם, ולייצג אינטרס אחד ויחיד – זה של החברה שבה הם מכהנים. רוב מועמדי הדירקטוריון החדש לא יכולים לעמוד בדרישה זו.

האם נשיא מרכז הקבלנים יפעל בדירקטוריון על־פי שיקולי טובת הבנק בלבד – או שייצג את הקבלנים וייאבק (בקואליציה עם נציגי החקלאים והתעשיינים) כדי שהבנק יגדיל את מסגרות האשראי לשולחיו ויסתפק בפחות בטחונות? האם נציג היהלומנים יתבע מהנהלת הבנק להקפיד על בטחונות – ובה בעת, ינסה לשכנע אותה להעמיד פחות בהערכת שווי היהלומים המופקדים כביטחון לאשראי של חבריו? האם נציג איגוד לשכות המסחר ידרוש מההנהלה הסברים על הנסיבות שבהן ניתנו הלוואות בריבית מועדפת למיגזר זה או אחר – ובאותה שעה ילחץ למען הפחתת הריבית לחבריו היבואנים? בכל המקרים האלה עלול להיווצר ניגוד אינטרסים, שההכרעה בו לא תהיה בהכרח לטובת הבנק.

ליקוי חמור נוסף מצוי ברשימה: היא מהווה פרי מיקוח ופשרה מפלגתיים. לרגעים היה נדמה שעסקו כאן בתרגול הרכבתה של ממשלת אחדות לאומית. הליכוד הסכים למינוי "נציג" מפלגת העבודה לתפקיד יו"ר הדירקטוריון בתנאי של"נציגיו" יהיה רוב בדירקטוריון, והמפד"ל הבלתי־נמנעת נתנה את ברכתה לעסקה בתנאי ש"נציגה" יהיה מנכ"ל. דירקטוריון שהורכב על בסיס שיקולים כאלה, יתקשה מאד לתפקד תוך שיתוף־פעולה והרמוניה: כעבור זמן לא רב עלולים האינטרסים והשיקולים המפלגתיים לקלקל את שורת הניהול העניני־מקצועי.

כתוצאה ממערכת שיקולים כפולה אך זרה זו, לא פלא הוא שגם הרכב האישי של הדירקטוריון המיועד מעורר פה ושם אכזבות: המועמדים נבחרו על־פי השתייכותם הסקטוריאלית והמפלגתית, ולא על־פי התאמתם האישית והמקצועית. ובל יאמרו כי "מגרדים את תחתית החבית" של מועמדים ראויים: אין לנו ספק כי קיים בארץ מאגר מספיק של אישים, שמהם ניתן להרכיב דירקטוריון מקצועי ברוח כללי הניהול התקין, ובלבד שהאחראים על הבחירה יתעלמו מאינטרסים כלכליים ושיקולים מפלגתיים.

העובדה שהנהלת בנק־לאומי לא היתה מסוגלת להרכיב רשימה כזאת, מוכיחה באופן סופי כמה נחוץ ודחוף להפקיע את הבנק מידי חברות העסקים השולטות בו כרגע. ככל שיוקדם מהלך זה, כן ייטב – לבנק ולמשק הלאומי.

איפה השכל

הזנחת החשיבה על נושאי חברה ורווחה היא סמל חמור להידרדרות המערכת השלטונית

מאת גדעון סאמט

מה שלא עשה השכל עשה הבאוש, אמר פעם היו"ר הראשון של הכנסת ואפוריסט קולע, יוסף שפרינצק. לא ברור עדיין מה ייצא מהתוהו־ובוהו בנושאי פנים אצלנו. ייתכן שמתוך האנדרלמוסיה, השיבושים, הקריסות וחוסר התכנון יצמח בהדרגה, בבאשים, מבנה נכון יותר של שירותי הפנים הרוסים. אבל אין ספק לגבי הבאוש, זאת לאמיתו של דבר. החרפה הגדולה ביותר בפוליטיקה הישראלית: אל שום עמדה פוליטית של המפלגות הגדולות, שהיא לפחות פרי השקפה כלשהי, אי אפשר לבוא באותה טענה כמו להזנחה המשוועת של נושאי רווחה, בריאות, חינוך, סעד.

האכזבה מתבקשת בין התמוטטויות כלכליות לבין המצב הירוד של השירותים למיניהם. בשני המקרים המדיניות הממשלתית תרמה למשבר, ולעתים גרמה אותו. אלא שבעיות המשק השפעו, בין היתר, מהתוכה – נכונה ומתחייבת מאליה – של "אין לי" עיקש, והממשלה אינה אמורה להיות המולך הלאומי של מפעלים במצוקה. השירותים הלאומיים למיניהם, לעומת זאת, סבלו לא רק מקפיצת־היד של הממשלה, אלא בעיקר מאוזלת מדיניותה ומחוליה.

* * *

מבט רחב אל תולדות מדיניות הפנים בישראל יגלה את תקופת הפריצה וההתפתחות שהביאה להישגים מבורכים ("דומה", תנופה ברוסית, קראו לזה המפא"יניקים של אז), ולאחריה פרק ממושך של איבון מושבשי ולכן גם מבני. שירותי הבריאות הם דוגמה טובה מהמוצלחים שבעולם, אבל – כעבור זמן – מהמפגרים ביותר בעולם המערבי מבחינת התאמתם לתנאים משתנים. וקופת חולים היא משל מתוך הדוגמה תפישה מתקדמת, הלוגית, של אספקת שירותי בריאות המוניים שכשלה לעבר פשיטת רגל משקית ואף מקצועית.

בעיה: הסטודנטים חזרו אתמול ללימודים, הממשלה אישרה את תכנית ההבראה של האוניברסיטאות. את הצעד הזה היתה הממשלה צריכה לנקוט מייד, ולמעשה היה עליה לאשר את התכנית עוד לפני שנה. אבל היא ישבה תקופה ארוכה על הידיים שלה ולא נפגעה – עם שר־מנונה באולי, חסר מעוף – לעסוק בשורשי המשבר החמור בהשכלה הגבוהה. גם מה שעשתה עכשיו אינו יותר מתקיעת אצבע בסדק הסכר.

והאיום אין שני ראשי הממשלה נדחפו ממש מהשאלה האחרונה בעימות על נושאי פנים ועל המוסר הלאומי? היו שם גמגום אחד או שניים, האיום המשוחר של שמיר שאם ניסוג יהיה יותר גרוע, וקריאתו של פרס להסדר כתנאי לכל. על החינוך הגבוה פרס חזר על דבר־האיוולת חסר האמיתיות הזה בדבר השכלה חינם לכל דורש, ואילו שמיר הכיר לנו את יחסו הסוציאלי־מנטאלי להקמת צוות מיוחד למלחמה בסמים. כדי לטפל בבריאות, נידב פרס עצה ליריבו, אסור לישון בלילה, כאילו שר החוץ לא היה גם הוא בממשלה ולא עמד בראשה, ימים ולילות, במשך שנתיים.

בעיות פנים קשות, העשויות לרבבות את החיים בארץ בלתי נסבלים, לא עלו אף פעם בממשלה לטיפול רציני, מקיף, מודרני, שובר־מוסכמות. מתי דנה אחת מוועדות השרים האינטנסיביות שלה, באופן משוכלל, בחינוך הגבוה במצב התברואה? וכמה שנים – עד שבא הבאוש – נדחה עיסוק שכלתני ראוי לשמו במערכת הבריאות הממלכתית? החברה הישראלית, במידה רבה בגלל הזנחה לא מוצלחת, מפגרת זה שנים אחרי התהליכים המרכזיים שעוברים עליה. אין מחשבה מסודרת על התוצאות של תהליך עיור גבוה. יש אינדיבידואליזם להמונים האשמים, אבל לא מחשבה מתוקנת על בעיות תשתית התחבורה; אין לנו עדיין ביטוח בריאות ממלכתי; מלבד תיקים מעל־מאבק לא ברור מהם התהליכים הצפויים בחברה ובמשק ואיזו היערכות נדרשת לקראתם ולקראת סוף המאה; הממשלה לא נתנה באופן משכנע, ובזמן, את דעתה על מגמות בחקלאות וביצור המזון במדינה שהחקלאות השתנתה בה מאוד בעשורים האחרונים.

* * *

הרשימה השלמה תהיה ארוכה ומייגעת ותקיף את כל הנושאים החשובים. הם לא בטלים שם ממלאכה בממשלה, ומדברים, כידוע, בלי הרף על הכל, אבל לאן שלא תתבונן תמצא את חוסר הבורא הזה של מחשבה אינטגרטיבית, יוצרת, חדשנית, כזאת הדרושה להביא בחשבון, מלבד התחלות היא הדרושה עד שעת־אפס בזמנה, את הצרכים הלאומיים שלנו לפי סדר שיתופי וארוך־טווח.

אין פירוש הדבר, בשום אופן, שהממשלה צריכה להציע תרופה לכל חוליי המשק והחברה. הכוונה היא שאפילו על עצם השאלה החשובה מאוד הזאת – מהם תחומי ההתערבות הממשלתית ומהו טיבו של משק חופשי – הדעת לא ניתנה מעבר לקצה הכף הקטנה (או, לעתים, היד הפתוחה לתיאבון) של הממשלה. ישראל היא עדיין חברה נתמכת בעיקרה, הפועלת מזה שנים על־פי אילוצים תקציביים שאינם מאפשרים מימוש של תפישות הרווחה הישנות. מה שלא קרה בטווח הזמן הזה הוא בירור המסקנות הנובעות מתוכה הממשלה לאורווה מול הכללים הנכונים־בעיקרם של צמצום המעורבות הממשלתית.

לכן, למשל, לא ניתן טיפול נכון לפער שנוצר בין המשימות הנדרשות ממערכות כמו חינוך ובריאות לבין מקורות ההכנסה שלהן; במקרים אלה, שכר הלימוד באוניברסיטאות ותשלום ריאלי עבור שירותי רפואה. אלא שפתרון שאלות תיקצוב אינו אפשרי, כמובן, בלי טלטולן של המערכות האלה והבנתן על בסיס רציונאלי. וזה, מנגד, בתחומים אלה ובכל השאר, לא יקרה כל עוד השכל ממתין לבאוש שידרבן אותו.

מפגינים באוניברסיטה העברית. את תכנית ההבראה לאוניברסיטאות היה צריך לאשר כבר לפני שנה, לא שלשום צילום: ידין קמינסקי

אחריות מצומצמת

הוועדות המרכזת והמנהלת של חברת העובדים העדיפו להתעלם ממשבר כור

מאת יהודית וינקלר

אין כמעט גורם ציבורי־פוליטי־כלכלי במדינה שלא עסק בשבועות האחרונים, מאז פרץ משבר כור, בסוגיות הקשורות לנושא. יוצאי־הדופן הם המוסדות הנבחרים של ההסתדרות, האחראים לחברת העובדים וכור בכלל זה. הם באלמו דום, כביכול מדובר במשבר הפוקד את מפעליו של אברהם שפירא, או יזם פרטי אחר שנקלע לקשיים במסגרת אותם 3,000 מפעלים במצוקה, שעליהם הרחיב את הדיבור באחרונה מזכיר ההסתדרות. קיסר ביקש בכך להמחיש את היקף המשבר הפוקד את הכלכלה כולה, ולאותת למבקריה: חברת העובדים אינה יוצאת־דופן אלא חלק ממכלול.

לפחות שלוש פעמים התכנסה הוועדה המרכזת, היא ממשלת ההסתדרות, לישיבותיה השבועיות מאז הגיש בנקרס טראסט את תביעת הפירוק נגד כור. אף באחת מהן לא עמדה על סדר־היום פרשת כור, ואף באחת מהן לא היה ניסיון כלשהו להעלות את הנושא לסדר־היום כהצעה דחופה.

רק בישיבה האחרונה, ביום ראשון השבוע, נערך מה שהוגדר "דין־דיון" על הנושא. קיסר ודני רוזוליו, מזכיר חברת העובדים, דיווחו על המהלכים, פורסמה הבעת אמון בבני גאון, הושמעו הערכות אופטימיות ביחס לסיכויי כור להיחלץ מהמשבר. לא נשאלו שאלות על המבנה העתידי של כור, לא נעשה ניסיון לדון בשאלה העקרונית אם עדיף למכור נכסים כדי להתגבר על המשבר, במקום להזדקק לסיוע ממשלתי העלול להיות תקיעה במעורבות ופיקוח ממשלתי על הקונצרן. את היה ליכי־מבוגר, ראש הארגון הארצי של עובדי "כור"־תעשיות, הוריד הידיעות על כוונה למכור את חלקה של חברת העובדים במפעל. הוא קיבל הבטחה מרגיעה מרוזוליו, שלא מוכרים נכסים. דרורה מאיר ניסתה להעלות לדיון את הדילמה בין כור קטנה ורווחית לבין כור גדולה ומפסידה. אך מכך לא צמח דיון.

רמזים מהלשכות

בוועדה המרכזת יושבים לא רק ראשי איגודים מקצועיים וראשי האגף לאיגוד מקצועי, העלולים להימצא בחזית הראשונה של המשבר אם אלפים מעובדי כור ייפלטו לרחוב. יושבים בה גם נציגי מועצות פועלים, ראשי אגפים בוועד הפועל, ראשי ועדים גדולים. מספר חברי הוועדה עולה על 40 איש, אך לצד הדיסוריון שבגודל בולט לעין גם יתרון הגיוון והייצוג.

עתה, בעיצומו של המשבר, הם ממלאים פיהם מים. אין ללמוד מכך שאינם מוטרדים וחרדים. נרמז להם בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים כי כל מלה, כל ויכוח, עלולים להזיק לסיכויי הצלתו של כור. הרמזים באים מלשכותיהם של מזכיר ההסתדרות, המכהן כראש חברת העובדים, ומלשכתו של רוזוליו.

מתחת לוועדה המרכזת מכהנים המוסדות הנבחרים של חברת העובדים: הוועדה המנהלת, המונה כ־50 איש, והנהלתה המונה 11 איש. הוועדה היא הגוף האופרטיבי שעל הקשנע החולש רק באחרונה: הוועדה המנהלת כונסה על־ידי רוזוליו לדיון, לא לוויכוח. כמו בוועדה המרכזת, גם כאן הוגבר הרי־משמעית למשתתפים, שהתועלת המרבית תצמח משתיקתם. רוזוליו הזכיר משקיעים מאמצים למנוע מידע כלשהו על הדיונים, אך אינם שכוחים להדגיש בכל פעם מחדש שרוזוליו זוכה באמון. את מסכת הבעת־האמון השלימה ההסתדרות פעמים אחרות בשבועות האחרונים בהפגנת העובדות אמונים מפי עובדי כור.

לפני שבוע כונסה הנהלת הוועדה המנהלת. הרוב בהנהלה מורכב ממנהלים של חברת העובדים והמיעוט – מנציגי ציבור. מפ"ם התנגדה להרכב בטענה שלא ייתכן כי המנהלים הממונים על־ידי הוועדה המנהלת, שהיא בעלת אופי ציבורי, יעמדו מעל ראשם של הנבחרים את חברת העובדים. התנגדותם נדחתה. הם העדיפו לעבור לסדר־היום. בתום ישיבת ה־11, חזרה חברת העובדים על מדיניות הבנק־ההנהלה והביעה אמון ברני רוזוליו. אף מלה מעבר לכך.

בין הגשת התביעה המקורית לפירוק כור לנועד השמיעה של טיעוניה הנגדיים, הוסבר לנבחרים כי יש להימנע מכל התייחסות, כדי לא לסכן את סיכויי כור בבית־המשפט. לפני ואחרי נסיעתו של בני גאון לפגישה עם ראשי בנקרס טראסט בניו־יורק, הם התבקשו לא להפריע למאמצי ההסדר. בפועל, הם נוטרלו. בכירים בקומה החמישית טוענים שקיסר עוכר בשיטה של האב בודד האינו משתף אותם בהכרעות. "לא באתי להסתדרות להיות סטטיסט" – מרגיש אחד הבולטים בהם.

מחויבות לרוזוליו

לבכירים יש שאלות: הם לומדו מהעיתונות על כך שקיסר ובני גאון ידעו כבר לפני שלושה חודשים על אזהרות בנקרס טראסט ועל ביקור נציגיהם בלשכת המנכ"ל. הם היו רוצים לדעת מדוע התעלמו הסניים מהאזהרות. הם רוצים לדעת מה אופיה של העיסקה בין צמרת ההסתדרות לממשלה המיועדת להבטיח לכור סיוע־ביניים, האם יש בכך ראשית "דיסתלגל" של הממשלה בחברת העובדים, האם נכונות השמועות שלפיהן מפלגת העבודה ויתרה על התמודדות עם הליכוד סביב נושאים כלכליים, כדי לא לשבש את הדיאלוג עם שר האוצר בעניין כור.

שאלות רבות מתעוררות סביב המשך כהונתו של רוזוליו כמזכיר חברת העובדים, אך איש אינו כמו לשאול בגלוי עד היכן מגיעה המחויבות כלפיו, במסגרת שלום הבית המפלגתי העוצע במחויבות כלפי התנועה הקיבוצית המאוחדת שרוזוליו מכהן כשליחה.

ייתכן שהתוצאה מסתימת עדיין התקשורת בתוך צמרת ההסתדרות הוא לשנות את הרכבה, בהרחבת הבסיס הפוליטי של השותפים להנהגה. אם יש תירוץ טוב לא לצרף את הליכוד, בשל חילוקי דעות רעיוניים בסיסיים, לא זה המצב באשר לסיעות השמאל. אלא שספק אם יש בכוחה של הצמרת הנוכחית להוביל מהפך כזה לפני הבחירות להסתדרות בשנה הבאה. אם ובאשר יהיו נציגי מפלגות אחרות שותפים למוסדות הנבחרים העליונים, המשמעת המפלגתית של מפלגת הרוב לא תוכל עוד לגרום לנטרול כה חמור של הנבחרים. הם יעלו הצעות דחופות לסדר־היום וישלטלו מקיטאנן את הוועדה המרכזת והוועדה המנהלת של חברת העובדים. הם יבקשו להצריך את המהנפ־ עליידי שיתופו של הציבור הרחב בעשייה, ובמילא פומביות הדיון תאלץ גם את הנהגת הרוב לשנות את המדיניות. לא עוד עסק משפחתי אלא גוף דמוקרטי המכבד את נבחריו ואת חבריו.

דרום אפריקה המאפירה (ה')

הסנקציות מכות במוכים

מאת אברהם טל

הלחץ הכלכלי פוגע קודם כל באלה שלמענם הופעל. בקצב צמיחה שנתי של 5% יהיו בסוף המאה 2 מיליון מובטלים, 90% מהם שחורים

למסע בן שלושה שבועות בדרום־אפריקה יש אפקט מפכח. הבעיה שנראתה מרחוק של אלפי קילומטרים בסיסית ופשוטה, נראית מקרוב מסובכת ומורכבת. למונחים מוכרים מאלים כמו "שוויון זכויות", "זכות הצבעה לכל", "הכרעת רוב" ו"עקרונות הדמוקרטיה" מתבקשות תוספות והבהרות.

הנתון היסודי – שלא התערער אלא התחזק עקב מבט מקרוב – הוא שגורל משטר האפרטהייד נחרץ. מה שנותר ממנו אחרי הרפורמות שנעשו בעשור האחרון, עתיד להיעלם במוקדם או במאוחר. יש עדיין בין האפריקנרים המאמינים כי ניתן לעצור את הגלגל ולסובבו אחורה, רובם מבינים שמשטר ההפרדה הגזעית הוא עולם הולך ונעלם. המציאות הדמוגרפית הכלכלית – לאו דווקא התנועה המחתרתית והלחץ המיושר מבחוץ – מטריעות בשיטתיות את חומות ההפרדה הגזעית, ובעקבותיה אין למשטר ברירה אלא לסלק בזרועותיו את תומכותיה התוקפות, שהציב ד"ר דניאל מאלאן לפני ארבעים שנה.

הבעיה הקשה היא איך להבטיח, שתוך ערעור חומות ההפרדה תיכון חברה דמוקרטית המגינה על זכויות המיעוטים. בטווח הארוך, לא הרוב (המוקפם) נתון לאיום, אלא המיעוטים: ולא 4.5 מיליוני הלבנים בלבד, אלא גם כארבעה מיליוני צבעונים ואסיאתיים – וגם שחורים: בין עשרות השבטים השחורים שרדות איבות היסטוריות, עמוקות לעתים אף מאיבות שחורים־לבנים. משטר רב־גזעי דמוקרטי חייב להבטיח את זכויות המיעוטים, יהיה גוון עורם אשר יהיה.

נוסף לכך חייב תהליך המעבר להבטיח, שגורל דרא"פ לא יהיה כגורל רובן המכריע של מדינות היבשת: משטר חד־מפלגתי אוטוקראטי, רודני, לעתים קרובות מושחת, עם כלכלה מתפוררת, שאינה מאפשרת רמת חיים הגונה לכלל.

פצצות־זמן בערי השחורים

הדמוקרטיזציה של דרא"פ היא קרוב לוודאי האתגר הקשה ביותר שידעה אי־פעם חברה רב־אתנית בזמן הזה. המצרך החיוני ביותר לביצוע התקין הוא זמן. מסיבה זו, גם הזובים ליבראלים (להבדיל מרדיקלים), לבנים ולא־לבנים, דוחים את הדרישה להנהלה מיידית של זכות הצבעה כללית. יש יסוד רציני לחשש, שהיענות מיידית לדרישה זו תשים קץ לתהליך הדמוקרטיזציה ותשליט בדרא"פ משטר מן הסוג שכשכנותיה לא נמלטו ממנו. זה נשמע פרדוקסלי, אך עוצמת המשטר הלבן – העוצמה הפוליטית ושליטתו בכוחות החוק והסדר – היא הערובה היחידה להשלמת תהליך הדמוקרטיזציה בטווח הארוך.

היסודות הפוליטיים לקידום התהליך קיימים: בדרא"פ מתגבשת קואליציה למען דמוקרטיה, מורכבת מלבנים תומכי מפלגות השמאל והמרכז, צבעונים, אסיאתים ושחורים מתונים (בעיקר חברי "אינקאתה" של בותלזי וגם אחרים). הקואליציה עדיין אינה מגובשת ואינה מייצגת רוב, אבל סיכוייה אינם רעים. הכוחות מאוחדים בדרך־כלל ברעיון, שהמדינה לא תהיה מבוססת על עיקרון פשטני של שלטון רוב, אלא על יסודות של פדרליזם, אוטונומיה ומניעת מונופוליזציה בעניינים כלל־לאומיים.

אחד האיומים העיקריים על השלמת התהליך הוא מה שמוגדר "פצצות־זמן" המתקתקות בעיירות השחורים סביב הערים הגדולות. מדובר בעיירות המאוכלסות במיליוני תושבים, שכולם וכיבוד מתקיימים בתנאים תת־אנושיים מבחינת המגורים, התעסוקה, החינוך ושאר שירותי הציבור. המצב במוקדי עוני אלה החמיר עוד כתוצאה מביטול אחד מחוקי האפרטהייד השנואים ביותר – חוק היתר המעבר. מאז בוטל החוק הולכת וגוברת נהירה של המוני שחורים לערים הגדולות, בתקווה למצוא שם חיים טובים יותר מאשר באזורים הכפריים. התקווה נכזבת, מצב רובם הרע אף הורע ונמשך.

בקצב הצמיחה הנוכחי (2%–3%) אין בכוח המשק הדרום־אפריקאי להתמודד אפילו עם ריבוי האוכלוסין הטבעי; על פתרון יסודי של בעיות הדיור, החינוך והרווחה של תושבי עיירות השחורים אין מה לדבר. מבחינה זו, הסנקציות הכלכליות המופעלות נגד דרא"פ מסבות נזק עצום לעניין הקרוב ללבם של מפעיליהן.

מאות חברות שביטלו את פעילותן בדרא"פ גרמו אובדן רבבות מקומות עבודה (בעיקר של שחורים). גם ההשקעות מחו"ל יבשו כמעט לגמרי, מאזן התשלומים ומצב היתרות בכי־רע. הקיפאון הכלכלי הנגזר מכך גורם ייאוש לכלכלני הממשלה והבנק המרכזי.

מעריכים כי בקצב צמיחה שנתי של 5% יהיו בארץ בסוף המאה שני מיליוני מובטלים, 90% מהם שחורים. בקצב הצמיחה הנוכחי של שניים־שלושה אחוזים, יהיה מספר המובטלים חמישה מיליונים, רובם המכריע שחורים. לא ייפלא שליבראלים בדרא"פ שואלים: נגד מי מופעלות הסנקציות?

לדעתם, הסנקציות עלולות להביא תוצאות שליליות בלבד. לא מן הנמנע, אומרים בחוגים אלה, שהחמרה קיצונית של המצב הכלכלי תביא בסופו של דבר להתפוצצות. אם המשטר הקיים לא יצליח לדכא אותה, ייתכן בדרא"פ משטר הקונגרס הלאומי האפריקאי (אי־אן־סי) מסוג המשטרים באנגולה ובמוזמביק; האם לכך מייחלים יוזמי הסנקציות בקונגרס האמריקאי, בקנדה, באוסטרליה ובאירופה המערבית? תוצאה אפשרית נוספת: התעצמות הזרוע השמרנית בקרב הלבנים ותגובה אפריקנרית טיפוסית: התבצרות מאחורי מעגל עגלות־הקרב, השבת מלחמה, סירוב לכל פשרה.

ייתכן שיש הפרזה בשני הטיעונים, אך אין ספק כי הסנקציות פוגעות באלה שלמענם הופעלו: מרעות את מצב התעסוקה של השחורים ומקשות על המשטר להשקיע בשיפור השירותים החיוניים בעיירות, שבהן שוקעים מיליוני שחורים בעניות מנוולת.

המשטר בדרא"פ נראה איתן, חרף הקשיים הוא מסוגל לעמוד בלחצים כבדים מפנים (הפרות סדר) ומחוץ (לחץ פוליטי וכלכלי). הסנקציות פוגעות בכלכלה פגיעה משמעותית, אך הפגיעה הסופית היא דווקא בשחורים. בנסיבות אלה יש היגיון בעמדתם של ליבראלים שפויים בדרא"פ, המפצירים בעולם המערבי להרפות מהלחץ ולעודד בדרכים אחרות את המשטר להתמיד ברפורמות.

(מאמר אחרון בסדרה).

בתי סוהר (ח')

מה מלמד התקציב

מאת רן כסלו

לפי ספר התקציב 1988, מסתכם תקציבו של שירות בתי הסוהר לשנה זו בכ־136 מיליון ש"ח. אם מחלק את הסכום לכ־9000 אסירים, הכלואים כיום בכל 21 מתקני הכליאה של שב"ס, מתקבל כי החזקת אסיר אחד עולה למדינה יותר מ־15 אלף ש"ח בשנה. זה נטל כבד על החברה הישראלית, שמערכותיה החשובות – כמו החינוך או הבריאות – נתונות במגבלות תקציביות כרוניות.

אך גם במספרים אלה יש לראות בפרופורציות הנכונות. ראשית, ביחס למדינות אחרות. לפי הנתונים שמסר לי נציב שב"ס, גונדר לוי שאול, עולה החזקת האסיר באנגליה 23 אלף דולר לשנה ובארה"ב – במדינת ניו־יורק – 27 אלף דולר, לעומת כ־9,000 דולר בישראל. ההשוואה הזאת מתארת במעט הכל: את הצפיפות הקשה שאינה עומדת בסטנדרדים המקובלים בעולם הנאור (12 מ"ר שטח מחיה לאסיר בארה"ב, 6 מ"ר באירופה המערבית, ופחות מ־3 מ"ר בארץ) ואת תנאי החיים הירודים.

אפשר ללמוד גם דבר או שניים מהתפלגות התקציב. מובן שרובו מוקצה לסעיפי משכורות הסגל – כ־88 מיליון שקל, כ־65% מהתקציב.

תחת הכותרת "כלכלת אסירים" מופיע סכום צנוע בגובה 8.1 מיליוני ש"ח, פחות מ־1000 ש"ח בשנה לאסיר. בפירוט יותר "עלות מנת מזון יומית לאסיר מסתכמת ב־2.24 ש"ח, לרבות השלמה לשלושה רבעי ליטר לחם, מנת בשר נוספת, תבלינים ותוצרי ניקוי", כלשון ספר התקציב.

לא נדרש דמיון רב כדי לצייר, על סמך מספרים אלה, את התמונה המדכאה של תנאי החיים בבתי הסוהר הישראליים, גם בלי לבקר באחד מהם, כמו למשל באגף שש של כלא באר־שבע. אך להשלמת התמונה מן הראוי להוסיף עוד נתון של הבעיה. רוב האסירים בבתי הכלא של השב"ס הם ערביים – כמעט כל האסירים הביטחוניים, וכ־40% מהאסירים הפליליים. היתר, כ־3,200 אסירים יהודים, הם המכונים למרי. כ־90% מתוכם הם יוצאי עדות המזרח, בעצם יוצאי צפון־אפריקה, כמעט כולם מרוקאים.

מכאן שהבעיה אינה רק סוציאלית, אלא גם לאומית ועדתית. מי שמסרב לראות את כל מורכבותה של התמונה, עלול להתעורר יום אחד בזעזוע קשה. זה עלול לקרות אחרי שיפרוץ מרד באחד מבתי הכלא וייפלו קורבן כמה עשרות הרוגים, אסירים וסוהרים.

* * *

בדו"ח מבקר המדינה 1988 מסופר על תוכנית־אב לבתי הסוהר, שהוכנה והובאה לאישור במרס 1978. חמש שנים אחר־כך, בתחילת 1983, אישרה הממשלה תוכנית מיתאר ארצית, שהעמידה לרשות שב"ס שבעה אתרים לבניית בתי סוהר חדשים. אך כבר אז היה ברור שהתוכנית היא בגדר חלום, וכדי להתגבר על המצוקה המיידית אישרה לשב"ס תוכניות־ביניים, לתוספת של 1,478 מקומות כליאה, על 6,188 שהיו קיימים.

תוכנית זו מלמדת בעיקר על דאגה לתוספת מקומות כליאה בעבור אסירים בטחוניים: בית סוהר מרכזי לירוש, שהחל בבנייתו בשכם, עם 978 מקומות (כלואים בו היום יותר מ־1100 אסירים); שלושה אגפים נוספים בעזה, בעבור 220 אסירים, ואגף בג'נין עם 70 מקומות. לכל בתי הכלא הפליליים, שהתפוצצו גם אז מרוב צפיפות, הוקצתה תוספת של 210 מקומות בלבד.

זאת היתה, כאמור, תרופה זמנית, לעומת התוכנית הגדולה שאושרה בתחילת 1983. מאז עברו חמש שנים, אוכלוסיית האסירים גדלה מכ־6,500 ב־1983 לכ־9,000 השנה, ובשב"ס מדברים עדיין על תוכנית מיתאר לבניית ששה בתי סוהר חדשים (בית הסוהר השביעי, שגם בו דובר כתר בניה, נעלם) בעל חזון רחוק.

אלא שלחלום הזה יש גם דמו ריאלי בספר התקציב. כל תקציב הפיתוח של השב"ס מסתכם השנה ב־9,766 אלף שקל. בין סעיפי תקציב הפיתוח אפשר למצוא גם 577 אלף ש"ח – "תכנון בית סוהר חדש". בינתיים רק תכנון, אך גם זה שיפור ביחס לעבר. אם הכל יתנהל כשורה, אפשר שבעוד חמש שנים יעמוד בית הסוהר החדש על תלו. ואולי, בעוד 30–20 שנה, יעמדו לרשות השב"ס כל ששת בתי הסוהר הכלולים בתוכנית המיתאר מ־1983.

ולא בכסף בלבד מדובר, אלא גם בביצוע. גונדר שאול מספר על בעיות קשות עם מע"ץ – המבצע הראשי של העבודות במערכת בתי הכלא. למשל, בכלא נפחא, המיועד לביטחוניים. שם דווקא היה כסף לבניית אגף חדש. הוא היה אמור להיפתח באפריל השנה אך המועד נדחה לראשית אוגוסט. באוגוסט היתה דחייה לעוד שלושה חודשים. היום מבטיחים במע"ץ כי האגף ייפתח בעוד חודשיים־שלושה.

"אינתיפאדה", מסבירים במע"ץ, "אין ידיים עובדות". "אינתיפאדה", משיב שאול, "יש לנו יותר אסירים ביטחוניים".

* * *

לדברי תת־גונדר אבי אורון, ראש מינהל המשק בשב"ס, עולה בניית בית סוהר חדש, בסטנדרדים מתקבלים על הדעת, כ־20 מיליון דולר. לששת בתי הכלא המתוכננים עתה בישראל (עכשיו, ולא בעוד 30 שנה) נדרשים 120 מיליון דולר. לא אורון ולא אחרים בצמרת השב"ס משלים את עצמם שסכום כזה יימצא בעתיד הנראה לעין – בוודאי לא כשבוני הסוהר תופסים בסדר העדיפויות הלאומי בישראל.

אך גם בלי בנייה מיידית של בתי כלא אלה מדבר אורון על צורך בתוספת שנתית של 30 מיליון דולר, כדי להתחיל לתקן את המצב. 5 מיליוני דולר לשיפור המתקנים הקיימים; 5 מיליוני דולר לשיפור תנאי השירות של הסוהרים; 10 מיליונים לשיפור תנאי החיים של האסירים; 10 מיליונים להתחלת בנייה של בתי כלא מתוכננים.

אורון, מוסמך בניהול עסקים, 22 שנה בצבא־קבע ורק ארבעה חודשים בתפקידו בשב"ס, הוא ריאליסט. ברור לו כי גם תוספת של 30 מיליון דולר אינה ריאלית – כמו בנייתם של ששה בתי כלא חדשים.

חדר הנשים הפוליטי (ג')

כן לשוויון, לא לשריון

הצדק הטבעי דורש כי לאשה תהיה הזכות להשתתף בעיצוב הדברים, אומרת מועמדת המפד"ל לכנסת יהודית היבנר. אי שיתוף הנשים במאגר הכוחות הקובעים הוא בזבוז ויתור על המשאב החשוב שיש לנו, אומרת מועמדת רצ, הפרופ' רחל אלתרמן

מאת אלה ברקת

במשך שבע עשרה שנים שימשה יהודית היבנר (מקום שביעי ברשימת מועמדי המפד"ל לכנסת) כמנכ"ל משרד הפנים. אל תפקידה הרם הגי־עה בקידום הדרגתי, כעובדת מדינה. בשלוש השנים האחרונות, לפני צאתה לגימלאות, הועלה ממשרד הפנים למשרד החוץ ושמשה כשגר־ירת ישראל בנורווגיה ופינלנד. כיום, בגיל 67, נאה ומלאת מרץ, היא שוברת סטריאוטיפים של השיבה אטומה: אמנם אישה דתית, אך לא על פי העיקרון של "כבודה של בת מלך פנימה".

את הקריירה שלה במשרד הפנים החלה כפקידה אפורה, ב־1948. תוך כדי עבודה וחיי נישואין (מזה 4 שנים היא אלמנה), רכשה יהודית היבנר השכלה רחבה: תחילה פסיכולוגיה והיסטוריה ולאחר מכן משפטים. "אילולי למדתי, לא הייתי מגיעה לאן שהגעתי", היא מציינת.

ואכן, היא הגיעה רחוק והשאירה אחריה תחום של עשייה רבה. בהיותה עובדת מדינה, היתה מנועה מפעילות פוליטית. עם צאתה לגימלאות הצטרפה ל"אמונה", תנועת האשה הדתית לאומית, שהיא חלק מה־מפד"ל. "אמונה" היא זו שקבעה כי על יהודית היבנר להגיע לכנסת. בעבר ייצגו את האשה הדתית לאו־מית טובה סנהדראי ושרה שטרן־קטן. אכבם, כאמור בכתבת הפתיחה של סדרה זאת, רק 30 נשים מתוך 1,000 צירים היו בגוף שבחר את מועמדי המפד"ל לכנסת הי"2, "והגברים דו־אגים בראש ובראשונה לעצמם", מחייכת היבנר, אולם כבר בתשדיר הב־חירות הראשון של המפד"ל, בראותו, לשניות אחדות, הסמנכ"ל והשגרירה לשעבר.

יהודית היבנר מסבירה את שורשי בעיית מיעוט הנשים בכנסת, באופן אקדמי: "בכל הנוגע למעמד האישה, החברה האנושית עדיין נמצאת בנקו־דת המעבר שבין אבולוציה פראג־מטית, אישית, לבין רבולוציה, קרי: מהפכה מהירה. הנשים תישארנה מיעוט, בחיים הציבוריים והפוליטיים, כל עוד הגברים לא יגיעו אל הדרך המשלבת אבולוציה ורבולוציה, לסי־רוגין".

היבנר, עתירת הניסיון, אינה מקבלת את מסקנתה העצובה של רחל קימרמן, החוששת כי פעילות בארגוני נשים מעכבת קריירה פולי־טית. "לא נכון!" היא אומרת בלהט. "בכמות יש כוח. לארגון נשים יש עוצמה, אם כי ברור שעל מנת שאישה תגיע למשהו, בכל תחום, היא צריכה להתאמץ ולעבוד יותר מגבר".

תפקיד האישה הדתית

את התשובה לשאלה — מדוע חשוב כי תהיינה יותר נשים בכנסת? היא מבהירה לי בשלושה סעיפים: (א) הצדק הטבעי דורש שבמקום בו יש לאישה חובות, נשילוב בחיי החברה, צריכה להיות לה גם הזכות להשתתף בעיצוב הדברים. (ב) היות שאנחנו עדיין במאבק המעבר שבין התפתחות למהפכה, הרי בכל מקום שיש אפש־רות להרחיב לקידום המעבר, צריכות להיות נשים. (ג) גבר דואג לכלל ולאינטרסים האישיים שלו. אישה דואגת לכלל ולאינטרסים הנשיים, ולכן צריכות להיות נשים במקומות הקובעים את פני החברה.

"לאישה דתית", היא מוסיפה, "יש תפקיד נוסף. הוא: להגן על ערכי התורה המתייחסים למעמד האישה במשפחה, והמשפחה בעצם. שלא ת־היים לא יותקו לנו, בלי לבדוק, "היה־דות מקפחת את האישה". אם אכנס לכנסת תפקידי יהיה, בין השאר, להביא להבנה בין דתיים ולא דתיים".

היבנר מתנגדת לשריון מקומות ריאליים לנשים במפלגה קטנה "במ־פלגה קטנה הדמוקרטיה גדולה יותר. החינוך יביא את השוויון".

פרופסור רחל אלתרמן (מועמדת במקום שבע של רצ) מביאה איתה, לר־ראשי המפלגה שבעצם שימת המועמדים לכנסת, גודל החרבה מזה של גברים רבים, שנמנו בעבר. "רצ ייבוא ב הבין 120 הנבחרים". בגיל 42, נשואה ואם לשניים, אלתרמן אוחזת בתפקיד הב־כבר של ראש המסלול לתכנון ערים ואיזורים, בפקולטה לארכיטקטורה בטכניון בחיפה. בנוסף לכך היא גם משפטנית, שמומחיותה בהיבטים המשפטיים של הגדרות הבנייה והתכנון.

בתחום העשייה החברתית־פ־מיניסטית, רחל אלתרמן היא ממקי־מות בית המקלט לנשים מוכות, בחי־פה, שהיה הראשון מסוגו בישראל. אשר לתחום הפוליטי, היא ממייסדי רצ (1973) והיתה חברת מזכירות התנועה.

ועדיין לא דובר כאן על השגים אקדמיים רבים, המאכלסים את קורות חייה של האשה המרהימה הזאת, שב־תכנית אנוסס של 'מתכננים האנד־יכלים' היא מוכתרת במלים 'עילוי, מוח מבריק'. היא מסמיקה מדברי ההלל הכתובים אודותיה בירחון המק־צועי ומתרעמת על שנכתב שם, בין השאר, "שהפיה". "למה להתייחס למראה החיצוני?" היא אומרת וגורמת לי להודיך. איך אפשר לא להזכיר את הופעתה, כאשר כה רבים שסופים עדיין בדעות קדומות המייחסות לנ־שים משכילות הופעה "גברית", קשוחה ורזה.

חוץ ממלח וקצת פוספטים

גם אלתרמן, כמו היבנר, מתייחסת אל חדר הנשים הפוליטי מזווית אקדמית, אולם מנגנה מפתיע ביותר. "איזה משאבים יש לנו בארץ?" היא שואלת ומשיבה: "אין לנו משאבים טבעיים חוץ ממלח וקצת פוספטים. אין לנו אפילו כוח הידרואלקטרי. מה כן יש לנו? את המשאב האנושי. מע־לם לא היו לנו משאבים אחרים. לכן, כל אדם שמסתפק על קבלת החלטות, עיקר משימתו צריכה להיות ניצול כוחו של המשאב היחיד, האנושי, ניצול המאגר היצירתי, האינטליג־נטי. ויש לנו אתגרים שאין לשום מדינה אחרת, אך מה רואים? בזבוז ויתור על מחצית המשאב האנושי הקיים, הנשים. כשהנשים, שהן מחצית האוכלוסיה, אינן כלולות במאגר הכוחות הקובעים, זה בפירוש בזבוז ויתור על המשאב היחיד וה־חשוב שיש לנו".

אין לה תשובות קצרות, הכל אמירה שלה ניכרת החשיבה לעומק. אלתרמן אומרת: "אסור להשאיר לע־ניינים להתנהל מעצמם. מהפכות מתחוללות על ידי בודדים ובסופו של דבר משנות את הכלל". היא מספרת כי במסגרת עבודתה, היתה בארצות רבות — ארה"ב, אירופה, כולל בגוש המזרחי, "ואני יודעת שהמדינות שהצליחו, בשנים האחרונות, לנצל את הפוטנציאל הנשי, עשו זאת במד־יניות מכוונת ולא השאירו את זה להליך התפתחותי".

אלתרמן למדה, בשנות השישים, בוויניפג, קנדה, והיתה האשה היחידה בפקולטה שלה. גם בפקולטה למשפ־טים ובאוניברסיטאות לא היו נשים, לדבריה. "ב־1975, רק 10 שנים לאחר התפתחות הפמיניסטית, הייתי שם בביקור, ונדהמתי. פתאום יש נשים בכל פקולטה ופקולטה, ובאדמיניסטרציה יש מזכירים, לא רק מזכירות כבעבר. והשינוי הזה הושג על ידי מדיניות מכוונת".

לא ברוטמה התמודדה רחל אלתרמן בבחירות הפנימיות של רצ: "אני לא פוליטיקאית" היא אומרת, "ראשי המפלגה שכנעו אותה להציג את מועמדותה". כמו היבנר גם היא חושבת כי אין צורך בשריון מקומות ריאליים לנשים במפלגה קטנה "למ־רות שבשריון עצמו יש פן חיובי. הכרה היא שיש גם פן שלילי, כי השריון יכול להפוך למוסכמה, כך שהוא ימסד את היחס הבלתי שווה בין גברים לנשים. אני נגד מיסוד שכזה, כי אם הוא יתקיים, אני יהיה קשה לדעת מתי נשים תוכלנה להתמודד מכוחן הן".

(בכתבה שלישית ואחרונה בסידרה)

היבנר: הגיעה רחוק

אלתרמן: הישגים אקדמיים

חומר מחשבה טעון חומר נפץ

דומה כי חומר המחשבה שמעורר חדר הנשים הפוליטי, לקראת יום הבחירות, משחרר את הנשים מדימויים רבים שאבד עליהם הכלח. שאלות רבות נשארות באוויר אך את העיקריות שבהן נציג כאן: היכן נמצאת החברה הישראלית בכל האמור לאבולוציה ורבולוציה? האמנם בתקופת מעבר? האם ניתן להישאר באבולוציה הדרגתית (כדברי היבנר) או הוכה לנקוט רבולוציה יזומה?

בסקר שהזמין ארגון הנשים ויצ"ו בנושא ייצוג הנשים בפוליטיקה, ושנערך בחודש אפריל השנה על ידי מכון שלה למחקר וסקר דעת קהל, התקבלו תוצאות מעניינות: למעלה מ־50% מהאוכלוסיה סבורים שיש להגדיל את ייצוג הנשים בפוליטיקה. בעלי ההשכלה התיכונית מגלים את התמיכה הגבוהה ביותר בייצוג נשים במפלגות — 61%. פחות גל־הבים לרעיון הם האקדמאים — 54%. מבין בעלי ההשכלה היסודית 43% סבורים שיש להגדיל את ייצוג הנשים בפוליטיקה.

מעניין לציין כי לשאלה "האם נשים יכולות למלא תפקידים פולי־טיים באותה יעילות כמו הגברים, לדעתך?" השיבו כ־90% מהאקדמאים "יותר טוב" או "בהחלט כן". לשאלה באיזו מידה מתאים או לא מתאים לאשה לעסוק בקריירה פוליטית, השיבו בחיוב 86.5% בעלי השכלה תי־כונית, 82.5% — אקדמאים ו־77.4% — בעלי השכלה יסודית.

והנה, אליה וקוץ בה: רק 16% מהנשאלים הביעו כי בהחלט ישפטו לחיוב מהגדלת ייצוגן של נשים ברשימות המפלגות. זאת כאשר 88% מהנשאלים סבורים שאישה יכולה למלא תפקידים פוליטיים באותה יעילות כמו גבר. נתון אחרון זה, עם סטיות קלות למעלה או למטה, תקף לגבי גברים ונשים בכל רמות ההשכלה וללא הבדלי עדה. חומר מחשבה טעון חומר נפץ.

מתוך האוסף של "סילואט": מקטורן שאנל של פיתוחי בטקסטורה שחור בשילובי אדום וירוק מעל חצאית שחורה

הצעקה האחרונה

ההבדל הקטן באיכות

מאת שולמית קיסרי

אוסף "סילואט", שהוצג בראשונה בקיץ הקודם ברגמי האוסף המקורי של קלוד מונטאנה, הוצג בימים אלה לעיתונות, לטובת מיזוג, כשהופעם הראשון הוא חורפי. לחברה שלוש חנו־יות בארץ: תל־אביב, רמת־השרון וירושלים. "סילואט" היא חברת יבוא שהוקמה לפני שבע שנים והיא מנוהלת על ידי משפחת יצרנים לש־עבר, יהודים מבלגיה, שרכשו להם ניסיון רב בתחום בודות בגדים, רמת איכות וטוב טעם, המוכיח על שנים רבות במקצוע. מחירי הייבוא יקרים יותר ממחירי מוצרים דומים המי־וצרים בארץ, אלא שהבדל בין האי־כות, הטיב והגזרות הוא ההבדל הקטן שרב התעשייה הישראלית טרם הצ־ליחה להתגבר בו מול תמורת בתי אופנה מבוססים באיטליה וצרפת.

אוסף "סילואט" כולל בין השאר מערכות, מעילים ושמלות של פייר בלמן, לואי פרה, אלקסנה, דאק פה־ואני, לואיז באורי (קים ד'אוורו), פייר אילייה ועוד. מערכות הטריקים עשויות צמר מעוך, בהדפסות צבעי העונה, מערכות שלושה חלקים שהצטרפו אליהם צעיפי קאשמיר צבעוניים ועשירים, כחלק שלישי רומאטי אלגנטי.

המקטורנים של החברה גזורים לעילא ולעילא, הגימור ואיכות הב־דים מעולים. השכמיות והמעילים הם מאלה שניתן לראות בבוטיקים האו־פנתיים המגיעים מאירופה. לערב מוצעות שמלות מעודנות ולא מצועצעות מטאפטה וקטיפה, או מערכות חליפות עם חולצות משי.

מעילי הטרנץ'קוט הצמר של פייר בלמן הם, למרות מחירם הגבוה (מקביל למחירים בחו"ל, באותה איכות, פלוס המכס הישראלי) הם קנייה לטווח ארוך. ביום את התצוגה אריק לביא ועיצב את התסרוקות רוק הייר.

חדש ומרענן

אם שמענו בעיתות המלחודיזוני מפיו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, כי 3500 מפעלי תעשייה ישראלים נמצאים ביום בקשיים הם חייבים לשנות את תפיסתם הניהולית השיווקית — הרי נעים לפגוש משהו חדש, בתולי, מרענן, ועם פוטנציאל עתידי. מפעל סריגי קיבוץ יפעת מבוסס על ידע והמצעות ראשונות לייצוא, של חברת "בלילה" הג־רמנית. המפעל מייצר בשלב זה סרי־גים עליונים לנשים וגברים. עובדים בו 25 חברי הקיבוץ, בשלוש משמרות.

סריגי יפעת הם סריגים בסיסיים ללבוש יומיומי, העשויים אקרילן ושילובי אקריל־צמר. חסר בשלב זה העידון המקצועי והדרך ארוכה להתחרות במפעלים בעלי רמה. סריגי הגברים באוסף מוצלחים יותר מן המבחר של סריגי הנשים. אך באמת, הדרך לעתיד רצופה כוונות טובות ודורש עוד הרבה נסיון ומק־צועיות. הסריגים משווקים בארץ ב־150 נקודות מכירה, במחירים שבין 50 ל־100 שקל.

משווקים בקרני לייזר

חברת "אוריס", הבורורבת של הלנה רובינשטיין בישראל, המנהלה הנמרץ, אברהם נסן, מייבאים באחרו־נה ארצה מוצרים של חברה גרמנית ותיקה בשם "אלך בבריקס". השקת מוצרי "אלך בבריקס" נערכה באירוע חגיגי. שתוך כמעט לראשונה את אולם המופעים במוזיאון הארץ בתל־אביב. אולם רחב ידיים, משופץ ומ־עוצב בטוב טעם ובעל במה גדולה, המיועדת להצגות תיאטרון, כנסים ומופעים. על מסכי וידיאו גדולים, עם משחקים של קרני לייזר, הוצגה ההיסטוריה של החברה בת 53 השנים.

חברת "אלך בבריקס" מתפרסת על כל תחומי הטיפוח, האיפור והבישום לגברים ונשים, מסבוני גברים ודיאו־דורנטים, עבור דרך קרמים להזנה לעור יבש לנשים, מוצרי היגיינה לניקוי פנים, כל מוצרי האיפור, מבלי לוותר על אף מוצר הנמצא על מדפי הפרפומריות בעולם. קשת המחירים בינונית, ועומדת כמעט מתחת לשוק: 22 שקל, סבון גוף — 20 שקל, מייק־אפ — 20 שקל, שמפו — 15 שקל וכ־דומה. חברת "אלך בבריקס" היא בעלת הזיכיון לשיווק מוצרי הטיפוח היוקרתיים לגברים "בוס" וכן הבש־מים של בית האופנה האיטלקי "לאורה ביאג'וטי", שיגיעו אף הם בק־רוב לישראל.

לעצור את הזמן

לאחר שהצגנו במדור זה את המו־צר החדש ביותר שיצא בפאריס, המ־יועד לעצור את הזמן, "אינטרסל" של הלנה רובינשטיין, נחזה מוצגים עתה במוצרים נוספים המציעים פתרון לאותה המטרה. כל החברות עסקו בשוק המוצר מאסיור, העצור במו־צרים רפואיים מתקדמים לשמור את בעורי העור לאורך ימים. חברת "רוק", אחת החברות הבולטות בצרפת והשייכת לחברת הגג, שהיא גם בעלת מוצרי הקוסמטיקה של כריס־טיאן דיור, מציעה את המוצר "מיוסוסר". חברת "רוק" התמחתה זה שנים במוצרים היפואלרגיים, בעלי סיכון נמוך ביותר להתהוות אלרגיה לבעלות עור רגיש. החברה מייצרת 250 מוצרים שונים והיא בעלת מחזור עסקים של 28 מיליון דולר ומייצאת ל־35 ארצות.

ה"מיוסוסר" הוא בעל מרכיב אקטיבי, המופק מחלבון טבעי וטביל ליפוזום, מוליך חרשני, המחדיר את חומרי ההגנה לתוך השכבה הפנימית של העור. הליפוזום הוא אחת התגליות שבו משתמשות חברות אחרות בעולם ביום, שתגלה כחומר מוליך מצוין, לתוך השכבה הפנימית של העור. החברה ערכה מחקר מיוחד שבו הוכח, כי רוב הנשים מעדיפות להשתמש בקרם אחד שיענה על רוב בעיות עור הפנים. לפי המחקרים מבקשות הנשים מוצר בצורת קרם ולא ג'ל או אמפולה. בין התכונות העיקריות של ה"מיוסוסר" — הגנה על תאי עור שבמשפר לקרינה לשמש וני־זוק. "מיוסוסר" מומלץ לשימוש ביום ובערב. לא מומלץ לבעלות עור יבש עם נטייה לצמים מבוקעת. מחיר — 99 שקל.

גם קלאסי וגם צעיר

מוצרי "מנהטן", חברה שנוסדה בארה"ב בשנת 1857. מוצגים בארץ על ידי חברת "מגבר" שהוקמה בשנת 1987 ושייכת לקונצרן כלל. בתצלום שתיים מחולצות הרשות של אוספי החברה לחורף 1989. הכולל קו קלאסי וקו צעיר. מחירי החולצות בין 59.90 ל־69.90 ש"ח.

חור בכיס

מה לעשות עם סין

מאת אברהם טל

אין לנו, כמובן, שום יחסי מסחר או יחסים אחרים עם סין, אבל יש לנו בעיה איתה. בכל פעם שמתפרסמת ידיעה שנוגעת ליחסי ישראל־סין, שכמובן אינם קיימים, הדוברת של משרד החוץ הסיני מפרסמת הכחשה לא היה ולא נברא.

לא נעים. מישהו חוזר מסין ומוסר לכתב ידיעה — ומייד הכחשה. עיתון בחו"ל מפרסם משהו על יחסי ישראל־סין — הפרכה. מנכ"ל משרד החוץ מתדרך כתבים על יחסי סין־ישראל — מיד קמה דוברת משרד החוץ הסיני לי ג'יך הרואו ומזימה את דבריו.

ההכחשות מעליבות, פוגעות באמינות, וגם מערערות את קשרי המסחר והקשרים האחרים עם סין, שכמובן לא היו ולא נבראו.

מה לעשות? לפרסם ידיעות באופן בלתי כחיש (כלומר, לא ניתן להכחשה).

לדוגמה, כאשר מנכ"ל משרד החוץ, אברהם טמיר, יופיע להבא בתדריך מיוחד, הוא יביע סיפוק על ששתי המדינות לא הוליכו להקים מרכז אקדמי בפקינג למען הגברת שיתוף הפעולה בין אנשי אקדמיה ורוח ישראלים לעמי־תיהם בסין. כמו כן, ימסור את הודעה המשמחת שכותפות, אחרי מאמצים כבירים מצידה, לא הוחלט להקים שתי חברות, ישראלית וסי־נית, לביצוע פרוייקטים כלכליים משותפים. כמרכך:

● חברה ישראלית שלא היתה ולא נבראה, קומסק שמה, לא מרכ־זת שום מסחר עם סין — מה פתאום.

● תיירים ישראלים לא מבקרים בסין עם מדריכים ישראליים. מספרם השנה לא גדל פי־כמה מאשר אשתקד.

בנוסף הבחור שטמיר לא היה בפקינג. ובכלל, האיש לא היה ולא נברא. אגרישה שמיר זאת רק המצאה שהומצאה באמצו כדי להרגיז את יוסי ביילין. הוא הדין ביצחק מינרבי, סגן מנכ"ל משרד החוץ, שאינו שוהה כלל וכלל בפ־קינג בענייני שיתוף פעולה כלכלי. כמו שאמרה לי ג'ין הרואו: אין דבר כזה. אם כך, התמונה של מי צולמה ונדפסה בשבוע שעבר בעתון בבי־תנו "יצחק מינרבי, שליחות בסין"? רוח רפאים.

ידיעות כאלו אפילו הסינים לא ירצו להכחיש. נראה אותם מכחישים שהפרופ' פתהולדים ממשרד החקלאות הישראלי לא מבקר בסין כדי לייעץ בענייני חק־לאות והשקיה, ושמשלחת של הגישה סינים אחמנים לא הגיעה לישראל בשבוע שעבר, והכרית לא ניסו להימלט מן הצלמים כל עוד נפשם בם. אגדה מארץ האגדות.

הנה דוגמה אחרונה: הפרופסור יחזקאל דרור לא חזר באחרונה מביקור בסין ולא מתח בראיון רדיו ביקורת חריפה על ההצהרות של גורמים שונים בעניין סין. דרור לא אמר שבהזדמנות ביקורו הוא יעץ לסינים בעניינים שונים, כולל ענ־ייני ארגון הממשל והמינהל — מה פתאום! כל התבטאות על קשרי ישראל־סין גורמת נזק, ולכן הפרו־פסור לא הוסיף אף מלה אחת על הנסיעה שהוא לא נסע לסין ועל התפקיד הזוטר שהוא לא מילא בייעוץ לממשלת פקינג.

נראה את לי ג'יךהרואו מכ־חישה.

רב־כושר, אבל לא כשר

אחד מקוראי היקרים הדואגים לספק פרנסה לטור זה, קיבל לא מכבר בצירוף לחשבון התקופתי מחברת כרטיסי אשראי את חוברת הפיתויים הצבעונית, ובה הצעה לקנות מאת חברה תל אביבית ששמה גול־סור — "רב כושר". מהו "רב־כושר"? — מכשיר פלא המשלב את כל הדרוש לאימון כושר, הרמת משקולות ופיתוח הגוף במתקן אחד הניתן להצבה בכל מקום וגם להעב־רה ממקום למקום. מחיר המתקן המופלא: 1,368 שקל בששה תשלו־מים כולל מע"מ — המחיר במזומן זהה למחיר בתשלומים (הוצאות משלוח 65 שקל).

לא הספיק האיש לרשום הזמנה, וגילה בדואר הנכנס מעטפה נוס־פת, ובה חוזר מאת — נכון! חברת "גול־סור". מתוך דאגה כנה וע־מוקה למצבו הגופני ובריאותו בכלל, הציעה לו החברה — נכון, שוב צדקתם — "רב־כושר". הכל זהה להצעה הקודמת, פרט למחיר: 1,050 שקל במזומן, או 1,170 שקל לרכישה בששה תשלומים באמצ־עות כרטיס אשראי כולל מע"מ (הוצאות משלוח — 65 שקלים).

כושר־כושר, אבל צריך להיזהר שלא ליפול (בפח).

מפגש נוסף עם המוכס

אחד הקוראים התקשר אלי והיקשה קושיה של טעם לגבי הקטע "מפגש עם המוכס" שנדפס כאן בשבוע שעבר. מהקושיה הזב־רה, שלא היטבתי לנסח אחד ממש־פטי המפתח באותו קטע. לכן אבהיר:

המוכס העריך את מכשיר הקומפקט־דיסק שהבאתי כ־250 דולר והערכה זו ניבור לפי חשבונו חויב מסים בסך 565 שק־לים. ביקשתי מהמוכס להפעיל את סמכותו לבסס את חישוב המסים על מחיר הקניה (מוכח בקטלוג וב־חשבונית) בניכוי 30%, ובמקרה שלי: 70% מ־548 מ"ג שהם 384 מ"ג, או כ־207 דולר בלבד. מהפרש זה בהערכת שווי המכשיר נבע הדיסקרפנס של 94 שקל.

★★★

בהיעדרי מהארץ נצברו על שולחני מכתבי קוראים. לא אוכל להשיב לכולם וייקח קצת זמן עד שאוכל לטפל בעניינים הטעונים טיפול.

תחת גג אחד

מאת עדנה לוינשטיין

רשת חדשה שכדוגמתה לא היתה עד כה בארץ, לשיווק מוצרי חשמל ו־אלקטרוניקה, ריהוט, מכוניות וגם סו־כנות נסיעות — הכל תחת גג אחד — עומדת להיפתח בעוד מספר שבועות. כך מבטיח יזם הפרוייקט מוטה גרב, בעליה של חברת פריאל (יבואנים של מכשירי חשמל ביתיים), מלון מלכה ועוד כמה עסקים. לדברי גרב, הרשת תקיף חמישה אולמות־תצוגה שכל אחד מהם ישתרע על 12,000 מ"ר. לכל יבואן או יצרן מקומי יהיה ייצוג משלו באולם. עוד מבטיח גרב כי המ־כירות לצרכן יהיו על בסיס ערבויות בנקאיות, על חשבון בעלי העסק. הערבויות יהיו תוספת גם לספקים. האספקה תהיה מיידית. הרשת תיקרא מ.ת.ל. — ראשי־תיבות של מרכזי תצוגות לזוגות עובדים במסגרות אשר בעזול יוכל כל אחד לקנות שם. גרב מאמין כי התחרות בין המציגים תוזיל את המחירים. אבל ימים יגידו. אולם־התצוגה הראשון ייפתח בחיפה בתוך שמן בעוד שב־עות אחדים. השני ייפתח מול הקניון ברמת־גן בעוד שישה חודשים. האחר־ים יהיו בירושלים, בבאר־שבע ובאילת. המנהל המסחרי של הרשת יהיה חיים דיאמנט, מי שהיה המנהל המסחרי של מת"ם מנהתנה עכן (לאה פורת).

"בסט־ביי" נכנסת לבניין מת"ם

ואם הזכרנו את מת"ם, הבניין הגדול בדרך פתח־תקווה ליד התחנה המרכזית ששימש את החברה, מאכלס החל מן השבוע שעבר מוצרי חשמל ביתיים. המקום נקרא "בסט ביי" והוא מרכז בתוכו את כל המיגוון המצוי בשוק. בכך נוספת מן המרכז הריכה לחנויות קטנות ורבות. החנות משתר־עת על 650 מ"ר ויש בה מחלקה לכל סוגי המכשירים החשמליים, לרבות מוצרי אלקטרוניקה. בין החידושים: יחידה המכילה ביתר, כיריים ותנור כלים במכשיר אחד, מתוצרת "קברי". במקום מוצעות גם סלחויות קטנות למכוניות או לבית, במחיר 350־400 שקל. אשר למחירים: נראה שאלה לא יהיו בדרך־כלל זולים מאשר בחנוי־ות, להוציא מבצעים. התשלום מבוצע בכרטיסי אשראי בלבד, ל־12 תשלומים. פתוח מ־9 בבוקר עד 9 בערב וכן במוצאי שבת (מרים גורן).

רסט — הוורדוס איננו

בעקבות הסערה שקמה סביב המוד־לות היתופות המדביקות, הנגרמות עקב היגיינה לקויה, יוצאת חברת "פימגת 2000 בע"מ" עם גידוה־חדשה לתכשיר השומר על ההיגיינה האישית בשירותים — "היגייניק פרש אישי". התכשיר הנמכר כבר באריזות יותר גדולות, מוצע במכל קטן, נוח לנשיאה בתיק ומיועד לחיטוי אסלות במקומות ציבוריים. הוא קוטל חייד־קים ונגיפים ומתאים לשימוש במקום העבודה, בבתי קולנוע, במרכזי קניות, ולחיילים וחיילות המשרתים מחוץ לבית. התכשיר, בעל ריח מב־טול, נמכר באריזה של 100 גרם בבתי מרקחת ובחנויות לחומרי ניקוי במ־חיר 7.82 שקלים.

צה"ל עובר לדיאטה

מים מינרליים, קולה דיאט ומשק־איים דיאט הם חלק מן המיגוון החדש שנוסף בשקיות שבמחנות צה"ל, כהיענות של הנהלת השקם לדרישות הגוברות לבריאות בקרב הציבור וגם בקרב החיילים. המים המינרליים, שיש להם ביקוש גדול באחרונה, גם עונים על המגמה האחרונה בעניין המוצרים ה"נקיים" בעקבות הזי־הומת מזון בפלגה. בעקבות הג־דולות נפתחו באחרונה גם סניפים באוסמיות שבהן מוכרים מוצרים בלי־קלוריות, כמו משקאות, המצפים נטולי סוכר, טונה ושימורי דגים ללא שמן, קרייקרים דלי־קלוריות ועוד. מהנהלת השקם נמסר כי המגמה החד־שה עולה בקנה אחד עם מדיניותו של ד"ר מנפרד גרין, ראש ענף בריאות בצה"ל, לאכ"א ולשקם להכניס למר־כון המוצרים משקאות נטולי־סוכר. המוצרים הדיאטטיים החדשים בשק־מיות זוכים להצלחה רבה בעיקר בין החיילות (לאה פורת).

אשרי המאמין

יש הגורסים שמזון המלכות הוא סוד לעלומים נצחיים. לאלה ול־אחרים הציגה חברת "778 — בית יצחק" מזון מלכות מועשר. הכוונה לדבש המכיל בתוכו כמות כפולה של רכז מזון מלכות (4.5%) מכפי שהיה עד כה בשוק. המחיר 21.95 שקל.

דיאטות, רבותי, דיאטות

שוב דיאטות, הפעם בשיטת האוכל הביתי המוכן והמובא לבית הלקוח. "דיאט קל" היא חברה המספקת ארוחות דיאטטיות מבוש־לות, ארוזות ומוקפאות, על־ידי הזמנה טלפונית, באזור גוש דן וירושלים. בתפריטי הדיאטה, המורכבים משלוש ארוחות ביום, מוצעים דגים בתנור, עוף סיני, בשר ברוטב אגוז, ירקות מבושלים, פשטידות ועוד. לצמחונים — תפריט דיאטטי מיוחד. האוכל מגיע לבית הלקוח באריזות אלו־מיניום נוחות ומיועדות הישר לחי־מום. מנכ"לית החברה, טולי מישורי, דיאטנית מוסמכת, אחראית ולות תואמים דיאטה בת 1000 קלוריות ליום. מישורי מעסיקה שלוש מבש־לות מקצועיות ודיאטנים, ובקרוב מבטיחה לשווק מוצרי מטבחה גם מחוץ לגוש דן וירושלים.

מחיר דיאטה רגילה לשבוע: 150 שקלים. דיאטה צמחונית: 180 שק־לים. יקר למדי, מה גם שכמות האוכל היא מוגבלת. במחשבה שנייה, אולי המחיר הגבוה ירתיע את המבקשים לרזות להתייחס ברצינות לעניין ולרדת מהר במשקל. פרטים בטלפון 03־484855, או חיוג 1469 רמת־השרון. בהקפדה על דיאטה ניתן להוריד בין קילו וחצי לשלושה קי־לוגרם בשבוע. (נורית אבותני)

שיטת הדיאטה החלופית

פירטוליס — תחליף מזון לארוחה המשקל — היא עוד "דיאטת החל־בשקית", הפעם על בסיס חלבון סויה וחלב בתוספת ויטמינים ומינרלים. תכנית דיאטטית זו מבוססת על שיטת הארוחה החלופית דלת־הקלוריות ומשווקת בישראל על־ידי "זוהר", המסייעים לקהל הלקוחות גם בייעוץ ובהדרכה. האבקה משווקת בטעמי שוקו, וניל ותות, והאריזה מכילה עשרים ארו־חות. כל ארוחה מכילה 100 קלוריות ונמכרת ב־52 שקלים. תוכנית הדי־אטה משווקת עם האריזה המכילה את שקיות המזון. גם מחיר זה אינו נמוך, בהתחשב בכך שהתמורה היא אבקה בלבד. (נורית אבותני)

מצעי בנות

שיתוף פעולה בין חטיבת הנוד־

בחנות ובשוק

פות חטיבת הקוסמטיקה בחברת "אגיס" הביא אל מדפי המכירות סדרה חדשה לטיפול בפצעי בגרות — חדשה לנערים ולנערות. מוצרי קוסמטיקה המטפלים את העור הבעייתי. הסדרה מיועדת לנערים ולנערות הסובלים מפצעי בגרות ולצעירים בעלי עור שמן, המעוניינים לטפח את עורם. סידרת המוצרים המכונה A.Q. מיוצרת על בסיס מימי נטול שומן האלכוהול (לבד ממי הפנים) ותמיסה לייבוש פצעונים. הסדרה כוללת משחת ג'ל לטיפול בפצעים קטנים, ומריחת של 10% — לטיפול בפצעים גדולים. ניתנת לרכישה ללא מרשם רופא. המחיר: 11.80 ו־15.55 שקל, לפי המיכה. בסדרה הטיפולית נכללים תמיסה לייבוש פגמי עור הזיהומים, מי פנים וחלב פנים, קרם לחות, ברגירים להסרת נקודות שחורות, סבון נוזלי ומגבונים להסרת הזיהום והשומן. מחירי המוצרים הללו נעים בין 7 שקלים ל־9.80 שקלים. (נורית אבותני).

לישון בתוך אגדה

הלהיט החדש של ביתן לילדים ולנוער הוא סט מצעים עם הדפס של הסיפור הפופולארי "הקוסם מארץ עוץ". הסט עוצב על־ידי עמירה לוין, מעצבת הבית. יחודו של הסט בכך שהאגדה הודפסה כולה על פני המצ־עים ולא רק חלק מן הדמויות המו־פיעות בה, וזאת כדי להעניק לילדים תחושה ממשית של שינה בתוך אגדה. סט המצעים כולל סדין 80x190 (עם גומי), ציפה וציפית. המחיר לצרכן: 110.62 שקל.

שינה מוסיקאלית

רשת חנויות "זוהר" מציעה מתנה משעשעת לרווקים או לבני נוער: מערכת מצעים הכוללת סדין, ציפה וציפית מנגנת (עד לכביסה הראשונה. ומי ירצה לכבסה). המערכת מופיעה בהדפסים של תווים ענקיים וקלידי פסנתר בצבעי שחור ולבן ונמכרת ברשת "זוהר" במחיר 60 שקל. הצי־פית המנגנת עולה 13 שקל.

זוהרים בלילה

ואם במצעי מיטה עסקינן — גם חברת "אורה" משווקת מצעי מיטה חדשים שיזוהרו בבני שנת זוהרים. כאשר האור כבה בחדר, המצעים זוהרים במשך חמש דקות. הם מודפ־סים בדגם צבעוני של בנייני העיר ניו־יורק, שבמשיכה נראים כהם אורות דולקים. פיגמנט הצבע במצ־עים הזוהרים אינו רעיל ואינו מכיל זרחן ופעילותו אינה נפגעת בכביסה. המחיר לסט בודד (סדין, ציפית, ציפה) — 86 שקל.

שבעה דגמים מעוטרים

חברת "סוזד" הוציאה לשוק תיקי פוליפרופילן, חומר פלסטי שאינו מתבלה או מתבלה. שילוב חומר חדיש זה עם ידע צרפתי בעיצוב, בקי־פול, בתפירה ובעיצוב הם מרכיבי אוסף התיקים הקבועים של סוזד, תחת השם "כאלוי סוזד". התיקים מיועדים לתיכוניסטים, לסטודנטים, גרפיקאים, ארכיטקטים וכו'. מחירי שבעת הדגמים, המעוטרים באגבוכים, בכיתובים ובדירות ארוכות, נעים בין 3.8 שקלים ל־28 שקלים לתיק, כולל אחריות ל־10 שנים.

כותבים לנו

אלומיניום — טוב או רע?

ב־24.8 כתבה ליליאן קורנפלד ב"חוג בית" על הנזק העלול להיגרם מהצטברות אלומיניום בגוף. בכתבה הודגש השימוש בסירי אלומיניום, אך לא הוזכר כלל נייר האלומיניום המשמש היום במטבח המודרני בעטיפה לאחסון מוצרים ולהקפאתם, לאפייה ולחימום.

נועה הדר
ברמי יוסף

הכתבה על האלומיניום ונזקיו היתה מאלפת, אך מבהילה, ואודה לליליאן קורנפלד אם תוכל להשיב על כמה משאלותי: האם התבניות הח־מישות מאלומיניום, הנוזלות והאסנד־טיות, וכן נייר האלומיניום, מסוכנים אף הם, אם שמא עבור עיבוד אחדר האם המגע עם מוצרים אלה בצורה קרה או קפואה מזיק אף הוא? מה בנוגע למכסה סיר העשוי אלומיניום — האם אפשר לכסות בו מזון? האם בזולית ששמים בקומקום להרחקת הסיד עשויה אלומיניום? האם התבלין הקודר סימין, ההוה לזעתר, מכיל אף הוא אלומיניום? ובאותה הזדמנות — האם הטפלון מסוכן?

חנה בלומנטל
תל־אביב

ליליאן קורנפלד משיבה:

תשובתי לחנה בלומנטל ולנועה הדר: אם המזון העטוף הוא קר, אפשר לאחסנו כתוא הוקפאה או במקרר. אם מחממים בנייר כסף מזון המכיל חו־מצה (מיץ עגבניות, חומץ, מיץ לי־מון), הוא עלול להשפיע על הפרשת האלומיניום. תפוחי אדמה העטופים בנייר כסף אינם מכילים חומצה. זעתר מכיל סימין, מלח האלומיניום, אך כיון שמשתמשים בכמויות זעירות מן התבלין — אין משמעות לכמות האלומיניום הנצרכת בדרך זו. אין להשתמש בו בכמויות מופרזות.

אבן בקומקום — מוטב שהקומקום יהיה מאמאייל. בקומקום אלומיניום הבעיה היא שהחומרים הכימיים הנמ־כנסים בו מבסיסים גם אלומיניום, אך היות שאין שותים את המים האלה — אין זה מסוכן. מכסה של סיר אלו־מיניום: אם המזון אינו מכיל חומצות — אפשר להשתמש בו. טפלון — צריך להקפיד שלא יהיו בו חריצים. אם נוצרו חריצים או סריטים יש להשתמש בסיר או במחבת כשם שמשתמשים באלומיניום: אסור לבשל בו עם חומץ. לאפייה כדאי לרפד את התבנית בנייר עטיפה חום.

עמותה עצמאית

קראתי בעיון את הכתבה "גבר מכה הוא גבר חלש", מאת אלה ברקת, שהתפרסמה ב"חוג בית" ב־12.10, ואני מביעה את מלוא הערכתי לה. אולם עלי לתקן טעות שנפלה בה: ה־אגודה לגמילה מאלימות במשפחה היא עמותה עצמאית ואיננה פועלת מטעמה של ויצו, כפי שנכתב. פעי־לות האגודה מתבצעת בשיתוף פק־ידי משרד העבודה והרווחה והמוסד לב־יטוח לאומי. קרנות ציבוריות ופרטיות מסייעות במימון, ואנו מצפים להגב־רת שיתוף הפעולה עם ויצו.

עפרה קינן
יו"ר האגודה לגמילה מאלימות במשפחה
הרצליה

אדריכלות אין שם

קראתי את הכתבה "לשכור את הקבלן" מאת יהודית קולר ("חוג בית", 17.10). בעוונ־תינו, עדיין לא קמו לנו אדריכלים שיצירותיהם תשקבנה את הנפש. אמנם פה ושם מתגלה אדריכל חושן, המרעיש עלומות, אך המבנה היוצא מתחת ידו נראה כבית מלאכה או מפעל. לדוגמה, אפשר לראות את הבניינים ברחוב הפנקס־מרחוב של אוניברסיטת תל־אביב. באחרונה סי־ירתי בטורקיה וקשה להבדיל ביפי בתי המגורים שנבנו בעשור האחרון בפרברי הערים והעיירות. נכון שגם שם עדיין לא הגיעו לגינון המתקן אצלנו את מחולי האדריכל, אך הבתים עצמם מרהיבים. ראו את עשרות מבני הציבור בבאר־שבע או בתי היהלומים ברמת־גן, שאינם משתלבים בסביבתם ואינם מאפשרים לציבור הרחב להזות בצלם. בחינה מקרוב של בני־נים חדשים מלמדת, כי מעט ההון נבע מהגינון ומשבורי הציפורי הד־רישה. אדריכלות אין שם.

ברוך תירוש
תל־אביב

בסך הכל בת 82

סיפורה של דבורה קריל, מתנדבת ותיקה באגודה למען החייל

מאת רות טנא

בשמונה בבוקר, לפעמים קצת לפני שמונה, היא כבר במועדון הג־נע של האגודה למען החייל בפתח תקווה, ליד שולחן הכתיבה. היומן השנתי פתוח ועמוס באירועים ופגי־שות. על הקירות תלויים סמלים זה לזה סמלי יחידות וחילות, תמונות של חיילים ומפקדים בכומתות בכל הצבעים, המאומצים על־ידי הסניף הפתח־תקוואי. כולם מוקדשים לה ול־"דודות" המתנדבות, למזכרת ולאות תודה.

דבורה קריל היא אישה נמוכת־קומה, גוף של נערה, עיני תינוק סקרניות, תמימות ומאירות. היא ברוכה בחוש אסתטי מפותח הניכר גם במועדון המטופח. בסך הכל בת 82.

אם תזכירו ימי קור או חמסין — "הצחקתם" אותה. רופאה? עייפות? להירדם מאמבי־יתוני? זה לא בלק־סיקון שלה. למי יש זמן לזה? היא אינה זקוקה ל"אפטר" וגם לא ל"דגילה". העבודה מסביב לשעון אינה נגמרת לעולם. יש לה "יחידה מובחרת" של מתנדבים ומתנדבות, חברים וחברות, ואליהם היא צירפה, ועדיין התהליך בעיצומו, דור צעיר להתנדבות.

אחר הצהריים אני בביתה, כי במו־עדון לא היה כל סיכוי לראיין אותה.

דבורה נולדה בעיירה קטנה, רודושקבין, בין רוסיה לפולין, בשנת 1906. "את יודעת", היא מחייכת, "באותה עיירה נולד המשורר מאנה, זה שחיבר את השיר שכולנו שרים — 'שמש אביב נטה ימה'", והיא שרה לי את השיר. ביתה היה בית ציוני. אביה נפטר כשהיתה בת תשעה חודשים והאם כאלמנה לאפות לתמכיות ועוגות כדי לקיים אותה ואת אחיה. בהיותה בת שמונה פרצה מלחמת העולם הר־אשונה. האח עלה לארץ אך דבורה ואמה אינן מקבלות סרטיפיקטים וש־תיהן עוברות לפולין. דבורה לומדת בגימנסיה בווילנה.

בשנת 1923 היא מגיעה לארץ.

בשנים 1924—1927 היא מסיימת את סמינר לוינסקי, מחזור יחיד של גננות־מורות לגיל הרך. היא מקבלת עבודה בעין־גנים אשר בפתח־תקווה וכאן מתחיל "הקשר הפתח־תקוואי" שלה, שלא נותק עד היום הזה.

באמצעות חברה טובה היא מכירה את אברהם קריל מקיבוץ גבעת־השלושה, שפתח חנות ראשונה בפתח תקווה למכירת תוצרת הקיבוץ, ירקות ופירות ומוצרי חלב. זו היתה ראשית "תנובה" והוא עבד בה כל ימיו.

סליק ותיקוני רובים

הנישואין ב־1929 והקמת המשפ־חה שלובים בראשיתה של פעילות ציבורית. כך, לדוגמה, שימש מרתף ביתם ל"סליק" ולתיקוני רובים. היא עצמה היתה השומרת והמשגיחה. ביני־תיים נולדים לה בתה שרקה, בנה אריק (שנפטר בגיל חמש וחצי ממחלת־לב) ויואב. העסקנות הציבו־רית נמשכת דרך ארגון אמהות עוב־דות, כחברת הנהלה של מעון יל־דים. היא עוסקת בהנחלת הלשון ובגיוס חברות לעזרת עולי תימן, שהגיעו עם מבצע "מרבד הקסמים".

לפני מבצע קדש פונה אליה יוסף בריך, יו"ר הוועד למען החייל ראז, לאסוף שמיכות לחיילים. אחר־כך נתן לה ראש העיר את תפקיד הגזברית של הוועד למען החייל. ב־1960 נפתח המועדון הנוכחי, שפעל רק בשעות הערב. בששת הימים התחילו לאמץ יחידות — פעילות הנ־משכת עד היום.

ב־1970 נבחרה דבורה קריל ליו"ר הסניף ושנה לאחר מכן נפטר בעלה. מלחמת יום הכיפורים הביאה לאימוץ יחידות נוספות מכל החילות הנ־רושים כמעט בכל הארץ.

וכך היא ממשיכה עד היום הזה: דואגת להקמת מועדונים חדשים, לציוד לחדרי הבנות בבסיסי צה"ל, לימי כיף לחיילים, למבצעים של שי לחייל ועוד.

בס"ד
הועדה המקומית לבנין ותיכנון
עיר בני־ברק
הודעה ע"פ סעיף 149 לחוק התיכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מר ש. צדוק הגיש בקשה לועדה זאת בתכנית מס' 20548 לבנית בנין בן 3 קומות מעל קומת מפולשת, קומה קיימת ברחוב קוטנר 9, גוש 6187 חלקה 250, באזור ב. בהקלות הבאות: (א) בנין בגג מעלית / שימוש חמור דיור מעל (105%) הבחורים וזה שלא בהתאם לתכ־נית בנין ערים ב/105 החלה במקום.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה המצורה במש־רדי הועדה המקומית בעירית בני־ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.
משה אירנשטיין
יו"ר הועדה המקומית
לבנין ותכנון העיר בני־ברק

"מאז שאני כאן לא חסרו עגבניות"

כשאריק נחמקין מדבר על כשלונות בחקלאות הוא מדבר בגוף ראשון, וזה נדיר. כשהוא מדבר על כשלונה של מפלגתו, זה כבר סיפור אחר

מאת אבי גנאור

פחות משבועיים מפרידים בין אריה נחמקין לבין שיבה לנהלל. על מקום בכנסת הי־13 הוא אפילו לא התמודד, ולמען האמת גם לא ברור אם היה מצליח להידחק פנימה. נחמקין, נשוי, אב לשלושה וסב לשבעה נכדים, הוא איש פשוט, חקלאי מנוהל שעלה בעולם העסקנות המפלגתית ומצא את עצמו בעצני מסובך ומרודד. סא"ל במילואים שאיבד את עינו במלחמת העצמאות, אך לא איש כמותו יותר, ואת מסלול הקצונה החל רק לאחר סיום המלחמה כשהוא מתקדם בדרגות בשירות המילואים.

שנותיו במשרד החקלאות לא ייזכרו כשנים של פריחה ושגשוג לחקלאות הישראלית. נהפוך הוא. בארבע השנים הללו הידרדר משבר תנובת המושבים לשפל שלא היה כמותו. ארגוני הקניות והמפעלים הא־זוריים קרסו, וזכות החקלאים הורעקו, המחקר והפיתוח החקלאי קפאו על שמריהם, פרדסים נעקרו, פרדסנים התמוטטו והתרחבה התופעה של מכירת קרקעות חקלאיות לספס־רים. עם זאת, כאשר מדבר נחמקין על כישלונות, הוא מדבר בגוף ראשון וזה נדיר.

מה אתה משאיר לשר החקלאות הבא אחריך?

לפני שאשיב, כדאי שאספר מה קיבלתי לידי כשנכנסתי לתפקיד. בארבע השנים הללו משימתי העיק־רית היתה להכניס את המגזר החקלאי בחזרה למערכת ייצור שיש בה איזון בין היצע לביקוש, וזאת משום שאין אסון גדול יותר לחקלאות מאשר יי־צור שאינו רווחי, המחייב השמדת עודפים. היום המערכת עובדת ומספ־קת את מלוא הצריכה, ללא עודפים וללא מחסור. לא היה לנו אף יום של מחסור.

אתה מתאר את המצב הנוכחי.

בוודאי, וזה לאחר כמה שנים שבהן משרד החקלאות בהנהגת הליכוד חשב שההיצע והביקוש הם המתבנים הטובים ביותר. אבל זה בלתי אפשרי בחקלאות. אולי בתעשייה. אני חושב שבשמחה זה קיבלנו משרד במצב קשה מאוד ואני עוזב בתקווה שהבא אחרי לא ישנה את המדיניות הקיימת, שהיא טובה לחקלאים, טובה לעקרת־הבית וטובה לכלכלה הלאומית.

אבל מצבם של החקלאים הורע.

נכון. וכאן אני מגיע לנושא שבו אינני רואה אף הישג אחד והמצב בו הלך והידרדר. במידה שיימצא לו פתרון, זה כבר לא יהיה בימי. עם כניסתי לתפקיד קיבלתי מערכת כספית רעועה ביותר. אילו היו מטפלים בה בטיפול מהיר ונותנים את העזרה הדרושה, אפשר היה לגמור עם זה מוקדם ב־200 או 300 מי־ליון דולר.

אז מה קרה? הפתרון של שמעון הביר לא היה די טוב?

ההצעות של רכיד כאן לאחר הי־דרדרות קשה ביותר במדיניות הממ־שלה שבה הייתי חבר בניסיון לעצור את האינפלציה. מהלך שהוביל אמנם את המשק מסוכסוכות בכלכלה [illegible] את המגזר החקלאי שנדרש לשלם ריבית ריאלית של 100%. בגלמנה זה לא הצלחתי, אני אפילו רואה כישלון מר־ חלט ביכולתנו להתמודד. אני תולה את זה בצורך הבהלות המתולכות שהי־תה לי בבשורה האחר. כשמשרד נחמקין לתוספת של 200 מיליון דולר בתק־ציב, והמקום זה מקצבים לו, או אין מה לעשות.

ניתן היה לבלום את האינפלציה בקיצוץ של 20% בתקציבי הממשלה, אבל את זה לא הצליחו לעשות, ולכן צימצמו באופן מלאכותי את האשראי למשק והעלו את הריבית. צעדים אלה יצרו לחץ נורא על השוק האפור, גרמו לזינוק בשערי הריבית ולהרס המערכות הכלכליות. המצב במגזר החקלאי הוא הקשה ביותר מאז קום המדינה. אני מקווה, אבל איני בטוח, שעוד אפשר לסייע. מורגשת נסיגה קשה ביצוא החקלאי.

ומה על העגבניות?

היתה הצומה גדולה בכל הכרוך בחלוקת מכסות המים. ניצול יותר הזמר מול של שלוש שנות בצורת רצופות, שהביאו את משק המים אל עברי־פי־פחת. קיצצנו במכסות הקצ־רנו על זה, עד היום, במגזר החקלאי. לצערי, לא הקפידו בכך במגזר העי־רוני והפרטי, שם ממשיכים להשתמש במים ללא הגבלה.

אתה בעד הטלת מכסות מים על הציבור העירוני?

למה לא? לאמיתו של דבר יש מכסות אבל הן אינן מופעלות. האם המים הם הפקר? זה עולה הרבה כסף. לא הצעתי שלא יתקלחו, אבל אפשר להתקלח ולסגור את הברז כשמס־תבנים.

[illegible] כן, כן, להתקלח [illegible] טוב.

משבר למשבר. נראה שאתה פועם על כך שגם במפלגתך לא עזרו לך להתגבר עליו.

הלוואי שאתבודה, אבל התהליך שהביא למשבר בחקלאות יפיל עכ־שיו מפעל אחרי מפעל. התרעתי על זה בכתובים גם בפני שמעון פרס, כשפרס היה רה"מ. כבר או אמרתי שאנחנו מובילים לאסון את המגזר הצרכני.

פרס לא עזר.

נכון, פניתי לפרס. הרי לשמיר לא הייתי כותב דברים כאלה. זה לא בשבילו.

לשמיר לא איכפת מהחקלאות?

לדעתי איכפת, אבל הם חיים שם באשליה ונאחזים בנוסחה האשמית שהצרות של הסקטור החקלאי נובעות מניהול כושל. כל בר־דעת יבין, שלא ייתכן שהשיטה עבדה מצוין 40 שנה ופתאום כשהליכוד עולה לשלטון, היא לפתע כישלון.

אולי הייתם צריכים לאלץ את הבנקים למחוק חובות?

היינו יכולים לאלץ את הבנקים למחוק חובות. בזמנו הם הסכימו. אבל לא עלה על הדעת לחייב רק את הבנקים למחוק חובות, [illegible] קודם כל, זו עובדה. אם לא

הצלחתי להתגבר על הקטע הזה שב־משבר החקלאי, נראה שלא קיבלתי סיוע. בתקופה שפרס היה רה"מ היינו קורבן למדיניות הממשלה, כשהכלכ־לנים ובראשם פרופ' ברונו שיכנעו את פרס כי בלימת האינפלציה תושג רק על־ידי קיצוץ באשראי והעלאת הריבית. הוא ראה את התמונה הכל־לית בלבד, והמגזר החקלאי היה הקורבן.

מתי נתחיל לייבא תוצרת חקל־אית?

יש כאן הגזמה. אולי לחקלאים שלנו לא היה תמיד כדאי לייצא, אבל השוק המקומי הוא יוצא מהכלל. כיום כל מוצר בשוק שיש בו מוסר של 5%, מתייקר ב־50%. הרווחים גדולים מאוד. מאז שאני כאן לא חסרו, אפילו ליום אחד, לא תפוחי־אדמה, לא עגבניות ולא גזר. אנחנו יודעים כמה אנחנו צריכים, קובעים מחיר, והכל עובד. בממשלה יש צרות־עין, רוצים להוריד את המחירים כדי לדאוג לאינדקס.

הממשלה מטילה מסים כבדים על יבוא הבשר קפוא לארץ כדי לשמור על הבשר הטרי לטובת בשר הטרי. אזרחי המדינה משלמים ביוקר בעבור שני המוצרים. איזו כלכלה היא זו? אתם מנציחים תוצרת חמישית.

כבר הסברתי: אני מתנגד לתוצרת חופשית. השאלה היא, אם החקלאי המייצר מרוויח רווח סביר. אני אומר באחריות, שיום העבודה שלו שווה פחות מיום העבודה של שכיר. [illegible]

נראיתם? אין מדינה בעולם שלא שו־מרת על הייצור המקומי, והיום אנחנו מוכרים בשר קפוא לעקרת־הבית במ־חיר הרבה יותר זול מאשר באירופה.

עומדת פקיעה בסחורות בזמנו שחקני־ההדרים בישראל משבר ב־15 שנה אחרי זה של הספרדים. מה נעשה בנדון? מה יהיה על הפר־דסנים?

קודם כל צריך לשנות את הזנים בהתאם לדרישות השוק, השוק האירופי מבקש היום יותר פירות קלי־פים ויותר קלמנטינות. הספרדים התאימו את עצמם ואילו אנחנו פעלנו לאט מדי ובאיחור.

מה עושים?

יש לייעל את המערכת. התהליך אמנם נמשך כבר שנתיים, אבל ניתן לייעל יותר. אני משוכנע שצריך להקים חברת יצוא חקלאית שתהיה משותפת לאגרקסקו ולמועצת הפר־דסים. מערכת כזאת תוכל לחסוך בהוצאות ולהגביר את עוצמת השי־ווק, כשהיא מציעה סל אחד של תוצ־רת החקלאות הישראלית.

יש שמועות שאתה מודבן לאו־תה, כי אתה רוצה לעמוד בראש הגוף החדש שיוקם.

זה קשקוש. את מי שיעמוד בראש הגוף הזה יקבע רק שר החקלאות הבא. אף אחד לא יכול להבטיח לו את מקומו.

אתה אינך חוזר לכנסת או למשר־ד ממשלתי. מה תעשה אחרי הבחירות?

הציעו לי כמה תפקידים ותשובתי היתה, שאין היגיון ואין טעם לקיים מו"מ לפני שייגמרו הבחירות.

במישור העסקי?

לא, אף פעם לא במישור הפרטי. במישור הציבורי, רק לאחר הבחירות אראה אם אני הולך הביתה או נוטל על עצמי תפקיד נוסף. תמיד אוכל לחזור הביתה לנהלל. יש לי שם משק עם חתן ועם בת.

מאוכזב מהפוליטיקה?

איני מאוכזב מהפוליטיקה, כי אף פעם לא אהבתי אותה. לא עשיתי שום מאמץ להגיע לכנסת.

אז איך הגעת לשם?

גמרתי איזה תפקיד וכך התגלגלו העניינים. גם לא הצעתי את עצמי כשר בממשלה, הציעו לי. עבודה צי־בורית צריכה להיעשות רק כשרוצים אותך. השיטה המקובלת כיום במערך ובליכוד לבחירת המועמדים לכנסת איננה מקובלת עלי. זו שיטה רעה שתביא לשחיתות, כי אנשים יצטרכו להקים להם מערכת של תומכים. זה יעלה הרבה כסף וחלוקת ג'ובים. לא יתמבד כך כי אתה יפה, הרוב הגדול יצטרך לשלם.

לא תתגעגע לכנסת?

מעולם לא אהבתי את הכנסת. זה מוסד לא טוב בעיני, לא מצאתי בו שום עניין. ישבתי שם ארבע שנים. מדברים, מדברים, ועושים מעט מאוד. השפעתו של חבר־כנסת קטנה, אלא אם כן הוא איש אופוזיציה מבוזק בעל סגולות מיוחדות.

אילו סגולות?

כחבר איש עשייה קשה לך מאוד בכנסת. אבל אם אתה מבצע איש אופוזיציה, ואתה מבקר קשה, ויש בך גם איזה רעילה, אז יש לך מקום שם. אלוף האלופים שם זה מיסטר יוסי שריד. רע־הלב מבצבץ מכל משפט שלו והוא נהנה כשהוא מוצא ליקויים. אבל גם זה נמוך למערכת.

מעולם לא אהבתי את הכנסת. מוסד לא טוב. מדברים, מדברים, ועושים מעט מאוד

נחמקין: אפשר לסגור את המים כשמסתבנים

תצלום: טל מליגג, ישראלסאן

הטור שלי / נתן דונביץ

יום א'. באולפן בכפר המכביה. ילד יכול היה להבחין שבמרשאו המסים. למשל, לא פרס ולא שמיר כתמבאים

תצלום: משה שי

בא לי לבכות

אינני בוכה בהלוויות, אינני בוכה בסרטים סוחטי־דמעות, אינני בוכה כאשר כואב לי. אבל, אל מול מרקע הטלוויזיה, בעת ה"עימות" בין פרס לשמיר, חשתי מחנק בגרוני. חשתי שאחת התוצאות האפשריות־מאוד של הבחירות בשבוע הבא שוב תהיה תיקו נורא. שוב תורכב, בלית ברירה, ממ־שלת שיתוק לאומי, כאשר שני חלקיה לוחמים זה בזה ואף אחד מהם אינו מתפנה לעסוק ברצינות במת־חולל כאן, והמדינה ממשיכה לשקוע. בפרטים רואים, במצב זה, את נחשולי המים הראשונים החודרים אל חדר המכונות של הספינה.

ניסה דן שילון, כמנחה מצוין, להפ־נות שימת ליבם של השניים לעניי־נים המעסיקים והמודדים את מנוחתם של רבים: הידרדרותה של מערכת הבריאות, איום הסגירה והחיסול המאיים על מפעלים רבים, השחתת המידות שבכל הנוגע אל משכבות השוסרות, שאיש לא העלה על דעתו, בהווה הקודר ביותר, שהגיע לשפל. על המוקים שמבעה בכל מוסדות ובתלדי של הבית הלאומי.

במצב דברים זה, אתה מבקש לש־מוע ולשמוע רעיונות ותשובות של ממש. לא דברים שיטפת יועצי־תרמית ופרסומאים. לא מעניין אותי, באמת לא מעניין אותי אם פרס היה מתוח או שמיר חייך. שיעניין את הסכות שלהם. כמה שהיה אמור להי־ות עימות ספונטאני, ומגמצים כבים של מנחה מנוסה, שמנעו קטעי־באר־מים, הפחות, כבלית הכבש, לעתם ומאום.

רק קצה הקרחון של ההשחתה הגדולה צף עד כה על פני המים כי למשטרה אין, ולא היה, כוח־אדם מספיק ומיומן לטפל ולחקור בכל תיקי השחיתות. אל רבים מהם כלל לא הגיעו. למשל, כמו באוקראי, צצה פרשה שחור של מאכער בדרג גבוה. ואילמלא קרסו מניות הבנקים, גם לא היית יודע היום מה שכים ותאוי־עבר־דתם של המנהלים.

שילון הישנה שאלה אל שמיר ואל פרס על נגע הסמים. ילד יכול היה להבחין כי השניים אינם מתמצאים. הם הופתעו בשעה שמספר הנרק־ומנים הכבדים גדל מיום ליום. שמיר מילמל משהו על הקמת רשות למלחמה בסמים. המועמד הכרוני, המבלת־יעיל, של הקמת ועדות המקבה פסק־זמן של אי־עשייה למי שמצפים ממנו שיעשה. נגע הסמים לא הוזל היום, גם לא השנה. הוא גם אינו שייך למשפ־לה זו או אחרת, של המערך, של הלי־כוד, או שכונות. הוא השתרש כאן לפני עשרות שנים. אך מעולם, מעו־לם, לא נעשה מאמץ כן להדבירו. תמיד היתה המשטרה דלת־אמצעים במלחמה זו. כתרוות גדולות בישרו על "לכידת עשרות כתרים", והשוק — ראה זה פלא — המשיך לשגשג.

בשביל להקים משטרת גמילה אין צורך בעוד גוף של נציגי־ציבור, או תקציב מכספי הציבור. הדושה רק הבנה, מודעות של השרים, ראש הממ־שלה בראשם. שוב, כל עם ישראל, שצפה ב"עימות", ראה את המבוכה, שמע את ההתחמקות. מה היתה "תשובתו" של שמיר, והסבר לבוחרי? קודם כל, תקיפת המערך על שלא עמד, לדעתו, בהסכמים. מישהו חייב לקרוא לו, בוקר בוקר, את הכרוניקה הפלילית בעיתונים. או, שמא, גם או, יטען שהתקשורת אשמה. הכל יציר דמיונה.

גם אם יצעק שמעון פרס, במלוכ־דיה, בקול גדול ונרגש, שיש לנו צבא, נפלא, נהדר האדיר — הלא הוא צה"ל — יודעים ישראלים רבים שצה"ל של היום, וגם של השנים הקודמות, אינו הצבא שרוצים שיהיה. ועדת־חקירה לאחר שיכרו אלפי קברים חדשים לא תענה על מה שאינו נעשה היום, היא רק תהיה עוד עלה־תאנה או מכשיר למציאת שעיר לעזאזל. המדינית המיניסטריאלית לא תעמוד כלל לבדיקה.

ימים ספורים לפני הבחירות, ב־רור לי ששום מפלגה לא דאגה, ברצינות ובעמקות, להציע פתרונות לבעיות אלו ואחרות. רק מושב נוח, עם כל ההטבות המפלגות, המשחיתות, מע־ניין אותם.

זאת מלחמה של עסקים, באמצ־עות עסקים ולמען עסקים. זה המשחק כולו. משום כך, כמעט שאין דריסת־רגל לאנשים בעלי שיעור קומה במשפט, ברפואה, באקדמיה, בטכנולוגיה, בחיי הרוח, בתעשייה, בחינוך, במדע, שום דבר. המשחק שאנו חוזים בו עתה הוא תחרות הסרת־עניין בליבה למקומות־עבודה. לא ליבה לאומית, הגורמת גאווה להמונים.

באמת לא איכפת לי אם לרשימות הקטנות היו פרסומאים ורעיונאים טובים יותר מאשר לשני הגדולים. מעניין אותי, וכואב לי עד עמקי נשמתי, שבסוף השבוע הבא שוב תצ־טייר, ככל הנראה התמונה הקשה, שהפכה את החלום הישראלי לסיוט.

מחבואים

עוד נותרו ימים אחדים עד לסיום מסע הבחירות לכנסת. בשולי המשחק המשודר עדיין יושבות על הספסל כמה דמויות ידועות, אשר מהבוחר נבצעה הרשות לשמוע את דברן, לראות את פניהן.

שתי המפלגות הגדולות משחקות מחבואים, ואינן חושפות אותם. אינני יודע מה יראו מחר, אבל עד כה, כמו נעשה מאמץ אדיר להסתירם. היכן אריאל שרון, חיים בר־לב, אברהם שריר, אהרן אבוחצירה, יגאל הור־ביץ, יעקב צור, ועוד כל מיני אישים המופיעים במקומות בולטים ברשי־מות מפלגותיהם לכנסת.

כמו הוציאו עליהם חרם — את אלה אסור, חס וחלילה, לראות או לשמוע. אולי, לקראת "נעילה", יורשו להם להציץ, שלא יעורר שערוריה גדולה משום שלא ניתן להם להופיע. שערוריה עלולה להזיק יותר מהופ־עה. אז, אולי־אולי, בשבוע האחרון נראה אותם, קצת. אחרי הבחירות נראה אותם הרבה יותר.

תורת הנסתר.

אירופה מתבצרת

מאת סטיוון גרינהאוז

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

בריסל

מאחורי תוכניות הקהיליה האירו־פית להסיר את מחסומי הסחר הפנימי ב־1992 יש הגיון פשוט להפליא: לסייע לאירופה לגדול במהירות רבה יותר על־ידי עידוד התחרות והיעי־לות. אבל חברות שמקום מושבן מחוץ לאירופה מתחילות לראות לנגד עיניהן חזון אפל מעבר של 1992. הן חוששות כי בעוד הקהיליה האירופית תעקור את מחסומיה הפנימיים כדי ליצור שוק יחיד ומאוחד של 320 מי־ליון איש, היא עלולה להקים חומות גבוהות יותר כדי להשאיר את המתחרים בחוץ.

אפשר ש"מבצר אירופה" אינו קיים עדיין, אך פקידים ומנהלים אמ־ריקאים ויפאנים רבים אומרים כי ב־אמצעות מכסות־יבוא, פעולות לסי־כול הצפת השוק בסחורות זולות ודרישות לתחרות, נראה כי כבר עתה מוקם מבצר כזה, נדבך־נדבך.

והחששות מהקמתו של מבצר אירו־פה התרבו במידה כזאת, עד כי בשי־בוע שעבר ערכו פקידים בכירים של הנציגות האירופית מסיבת עיתונאים כדי להרגיע את שותפי הסחר שלהם ולספור את החששות ב"הזוי־שנור הוסטיריסטי". לדברים מרגיעים אלה נודעה רק השפעה מעטה. אף כי פקי־דים אמריקאים ויפאנים אומרים כי אין זה מאוחר מדי לקהיליה למנוע את הקמת מבצר אירופה, העדות, לדבריהם, מצביעה כי התהליך נמצא בעיצומו:

● הנציבות האירופית ניסחה טיוטת תקנה, שלפיה בנקים זרים לא יוכלו להקים סניפים באירופה אלא אם מדינת־הבית שלהם תעניק הזדמנויות "הדדיות" לבנקים אירו־פיים. משמעות הדבר עלולה להיות, שבנק אמריקאי לא יקבל רשיון־פעו־לה בכל 12 מדינות הקהיליה, מכיוון שלבנקים אירופיים אין זכות להיפתח בכל 50 מדינות ארצות־הברית.

● לצרפת, איטליה, ספרד ופור־טוגל יש מכסות המגבילות את מספר המכוניות היפאניות היכולות להימכר אצלן מדי שנה. ותעשיית המכוניות האירופית קראה באחרונה להמרת הגבלות אלה במכסה אחת ויחידה. הנציבות האירופית שוקלת את ההצעה, שתצמצם את מספר המכוני־יות היפאניות הנמכרות באירופה לשיעורים שהיו לפני שלוש שנים.

● בחודש שעבר הטילה הקהיליה האירופית היטל מכס המיועדים למ־נוע את הצפת השוק בסחורות זולות, על מכשירי־וידאו יפאניים ודרום־קוריאניים. היה זה רק אחד מצעדי־העונשין הרבים שהטילה הקהיליה ב־אחרונה על סחורות אסיאתיות בשווי מיליארדי דולרים. היפאנים אומרים כי אמצעים אלה, שהוטלו אפילו על כמה מוצרים שחברות יפאניות מייצרות באירופה, מנוגדים את התקנות הבינלאומיות בתחום זה הרבה מעבר למוצדק.

● הצעות אחרונות לאסור מכרזים תמרוקים יותר ברכש ממ־שלתי עוררו דאגה בקרב חברות אמ־ריקאיות ויפאניות פן יסולקו ממעגל התחרות. כמה מתחרות לא־אירופיות מוצאות כי הדרך היחידה לזכות בחו־זים במדינות מסוימות היא להקים מפעל או לקנות חברה במדינות אלה.

● נראה שהקהיליה האירופית נמצאת על מסלול התנגשות עם ארה"ב בשאלת סירובה של הקהיליה לייבא בשר אמריקאי המכיל הורמוני גידול. האירופים אומרים כי זה נושא בריאותי, אך וואשינגטון טוענת כי יש בכך בישה של פרוטקציוניזם והפרה של הסכם האירופי לקנות בשר אמ־ריקאי. ארה"ב איימה לנקוט אמצעי־גמול נגד סחורות אירופיות ב־1 בינואר.

כמו לירות לעצמי ברגל

320 מיליון תושבי הקהיליה האירופית הם גוש הצרכנים הגדול ביותר של העולם המתועש. גל של מגמת מבטיחים בשוק ענק זה עלול לא רק לפגוע פגיעה קשה בחברות אמריקאיות ויפאניות אלא גם לשבש את הסחר העולמי. יתרה מזאת, בד־בבד עם הוויכוחים המתריפים בין פקידים אירופים לעמיתיהם ה־אמריקאים, מתחממים גם הוויכוחים על אמצעי־גמול בתחום הסחר. פקי־דים אירופים מבודשים נמרצות כי הם זוממים לבודד את תעשייתיהם ומס־חרים בדרגה, כי ארצותיהם אינן נר־קסות פרוטקציוניזם יותר מאשר ארה"ב ויפאן, וכי 1992 לא תחריב אמלים מגמה זו.

"מדוע צריכה הקהיליה האירופית — מעצמת הסחר הראשונה במעלה בעולם, המייצגת יותר מ־20% מכל זרימת הסחר — לנקוט מדיניות־מגן?" שאל בראיין וילי דה קלארק, נציב הקהיליה ליחסי חוץ. "כאשר אתה היצואן הגדול ביותר בעולם, אתה לא נעשה חסיד של מדיניות־מגן", אמר. "זה יהיה כמו לירות לעצמך ברגל".

הקהיליה האירופית ייצאה סחורות בשווי של כמעט 400 מיליארד דולר בשנה שעברה, 60% יותר מהיצוא ה־אמריקאי וכמעט פי שניים יותר מהיצוא היפאני. שיעור היבוא לקהי־ליה גם הוא ענק, והסתכם בכמעט 400 מיליארד דולר. זה שיעור שהוא פחות או יותר להיקף היבוא האמרי־קאי, ועולה פי שלושה על היקף היבוא היפאני. אחרי מיפוי 1992 הוא להחריב את היבוא האירופי על־ידי צמצום הוצאות החברות האירופיות. אך מדיניות־מגן מוגברת עלולה לחבל ביעד זה.

אירופים רבים כבר חוששים לגבי המהירות שבה פעלו חברות ענק אמ־ריקאיות כסיטי בנק, איי־בי־אם וג'־נרל מוטורס [illegible] כדי להגדיל את נוכחותן באירופה. "בשקי מיטן אמיתי שאירופה תיהפך לישות־מגן, בעוד 1992 קרובה עוד וגידים, וזאת בלי קשר למסורות המוצהרות", אמר אלפרד קינגון, שגריר ארה"ב לקהי־ליה האירופית.

ברונפמן עושה שירות ציבורי, לא דיפלומטיה

מאת ברוס שאניץ

Newsweek

מיוחד ל"הארץ"

"אני חושב שהסובייטים והאמריקאים נעשים ריאליסטים יותר זה כלפי יעדיו של השני במזרח התיכון. גורבצ'וב לא מכין מלכודת"

להלן ראיון עם איל ההון אדגר ברונפמן, נשיא הקונגרס היהודי העולמי ומקים פורום מזרח־מערב, צוות מוחות שלא על מנת לשאת רווחים המתמקד במחקר יחסי ארה"ב־בריה"מ.

באחרונה נפגשת עם מנהיג מזרח גרמניה אריך הונקר לדון בפיצויים לניצולי השואה. כיצד הולך שירות אלה?

המזרח גרמנים תמיד נקטו עמדה כי הם ממשלה קומוניסטית וכי לגרמניה הנאצית לא היה שום קשר אתם. באחרונה הם אמרו כי הם מוכנים לשקול אי אלו תשלו־מים סמליים, ומה שחשוב יותר — לשקול גם את האחריות הסמלית על מה שעשתה בתקופת השואה.

מדוע שינתה מזרח גרמניה את גישתה?

הייתי רוצה לחשוב כי הדבר נובע גם מנימוקים מוסריים. אריך הונקר יצא מגדרו כדי לדבר על רדיפת היהודים ועל רגשותיו בנושא. אני גם חושב שהם רוצים יחסים טובים יותר עם אמריקה. אולי הם רואים זאת כצעד בכיוון זה.

איך מצויה בחשיבות התפקיד שנושא יותר זה מבלא ביחסי ארצות־הברית־מזרח־גרמניה?

אני חושב שאולי המזרח גרמנים מפריזים יותר על המידה בחשיבותנו. במידה שהדברים נו־געים בי, זה אולי חלק מהבעיות שלנו אך הנושא בוודאי אינו עומד בראש הרשימה וגם אינו נושא המע־סיק במידה משמעותית את הסטייט דיפרטמנט שלנו. בנקודת מבט יהודית אין שום סיבה לא לתת להם מעמד מדינה מועדפת ביותר.

האם אתה מאמין שמדיניותו של מיכאיל גורבצ'וב מסורה הוד־מנות ליהודים אמריקאים סוביי־טים מוגבים יותר, או שמא זו יכולה לגרום להתהליכות העלולה להר־גיע את ארצות הברית ולסמוך בה תחושת ביטחון מופקרת?

אני חושב שהתשובה היא אי שם באמצע. אני חושב שהשאלה האמי־תית היא כמה זמן יחזיק גורבצ'וב מעמד. אני לא חושב שהוא מכין מלכודת ואני לא חושב שאי פעם בגלה חוזקות ויצת כלפי ברית המו־עצות. למשל אני מקווה שלא. מבין ששינוי אריך מוחזק בברית המועצות, מכנו אני לא חושב שהם יוכלו לסגת בכל הקשור לפתיחות.

ברונפמן: נימוקים מוסריים

תצלום: איי־פי

מה דעתך על תיקון ג'קסון־ואניק המאפשר הקלות סחר לשר־מרים בהגירת יהודי ברית המועצות?

אם ברית המועצות היתה מגיעה למספר משמעותי של יהודים מהגרים, ואם היו קיימות חירויות דתיות ותרבותיות בתוך ברית המו־עצות, אני חושב שהיה זה רצוי להשעות את ג'קסון־ואניק לתקו־פה בת 18 חודשים ולראות מה קורה.

מה לדעתך צריך להיות תפקי־דה של הקהיליה היהודית האמרי־קאית ביחס לפוליטיקה הישראלית?

אם יהודים אמריקאים רוצים לשכנע את הישראלים לבחור דרך זו או אחרת, עליהם לעשות זאת משם, לא מכאן. זו לא אחת מאותן בעיות איזוטריות שרבנים חולקים וכל אחד יכולים להתווכח אודותן במשך זמן רב. זו שאלה של חיים ומוות. זו שאלה של הישרדות או אי הישרדות, ואני חושב שהבוחרים הישראלים חייבים לקבל החלטות אלה.

איזה תפקיד חייבות למלא מעצמות העל בתהליך השלום במזרח התיכון?

בריה"מ וארה"ב הן אלו העתי־דות לזמן יותר את הכוחות היריבים. אני חושב שהסובייטים והאמריקאים נעשים ריאליסטים יותר זה כלפי יעדיו של השני במז־רח התיכון.

האם לא קיימת עדיין התנגדות מיברת בישראל לתפקיד סובייטי בוועידת שלום מזרח תיכונית בינלאומית?

קיים חשש מסויים אבל הוא שוכך. הרגשתי היא ששמיר בכלל אינו כה עקשן כפי שהוא מתיימר להיות. הוא לא יניח שום דבר על השולחן כל עוד לא יישב מישהו מעברו השני. במידה שהדברים נו־געים בישראל, דבר לא השתנה באורח דרמטי. תהיה להם שוב ממ־שלה קואליציונית. הם מדברים על פילוג של 50:50 באוכלוסיה, אבל הם אינם מפולגים בשאלה אם צריך או לא צריך להיות שלום, אלא בשאלה כיצד להשיג שלום.

בתפקידך כנשיא הקונגרס היה־ודי העולמי, מילאת תפקיד פעיל בחשיפת מעשיו בתקופת המלחמה של נשיא אוסטריה קורט ולד־היים. לנוכח העובדה שוולדהיים הוא עדיין נשיאה של אוסטריה, האם יש לך מחשבות שניות כלשהן על דרך מיפולך בפרשה?

לא היו לי שום מחשבות שניות. והתמקדות בוולדהיים קצת מופ־רזת יותר על המידה. ולדהיים אינו הבעיה. הבעיות הן השואה ותפקי־דה של אוסטריה בה. המדובר בהבאת אוסטרים להודות באשמתם, כך שהדבר לא יוכל לקרות שוב לעולם.

אתה איש עסקים ודיפלומט חובב כאחד. מה הם ההבדלים בין ניהול בינלאומי של עסקים ובין עשיית דיפלומטיה?

לא חשבתי על מה שאני עושה במונחים של דיפלומטיה. חשבתי על כך כעל עבודה למען שירות הציבור. אני חושב שהדבר הפך אותי למנהל טוב בהרבה. בתחום שרות הציבור אינך יכול באותה מידה ללחוץ על כפתור ולהורות דברים. אתה חייב לגלות סבלנות ואנחנו אנשי העסקים לא יודעים בסבלנותנו. אתה חייב להיות בעל כושר שיכנוע רב בהרבה ואתה חייב גם להיות מאזין טוב בהרבה. שני דברים אלו הופכים אותך למנ־הל הרבה יותר טוב. דיפלומטיה איננה באמת מאד שונה. אתה צריך לשכנע. אמנות הדיפלומטיה היא בעצם לשכנע את האיש השני כי מה שהיית רוצה שהוא יעשה — אכן טוב בשבילו. זה בוודאי נכון לגבי ברית המועצות. שם היה לי נסיון רב בכך.

מועדון הפרסום הישראלי
ע"י האיגוד הישראלי לפרסום
מזמין אתכם לאירוע
בחירות 88 - הניתוח שאחרי
תוצאות מול תחזיות
ליכוד מול מערך

מי יכול לדעת היום מה יקרה באמת ביום ההכרעה?
המועדון הישראלי לפרסום זימן לניתוח שלאחר הבחירות את קברניטי העשיה, לעימות פנים אל פנים ולחשבון נפש, עם הוודע התוצאות.
משתתפים:
הליכוד
ראש מטה הבחירות השר משה ארנס
ראש מטה ההסברה ח"כ רוני מילוא
"דחף" - מר אורי סלע
מכון "דחף" למחקר - גב' מינה צמח
המערך
ראש מטה הבחירות השר עזר ויצמן
ראש מטה ההסברה מר ניסים זוילי
"תקשורת 88" ה"ה משה תאומים (בסיבוב הראשון) אריה רוטנברג (בסיבוב השני)
מכון המחקר "דסימה" פרופ' סטיב כהן
מנחה - דן שילון
האירוע מיועד לפרסומאים, מפרסמים, אנשי שיווק ומכירות, מדינאים, עורכים ועיתונאים, מומחי הסברה ויחסי ציבור מקרב הסגל האקדמי.
האירוע יתקיים ביום שישי, 11 לנובמבר 1988, במלון הילטון תל-אביב.
דמי ההשתתפות - 120 ש"ח + מע"מ (סה"כ 138 ש"ח). לחברי האיגוד הישראלי לפרסום - 100 ש"ח + מע"מ (סה"כ 115 ש"ח). כולל כיבוד קל (קפה ועוגה) וארוחת צהריים חגיגית.
חשבונית מס תומצא לנרשמים, עם קבלת השיק.
לוח זמנים:
9.00 - התכנסות והרשמה.
9.30-11.00 - סיבוב ראשון בין שני הצדדים.
11.00-11.30 - הפסקת קפה.
11.30-13.00 - סיבוב שני.
13.00-15.00 - ארוחת צהריים.
כרקע לדיונים יציג המנחה קטעים נבחרים משידורי התעמולה של שתי המפלגות.
מהרו להרשם - מספר המקומות מוגבל!
נא לגזור את התלוש הרשום ולשלוח עם הצ'ק.
לכבוד
מועדון הפרסום הישראלי ע"י האיגוד הישראלי לפרסום
רח' פינסקר 44, ת"א 61230 טלפון: 03-287222
שם החברה ______ כתובת ______
טלפון ______
שם ומשפחה ______ תפקיד ______
שם ומשפחה ______ תפקיד ______
שם ומשפחה ______ תפקיד ______
שם ומשפחה ______ תפקיד ______
שם ומשפחה ______ תפקיד ______
אנו מבקשים לרשום את הר"מ כמשתתפים מטעמנו באירוע "בחירות 88 - הניתוח שאחרי".
מצב המחאה לפקודת האיגוד הישראלי לפרסום ע"ס ______ ש"ח עבור ______ משתתפים.

مكان من الأصل

مكذا من الاحتلال

אולי הספרדים יצליחו

מאת דניאל דגן

היוונים נכשלו במימוש יוזמה אירופית בנושא המזה"ת. אך מדינות השוק אינן נואשות מכוונתן להשתתף בתהליך השלום

בריסל

בכירים יוונים כאן עבדו באחרונה שעות נוספות, כדי לשכנע את עמי־תיהם באחת־עשרה מדינות השוק המשותף האחרות לצאת ביוזמה אירו־פית דרמטית בנושא המזרח התיכון. מטרתם המיידית, כפי שהוגדרה על־ידי ראש הממשלה אנדראס פפנדראו ועל־ידי שר החוץ שלו קארולוס פאפוליאס: הבטחה משותפת של 12 חברות הקהילייה האירופית להכיר במדינה פלשתינית ובממשלה פלש־תינית גולה — אם וכאשר אש"ף יכריז על הקמתן.

הבטחה כזאת ביקש מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, כאשר ביקר בפרלמנט האירופי בשטרסבורג בחודש שעבר. ערפאת האיץ בבכירים שיחו להעניק את ההכרה המבוקשת מראש, וטען שה־דבר יסייע לו למתן עמדות אירגונו. הוא אף העלה את הנושא במסיבת עי־תונאים רבת משתתפים. "עדיין איננו יודעים כיצד תנהג אירופה במקרה של הכרזה על הקמת מדינה עצ־מאית", אמר, והוסיף כי "הולכה של הכרזה כזאת תלוייה גם בתגובה האירופית הצפויה".

כבר עתה ניתן לומר שהיוונים נכשלו — לפחות בשלב זה. עמיתיהם של בכירי אתונה אינם מייחסים חשי־בות יתרה להכרזות של פפנדראו ופ־אפוליאס, ואינם מתלהבים להעניק ליוונים הישגים קלים בזירה הבינ־לאומית. יתר על כן, היוזמות של אתונה מצטיירות כאן כפזיזות ובלתי אחראיות, ואף נראות כנסיון לטשטש בעיות פנימיות.

פפנדראו החולה, המסובך בקשיים אישיים ופוליטיים, לא יזכה כנראה לשגע הצלה באירופה. לשגע כזה קיווה ראש ממשלת יוון לקראת ועידת הפסגה האירופית, שתתכנס באי רודוס בתחילת חודש דצמבר. היוונים עדיין יכהנו כיושבי־ראש תורנים של מוסדות השוק המשותף, ותהיה להם הזדמנות יוצאת מן הכלל להפגין מנהיגות והולסיות, ולהכביל את אירופה למה שנראה בעיני רבים כהתפתחות בלתי נמנעת — מעין "הכרזת בלפור" בשביל העם הפלש־תיני השרוי במצוקה.

אולי במדריד

אבל היוונים נאלצו לספוג אכזבה אחר אכזבה. לפני שבועות אחדים ביקש שר החוץ של אתונה להיפגש עם ערפאת בשטרסבורג, בתוקף תפ־קידו כיושב־ראש תורן של מועצת השרים. עמיתיו של פאפוליאס משאר המדינות החברות דחו את הבקשה, ואילצו אותו להסתפק במפגש ביל־טראלי. הם הכשילו עד כה גם הצעה של פאפוליאס לארגן פגישה של כל חברי מועצת השרים עם מנהיג אש"ף.

ליוונים נאמר כי לפגישה אפש־רית כזאת צריך להיות תוכן, ולכך לא ניתן לצפות כאשר ערפאת מוסיף להתפתל ולחזור על עמדותיו המו־כרות. עתה נוטלים מהיוונים את מה שנותר מן הרוח ליוזמה פרו־ערבית. בכך גם נוטלים מהם את אחד מרגעי השיא המתוכננים של ועידת רודוס. בפורום הזה רצה פפנדראו להופיע כמנהיג בינלאומי מסבותי האחראי, שיכריז על תמיכה כלל־אירופית בעצמאות פלשתינית, ויבליט את תפקידה של אתונה בפתרון בעיית המזרח התיכון.

אבל מה שלא יתרחש ברודוס עלול לקרות במדריד או בעיר ספרדית אחרת, שבה תתקיים ועידת פסגה אירופית במחצית הראשונה של השנה הבאה. בכירי ספרד במוסדות השוק המשותף יכהנו אז בפעם הר־אשונה כיושבי־ראש תורנים, וכבר עתה הם פועלים כדי להכין יוזמה אירופית אפשרית.

"בתחילת השנה הבאה יהיה הזמן בשל ליוזמות", הסביר דיפלומט ספרדי, הנפגש לעיתים תכופות עם שר החוץ פראנסיסקו אורדונייס. "הב־חירות בישראל יבהירו את המצב הפוליטי, ויביאו אולי לשינויים כלשהם. בארה"ב ייבחר נשיא, ויתחיל להתבסס הממשל החדש. לאש"ף לא יהיו עוד תירוצים לדחות קבלת החל־טות אמיצות, ולהכריז גישה אחראית וריאליסטית".

הספרדים פועלים בישירות

קלוד שייסון, מנציבות השוק המ־שותף, ציין באחרונה כי הספרדים מעלים את נושא המזרח התיכון בתכיפות גוברת והולכת. גם אישים אחרים בנציבות השוק הבחינו כי ממדריד מגיעים שוב ושוב הצעות ור־עיונות, כיצד להגביר את המעורבות האירופית בסכסוך הישראלי־ערבי. בניגוד ליחס כלפי פפנדראו היווני, מתייחסים כאן ברצינות ליוזמות של ראש ממשלת ספרד, פליפה גונזאלס. מעבר לכך, הכל מסכימים עם ההער־כה הספרדית, שיוזמות אירופיות צר־יכות להמתין לתקופה שלאחר ועידת הפסגה ברודוס.

בהכרזת ונציה ב־1980 דרשו האירופים לצרף את אש"ף לתהליך המדיני, והבטיחו "ערובות" להסדר ישראלי־ערבי. ביוזמה אפשרית נוס־פת, אם אכן תבוא, הם ודאי יעשו צעד נוסף. הכיוון צריך להיות ברור, לאחר שאירופה של ה־12 כבר הכירה למעשה ב"יישות פלשתינית" בתחום הכלכלי, ואכפה על ישראל להתיר ייצוא עצמאי מן השטחים המוחזקים (זה היה למעשה התנאי האירופי לאישור ההסכמים המסחריים בין השוק המשותף לבין ירושלים).

העדיפות ניתנת לרעיון מוסכם על הכל: צריך להביא להפסקת הנוכ־חות הישראלית בשטחים המוחזקים, ויש לאפשר לאנשים החיים שם לנהל את ענייניהם בעצמם. אני נזכר במש־פט שהשמיע באוזני פליפה גונזאלס, בפגישתנו במדריד לפני שנים אחדות: "הדבר טוב כמובן לפלש־תינאים — אבל בסופו של דבר הוא טוב גם בשביל ישראל".

מובילים אשפה בקהיר. כשאצלנו משתוללים נגיפי הפוליו, די לגישה של "כמה מלוכלך אצלם וכמה נקי אצלנו"

תצלום: רחמים ישראלי

קהיר מפנה את הביוב לצינורות הנכונים

מאת יורם המזרחי

פרוייקט ענק לניקוז השפכים בעיר בת 15 מיליון התושבים יוצא לדרכו. יסתיים, כנראה, ב־1992. בישראל עדיין יתווכחו אז על התקציבים

קהיר

בשבוע שבו ביעבע הביוב הישר־אלי לכדי סף מגיפת פוליו, שוחחתי בבירת־מצרים עם מהנדס מצוות "ארגון השפכים של קהיר", העוסק באחת המשימות היותר דחופות של המטרופולין הענק ושל הממשלה המצרית בכלל. מה שמטריד היום את ממשלת ישראל, זוכה זה שנים לתשומת לב רבה במצרים, שכדברי אנשי רשות־הביוב הקהירית "חייבת להיחלץ מהר ככל האפשר מביצת השפכים".

המצרים, המתחלחלים בכל פעם שבה הם דנים בגידולה המהיר של בירתם, מהערים היותר גדולות בעו־לם, והיודעים היטב שתנופת הבנייה והתיעוש האדירה, הניכרת בכל מקום, לאורך קורניש־אל־ניל, באזור גיזה או מעאדי ושכונות אחרות, עשויה להיעצר, או לפחות להשתבש, אם לא תלווה בתנופת פיתוח תשתית מקבילה. "עיר, שתהיה בקרוב מאד בת 15 מיליון תושבים בערך, חייבת להערך לתשתית ביוב ושפכים גדולה יותר", אומרים במשרדי נשיא ארגון השפכים של קהיר. המהנדס סאלם סאלמה מבטיח "להשלים עד שנת 1992 את הבנת השדרה־הנושאת של רשת הביוב החדשה" — מפעל תת־קרקעי ענק, שהחל לקום עוד בשנות השבעים המוקדמות וזכה בשעתו לעידוד קרן הפתוח הבין־ערבית.

בקלכלכלי מצרים, העיתונאים הז־רים והמקומיים המטפלים בנושא, אינם מסתירים את "העקודה הישר־אלית", הקשורה במפעל השאפתני, ומזכירים בכל הזדמנות "שהמימון הבין ערבי למפעל השפכים הוקפא והופסק עם חתימת הסכמי קמפ־דייוויד והשלום. ממשלת מצרים נדרשה לחפש מקורות מימון חדשים, בעיקר במערב".

שעון־הביוב המתקתק

הרגשת העקודה הישראלית "כקורבן כבד" עשויה להראות שולית בעיני המבקר מישראל, וכל מי שמבק־ש מידע כלשהו על המפעל הענק. אך עבור יותר מעשרה־מיליון מצרים תושבי קהיר, ומיליוני המבקרים השוהים בה, ובוודאי גם עבור משלם המסים המצרי באשר הוא, זה קרבן־אמת, בעל משמעות עמוקה.

"בכל יום שחולף מתקתק שעון הביוב ומאיים על מלכנו", אמר לי מהנדס צעיר, העובד ליד אחד מאתרי חפירות מנהרת השדרה־הנושאת.

ואילו יום תיירות מצרי, שאירח קבוצת־תיירים אמריקאים, הראה להם את נפלאות מצרים העתיקה, הזה באוזני אורחיו, "שבלי תשתית תברו־אתית משופרת יהיה קשה לשכנע מי־ליוני אמריקאים רגישים, לבוא לקהיר ולשהות בה גם מעבר לביקו־רים חפוזים באתרי הפירמידות והמו־זיאון המצרי".

פקיד ממשלתי, שהתבקש להתי־יחס לנושא, היה תכליתי ומעשי יותר: "את הביוב צריך להכניס לצינורות ולסלק בשיטות מודרניות, קודם כל למען העם המצרי, בריאותו וקידומו, ורק אחר כך למען התיירים השובים". האיש אמר עוד, שהמ־משלה המצרית לוותה לצורך זה כס־פים ממקורות אמריקאים ואירופאים, "מאות מיליוני לירות מצריות", וכי הוצאות הענק מאמירות מיום ליום.

מוסף העסקים של השבועון "מידל־איסט", הרואה אור בלונדון, שיוחד לביוב הקהירי מאמר תחקיר מיוחד, כתב בחודש החולף, שעם ראשית מבצע פינוי השפכים, העריכו המהנדסים את עלות הפרוייקט בס־כום של 1.4 מיליארד לירות מצריות.

מומחים אחרים אומרים שעד סי־כום המבצע, אולי כבר בראשית העשור הבא, ועם השלמת מפעלי ביוב נוספים שיביאו את תשתית התברואה המצרית לשנת ה־2000, יוכפל וישולש הסכום התחילתי שנ־ליד דובר.

ספק אם מטיילים רבים המתפע־לים ממראותיה הארציים של קהיר, הנדהמים למראה רבבות כלי הרכב ומיליוני הולכי הרגל שלה, נותנים לבם לשאלת ניקוז השפכים. ישר־אלים שפגשתי בקהיר רק באחרונה התייחסו לנושא בעיקר מתוך עמדה מתנשאת של "כמה נקי אצלנו וכמה מלוכלך אצלם", אך עם גבור זרם המידע על השתוללות נגיפי הפוליו חוזקה אצלנו ההתייחסות המתנשאת מאז "לשפכי ציון וירושלים", מצאו רבים עניין גם בשאלות הביוב המקומי.

שני ישראלים מגוש דן, שהעידו על עצמם כמי שבאו לקהיר "לראות עתיקות ולבלות", התעניינו שעה לידי בשוק הקטן של גיזה, לא רחוק ממגלד קטנה־ההתמצה, של הספינקס, והביטו לעבר תעלת־שפכים פתוחה, שבה צפה כמות גדולה של אשפה. "מגעיל כמו כביש החוף ליד חדרה", אמר אחד, ואילו חברו היה בטוח "שעוד מיליון שנה הם לא יצאו מזה".

סיפרתי על השיחה הזו, שלה הייתי עד מקרי, לאחד מאנשי שגרי־רות ישראל שדחה את הדברים כ"שטויות ללא בסיס", והוסיף עוד "שצריך לראות את תוכניות הענק המצריות כדי להבין שהמצרים מטפלים בפרוייקט אדיר, כמעט כמו הקמת פירמידות מתחת לפני הקרקע".

כמו הקמת סכר אסואן

מערך הביוב העיקרי של קהיר הוקם בשנת 1915 כדי לשרת את מי־ליון תושבי העיר של אז, והוא נושא עד היום את נטל הביוב העיקרי, ומשרת, עם תיקונים ותוספות מועטים בלבד, את עיר הענקית.

מהנדסי ארגון השפכים של קהיר שמחים לספר שהרשת העתיקה והנוכחית כוללת ארבעת אלפי קי־לומטרים של צינורות, והם מרגישים עוד "שבנוסף לבעיות עצמות של הת־יישנות, שבר, סתימות, הצפות ושאר רעות חולות, ניגרים כרבע משפכי קהיר ללא כל טיפול — בסך הכול, מפגע בריאותי וסביבתי שהדרגה הר־אשונה המעורר פחד וחרדה לקראת כל אפשרות של זהום־יתר מיובא, כמו נגיפי פוליו".

התוכנית השאפתנית כוללת חפי־רת מנהרה "שדרה־הנושאת" לרשות השפכים, באורך של 17 קילומטרים, ובקוטר גדול "עד כדי יכולת לקלוט אוטובוס שלם" בנצרה עם קרקעות שאליה יוזרמו כל שפכי קהיר רבתי, וכן הקמת תחנות ניקוי ושאיבה תת־קרקעיות שיוזר עם משאבות אדירות, תעלות ומנהרות המסלקות את הביוב מהעיר לאתרי טיפול, איגום וטיהור בדלתא. בסך הכול, לא פחות משלו־שה וחצי מיליון מטרים מעוקבים של שפכים בכל יום.

חלק מהמערכות, והמכנים התת־קרקעיים, המוקמים בידי חברות מצר־יות, אמריקאיות ואנגליות, מוגדר על־ידי יודעי דבר "כפעולת בנייה אדירה, שכמוה ידעה מצרים בעת הקמת סכר־אסואן".

בביצוע העבודות, המתנהלות לפ־עמים בעומק של כשלושים מטרים מתחת לפני הקרקע, מיישמים שיטות חדשניות, ולא אחת גם אילתורים טכ־ניים־הנדסיים, הבאים לענות על שאלות שונות, כגון לחות ואריכות האדמה שעליה הוקמה קהיר.

מצרים רבים שאתם שוחחתי אמרו לי, שהמבצע הגדול לסילוק השפכים הוא חלק מחייב של הוצאות מאמירות והולכות של ניהול מדינה מודרנית, הדגישו שדווקא תוכניות אחראיות מסוג זה, מלמדות על כוונותיה הכנות של ממשלת מצרים, המשקיעה הון עתק לטווח רחוק והזקוקה לעוד סיוע ממקורות בינלאומיים. מצרים היא דיוידנד של השלום וביצועה לא היה אפשרי לפני הסכם קמפ־דייוויד.

בחזרה בבית, על כביש החוף, לא רחוק מנחל־אלכסנדר הגדול, הוסיפו ספגו־הביוב וגוצת איזור תחנות־ הכה של חדרה, אי אפשר היה שלא להרהר בפיים הענקיים הנוזרים באדמת קהיר, בשבעה־עשר הקי־לומטרים של "השדרה הנושאת" ובסתם־השער־הקמות לעקוני ניקוז שפכי קהיר, שנת 1992, שבה אמורה הענק הגדולה ביותר במזרח לעמוד את קדש־שבגדה־כבורה מלגבת.

אצלנו יעסקו באותה שנה, ככל הנראה, בתכנון, ימשיכו להתווכח ולחפש תקציבי ביצוע. "בעוד מיליון שנה לא יצאו מזה", הרהרתי, ונזכרתי בצמד הישראלים שפגשנו ליד תעלת גיזה.

זו אמנות; האם זה גם צילום?

מאת ריצ'רד וודווארד

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

דאג ומייק סטארן יכולים לקבל 50,000 דולר תמורת תצלום. מוזיאון או אספן הרוכש את יצירתם, רוכש גם את המסגרת, הקמטים ונייר הדבק השקוף — "מגעם" של האמנים

באפריל 1986 נערכה בניו־יורק התערוכה הראשונה של התאומים סטארן, הכוכבים החדשים והצעירים ביותר של עולם הצילום. דאג ומייק סטארן, תאומים זהים, היו אז בני 24 ואלמונים לגמרי בניו־יורק. הם חיו, עבדו והציגו בבוסטון, שלא היתה מעולם עיר מתאימה לזנק קריירה באמנות מודרנית או פוסט־מודרנית.

הנה, בשבוע השלישי של תע־רוכתם בניו־יורק פירסם מבקר האמנות גארי אינדיאנה ידיעה קצרה על יצירתם במדור אירועי השבוע של כתב־העת "וילג' וויס". נאמר שם: "אני אוהב לגלוש לשפת הרחוב, אבל רוצו, אל תלכו, ואל תחמיצו זה מבריק". כעבור שבוע פירסם אינ־דיאנה מאמר־ביקורת נרחב אשר כינה את התערוכה "התקפה סודרה ויסו־דית על המוסכמות בצילום, ממש מסעירה". אכן, היצירות היו יוצאות־דופן. רבים מ־58 התצלומים שהיו פזורים על פני הגלריה, הציגו פרי־פיתם — כיסוי־ראש של סוס, זוג מגפיים — אשר נבנה מיריעות נפר־דות של נייר צילום שחוברו יחדיו בנייר־דבק שקוף. אחדים מהתצלומים היו נתונים במסגרות מפוארות, אחרים פשוט הוצמדו לקיר בסיכות. כל היצירות היו בעלות גוון כהה, חלומי, והן הוכתמו במתכוון בטושים יצרני־גוונים, או קומטו ונשרטו.

קליטה מהירה

לא זו בלבד שהיצירה כשלעצמה היתה מרשימה, אלא שהמהירות שבה היא התקבלה על־ידי אספני־אמנות ומוסדות אמנות חשובים, ראויה אף היא לציון. התלהבות המבקרים הביאה את לייזה פיליפס, עוזרת־אוצר מוזיאון ויטני, לכלול את תאומי סטארן בביאנלה של המוזיאון הזה לשנת 1987, שם הוצגו המגמות החד־שות ביותר באמנות. אוסף סטאבלי, המאגר הנודע של יצירות אמנות של איל־פרסום אנגלי, ומוסדות שמרנים כמו המוזיאון המטרופוליני של ניו־יורק והמכון לאמנות בשיקאגו, רכשו תצלומים. יצירותיהם של תאומי סטארן כונסו לסיבוב תערוכות במו־זיאונים ברחבי ארה"ב. באפריל שעבר רכש המוזיאון לאמנויות בבוסטון את "מונה ליזה כפולה עם דיוקן עצמי" של התאומים, תרפיס כסוף עם עין וה־נייר דביק, שגובהו כשני מטרים וחצי ורוחבו כארבעה מטרים, תמורת 50,000 דולר. מעטים מאוד הם הצל־מים החיים שמכרו אי־פעם את יצירו־תיהם במחיר גבוה מזה. לפתע, בגיל 27, היו דאג ומייק סטארן ל"צעקה הא־חרונה" בעולם האמנות.

עלייתם המהירה אינה אלא הסימן האחרון של התמורה שחלה בתפקידו של הצילום ובמעמדו בעולם האמנות. ב־20 השנים האחרונות הושג ניצחון במערכה ממושכת. אמנים ותיקים כמו אלפרד שטיגליץ, אדוארד וס־טון ואנסל אדמס, וכן צלמים חד־שים צעירים יותר כמו גארי וינוגרנד, נרכשים כעת באורח שגרתי על־ידי מוסדות ואספנים. יצירותיהם זוכות לביקורת ומגיעות למכירות פומביות.

תאומי סטארן שייכים לדור של צלמים שמאסו במסורת התמונות בשחור־לבן, בגודל שמונה על עשרה, שנועדו לאלבום או לספר. הם מוצ־יאים מנחת ידם תצלומים שנועדו לתפוס קיר במרחבים העצומים של גלריה, לצד תמונות־מכחול ופסלים גדולים כמותם — ויקרים כמותם. רבים מן הצלמים הצעירים הללו, כמו סינדי שרמן, שתצלומי הדיוקן העצמי שלה הפכו אותה לאחת הדמויות המוכרות ביותר בעולם האמנות בשנות ה־80, מעדיפים לכנות עצמם אמנים — על־מנת להגדיר מסורת רחבה מזו של הצילום. הם מעוניינים יותר בהמצאה מבציאות מאשר בתי־עוד.

כבלי ביד היוצר

בשנים האחרונות, כאשר ניאו קונצפטואליזם — אמנות של רעיונות, חידות וקושיות מוקבות, שבה אין רלוונטיות לעולמו הפנימי של האמן — תפס את מקום הניאו אקס־פרסיוניזם בשיחותיהם של מבקרי אמנות, עבר הצילום מן השוליים אל המרכז. תמונה מצוירת אפשר להעתיק אך ורק באמצעות צילום, והיא "קפואה". תצלום קל מאוד לשנות. אפשר להגדילו, להקטינו, לטשטשו, להוסיף רק קטע ממנו — ולהעתיקו בספר או במגזינה.

"לדעתי, יש היום הבדל בין צלמי־אמנות לבין אמנים המשתמשים בצי־לום", אומר מרווין הייזמן, אוצר עצמאי חשוב בניו־יורק. "בצילום אמנותי לא מתרחשים דברים רבים. אולם יצירות רבות, מעניינות ביותר, נוצרות על־ידי אנשים המשתמשים בצילום כדי להתמודד עם בעיות באמנות".

רוב אוצרי התצלומים לא הבחינו באמנות שבצילום. עד לעשור הנוכ־חי, היה זה בעיקר ג'ון שרקובסקי, המ־נהל רב־ההשפעה של תחום הצילום במוזיאון לאמנות מודרנית בניו־יורק, שהעלה על נס את הצלמים החדשים והיתווה את תחומי הדיון הביקורתי. ב־26 שנות עבודתו בראש המחלקה, הוא עשה יותר מכל אדם אחר לניתוח ההבדל בין הצילום ובין כל צורת אמנות אחרת. הוא ניתק את קשרי התצלום עם נושאים עיתונאיים, ועם כיתובים, והניח ליצירות לעמוד בז־כות עצמן, בלי להישען על הנושא על־מנת לשאוב ממנו חשיבות.

לצד המוזיאון הזה, קמו כוחות חד־שים ושינו את פני הנוף הצילומי. טקסאס וקליפורניה נעשו מרכזים של מוקד ותערוכות. ב־1984 רכש מו־זיאון פול גטי בלוס־אנג'לס, בבת אחת, תשעה אוספים פרטיים — 65,000 תצלומים — במחיר שנאמד בעשרים מיליון דולר. רבים מן המוס־דות הקטנים יותר, שצצו בעשרים השנים האחרונות, ואשר הקימו אוס־פים מוגבלים אך מרשימים, אינם יכו־לים עוד להרשות לעצמם לרכוש יצירות מן המאות ה־19 וה־20, של האמנים הגדולים, או יצירות חדשות, שאותן מתן משתרעות על קירות שלמים.

הצילום, שבקרוב ימלאו לו 150 שנה — אירוע אשר עשרות תערוכות יציינו אותו בשנה הבאה — עובר שינויים היסטוריים. לפתע, לא זו בלבד שהתצלומים נעשו גדולים מאוד ויקרים מאוד, ולא זו בלבד שגלריות הללו ממלאות תפקיד גדול בצילום, אלא שלא ברור עוד איך להעריך תצלום או איך להסתכל בו, והיכן להציגו במוזיאונים — ואפילו מהו צילום ומתי אינו צילום אלא אמנות.

לאמן, בקמירה — ובזיקי

צלמים כתאומי סטארן הם תוצר של האסכולה האמנותית. הם עוברים לאמן, בקמירה, ובדרך כלל — בזיקי. כמעט כל מה שמוצג היום בגלריות עשוי בצבע, במידות גדולות, והמצ־לומים עשויים באלפן ומיוצרים להציג — ולא להסתיר — את ידו של היוצר.

"הצילום לא התקבל. הוא נקלט על־ידי עולם האמנות", אומר נתן ליונס, אשר בעשרים שנותיו כמנהל סדנת היצירות החזותיות ברוצ'סטר הכשיר כנראה מספר רב יותר של צל־מים ואוצרים מכל אדם אחר בארה"ב. "אולם, ידם של מוסדות רבים אינה משגת לרכוש יצירות כאלה. איני יודע מה היא הסיבה לכך, שכאשר אתה מתקרא צלם, אתה גובה 300 דולר תמורת תצלום, אך כאשר אתה אמן מותר לך לדרוש 3,000 דולר או 30,000 דולר בעד תצלום". אכן, יקר יותר להפיק תצלומים צבעוניים גדו־לים. בעוד שווינוגרנד היה יכול לצלם מאות תצלומים ולהדפיס תריסר העתקים בגודל שמונה על עשרה במחיר 50 דולר, עלותה של שקופית צבעונית אחת בגודל 16 על 20 קרובה ל־500 דולר. הטכנולוגיה — וכן ה"התקבלות" בגלריות של ניו־יורק — אישרו לכל צלם לעבוד בקנה־מידה ענק.

אולם הגלריות המציגות ציורים ופסלים הן שמעודדות למעשה את הצלמים ליצור תמונות גדולות יותר, יקרות יותר. הפוטו־קולאז'ים הע־נקיים של הוקני, שאחדים מהם הופקו ב־20 העתקים, נמכרים במחירים שנעים בין 10,000 דולר לבין 60,000 דולר האחד, בין השאר משום שהוא רכש מוניטין כצייר.

גם שורשיהם של תאומי סטארן נעוצים באמנות. היסודות שהם מוסי־פים לתצלומיהם, המסגרות המגונ־נות, מציבים את תצלומיהם בתום הראשי של האמנות בת־זמננו. הם פרצו את הפורמאטים הסטנדרטיים של הצילום. "הסדרות שבהן התחלנו ב־1985 עם נייר־דבק שקוף, נבעו מן התסכול שלנו בשל הגודל", אמר סטארן. "רצינו ליצור תמונות גדולות יותר מאשר 20 על 24". התוצאה מר־שימה עוד לפני שנפתחה תערוכתם בגלריות סטוקס וקאסטלי, נמכרו כל יצירותיהם במחירים שנעו בין 6,000 דולר לבין 75,000 דולר.

הצילום נעשה לא יותר מאשר עוד כלי בידי האמן. רבים מאוצרי התצל־מים, שלא ששו לאמץ את היצירה הקונצפטואלית החדשה, מתפעלים מן השאיפה המאפיינת אותה. אומר דייוויד טראוורס, אוצר התצלומים במכון לאמנות של שיקאגו: "הם יוד־עים מה שהם רוצים, והם אינם רוצים לחזור על עצמם". צלמים התפעלו בזמנו מיכולתם להעתיק את יצירו־תיהם שוב ושוב. אחת הסיבות לכך שתאומי סטארן יכולים לקבל 50,000 דולר תמורת תצלום יחיד, היא שהם אינם מדפיסים סדרות. כל תצלום שלהם הוא יחיד במינו. מוזיאון או אספן הרוכש את יצירתם, רוכש גם את המסגרת, הקמטים ונייר הדבק השקוף — "מגעם" של האמנים.

אולם, יש בעיות. לדוגמה, בעיית השימור והתצוגה שמעוררת היצירה החדשה לגבי אספני־צילום, אינן קט־נות. לצבע תהליכי הקיום קצרה יותר מאשר לשחור־לבן. את "מונה ליזה כפולה עם דיוקן עצמי" אי־אפשר לאחסן במגירה. ונייר הדבק השקוף "ישגע" אוצרים במשך דורות.

הצילום והחברה

גם מוזיאון ויטני וגם המוזיאון לאמנות מודרנית בניו־יורק מתכננים תערוכות גדולות במלאות 150 שנה לצילום. התצלומים שיוצגו יאפשרו לבחון את היחסים שבין הצורה הצי־לומית לבין התפתחותה של אמנות זו, ובין הצילום והחברה.

הצילום הניאו־קונצפטואלי משלב סימבאות, סמלים וסטריאוטיפים המי־צגים שאלות בדבר הקשר החברתי שבו פועלות מלים ותמונות, ובו הן משפיעות עלינו. ככל שמיטשטשים הגבולות בין אמצעי־הביטוי השונים, כך מובנים הצלמים מן המודעות, הט־לוויזיה ומצגי־המחשבים, ואילו צי־רים כמו אנסלם קיפר הגרמני מוסי־פים תצלומים לציוריהם כאחד מן הרכיבים של תמונות ומראות.

כמו כן, יש סימנים לכך שלאחר שהצילום הקונצפטואלי כבש את מקומו, נע הגבול אל אמנים היוצרים תמונות בשביל סביבה פוליטית מוגדרת. האמן כריסטופר וודיצקו מקרין שקופיות על חזיתותיהם של בנייני ממשלה ועסקים, על־מנת להרגיש את עוצמתם של מוסדות. אין לדעת כיצד יגיבו מוזיאונים על יצירות כאלה. מה יקרה כאשר הצי־לום יחדל להיות הדפס על נייר והת־מונה תתקיים אך ורק כנתונים אלקט־רוניים, שאפשר לאחזם במערכת וידאו? בתוך שנים מספר תהיה הטכנולוגיה הזאת זולה מאוד ולכל אחד תהיה גישה אליה. אז ישתנה מכל וכל היחס אל התצלום במו־זיאונים.

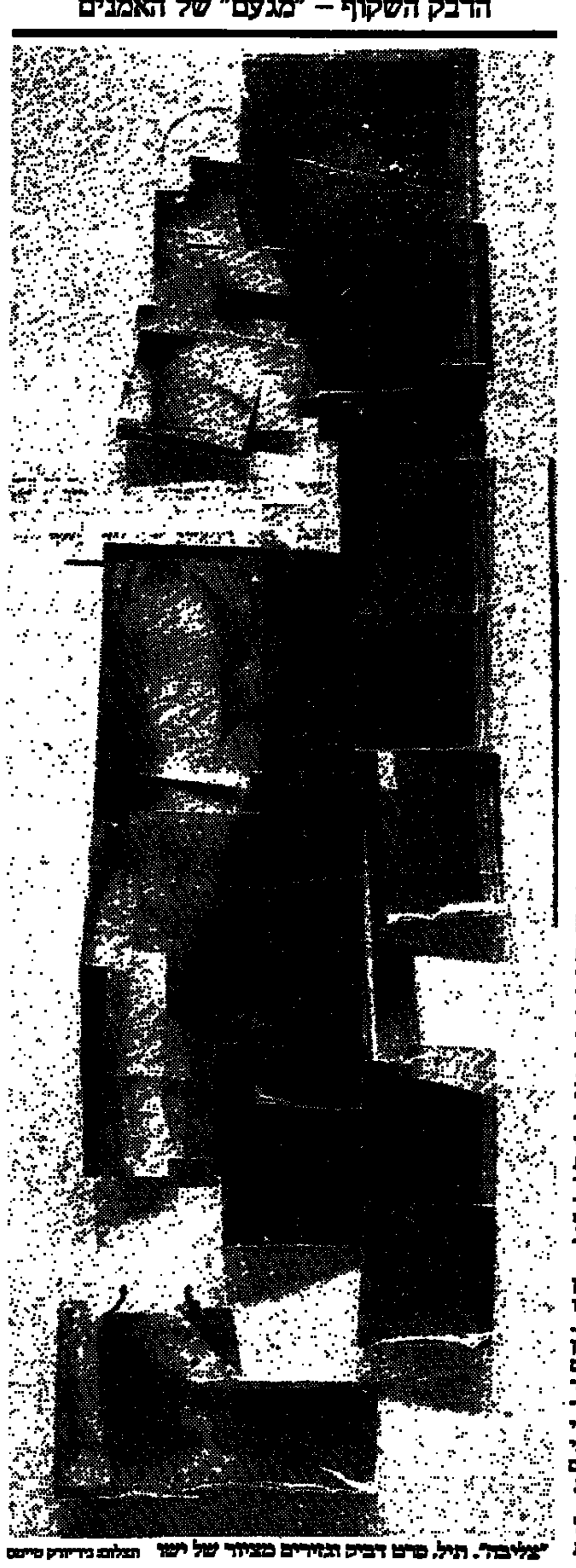

"צליבה". תיל, סרט דביק וגזירים מצילום של ישו

תצלום: ניו־יורק טיימס

יערות המוות של בריה"מ

מאת אליהו זהבי

יער קורופאטי: "אושוויץ" של הסובייטים. מאות אלפים נהרגו בידי חוליות חיסול של ה"אן־קה־וה־דה" — פרסום על שיטות ההריגה ההמונית בימי סטאלין

קופנהאגן

השבועון "ידיעות מוסקווה" פרסם ב־9 באוקטובר 1988 כתבת תחקיר מפתיעה, המעמידה באור חדש את כל הידוע על שיטות הטרור ההמוני בימי סטאלין. בניגוד לדעה הרווחת עד היום במערב כי מיליוני אזרחים סובייטים נהרגו או מתו במחנות גולאג בסיביר הרחוקה, מגלה הכתבה כי מאות אלפים נהרגו על־ידי חוליות חיסול של ה"אן־קה־וה־דה" (שמו הקודם של הק.ג.ב) ביערות באזורים האירופיים של בריה"מ. לכתבה ב"ידיעות מוסקווה" צורף תצלום שלד אדם עם פה פעור בזעקה. באותו שבוע התגלה גם לשבועון "אוגוניוק" לפרסם את ממצאי החקירה שנערכה מאז 1987 ביער קורופאטי ליד העיר מינסק, בירת רוסיה הלבנה. במרכז הכתבה תצלום ובו שורה ארוכה של שלדים המונחים זה לצד זה בבור עמוק.

הגם שחלף שבוע ימים מאז הגי־לויים המזעזעים בשני השבועונים הסובייטיים, לא הגיב המערב. יתכן כי יעבור זמן־מה עד שיתבהר לנציגי התקשורת בעולם המערבי מהם המימדים הנוראים של שי־טות ההריגה ההמונית שבוצעו בימי סטאלין — והשם יער קורופאטי ייזכר כ"אושוויץ" של בריה"מ.

קברות ההמונים שהתגלו ביער קורופאטי הם כנראה רק קצה הקרחון, המשקף את שיטות ההריגה ללא משפט שבוצעה על־ידי חו־ליות חיסול של המשטרה החשאית, ואיש אינו יודע כיום בכמה יערות נוספים באוקראינה, רוסיה הלבנה ורוסיה מצויים אתרי הריגה דומים. מספר ההרוגים ביער קורופאטי מו־ערך כיום במאה אלף זו, לדעת כתב "ידיעות מוסקווה", הערכה מינימאלית המתבססת על גילוי 500 קברים ביער, בכל קבר מאתיים שלדים.

לאחר תום מלחמת העולם השנייה — כאשר נחשפו שיטות הה־ריגה במחנות ההשמדה בפולין — ניתנה הוראה לטשטש סימני הה־ריגה ביער קורופאטי: קברות נפתחו ושלדים הוצאו. העבודה נעשתה בחיפזון ורשלנות ואפשרה לוועדת חקירה שפעלה בגביית עדויות ב־1987, לגלות מאתיים קברים המוניים.

הירויות נמשכו עד חצות

כתב "ידיעות מוסקווה", האמן פוזניאק, מספר בתחילת כתבתו על איכר בשם קארול קוזנוביץ' שנכ־נס ליער קורופאטי באחד מימי שנת 1937 וגילה ביער סימני חפירה ועקירת עצים. כאשר נאמן מיהר לדווח למשטרה המקומית, התשובה שקיבל היתה: "אל תגלה סקרנות אם אתה רוצה להישאר בחיים". זמן קצר אחרי כך הוקמה גדר תיל בגובה 3 מטר סביב איזור נרחב ביער קורופאטי. באזור המגודר בוצעו, החל מקיץ 1937 ועד ליוני 1941 — מועד פלישת צבאות היטלר לבריה"מ — יומיום הוצאות להורג. תושבי הכפר הסמוך שמעו מבוקר ועד לילה את קול יריות אקדחי ה"נאגאן". מספר האיכר רומן באטי־סאק, שהיה ילד בסוף שנות השלו־שים: "לא יכולנו לישון בלילות. שמענו את קול היריות עד סמוך לשעת חצות. בימי שישי היו אנשי ה"אן־קה־וה־דה" באים לספר בשעת לילה מאוחרת לשתות וודקה או להשתתף בריקודים שנערכו בכפר".

העיתונאי האמן פוזניאק מספר שהצליח לגבות עדויות מ־170 תושבי הכפרים. רק בשנת 1987 הוחל, בסיוע השלטונות, לחפור חפירות ביער. התגלו מתפורות בעומק של 3 מטרים. בהתאם לתיאור שמסרו העדים היו ההרו־גים מובאים במשאיות ליער, מוצבים ליד שפת המתפורות ובירייה אקדח בעורפם נופלים מתים אל הבור. כדי לחסוך בכדורים היו חו־ליות החיסול מעמידות שני קרבנות זה מאחורי זה — כך שיכלו בכ־דור אחד, להרוג שניים. לאחר שטור אחד של הרוגים שכב מת במתפורת הוא כוסה בשכבה דקה של עפר ו"מחזור" נוסף של קרבנות הובא במשאיות אל שפת הקבר.

בבדיקות שנערכו בקברים התגלה כי מרביתם היו בעומק של 2.75 עד 3.0 מטר ואורכם הממוצע 15 מטרים. לא ברור מי ביצע את חפירות הקברים, אך סביר להניח כי הקרבנות הם שנאלצו בשלב מוקדם לחפור את הקברים לעצמם ולבאים אחריהם. איש מבין 170 העדים לא ידע על השתתפות תושבי הכפר בחפירות. ייתכן כי העבודה בוצעה על־ידי פרקודים שהועמדו לצורך זה לרשות ה"אן־קה־וה־דה".

מוהים ממערך הרב של נשים שהתגלו בקברים. "אויבי העם" חוסלו ללא משפט וללא הבחנה במינם. עדות לכך כי ההריגה בוצעה ללא משפט הם מברשות שיניים, משבצות כסף, פנקסים אישיים — ויש בכך להעיד כי הקורבנות הוצאו מתוך בתיהם בתואנה זו או אחרת והוסעו היישר אל "יער ההריגה".

פרטי־לבוש שהתגלו בקברים מעידים כי הקרבנות היו מכל שכבות החברה: אכרים, פועלים, פקידים ואינטליגנציה. את שיי־כותם המעמדית ניתן היה לקבוע בהתאם לסוג הנעלים שנעלו, משקפיים וכפתורי חולצות. פרי־טים אלו חשפו כי מרבית ההרוגים התגוררו באיזורים האירופאיים של בריה"מ. ביער קורופאטי היו קרוב לוודאי מרבית הקורבנות תושבי רוסיה הלבנה.

הכתבה המזעזעת ב"ידיעות מוסקווה" (קרוב לשלושת אלפי מלים) מסתיימת במלים אלה: "לסי־כום, אני רוצה לומר כי איש לא יצ־ליח להסתיר את האמת על מה שקרה ביער קורופאטי. על כל אדם בעל מצפון להילחם בסטאליניזם — תופעה מרשעת אכזרית ואנטי הו־מנית זו". יער קורופאטי אינו אלא מקרה ראשון של חשיפת שיטת ההוצאה להורג שהיתה נהוגה בימי סטלין. הפרשה הידועה בעולם של רצח 4200 קציני צבא פולין ביער קאטין סמוך לסמולאנסק, יש בה כדי להעיד כי הריגה המונית ביערות היתה שיטה מקובלת בימי סטלין, וגורלם של כמה אלפי קציני צבא פולין לא היה שונה מגורלם של מאות אלפים — או מליונים — שחוסלו בדרך דומה ביערות בריה"מ.

קרוב לוודאי שהפרסום ב"חד־שות מוסקווה" ו"אוגוניוק" נועד לפגוע בסטאליניסטים ובמי שמנסה כיום להתנגד לגורבאצ'וב. שני השבוע־ונים ידועים כתומכי האמצעים בימ־תו של גורבאצ'וב ומדיניות ה"גלאסנוסט". פרשת יער קורו־פאטי נועדה להציג לחמני העם בבריה"מ את האמת על משטר סטלין. הנגו שוקן בכתובות הקבלה למחנות וזוועות שוקים המשטר הנאצי בפולין, קשה שלא לראות קו מקביל בין שיטת ההשמדה ההמונית באושוויץ, לבין ההוצאה להורג ביער קורופאטי.

הזמנה להציע הצעות

החתומים מטה מבקשים בזה הצעות לקניית 35885 חלקים מתוך 4265400 חלקים, בגוש 6631 חלקה 83, תל־אביב.
חלקים אלה מהווים כ־117 מ"ר משטח החלקה שהוא 13,930 מ"ר על המבקש להפקיד בידי החתומים מטה ערבות בנקאית בלתי מותנית בסך של 5% מהמחיר.
אין החתומים מתחייבים לקבל הצעה כלשהי.

דניאל רוזנטל, עו"ד
שד' רוטשילד 111, ת"א.
טל' 203158 ,201882

אריה שושני
רח' מהר"ל 3, ת"א
טל' 237670

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי — נצרת

הודעה בדבר הפקדת שנוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, נצרת עילית, נצרת, מופקד שינוי תוכנית מתאר הנקראת תכנית מס' 5774 שינוי לתוכנית מתאר מס' TP/365/41 — חלוקת מגרשים לבניה ושנוי יעוד למבני צבור בנצרת, ביחד עם תשריט המצורף אליו.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
גוש 16532 חלקה 1, 2, 3, 10, 211, 213, 214, 215
חלק מחלקה 4, 5, 6, 7, 8, 44, 99, 105, 199, 202, 201
גוש 16533 חלק מחלקה 1, מגרש 43
גוש 16581 חלק מחלקה 33
גוש 17297 חלק מחלקה 1, 29
עיקרי מטרות שינוי התוכנית: שנוי יעוד השטח למבני צבור, חלוקת מגרשים לבניה והתוית דרכי גישה.
כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעונין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי תכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שבמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו — רשאי תוך חודשיים מיום פרסום של הודעה זו ברשומות — להגיש התנגדות לשנוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.
את ההתנגדות יש להגיש בכתב בפרוט הנמקות בלווי תצהיר התומך על ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מתבססת.

מנחם קלנטר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון

ועדה מקומית לתכנון ולבניה גליל מרכזי
שווקים שוק עירוני קבו
חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי שבו
[illegible]
משה מלק, יו"ר הועדה

מכרז
[illegible]
דניאל רוזנטל, עו"ד
שד' רוטשילד 111, תל־אביב
טלפון 201882, 203158
[illegible]

ועדה מקומית לתכנון ולבניה גליל מרכזי
שווקים שוק עירוני קבו
חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי שבו
[illegible]
משה מלק, יו"ר הועדה

זיוף ההקשר המוסרי

מאת בני לנדאו

הסופרת הקנדית רות וייס: מתמקדים ברועה הערבי הזוף מפשע ומתעלמים מהחייל הערבי העוין. זה סוד הצלחתם של סופרים ישראליים "ליברליים"

יצירותיהם של סופרים ומשוררים ישראלים רבים השתלבו בזרם הליברלי האמריקני והכו להצלחה ותשומת לב ניכרת בארצות המערב דווקא משום שזייפו את ההקשר המוסרי האמיתי שבו מתנהל עתה המאבק הפוליטי בין ישראל לבין אוייביה והציבו אתגרים בפני ערכי התנועה הציונית. כך טענה שלשום הסופרת והמתרגמת הקנדית רות וייס במהלך הרצאה פרובוקטיבית שנשאה ביומה הראשון של ועידת סופרים אמריקאים־ישראלים, המתקיימת עתה בבֶּרקלי שבמפרץ קליפורניה ביוזמת הקרן הלאומית לתרבות יהודית.

דבריה התקיפים זכו לתגובה נזעמת של כמה מהסופרים האורחים שנטלו חלק בדיאלוג. וייס מתחה ביקורת נוקבת על ספרו של ס. יזהר "חירבת חיזעה", ועל ספרו של א.ב. יהושע "מול היערות". שני הסיפורים מהווים, לטענתה, דוגמה מובהקת להתמקדותם של יוצרים רבים ב"ישראלי המכוער" הרודף האשם.

"הסופר העברי המודרני הוא מצפון האומה ומטיף לה להודות בפשעים ולהימנע מטעויות מוסריות," אמרה וייס. "אבל הבעיה האמיתית שבה לכודים עתה הישראלים, השאלה שאותה עליהם לשאול את עצמם, היא אם יעמוד להם כוחם להדוף אוייב פוליטי שאינו מגלה כלפיהם כל סובלנות".

לטענתה, ההתמקדות ברועה הערבי הזוף מפשע תוך התעלמות מהחייל הערבי העוין היא שאיפשרה את הצלחתם של סופרים ישראלים לא מעטים בקרב מיטב הקוראים הליברלים במערב. "זה מה שקראנו בניו יורקר, וזה מה שהמו"לים המרכזיים בוחרים להדפיס", אמרה וייס. "זה לא מקרה שהסופרים המובאים כאן מייצגים צד אחד בקשת הפוליטית. את הצד השני לא מתרגמים, והוא לא פופולארי באנגלית".

להבריה, עלה בידי סופרים כיזהר ויהושע לעמעם את הראיה המוסרית הזהירה לקבן לבלבם של ישראלים ויהודים. במקום להודר אותם, "הרועה הערבי", טענה וייס, "נותן להלוסין על העוצמה הערבית, היכולה לספוג אינספור תבוסות. בפני העוצמה הזאת נכנעים הסופרים היהודים, תוך העמדת פנים שהם כואבים את כאב הערבי האומלל".

הפרופסור הישראלי לשעבר לספרות משווה, בנימין הרשב, המרצה עתה באוניברסיטת ייל, זינק בתום דבריה על רגליו וקרא: "מה את עושה? את אומרת לי לשלוח את בתי להרביץ לערבים? לשם מה? כדי לסכן את קיומה של מדינת ישראל. דברים כאלה מחוללים שם — זה יהיה סופה של ישראל ולא תשועה. אין לזה כל קשר לליבראליות. את עושה דברים נוראים לפרוינה שלי: הישראלים באים בטענות אל יהודי ארה"ב בדיוק משום שהם משמיעים דעות נוראות". דבריו זכו לכמה תרועות הסכמה. בעוד הסופרת הידועה סינטיה אוזיק יוצאת להגנה נרגשת על וייס, קבל ליאון ויזלטיר, מעורכי "הניו רפאבליק", כי היא מגייסת אל המצפון היהודי כאל "גיס חמישי". הוצב לדעת איך היא סבורה שעל היהודים להפעיל מצפון זה.

עורך כתב העת השמאלני "תיקון", מייקל לרנר, אמר כי תחושת האשם היהודית על גירושם של 700 אלף פלשתינאים במהלך מלחמת השחרור אינה תגובה גלותית נאורוטית, אלא תגובה כנה, החייבת להשפיע על הדרך בה רואים יהודי ארה"ב את ישראל. בתגובה יעץ הסופר והמתרגם הישראלי הלל הלקין, לשני הצדדים בויכוח, לא לדון על מוסריות ופעולה מוסרית בהכללות רחבות.

"ביקורת על פעולה מוסרית או בלתי־מוסרית," אמר, "ניתן לבחון רק תוך ראיית כל הפרטים והנסיבות. אני מבקש מכל־אחד פה להבין שאין הכללות רחבות התואמות את המצב כיום בארץ". הסופר האמריקאי אירווינג האו, שהנחה את הדיון בסוף רזה משועשע, הציע לוויס להישמר מהסכנה המוסרית הפוגעת לצדיקי היתר. "המעשה לביתנו," אמר, "נמצא ממש במחוז של בן העיר". בתגובת סיכום אמרה וייס, כי כל מי שמדבר על חוסר־מוסר יהודי חייב לשפוט את הצדדים על רקע התמונה המוסרית והתולדות — נטישת ילדים, הסגרת יהודים, קאניבליות, שאפיינה את יהודי אירופה תחת הנאצים במהלך מלחה"ע השניה. "חוסר המוסר של חסרי האונים", הוסיפה, "הרבה יותר משחית מכל מה שמבוצע כעת בישראל על ידי יהודים או נגדם".

האמרגן יעקב אגמון שנכח בדיון הגדיר את דברי האקדמאית היהודיה כ"הסתה לרצח." הסופר עמוס אילון אמר כי דברי וייס הם "דברי הבל", וכי עמדתה הפוליטית פסולה. "איזה סופרים של הימין לא מתרגמים?" שאל אילון, "הרי אין אף אחד כזה."

השגריר יהודה אבנר. עשרים דקות עם תאצ'ר

תצלום: איי.פי

המלכה נופפה לו

מאת שאול צדקא

לונדון

למצוא רגע של פנאי בסדר־יומו, בעיצומו של "פסטיבל פרידה" שנערך לכבודו ברחובי הממלכה האנגלית, לא היה עניין של מה־בכך. השגריר הישראלי בלונדון, יהודה אבנר, בילה את ימיו האחרונים במקום כהונתו בחמש השנים האחרונות, שהוא גם ארץ הולדתו, באינספור לחיצות־ידיים, שנטלו אותו מדאונינג־סטריט לארמון בקינגהם ולכל מה שביניהם.

על פגישות אלה, שכללו שרי ממשלה, חברי המשפחה המלכותית, מנהיגי מפלגות, חברי פרלמנט ואילי הון, הוא מצביע כשהוא נשאל על "משבר" אפשרי בין שתי המדינות בשל שורת תקריות שהתרחשו באחרונה.

מרגרט תאצ'ר, שהקדישה לו 20 דקות מזמנה, אינה נוהגת, לדבריו, לערוך מסיבות פרידה לשגרירים. המלכה חרגה לחלוטין מכללי הפרוטוקול ונופפה לו לשלום. רק שלושה ימים לפני שעזב את בריטניה הביע בפניו שר ההגנה, ג'ורג' יאנגר, הערצה לצה"ל ול"מכונת ההגנה" שלו. ובימים אלה, של פרעות דמים בשטחים, אין זה עניין מבוטל, בעיקר מפי מי שמשרדו מכר בשנה האחרונה לבדה עשרות מטוסי "טורנדו" לסעודיה.

"מעולם לא יצרתי לחץ ציבורי כדי להביא לשינוי בעמדת הממשלה, אבל פניתי לעיתונות וביקשתי ממנה לערוך ויכוח על טיבו ההגנתי כביכול של נשק זה", אומר אבנר על הנושא. "הלכתי לפרלמנט וביקשתי מחברים להפנות שאילתות על הפרת האיזון הצבאי שעיסקה זו גורמת באזור. אבל לא הצלחתי". הסיבה היתה פשוטה: על הפרק לא עמדו כלי נשק חדשים אסטרטגיים, אלא מקומות עבודה ותעשיית אבטלה. את בעלי הברית קשה היה למצוא בבית־הנבחרים הבריטי. כנגד זאת, יחסי הסחר בין ישראל לבריטניה עתידים השנה להגיע לשיא של מיליארד לישט"ג. ישראל נעשתה לשותפה הבריטית השנייה בגודלה במזרח התיכון (אחרי סעודיה כמובן). בריטניה היא הלקוחה הגדולה ביותר של ישראל באירופה.

"הקשיים מאחורינו"

אבל, אני אומר לאבנר, הנה אנחנו מדברים על תקופה מרתקת בתולדות יחסי שתי המדינות. תקופה שהיתה עדה לביקור ראשון של ראש ממשלת בריטניה בירושלים, וביקור רשמי ראשון של ראש ממשלת ישראל בלונדון. אפילו הנשיא היה בבירה האנגלית ופגש את המלכה בארמונה. היחסים תוארו כמעט כירח דבש מתמשך, אבל מה על כל אותן פרשיות שגרמו לתריקות בציר על אם הדרך לירושלים? הרשימה נכבדה — סילוקו של סוכן "מוסד" מלונדון, הטסת מרדכי ואנונו, זיוף הדרכונים הבריטיים, ביקורו של תת־השר לשעבר מלוד ברצועת־עזה, סיכולה הזמני של העיסקה עם השוק המשותף, עיסקת הנשק עם ריאד ועמאן... הנה רק לפני שבועיים "ננזף" על־ידי משרד החוץ על רקע השימוש שעושים חיילי צה"ל בכדורי פלסטיק חדשים בשטחים.

"אחרונה", הוא משיב. "הייתי אצל פטריק רייט, מנכ"ל משרד החוץ, ושאלתי אותו אם ייתכן שצודקים כלי התקשורת המתארים את היחסים כשפל. הוא צחק ואמר לי: אני רוצה לומר לך שיחסינו מושתתים על יד־ידות והם חזקים כתמיד". אבנר מתייחס בכך לפרשיות האחרונות, שהביאו מערכת של רכילות פוליטית בצורת הדלפות עיתונאיות, מסע שגרם לו לעשות משהו חסר תקדים מבחינתו. הוא הדליק, "בפעם הראשונה והאחרונה", כי "הולך גבוה" כלשהו מעכיר את האווירה כדי להאשים נוק פרישי לישראל.

לאישוש טיעונו הוא מביא גם מדברים שעלו בפגישת הפרידה שערך עם אלן מונרו, המשנה למנכ"ל. זה אמר לו שמדיניותה של בריטניה במזרח־התיכון מבוססת על ארבעה עקרונות, שמהם אין היא מוכנה לסגת: תמיכה במו"מ ישיר, אי־קיום מגע במישור המיניסטריאלי עם אש"ף כל עוד זה אינו מכיר בישראל, אי־הכרה בממשלה פלשתינית גולה והחשוב ביותר — הגדרת מונח ההגדרה העצמית במשמעות המתווה מדינה עצמאית, והעדפת זיקה פדר־אלית לירדן.

"אפיזודות חולפות", מסכם אבנר את אותן פרשיות. אם כל זה אינו מספיק, הוא מזכיר כי ייחיד מלוד סולק מתפקידו בשל התבטאויותיו האנטי־ישראליות, ואף מצטט את תאצ'ר בפגישתם האחרונה. אז, בדאונינג־סטריט, עודדה תאצ'ר את הרושם שהיא יודעת הכל על השגריר הישראלי היוצא. היא ידעה על הליכתו של אבנר לבית־הכנסת בכל שבת ועל כך שלא עמד בשעתו במהלך נגינת ההמנון הגרמני בעת ביקור הנשיא בארמון. לאחר שסיימה לבייש את הצילומים המשותפים הזמינה אותו "לקפוץ" אליה בביקורים הבאים, אמרה: "הקשיים מאחורינו" — ברמיזה לתהליכים השותפים שעברו בין שתי המדינות.

תגובה מיידית

אבנר, ועמו הציר (היום סמנכ"ל) משה רביב, הגיעו ללונדון בתקופת שפל אמיתית — המלחמה בלבנון, שהתחילה במידה רבה במרכז לונדון לאחר הירי על השגריר שלמה ארגוב. "אפילו הקהילה היהודית היתה מפולגת אז", הוא אומר, ומדגיש כי לא כך היה כשפרצה האינתיפאדה. הוא מגדיר את אותם חודשים הקשים ביותר בתקופתו.

אבל פגישתו המרגשת ביותר התקיימה עם הקהילה היהודית־ספרדית בעיר, שהיתה מנודה עד הגיעו כשגריר, ולא פסקה מאז מלערב את עצמה בענייני ישראל. ראש הקהילה, ד"ר דוד סאלה, הנעים באוזניו דברים חמים.

"הם היו קרובים ללבי יותר מאשר כנסים רבים כאן, משום שהזכירו לי את הישראליות שלי, ומימי אשתי פתחה להם את הדלת יותר מאשר לאחרים". וליורשו, יואב בירן, הוא משגר איחול כפול. "שיזכה ללוות את המלכה בביקורה הראשון בישראל, ושיזכה לבשר לממשלת בריטניה על חוזה השלום שנחתם בין מדינת היהודים לבין העולם הערבי כולו".

איך מרמים?

מאת יפעת גבר

בעל מכונית הנכנס למוסך כדי לתקן את רכבו, אינו מסוגל לדעת אלו חלקים הוכנסו לרכב במהלך התיקון. גם אם ידרוש לראותם, לא יוכל להבחין אם במהלך התיקון הוכנס חלק המשווק על־ידי יצרן הרכב, חלק זהה המיוצר על־ידי יצרן החלק, או חיקוי. כבר הוסבר בכתבה קודמת, כי פערי המחירים בין שלוש הקטגוריות הוא גדול מאד.

אחד המומחים בענף תיאר מקרה בו בעל מכונית נכנס למוסך לתיקון רכב לאחר תאונה, על חשבון הביטוח. אחד החלקים שהוחלפו עקב התאונה היה הכיסוי הפלסטי של פנסי האחוריים. מחיר חלק זה אצל יצרן הרכב הוא, לדוגמה, 100 ש"ח. סוכן יצרן החלק ימכור אותו ב־70 ש"ח, ואילו מחירו של החיקוי נע בין 20 ל־35 ש"ח. ד־־־ויים הללו, מקורם, בדרך כלל, באיטליה או במזרח הרחוק. בעל המוסך ירכיב את החיקוי, ומאחר שמדובר בכיסוי פלסטי, מצפונו לא ייסר אותו על שסיכן את לקוחו. מאחר שחברת הביטוח מכירה במחירון יצרן הרכב, יקבל המוסך 100 ש"ח — רווח נקי של 60—65 ש"ח. הלקוח אינו יודע על כך, כיוון שלא הוא ששילם למוסך. הוא שבע רצון. למעשה, בשלב זה כולם שבעי רצון.

הבעיות מתחילות כעבור שנה, כאשר הרכב מגיע לטסט. הפלסטיק שינה את צבעו מצהוב ללבן־שנהב. הרכב ייפסל בשל כך בטסט. מסיבה זו ייאלץ בעל המכונית לבקר שוב במוסך. הפעם הוא כבר ירצה חלק מקורי למהדרין. הוא ישלם תמורת החלק וההרכבה — הפעם מכיסו — 130 ש"ח. וגם במקרה זה אין הוא יכול להיות בטוח שלא הרכיבו לו חיקוי במקום מקור.

איך מצליחים מוצרים כאלה, שאינם עונים על דרישות התקן, לעבור את המכס ואת מערכת הבקרה של משרד התחבורה?

השיטה פשוטה. ראשית, אין שום הגדרה בחוק או בתקנות לאביזר כמו "חלק בטיחותי ברכב". כך טוען אלכס פריים, סגן מנהל אגף הרכב ושירותי תחזוקה במשרד התחבורה. כיוון שכך, העוסקים בנושא מוכסמים מראש, כי אם יכניסו פלסטלינה במקום רפידה בבלם, הם לא יעברו על שום חוק הנוגע לבטיחות חיי אדם. כל מה שכלול בדינים הנוגעים לייצור, סחר ויבוא בחלקי חילוף ואביזרים לרכב, אליבא דפריים, היא רשימה של כ־350 פריטים, שהמכס פוטר אותם ממס קניה. כלומר, נושא הבטיחות אינו קיים. ישנו רק פטור ממס קניה. היבט זה חשוב, משום שהמכס יתייחס לבדיקת הענף הזה כעניין שולי עד בטל.

החיקוי משולם גם לאריזה

אותם העמודה בענף מספרים, כי יבואני החיקויים מתוחכמים דיים כדי לייצר חיקוי משולם גם לאריזה. כך קורה שבלחץ הביקורת השוטפת במכס, גם כאשר הבוחן יגיע למוצר כזה, הוא יתקשה להבחין בהבדל בין מקור לחיקוי. למכס גם אין מנוע לפתוח את הקופסה כדי לבדוק אם שם היצרן וקוד סיב המוצר מוטבעים או חרותים עליו, כפי שמחייב משרד התחבורה.

מה קורה למערכת הבקרה של משרד התחבורה, שאמורה לדאוג, מעל לכל, לעניין הבטיחותי, בין אם יש הגדרות ובין אם לאו?

טכניקת ההטעיה בשלב זה קלה באותה מידה. אחד המומחים בענף הביא כדוגמה את הבלמים, הידועים ל"אוטו צינץ" כחוד אשכבי ביותר. צינץ הציג בפני שתי משאבות בלם לגלגל, למכונית מדגם פיאסטה של פורד. לדבריו, היצרן המקורי של משאבה כזו הוא בנדיקס. קוד היצרן למשאבה נושא את המספר 621831. גם מפעל הנושא את השם LPR מייצר משאבות כמעט זהות. כלומר — חיקוי. ציון יודע לספר, שהמפעל המכונה LPR שוכן באיטליה. לא מצאנו לנכון זכר על הזהות או על המוצר, כנדרש על־ידי משרד התחבורה. גם החריטה, או ההטבעה, הנדרשת על־פי הקריטריונים של משרד התחבורה, לא נמצאה על המשאבה, המודיעה שלא נמצא עליו "קוד סיב התחבורה". המשאבה מיובאת לארץ על־ידי ריסקל, ואז היא נושאת על האריזה את המספר הקטלוגי 149822. היא מיובאת גם על־ידי מנטקיו ואז המספר הקטלוגי שלה הוא 4982. מחיר החיקוי הוא 13 ש"ח, וציון טוען כי מחיר החלק המקורי הוא כפול, לפחות. "פרט לבעיות עם הגומיות, המשאבות האלה עובדות כמו המקוריות", הוא קובע. כשנשאר על "ציסין", אני לא מקבל החזרות". ריסקל והמנטקיו סירבו להגיב או להתייחס לנושא.

מסתפקים בהצהרת היצרן

ומה הקריטריונים לגבי רפידות הבלמים? מפעלי סיפוק הבלמים בארץ (ריסקל הוא מן הגדולים שבהם) מייבאים אותן בכמויות גדולות מגדולות [illegible] שונים. גם רשת בלמי הדיסק (גם הם מיובאים כולם) נבחנת, למעשה, על־פי סיב הרפידה. כפי שהוסבר בכתבות הקודמות, יש לכל סוג רפידה קוד, המלמד על סיב החומר ועל התאמתו לרכב זה או אחר. ברישיון היבוא אמנם נקבעים תנאי התקן הנדרשים, אבל שאלת המפתח היא, כיצד יודעת מערכת הפיקוח של משרד התחבורה כי המוצר המיובא אמנם עונה על תנאי התקן הללו. מסתבר כי משרד התחבורה מסתפק בהצהרת היצרן. "הצהרת היצרן מקובלת, עד שתוכח הריבה בין המוצר וה"", אומר פריים.

"כאן בדיוק טמונה המלכודת", קובעים הגורמים המעורים בענף. "העוקץ טמון במה שלא נכתב באישור", הם טוענים. העסק מתנהל כך: יבואן מסוים מגיע ליצרן בלמים ידוע, לפעמים אפילו יצרן יוקרתי המייצר בלמים עבור קונצרן פיאט, לדוגמה. אותם בלמים ישאו, לדוגמה, קוד מספר 117. אותו יצרן יכול לייצר רפידות בילום בעלות גודל וצורה זהים לחלוטין, אלא שהרכב החומר שלהם יהיה שונה לחלוטין, ומתאים לצרכי בילום אחרים. לחלק זה הוא יתן מספר קוד 107, למשל. רפידות בלם זו לא תקבל את אישורה של פיאט, בשל חוסר התאמה. מסיבות שונות יכול מחירו של בלם כזה להיות זול ב־30% מהבלם המאושר ע"י פיאט. כדי להבדיל בין שני סוגי הרפידות, יש צורך לבצע בדיקה במכשיר, אשר אינו אלא מיקרוסקופ מסוגל להתקנים, הרדה כי אינו בנמצא בארץ.

מה עושה היבואן המתוחכם? הוא מביא מהיצרן אישור, שהלה מייצר רפידות בילום עבור פיאט. הצהרה אמיתית למהדרין. הוא רק מקפיד שלא לציין בהצהרה, שהחלק שהוא מייבא, קוד 107, אינו מאושר על־ידי יצרן הרכב. באין כל אמצעי בידי משרד התחבורה להבדיל בין שני המוצרים, הוא מסתפק, כאמור, בהצהרת היצרן. שם המשחק, לפי פריים: "עד שתוכח הריבה בין המוצר". אלא שכשבאים שיבצר משרד התחבורה, לא תיתכן הוכחת הריבה. זאת משום שהצהרת היצרן — שאמנם הוכחה את הפרט המבוקש — היא נכונה, ולעשות זאת — בדיקת ההתאמה היא בלתי אפשרית.

רפידות בלמים מזויפות. (תצלום: [illegible])

המכרז המוזר של המשטרה

ב־5 בינואר השנה פנה אגף האפסנאות במשטרת ישראל ליבואנים שונים ב"הודעה על מכרז פומבי מס' 133/87 בנושא מערכת פרים וסיבר בלמים", והזמין אותם להגיש הצעת מחיר. בהוראות הטכניות המצורפות להזמנה נכתב, כי "מערכת הפרים וסיבר הבלמים יהיו מתוצרת החברות הבאות בלבד: בנדיקס, טקסטאר, סופרסטר, דזן, רודון, בר"ל, מוטורקרפט, קבסטס, פרודו". המוצרים היו צריכים להתאים לרכב מדגם פרטיס '85 ו־'87, סיירה האריקה, פייסטה ג'יפ וקומנדקר, המצויים בצי הרכב המשטרתי.

במכרז זכו "המרכיק" ו"ריסקל" — שני יבואנים מוכרים. דובר המטה הארצי של המשטרה, סנ"צ עדי גונן, סירב בתוקף לומר איזה מהיצרנים שפורטו בהזמנה למכרז, זכו בו. זאת למרות שציינתי בפניו, כי כמה מהם, כמו פרודו וסופרסטר, אינם ידועים אף לא לאחד מן המומחים עימם שוחחתי. יתר על כן, הרגשתי בפני הדובר כי למוצרי בנדיקס — יצרן ידוע ואמין — יש בארץ יבוא מאסיבי של חיקויים.

"המוצרים שרכשה המשטרה מיובאים על פי אישור ממשרד התחבורה. הם נבדקו על־ידי מומחי התחבורה שלנו. חלק מהם אף נוסה בפועל, והם נמצאו מתאימים לסטנדרטים המקובלים במשטרת ישראל", אמר סנ"צ גונן. הוא שב והתעקש על כך, שהמוצרים שנרכשו באותו מכרז אושרו על־ידי משרד התחבורה, וסירב להתייחס לבעייתיות של אישורים אלה.

רחמים אליקים, בעלי "המרכיק", לא הסתיר כי מערכת הפרים שהוא מספק למשטרה במסגרת אותו מכרז, עבור רכב מדגם ג'יפ וקומנדקר, הם מתוצרת פרודולה ודיסקס, קנדה. לגבי הרפידות שמדובר בבלמי דיסק, מודה אליקים כי אין עליהם חריטת שם היצרן, כנדרש על־ידי משרד התחבורה, למרות שלטענתו איכותם טובה.

מתמיה ביותר, מדוע בוחרת משטרת ישראל במוצרי יצרנים, שהיא עצמה לא כללה אותם במכרז?

בדין ובצדק / צבי הראל

איך נחשד ח"כ בשוחד

פרשת ההלוואה בסך 50 אלף דולר שקיבל ח"כ עו"ד אהוד אולמרט בעזרת המנהל לשעבר של בנק צפון אמריקה יהושע הלפרין, מפנה את תשומת־הלב לתנאים האמורים להתקיים כאשר מתעורר חשד לביצוע עבירת שוחד.

התנאי הראשון — שמקבל טובת ההנאה הוא עובד־ציבור. אין מחלוקת שאולמרט עונה על תנאי זה. התנאי השני הוא של טובת־ההנאה. גם מתוך עדותו של אולמרט בבית־המשפט ניתן ללמוד, כי המדובר בהלוואה בתנאים מועדפים: ללא ריבית, והקלה באשר למועד סילוקה. התנאי השלישי — שטובת־ההנאה ניתנה "בעבור פעולה הקשורה בתפקידו". הכוונה, שטובת־ההנאה ניתנה לעובד־הציבור שסייע בעבר לנותנה, או שיוכל בעתיד לסייע לו בקידום האינטרסים שלו.

בית־המשפט העליון אימץ עוד בשנותיו הראשונות הלכה שאין צורך להוכיח תמורה ספציפית שנתן עובד־הציבור למשחד. בשפה המשפטית קוראים לזה "שלח לחמך על פני המים" או "בעבור משא פנים בדרך כלל". החשד נגד אולמרט נראה לכאורה חמור יותר: הוא התקשר לראש היחידה לחקירות הונאה תת־ניצב יותם גוגן, במטרה לסייע להלפרין לצאת את הארץ כדי לגייס משקיעים לבנק. פה, לכאורה, יש גם תמורה.

לפרשה היבטים נוספים: חזקה על אולמרט, כבעל רשיון לעריכת־דין, שהוא בקי בדיני החוק והפסיקה, לרבות בדיני השוחד, יותר מאדם מהשורה. זאת ועוד: בית־המשפט העליון קבע לא פעם כי הלוואה מהווה טובת־הנאה הדרושה להוכחת עבירת השוחד. השאלה האחרונה שנותרה לבירור, לכאורה, היא שאלת הכוונה הפלילית של המקבל והנותן. בית־המשפט הוא המוסמך ביותר להשיב על כך.

סטודנטים למשפטים שווים יותר

שלושה סטודנטים למשפטים מאוניברסיטת תל־אביב הורשעו בחודש שעבר על־ידי שופטת בית־המשפט המחוזי בתל־אביב שושנה ברמן. הנאשמים הם: שלמה בר־אוריה, יצחק בך שבת ואייל ברזקי. השלושה הורשעו בעבירות האלה: עושק, נטילת נכסים לשם סחיטה וקשירת קשר לביצוע עוון.

בנימוקי ההרשעה כתבה השופטת ברמן, כי משום היותם של הנאשמים בוגרי הפקולטה למשפטים ועתידים בפניהם, מידת הזהירות להרשיעם צריכה להיות גדולה יותר. כך כתבה השופטת בהכרעת־הדין, כשהיא מאזכרת אסמכתה משפטית לקביעתה: "מותר לציין, כי בכל הליך פלילי שעניינו דיני נפשות שומה על בית המשפט לבחון בזהירות ובדקדקנות מרבית את הראיות המובאות בפניו. בכל הליך פלילי שומה על בית־המשפט לשקול [illegible]

מדובר בשלושה הנאשמים הנתונים באוניברסיטה [illegible] בפקולטה למשפטים ועתידים בפניהם, הרי ככל שעולה חומרת האישומים, לרבות השלכותיה — כך עולה מידת הזהירות הדרושה".

עדות השופט: אבסורד

השבוע הופיע סגן מנהל בתי־המשפט רוני בורדקי (בעל מינוי של שופט שלום) כעד אופי במשפטו של יואל ברעמי שנידון לארבע שנות מאסר בפועל. ברעמי, לשעבר המרכז הראשי של בתי משפט השלום במחוזות תל־אביב והמרכז, הורשע בעשרה אישומים, שהשעה מהם קשורים למשרתו הציבורית.

בורדקי סיפר על ברעמי, כי היה עובד יעיל ש"הוליך מקבים" במערכת בתי־המשפט. התובעת עו"ד ומירה גולדנר חקרה אותו בחקירה נגדית. איך זה מתיישב עם מידת הרשעתו של הנאשם? שאלה. על כך השיב בורדקי, כי יש להפריד בין החיוב והשלילה אצל הנאשם. לשבחה של התובעת הצעירה יש לציין, כי היא לא התרגשה במיוחד ממעמדו של העד והמשיכה להקשות עליו בשאלות.

שאלה: אתה היית הממונה על בר־עמי.

תשובה: כן.

שאלה: איך זה מסתדר לך שהוא גם הדיח שני מזכירים של בית־משפט שלום לעבור עבירות פליליות?

תשובה: זה קשור לצד הזה.

שאלה: זה לא מעורר אצלך מחשבה? השאלה נשאלת לאור קריאת קטע מהכרעת־הדין.

תשובה: זה נוגע למינהל לארוקין.

שאלה: הנאשם לא עשה טעות אחת. הוא ביצע עבירות במשך שנים. אתה לא חושב שהוא גרם נזק למערכת השיפוטית?

תשובה: אני מסכים.

לשופטת ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן יצא שם של שופטת חריפה. באשר לעדותו של בורדקי היא העירה, כי חבל שלא קרא את הכרעת־הדין. "אמנה לשאלה מהי־דה לעדות הספציפית, בגלל מעמדו של העד, מה שלא עשתה אולי הנשר שלי עשתה התביעה בסיכומיה לעונש כשאמרה, כי עם כל הכבוד שהיא רוחשת למעמדו של העד, הדברים שהשמיע על הנאשם הם אבסורד."

תחת שוט הפירוק

הפירוק הוא שוט יעיל לתשלום חובות. לעתים קרובות, מאחורי הקלעים, משתמשים בו נושים ופרקליטים ויוצאים נשכרים. די בהשמעת האיום של הגשת פירוק כדי לגרום לסילוק החוב.

לפני שנים אחרות השתמשו בשוט זה מספר דיירים שתבעו את האחים יגאל ומשה גינדי. האחים גינדי חויבו לשלם לדיירים יותר מעשרות אלפים דולר. הוויל והאחים הקבלנים לא פרעו את החוב, הוליכו הדיירים להגיש בקשת פירוק. הסכום לא היה גדול במיוחד בעבור חברה שעמדה אז בפריחתה. בנוסף לבקשה פורסמה ידיעה באמצעי התקשורת, כי הוגשה בקשת פירוק. פחות מ־24 שעות לאחר מכן הוסרה בקשת הפירוק, לא לפני שהאחים גינדי סילקו את החוב.

בימה חופשית

לא לפחד מדוקטרינה הגנתית

מאת אבנר יניב

אחרי לבנון, כל יוזמה למלחמה תגרום פה לפיצול ולקרע

הכותב הוא מרצה למדע המדינה באוניברסיטת חיפה

הדוקטרינה של צה"ל בנויה. מיסודו המדיע על תוכנית העבודה של צה"ל, שמצאה דרכם לעיתונות, עולה כי לב הבעיה היא הדבקות הבלתי מתפשרת באסטרטגיה התקפית. דומה, כי בסתר ליבם מקווים חברי הפיקוד העליון של צה"ל, שאם אסד יעמיד אותנו בפני מצב נוסח מאי 1967, נוכל לחזור על התרגיל שעשינו לנאצר.

כמו בכל משאלת לב, גם בזו יש בודאי פירורי מציאות. אין ספק, שהרטוריקה הסורית ב־1988 מזכירה לא במעט את הרטוריקה המצרית ב־1967. אסד אינו נואם מוכשר כנאצר בשעתו, אבל בעניין "הארצות הכבושות" הוא נוקט שפה המזכירה את לשונו של הרטמצג המצרי המנוח. מצד שני, בניגוד ל־1967, קרוב לוודאי שב־1988 שום גורם בעולם הערבי לא ישיש להסתבך בעימות עם ישראל לצידה של סוריה. את סוריה שבהנהגתו של אסד אין אוהבים (אם לנקוט לשון המעטה) בעולם הערבי בימים אלה. איש לא יזיל דמעה אם העלאווים החושבים, ולא רק בעיניהם, אלימים ותוקפניים, יוכו על־ידי ישראל.

אף לא ממשלה ערבית אחת — ובודאי שלא ירדן — לא תרצה לחשוף עצמה למצב שבו צה"ל מנהל קרב בלימה נגד הסורים, ואותה שעה מפליא מכותיו בצבאה. מבחינת כולם — כולל כבצים — יהיה הרבה יותר נבון להימנע מכל מעורבות של ממש, עד אשר תתבהר התמונה. אם יקיזו הסורים את דמם ללא כל תוצאות מדיניות שיצדיקו זאת, לא יצטער על כך אף אחד מיריביה של דמשק במרחב. אך אם, לעומת זאת, יעבוד עשרה ימים עד שבועיים ללא הכרעה ברורה לטובת צה"ל, יתחיל להצטבר לחץ מתוכן על ממשלות ערביות כמו ירדן, עיראק, סעודיה ומצרים, לנקוט בצעדים שיהיה בהם משום סיוע של ממש למאמץ המלחמה הסורי. בסיטואציה כזו יתרונו הסורים: "אתם רק תויש כוחות, ובכך תלחצו על ישראל לדלל את מערכיה בגולן ובלבנון; אנחנו כבר נעשה את השאר", ומי שיסרב לסייע יוקע כבוגד ויואשם בכישלון.

הסורים מבינים שיתרונו היחסי העיקרי של צה"ל הוא לא רק בעליונותו המוחצת של חיל האוויר, אלא גם בדוקטרינת שילוב של תנועה ואש, ויכלו מאמץ לשים הבקעת מערכים מבוצרים ופעולות איגוף בתנועה המטרתיות בקרב הכרעה. מטרתו של אסד היתה ועודנה לכרסם ביתרון זה של ישראל על מנת לכפות על צה"ל מלחמות איטיות, בשרכות ועתירות שחיקה, שבהן מנוטרל יתרונה העיקרי של ישראל ומתחזק היתרון היחסי הסורי.

על־פי תפיסתו, "איזון אסטרטגי" אינו בהגדרה יכולת סורית לבצע מלחמת בזק. אלא, בראש ובראשונה, יכולת של הצבא הסורי למנוע מישראל ניצחון כזה. אז יוכלו הסורים לפתוח את המלחמה על פני תקופת זמן ארוכה. ולהשתמש בכך לשם גרירת ירדן, עיראק ואולי אף מצרים למעורבות פעילה.

* * *

לא ברור באיזו מידה מכירים המתכננים הסוריים, שבכך השיגו מטרה זו. קרוב לוודאי שהם גורסים, כי טרם צבר די עוצמה צבאית כדי להגיע את הקרב הקרקעי של בניין הכוח הסורי מאז מבצע ליטני ומסע ההגעה לירושלים. אך מבחינתה של ישראל, רצוי להתחיל מהתכונה שבמהלך כבר עודר בפועל מצב ודע, שבו עדיף (במונחים של ציוד וקרבנות) להילחם בהגנה מאשר בהתקפה. לנוכח צפיפות המערכים של הצבא הסורי והמחשב בעוצמת האש שהוא מסוגל לייצר ללא תגבורות משמעותיות, הסיכוי היחיד לבצע הבקעה עמוקה ואיגוף בעל משמעות אסטרטגית הוא בפעולה דרך לבנון ואיגוף משמאל, או דרך ירדן ואיגוף מימין.

שתי האפשרויות בעייתיות, ועל אחת כמה וכמה שתיהן במשולב, כה מסובכות ומרחיקות לכת, וייתכן שמתבקש שינוי יסודי בתפיסה. במקום הדגש המסורתי על העתקת הלוחמה לשטח האויב וסיומה בקרב הכרעה ותפיסת שטח למיקוח, יש לשקול דוקטרינה חדשה, שתהיה הגנתית מבחינה אסטרטגית והתקפית רק באופן חלקי וטקטי.

לגבעת צה"ל, שנמצמה על ברכי המיתוס של מערכת סיני, מלחמת ששת הימים, הצליחה התעלה, קרב הבקעה באזור הזאן אירבה ואפילו המתקפה בלבנון קשה לקבל הולנה כזו משום שזוכרן הוללים במלחמות הגנה היה קשבעה מגספרים במלחמת יום... זו הסיבה שבעטייה מבי שיבה, התפיסה השלטת להרגיש כשובן מאליו את ההכרח שבקרב הכרעה בגולן.

מה שאולי מחוק הינצרות לתפיסה כזו הוא החשש שמא בהעדר אופציה התקפית ניגרר על־ידי הסורים למלחמות התשה. אין כמובן לזלזל באפשרות זו, אך האמת הקשה היא שכבר במלחמות התשה היו לנו קשיים גדולים, כאשר ניסינו לאכוף על מצרים הפסקת אש, ומאז פחתה עוד יותר יכולתו של צה"ל להשיג הכרעה בסוג זה של לוחמה. אם הסורים יזמו מלחמת התשה קרוב לוודאי שתתקשה להביאה לסיומה.

אך נודה זו טעות להתייחס לאסטרטגיה הגנתית בהסתייגות וחוסר רצון השמורים לרע במיעוטה. צמצום בה מספר יתרונות לא מבוטלים, ואת אלה כדאי להביא בחשבון. תנאי השטח בגולן הפור שלמדנו על בשרנו גם בלבנון נוחים לעין ערוך להגנה מכפי שהיו בסיני ערב המתקפה המצרית ביום הכיפורים. הגר, אמנם, עוסק של ממש בהגנה, אך הקו קצר וצפוף מכשולים טבעיים, אותם חיזק צה"ל בעשור האחרון באמצעות מערכות מרשימות של מכשולים מעשה ידי אדם.

השטח, שדרכו יצטרך כוח סורי להבקיע, הוא צר, ומספר הצירים העבירים לרכב קרבי משוריין הוא מוגבל. בתנאים אלה יכול צה"ל לפתור, הרף תלותו במערך המילואים, את אחת הבעיות העיקריות שהעיקו עליו מאז ומעולם, כלומר, נחיתות כמותית בשלבי הפתיחה של מתקפת פתע ערבית.

* * *

ליתרונות צבאיים מעין אלה יש להוסיף מספר יתרונות פוליטיים, שקשה להגזים במשמעותם. אסטרטגיה התקפית נוסח ששת הימים מותנית במידה רבה ביכולתנו המדינית ליזום מהלך צבאי. באופן פרדוכסלי נראה שאפשרות זו כמעט שחוסלה כפועל יוצא של יחסינו הקרובים עם ארה"ב. כבר ב־1973 סירבה גולדה מאיר לאשר מכה מקדימה, או אפילו גיוס מילואים כפי שדרש הרמטכ"ל, מחשש (שהתברר כמוצדק) "מה יגידו בוואשינגטון". ב־1982 שר חוץ ידידותי לישראל כאלכסנדר הייג שב והדגיש בכל מפגשיו עם שרון, בגין, שמיר ואחרים כי אל לה לישראל לפתוח במלחמה ללא פרובוקציה ברורה, וכי גם כאשר תהיה פרובוקציה כזו, תצטרך ישראל להסתפק במהלך "קצר ונקי".

מאז לא פחת הצורך להיוועץ בארה"ב, אלא בוודאי גבר. בכך איבדנו, אמנם, יתרון חשוב, אך זכינו בפיצוי הולם: אם יפתחו הסורים במהלך צבאי, אין עוד ספק שארה"ב — ואין זה משנה מי יהיה נשיאה — תתייצב לימיננו באופן חד וחלק. ליתרון זה, המוסיף משקל רב ליכולת הרתעתה של ישראל כלפי סוריה, מצטרף יתרון חשוב בזווית הפנים. אחרי נסיונו בלבנון תתקשה מאד כל ממשלה בישראל לצאת למלחמה.

אם תתקבל החלטה כזו, המלחמה שתבוא בעקבותיה תעלה — כפי שצפים — בקרבנות מרובים, צפוי פילוג חמור עוד יותר מאשר ב־1982. לעומת זאת, מלחמה במהלך סורי תמצא אותנו לא רק מלוכדים מבית, אלא, כאמור, גם נתמכים באופן תקיף והחלטי על ידי ארה"ב. בתנאים כאלה מוטב לצה"ל ולאותם מבין חברי הממשלה, המופקדים על מערכת הביטחון, שישקלו אלטרנטיבה כזו לתפיסה השלטת כבר במסגרת תוכנית העבודה לעשור הקרוב, העולה לדיון בימים אלה.

הממשלה שתקום לאחר הבחירות חייבת להחזיר את החקלאות למסלול של ייצור וצמיחה

(מתוך החלטות הכנס לעיצוב המדיניות החקלאית לתקופת כהונת הכנסת ה־12, מושב רמות, 18.10.88)

נוכח המשבר המתמשך בו מצויה החקלאות הישראלית וההתיישבות העובדת בשנים האחרונות, תובע המרכז החקלאי מהממשלה שתקום לאחר הבחירות, כי זו תנקוט במדיניות כלכלית וחקלאית שתביא לחילוץ הסקטור החקלאי וההתיישבותי מהמשבר הפיננסי הקשה בו הם שרויים ותאפשר לענף החקלאות לחזור למסלול של ייצור וצמיחה, תוך ביצוע מדיניות שתאפשר לחקלאים קיום בכבוד, לפחות ברמה הממוצעת של העובד השכיר במשק.

לצורך כך תובע המרכז החקלאי, כי יינקטו הצעדים הבאים:

א. תיערך תמורה מקיפה בהסדרי פריסת החובות, באופן שיקטן הנטל השוטף, המוטל על־פי ההסדרים הנוכחיים, על כתפי החקלאים.

ב. על־מנת למנוע בעתיד הסתבכויות נוספות, נדרשת הממשלה לגשת לאלתר להקמת מסגרות אשראי הולמות, שיאפשרו מימון שוטף, בעלות סבירה, של הייצור החקלאי ושל הפיתוח הנוסף, הדרוש להשגת צמיחה מחודשת של החקלאות.

ג. על הממשלה שתקום לפעול ללא דיחוי להורדת הריבית הריאלית במשק.

ד. הממשלה תפעיל מדיניות כלכלית ברורה של העדפת הייצור, בין אם באמצעות תיקון שער החליפין או באמצעים חליפיים.

ה. הממשלה תפעל ביתר־שאת לשמירת השוק המקומי לייצור החקלאי המקומי.

ו. הממשלה תנקוט במדיניות שתאפשר חיזוק מערכות־התמך החיוניות לחקלאות, כדי שתוחזר האפקטיביות לתיכנון החקלאי ולהדרכה החקלאית.

ז. הממשלה תקצה את המשאבים הדרושים להמשך קיומו של המחקר והפיתוח בחקלאות, ברמה המתחייבת מצורכי הייצור והייצוא החקלאיים.

ח. נושאי המיסוי הייחודיים לסקטור החקלאי וההתיישבותי יופעלו על־ידי התקנת תקנות־מס מתאימות.

ט. הממשלה שתקום תיזום תיקונים בחקיקה בנושאי חוק עידוד השקעות־הון בחקלאות לביטול האפליות בחוק זה, בהשוואה לחוק עידוד השקעות־הון בענפים אחרים וכן תיקונים בחוק־מס רכוש וקרן פיצויים, באופן שיחול גם על נזקי טבע שהינם בגדר של "אסון טבע".

י. הממשלה תעשה להקמתן של קרנות ענפיות משותפות לממשלה ולחקלאים לצורך עידוד הייצוא החקלאי.

יא. הממשלה תפעל, במשותף עם ארגוני החקלאים בהתיישבות העובדת, לחיזוק הקואופרציה.

המרכז החקלאי

صكنا من الاهل

כלכלה ועסקים

תבל – הבעלים בחו"ל

מניה על הכוונת / יהודה שרוני

לפני ארבעה חודשים ביקר סופר "הארץ" במשרדו של רב נוימן, הבעלים והמנהל של חברת עמילות המכס תבל. נוימן שפע אופטימיות ביחס לעתידה העסקי של תבל ודחה כל חשש כי מצב החברה אינו כשורה. בשיחה אף העלתה האפשרות כי תבל תצרף אליה משקיעים חדשים, על מנת לחזק את מצבה העסקי.

ידיעה ברוח זו פורסמה יום לאחר הפגישה ב"הארץ". הידיעה הוכחשה למחרת על־ידי חברת תבל מכל וכל. עתה ברורה הסיבה. מנהלי תבל חששו שעצם הפירסום על אפשרות לצירוף משקיעים חדשים, יעורר את הרושם שמשהו אינו כשורה בחברה.

מטעני אוויר. הוצאות אלה, ביחד הוצאות ההנהלה ושכרו של המנכ"ל (11,000 שקל לחודש), האשראי הב־ריב שהעניקה החברה והחזרות ה־שיקים של לקוחותיה, באו לביטוי עד מהרה בגידול בגפה הוצאות המימון שלה.

סמנית ראשונה שהצביעה כי משהו חורק בתבל, היתה באפריל 1988 בעת הגשת תביעה משפטית על־ידי חברת ברוש כנגדה, להחזרת 107 אלף שקל שנגבו לטענת ברוש

פעילות החברה במחצית השנייה של 1988 תראה על איזון, עם סיכויים טובים לשיפור בשנת 1989".

ההצהרות האופטימיות לא הרשימו את הבנקים, שהחלו להחזיר שיקים. החברה לקתה אז באחת התופעות המוכרות בדרך־כלל חברות בקשיים, והיא "תסמונת נציגי הצי־בור". אבי לוין, נציג ציבור בחברה, מסר ב־2.9.88 על התפטרותו בגלל "עומס עבודתו וריבוי תפקידים אשר הוטלו עליו". הודעה זו מפתיעה כבר

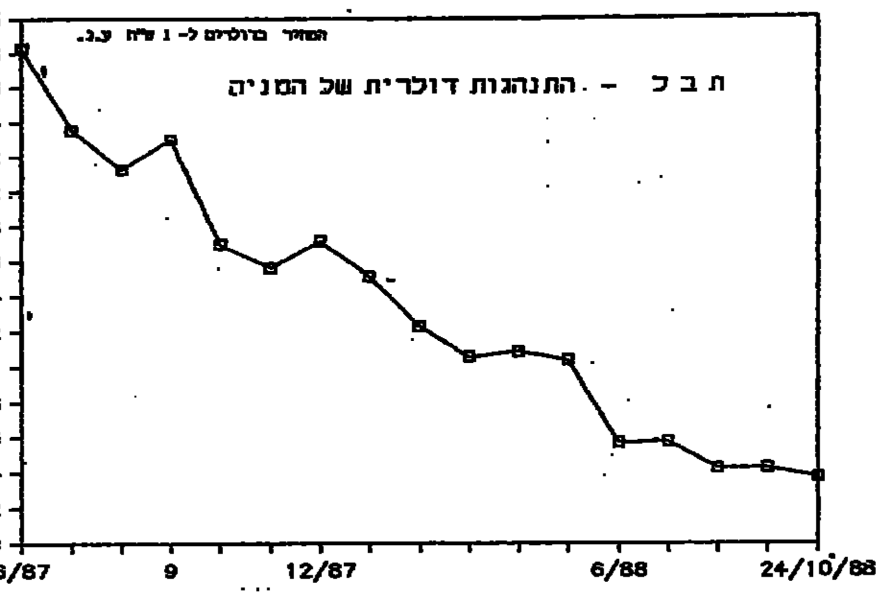

ביום א' השבוע פורסמה ב"הארץ" הידיעה על מצבה הקשה של תבל. בעקבות הידיעה פנתה הבורסה לחב־רה כדי לברר את מצבה. כאשר כמש־דר לא התקבלה תשובה, התקשר לביתו של רב נוימן. לטלפון ענה... הסבל מחברת ההובלה שפינה את רהיטי המשפחה.

רק לפני שנה וחצי גייסה החברה הון מהציבור. לידתה של הנפקת תבל לוותה בקשיים רבים. הבורסה הי־תנתה את גיוס ההון בהצגת הון מינימלי מצד החברה בסך של 750 אלף דולר. תבל אכן הגדילה את ההון, אך תרגיל שביצעה, איפשר לבעלי השליטה למכור מניות על־מנת לקבל בחזרה את הכס־פים שהשקיעו.

כשלקופת תבל נכנס בעקבות ההנפקה סכום של 1 מיליון שקל, חשו מנהלי החברה כי הגיע העת לפורענות. החברה רכשה בעבור מנהלה נוימן מרצדס 300 שנת 88', הוצאה זו שובצה בדו"חות הכספים במסגרת "החזקת משק הרכב".

בדצמבר 1987 רכשה תבל 12% מחברת עמיטל ראסה. באותה עת הקימה תבל חברה חדשה בשם מיכאלי אלי, העוסקת בשירותי הובלה ליבואנים. בינואר 1988 השקיעה תבל 100 אלף דולר ברכישת 10% ממניות חברה העוסקת באיחוד

שלא כדין. עו"ד רינגארי, בא־כוחה של ברוש, קיווה לקבל לפחות חלק מס־כום התביעה. את 1987 סיימה החברה בהפסד של 1.2 מיליון שקל.

כבר להם התחילו מנהלי תבל לחפש כסף מחוץ למערכת הבנקאית. בנוסף נקטו מספר פעולות התייע־לות. באפריל 1988 מכרה את חלקה בחברת ב. אפשטיין, בהפסד של 350 אלף שקל. ביולי 1988 הפסיקה החב־רה לנהל את משרד הנסיעות גלוב. הנהלת תבל מסרה לבעלי מניותיה כי לאור פעולות ההתייעלות היא מעריכה, כי "התוצאות העסקיות של

יותר, משום שהוא נבחר לתפקיד מחדש באסיפה הכללית שהתקיימה חודש לפני מסירת הודעת ההתפטרות.

נוימן יצא בתופעה לחו"ל, ולהערכת מקורביו ברח מן הארץ. הוא הותיר אחריו חובות של 4 מיליוני דולר (בעיקר לספקים), וציבור בעלי מניות שספק אם יראה משהו מהשקעתו. הגרף של "מיטב" מראה כי חלק מהציבור חזה את מצבה של תבל. מניית החברה ירדה ממחיר של 1.7 דולר למניה בתחילת השנה למחיר של 0.4 דולר למניה בשבוע שעבר.

הזמנות למזגנים חדשים בקבוצת מוצרי צריכה של תדיראן

מאת מיכל רוזה

קבוצת מוצרי צריכה של תדיראן קיבלה הזמנות ל־10,000 מזגנים מפוצלים מסוג חדש שהחלה לשווק באחרונה. היקף ההזמנות המיועדות לביצוע בתוך שלושה חודשים הקרובים מגיע ל־20 מיליון דולר.

המזגנים החדשים, שהקבוצה מייצרת, הם מסוג "קומפקט", ובעקבות פיתוחם הפסיקה החברה לשווק את מזגניה המפוצלים הקודמים. במז־גנים החדשים הוכנס שיפור בפיזור אוויר ההרכב להרכבה מהיר בעל עיצוב חדשני.

המזגנים מיוצרים במפעל החברה בעפולה, שכושר הייצור שלו עומד על 100 אלף מזגנים לשנה.

יש לציין כי קבוצת מוצרי צריכה של תדיראן רשמה בחודשים ינואר־ספטמבר מכירות בהיקף 150 מיליון דולר, לעומת 100 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול שנרשם היה בתחום המזגנים הביתיים – 190%, ובתחום מזגני הרכב – 150%.

העורך: נחמיה שטרסלר

פרקליטי "צמחון" מאשימים: בשניצל של "טבעול" יש גם רכיבים מן החי

הגישו תלונה נגד תשדירי הטלוויזיה של אגודת "לב אל לב"

מאת אבי גבאור

"הטלוויזיה הישראלית משדרת פרסומת סמויה למוצרי "טבעול", כך מאשימה חברת "סיבוניל" המייצרת את מוצרי "צמחון" למזון צמחוני תחליפי לבשר. מוצרי "צמחון" מתחרים במוצרים של "טבעול".

חברת סיבוניל תעשיות מזון (1987) בע"מ שבשליטת "מאיר עורא ובנו" מתייחסת בתלונתה לתשדירי השירות של אגודת "לב אל לב" המציגים צמד סועדים במסעדה. אחד מהסועדים מוצג כמי שאוכל שניצל שאינו מכיל כולסטרול, שניצל "רק מן הצומח".

יצרני "צמחון" טוענים ששידור התשדיר בטלוויזיה מהווה פרסומת סמויה ל"טבעול" שסיסמת הפרסומת שלה "ישר מן הצומח" דומה מאוד לסיסמה "רק מן הצומח" המופיעה בתשדיר.

יתר על כן, במכתבו של עו"ד דרור ברנדיין ממשרד עורכי הדין ברזל ושות' המייצג את "סיבוניל" מואשמת "טבעול" בהטעיית הציבור שכן לדבריו "שניצל טבעול מכיל אף רכיבים מן החי (ולא רק מן הצומח) ועל כן מהווה התשדיר הטעיית ציבור הצופים".

לוי הגרל, סמנכ"ל "טבעול" מסר אתמול בתגובה: "כל המרכיבים שני־צלים בשניצל של "טבעול" ובשאר מוצריה מופיעים על גבי האריזה וטבעול לא מסתיר שום מידע מהצרכן".

הגרל מסר כי אחד מהמרכיבים ששמם מופיע על האריזה הוא "אלבומין" שהוא החלבון שמקורו בביצה. חלבון זה לדבריו הוא החלבון המקובל על אוכלוסיית הצמחונים שאינה רואה בו חלבון מן החי וזאת כיוון שהוא אינו מכיל כולסטרול ולא חומצות שומניות.

מוצרי "טבעול" מכילים גם "קזאין" שמקורו בחלב ו"גלוטין" אך מחברת טבעול נמסר אתמול בתגובה שגם שני חומרים אלה מקובלים על הצמחונים כמקור לחלבון.

פדיון הבנקאיות יביא לירידה חדה בהיקף מכרזי האשראי של בנק ישראל

רווח והפסד / אריה לביא

פדיון המניות הבנקאיות בסוף אוקטובר יביא להפחתה חדה בהיקפם של מכרזי האשראי של בנק ישראל למערכת הבנקאות, עד לרמה של 350 מיליון שקל לעומת 900 מיליון שקל בשבוע כיום.

מחר (יום חמישי) יפרסם בנק ישראל את המכרז האחרון בהיקף של 900 מיליון שקל, אך מכרז זה, בניגוד לקודמים, יהיה ל־4 ימים בלבד ולא לשבוע. בבנק ישראל החליטו שאין זה רצוי לכבול את ידי הבנקים לשבוע שלם ולקבוע את מחיר האשראי באופן מעורפל, בעוד שבעת הפדיון צפוי שיפור מהותי במצב הנזילות של הבנקים.

צפוי שהבנקים ינצלו את כל כמות האשראי ואף צפויה עלייה ניכרת בר־יבית, עקב השביתה המתוכננת לשבוע הבא. השביתה מונעת מהבנקים (חוץ מבנק הפועלים) קבלת פקדונות והפקדת שיקים. כדי לא להיכנס לגרעונות צפויה תחרות עזה על כספי המכרז מחר.

ב־31 באוקטובר יפורסם מכרז חדש לאשראי, בסך 700 מיליון שקל, לתקופה של 3 ימים וביום חמישי ה־3 בנובמבר יפורסם מכרז מוקטן בהיקף של 350 מיליון שקל כפי שהיה מקו־בל לפני מספר חודשים.

בתחילת החודש נובמבר ייערך דיון מחודש בבנק ישראל לגבי מדיניות מכרזי האשראי לאחר שהשפעת הפדיון על כל בנק ובנק תהיה ברורה יותר.

בבנקים שוקלים לייקר הריבית

בחלק ממערכת הבנקאות סבורים שההתפתחויות האחרונות בתחום האשראי מחייבות לעצור את המגמה הנוכחית של הפחתת הריבית ויש לשקול מחדש את ייקורה, זאת עקב הביקושים הגדולים לאשראי והעליה באינפלציה כפי שהשתקפה משני המדדים האחרונים.

בבנק ישראל דוחים בתוקף רעיון זה ומציינים שאין לכך כל הצדקה. ההחלטות בתחום זה לא נבנות על בסיס חודשי או דו חודשי ושני המדדים האחרונים לא ישפיעו מהו־תית על האינפלציה השנתית שתהיה להערכת הבנק המרכזי ברמה של 15–17 אחוז לשנה. הריבית השקלית במערכת הבנקאית עדיין גבוהה ויש מקום להפחיתה, סבורים בבנק ישראל.

לקוחות הבנקים ניזוקים מהשביתות

מערכת הבנקאות אמנם מוגנת מפני תביעות משפטיות בעת שעובדי הבנקים משבשים את העבודה, אך הניזוקים הם לקוחות הבנקים שאצלם יש שיבושים לא מעטים.

עד השבוע היו הפסקות עבודה של יומיים בבל"ל ודיסקונט פרט לשיבו־שים אחרים שבאו לידי ביטוי באיחור בפתיחות סניפים או בהקדמת סגי־רתם. בשבוע הבא צפויה החמרה של השיבושים. אם מטה המאבק יממש איומו הרי שמערכת הבנקאות תהיה משותקת במהלך ארבעת הימים הראשונים של השבוע, שלושה ימים בגלל השבתת העובדים ויום אחד בגלל שבתון הבחירות.

השיבושים גורמים לכך שיש גור־מים במשק שמרוויחים, בעוד שאחר־ים מפסידים. יש קושי בשחרור חומרי גלם וציוד הגורמים לעתים לנזק כבד.

ריבית הג'מבו עולה

האיום בהשבתת מערכת הבנקאות בשבוע הבא הביא אתמול לכך שמנהלי הבנקים הורו לממונים על גיוס פקדונות לנסות ולגייס כספים, מחשש שהאיום בהשבתה בשבוע הבא יתממש. בעת שהבנקים מושבתים הם מעדיפים לשלם קצת יותר עבור הפי־קדונות, רק כדי להבטיח לעצמם שלא יכנסו לגרעונות.

אתמול הגיעה הריבית על פקד־נות ג'מבו לכ־15% וצפוי שהריבית תעלה עד סוף השבוע.

עליה נוספת בהיקף האשראי

היקפו של האשראי החופשי בשק־לים ממשיך להאמיר. נתונים מעוד־כנים של בנק ישראל ל־19 לאוקטו־בר, המבוססים על דיווחי ששת הבנקים הגדולים, מצביעים על כך שהאשראי זה גדל ל־16.43 מיליארד שקל לעומת 16.13 מיליארד שקל בשבוע הקודם.

עיקר הגידול נבע מתשלומים של המיגזר העיסקי למע"מ שהועברו בחודש אוקטובר בכ־300 מיליון שקל.

בל"ל מקשה על הממשלה

בנק לאומי מקשה על הממשלה להשתלט על בנק איגוד. בל"ל נמנע מלפדות 14.66% ממניות בנק איגוד שבידיו, כך שביחד עם 27.25% שהוא מחזיק בתיק ההשקעות שלו, בל"ל מחזיק כעת ב־42.3% ממניות ההון ו־85.5% מזכויות ההצבעה באיגוד.

שווי המניות שלא נפדו מגיע ל־44 מיליון שקל. בחוגים בנקאיים סבורים שעל ידי צעד זה תתקשה הממ־שלה להשתלט על בנק איגוד. הגור־מים שהודיעו כי הם מגלים עניין בקניית הבנק, ובכלל זה אנשי העסקים יעקב נמרודי ושותפו יוסף ברנוד מאוסטרליה, יוכלו לרכוש את הבנק רק אם בנק לאומי יסכים למכור אותו.

בנק ישראל מכין תשובה לדו"ח הסודי של הרשות

אריה מינטקביץ: "גופי הפיקוח בישראל הם חלשים ונתקלים בקשיים רבים במילוי תפקידם שהינו כפוי טובה וקשה"

מאת נחמיה שטרסלר

בתשעה באוקטובר העביר אריה מינטקביץ יו"ר הרשות לני"ע את הפרק שהחליט שלא להכניס לדו"ח החוזים האישיים בבל"ל – הפרק שכונה "הדו"ח הסודי".

בדו"ח 14 עמודים ומצורפים לו שני עמודי מכתב־לוואי המופנים לפרופ' מיכאל ברונו. הכותרת למכתב הלוואי היא "הגילוי הנאות של ההתחייבויות לפיצויים ולפנסיה בדו"חות הכספיים של הבנק".

מינטקביץ מסביר במכתב מדוע לא צירף את הפרק הסודי לדו"ח, וכותב: "צר לי שבנק ישראל מסר את ההודעה ביום 7 באוקטובר 1988. טרם היה סיפק בידי להמציא לך נייר עבודה זה". הכוונה היא להודעה של בנק ישראל שאין בנמצא דו"ח סודי כלשהו.

מינטקביץ ממשיך וכותב: "גופי הפיקוח בישראל הם חלשים ונתק־לים בקשיים רבים במילוי תפקידם שהינו כפוי טובה וקשה... אם חלילה נעסוק בהלקאה הדדית במקום להפיק לקחים ולשפר את עצמנו, אנו נחטא לתפקידנו".

בנק ישראל בודק באופן מקיף את האשמות המופיעות בדו"ח הסודי. לדברי בכירים בבנק, אין כל בסיס להאשמות. מכתב על כך ייצא בקרוב לאריה מינטקביץ.

המפקח על הביטוח:

למבוטח אין זכות לכפות את החלפת סוכן הביטוח

מאת אריה לביא

משרד המפקח על הביטוח במשרד האוצר קבע בהחלטה עקרונית, כי למבוטח אין זכות לכפות על חברות הביטוח להחליף את הסוכן. המפקח על הביטוח נתן את החלטתו בעקבות תלונה שהגישה סוכנות הביטוח "תמורה" מקבוצת אי.די.בי.

הסוכנות התלוננה כי חברת ישקר מבקשת להחליף את סוכנות הבי־טוח שלה העוסקת בביטוח המנהלים בחברה, ולמנות את "תמורה" למנ־הלת התיק; אך חברות הביטוח שאצלן נעשו ביטוחים אלה – הפניקס, מגדל והסנה – מסרבות לאפשר ל"תמורה" לטפל בתיק.

בתשובה ששלח, ביולי, סגן המפקח על הביטוח מיכאל כהנא ליוע־צים המשפטיים של תמורה נאמר: "כל צד רשאי לקבוע מי יהיו שלוחיו. אם בעיסקה הנדונה היה הסוכן שלוחם של המבוטחים, רשאים הם להחליפו; אולם אם לא הוסכם על כך, הרי שהסוכן הוא שלוח של חברת הביטוח, מבלי שיש למבוטח זכות לכפות על חברות הביטוח להחליף את הסוכן".

לעצם העניין נאמר כי: "ישקר רשאית למנות את 'תמורה' כשלוחה ולבקש מחברות הביטוח ומסוכניהן כי יפנו אל 'תמורה' בכל עניין הקשור לעיסקת הביטוח. זאת גם אם הסוכן הקיים הינו שלוח של חברת הביטוח".

לגבי העמלה קובע כהנא: "עמלתו של השלוח צריכה להשתלם על־ידי מי ששלח אותו אלא אם הוסכם אחרת. "ישקר" לא יכולה לכפות על חברת ביטוח לשלם עמלה לשלוחה אלא אם הוסכם על כך מראש בעת חתימת העיסקה".

אלקו תשווק את מוצרי פירוטרוניקס

מאת מיכל רוזה

חברת אלקו מגלי אש תתחיל לשווק בקרוב את מוצרי החברה האמריקאית פירוטרוניקס המתמ־חה בתחום מערכות לכיבוי אש.

השיווק של מוצרי פירוטרו־ניקס על־ידי אלקו מגלי אש נעשה בעקבות רכישת חברה זו על־ידי חברת צרברוס השוויצרית.

אלקו מגלי אש היא נציגתה של צרברוס בישראל.

יש לציין כי צרברוס נכנסה ב־אחרונה לשותפות עם חברת אי.די.טי. האמריקאית, יצרנית מערכות הגנה וביטחון.

רכישת פירוטרוניקס על־ידי צרברוס נעשתה במסגרת היער־כות של מפעלים בשוויץ לשנת 1992, שבה יוסרו המכסים בין מדינות השוק האירופי המשותף.

הוצאות המימון של הקיבוצים ב־1987 הסתכמו ב־255 מיליון שקל, 10% מהתפוקה

במערכת הקיבוצית קובלים על עיכובים בהפעלת הסדר "אוהל"

מאת יהודה שרוני

היקף הוצאות המימון של הקיבו־צים הסתכם בשנת 1987 ב־415 מי־ליון שקל, כך עולה מנתונים פנימיים שרוכזו בימים אלה בתק"מ. מנת־ונים עולה, כי הוצאות המימון נטו (לאחר הכנסות מימון) של 177 קיבוצי התק"מ הסתכמו באותה שנה ב־255 מיליון שקל. הוצאות אלה מהוות 10.3% משיעור התפוקה בתע־שייה ובחקלאות של קיבוצי התק"מ, שהסתכמו ב־1987 ב־2.48 מיליארדי שקל.

הוצאות המימון נטו של 86 קיבוצי השומר הצעיר הסתכמו ב־160 מיליון שקל. הן מהוות 11% מהתפוקה בתע־שייה ובחקלאות, שהסתכמו לאותה תקופה ב־1.45 מיליארד שקל. מקו־רות בקיבוצי התק"מ אמרו כי הוצאות מימון אלה הן בשיעור גבוה מאוד, והן מעידות על רמת הריבית הגבוהה שגובה המערכת הבנקאית.

בתק"מ קובלים על עיכובים בהסדר "אוהל", שנועד להסדיר מסג־רת מימון חדשה למערכת הקיבוצית. עיכובים אלה מקשים את פעילותם של חלק מהקיבוצים. חוגים פיננסיים מעריכים כי העיכובים בהפעלת ההסדר נובעים מהדיונים הנמשכים בבנק הפועלים, עקב משבר כור וני־תוק המגע של יוסי ראובר, מנהל מחלקת האשראי בבנק הפועלים, במשבר זה.

הסיבה לעיכובים בבנק לאומי נעוצה, להערכת אותם חוגים, בהתארגנות הדיונים על הרכבה המחודש של הדירקטוריון החדש של הבנק.

נחתם הסכם ליצוא הדרים ליוגוסלוויה

שווי ההסכם 10 מיליון דולר • ביקוש ער לאשכוליות האדומות בצרפת

מאת אבי גבאור

המועצה לשיווק פרי הדר חתמה על הסכם ליצוא של 35,000 טונות פרי הדר שישווקו בעונת 1988/89 ליוגוסלוויה, בהיקף כספי של יותר מ־10 מיליוני דולר.

היוגוסלבים ירכשו העונה מישר־אל לימונים, תפוזים ואשכוליות. על־פי דיווחי המועצה, השיגו העונה מחי־רים טובים מהרגיל, הגבוהים ב־13% מאלה שהושגו בעונת 1987/88. 50% מהיקף העיסקה יתבצע כעיסקת "בארטר". היוגוסלבים ישלמו בעבור 50% מהפרי שיקבלו במזומן, ובעבור היתרה ישלמו במשלוחי עצים, המשמשים לייצור תיבות ברוס ומשטחים.

יוגוסלוויה, שעמה אין לישראל יחסים דיפלומטיים כלשהם, מהווה כיום את יעד היצוא העיקרי להדרים של ישראל בגוש המזרחי. היא אינה לקוח חדש של הפרדסנות הישר־אלית, ולמרות מצבה הכלכלי הקשה, נמסר שהיא מקיימת בקפדנות את העסקות ההדדיות הנחתמות עם ישראל.

קטיף ההדרים הראשון החל השנה ב־18 בספטמבר. מתחילת העונה ועד היום שוגרו לאירופה כמיליון וחצי תיבות של פרי הדר. הביקוש מגוון, בעיקר בצרפת – שם שווקו עד היום כ־110,000 תיבות אשכוליות, בעיקר אדומות.

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ

25.10.88

המטבע	בנק לאומי – מזומנים קניה	בנק לאומי – מזומנים מכירה	בנק לאומי – העברות והמחאות קניה	בנק לאומי – העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים – מזומנים קניה	בנק הפועלים – מזומנים מכירה	בנק הפועלים – העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים – העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט – מזומנים קניה	בנק דיסקונט – מזומנים מכירה	בנק דיסקונט – העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט – העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.58	1.65	1.6030	1.6230	1.58	1.65	1.6030	1.6230	–	–	–	–	1.6130	0.0020
1 לירש"ט	2.76	2.88	2.8077	2.8427	2.76	2.89	2.8052	2.8403	–	–	–	–	2.8199	−0.0018
1 מארק גרמני	0.88	0.92	0.8935	0.9047	0.88	0.92	0.8926	0.9037	–	–	–	–	0.8975	−0.0021
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	0.2619	0.2648	0.25	0.27	0.2613	0.2645	–	–	–	–	0.2629	−0.0003
1 גולדן הולנדי	0.78	0.82	0.7924	0.8023	0.77	0.81	0.7915	0.8014	–	–	–	–	0.7962	−0.0014
1 פרנק שוויצרי	1.04	1.08	1.0518	1.0650	1.03	1.08	1.0532	1.0664	–	–	–	–	1.0587	−0.0026
1 כתר שוודי	0.25	0.27	0.2577	0.2609	0.25	0.27	0.2574	0.2606	–	–	–	–	0.2590	−0.0006
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2398	0.2428	0.24	0.25	0.2397	0.2427	–	–	–	–	0.2410	−0.0005
1 כתר דני	0.23	0.24	0.2311	0.2340	0.23	0.24	0.2313	0.2342	–	–	–	–	0.2325	−0.0006
1 מרק פיני	0.37	0.39	0.3765	0.3812	0.37	0.39	0.3764	0.3811	–	–	–	–	0.3737	−0.0069
1 דולר קנדי	1.31	1.37	1.3331	1.3497	1.31	1.37	1.3344	1.3511	–	–	–	–	1.3437	−0.0011
1 דולר אוסטרלי	1.25	1.38	1.3088	1.3252	1.26	1.36	1.3089	1.3253	–	–	–	–	1.3169	−0.0023
1 ראנד דרא"פ	0.42	0.50	0.6508	0.6590	0.39	0.54	0.6506	0.6587	–	–	–	–	0.6546	−0.0040
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4261	0.4314	–	–	0.4262	0.4315	–	–	–	–	0.4282	−0.0011
10 שילינג אוסטריים	1.25	1.31	1.2687	1.2845	1.25	1.31	1.2687	1.2846	–	–	–	–	1.2765	−0.0031
1000 לירטות איטלקיות	1.18	1.24	1.1994	1.2144	1.18	1.25	1.1998	1.2148	–	–	–	–	1.2054	−0.0018
100 ינים יפאניים	1.24	1.30	1.2629	1.2780	1.24	1.30	1.2619	1.2777	–	–	–	–	1.2693	−0.0007

לאל על מטענים טיסת מטען יומית לאירופה ולארצות הברית.
ELAL אל על

כשהליכוד אומר "משק חופשי" -
למה הוא מתכוון?
ל"משק חופשי" המזרים כספים להתנחלויות בשטחים, ללא כל הגיון כלכלי ומדיני?
ניזהר ונזכור!
"הכלכלה הנכונה" של הורוביץ, כהן-אורגד וארידור -
זה לא היה לפני שנות דור...

brother FAX-100XL

לפקסימיליה השווה לכל עסק -
יש עכשיו
הרבה יותר תכונות!
עכשיו בנוסף למחיר המשתלם, לקומפקטיות ולטלפון הצמוד (BUILT IN) –
ישנם בפקסימיליה BROTHER ביצועים חדשים:
כותרת – הכוללת שם העסק, מס' פקס, שעה ותאריך – לנמען.
שעון זמן – ותאריכון הפועל גם בהפסקות חשמל.
אישור שידור – מודפס לאחר כל שידור עם המידע.
אישור קבלה – בלתי נפרד המשמש לצרכי תעוד וראיה (אפילו כמוצג משפטי).
שווה לכל עסק
כי FAX 100 XL היא של BROTHER – אמינה, קומפקטית ויעילה. היא כוללת טלפון עם זכרון חיוג ומשמשת גם כמכונת צילום. FAX 100 XL מתאימה גם למשרדים קטנים בעלי קו טלפון יחיד ומחירה, כמובן, שווה לכל עסק...
* בעלי FAX 100 מוזמנים הקודם המעוניינים בהרחבה הטכנית יפנו למשרדי אמפיסל.
אלדור אמפיסל

טלקום מבצע פקסימיליות ב־12 תשלומים
ת"א, רח' החשמונאים 107, טל. 03-5610591 – 5610964

דוקא עכשיו - קרנות הנאמנות של בנק הפועלים
ב"פועלים" אתה מקבל הנחה של עד 83% בשיעור ההוספה!
פועלים-קרנות נאמנות

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

ירידות השערים התחזקו

	מדד יומי	שינוי ב-%
מדד מניות כללי	100.94	+0.28
כללי ללא בנקים	78.61	−1.13
מדד משתנים	78.55	−1.74
מדד אג"ח כללי	118.17	+0.06
אג"ח צמוד מדד	118.37	+0.07
אג"ח צמוד מט"ח	118.88	+0.27

יום המסחר בבורסה עבר אתמול בסימן של התחזקות מגמת ירידות השערים במניות החופשיות. בבורסה הסבירו את ירידות השערים במספר סיבות: פרסום נתוני בנק ישראל על האטה בפעילות החברות במשק, אפשרות סגירתה של הבורסה בשבוע הבא בעקבות אפשרות לגירת סניפי הבנקים, וכן אי-הודאות הנמשכת בפרשת כור.

המסחר החל בשעות הצהריים המוקדמות בהיצעים גדולים במיקצם שהוזרמו מהלקם על-ידי מנהלי תיקים, וכן על-ידי חברות ברוקרים כמו "אופק". ההיצעים נקלטו אתמול בעיקר באמצעות גופים הפועלים באמצעות בנק דיסקונט, ובמידה מועטת יותר באמצעות בנק הפועלים. אלה האחרונים הזרימו אתמול פרופיל הקוייש לעצמם את פעילותם רק לירידות ערך בודדים

היצעים גדולים במיוחד התרמו לירידות ערך שעלו בחודש האחרון בבורסה כולסת, כמו הפועלים המסחריים. תופעה נוספת הראויה לציון היא ירידות השערים החדות ביותר שחלו במניות הנסחרות במסגרת "הרשימה המקבילה". במניות רשף, אמבנים ואוקטגון נרשם מוכרים בלבד בפעם השניה, לאחר שלא היתה נכונות לקלוט את ההיצעים אף בירידות מירביות. מניות רבות הנסחרות במסגרת המשתנים, ירדו ב-10%. בבורסה גורסים כי מגמת אי היציבות תימשך כל עוד לא תושג בהירות חד-משמעית בנושאים השונים העומדים על הפרק. מחזור המסחר במניות החופשיות עמד על ממוצע הימים האחרונים, הסתכם ב-6.3 מיליון שקל.

ביקוש של 8 מיליון שקל לבנקאיות

הביקושים הגדולים יוחסו למניות הבנקים הנפרעות ב-1991 נמשכו גם אתמול, כשהותרם להם ביקוש כולל של 8 מיליון שקל. נראה כי הציבור משקיע במניות אלה מתוך מטרה להתגונן מפני פיחות אפשרי, וזאת על רקע דלות ההשקעות באפיקי ההשקעה האלטרנטיביים. מחזור המסחר בבנקאיות הסתכם ב-4 מיליון שקל

רכישות גדולות באמצעות דיסקונט

גופים עסקיים הפועלים באמצעות בנק דיסקונט ביצעו את ההזרמות, הוסיפו אתמול במגמת רכישות לניירות ערך שונים. כך, למשל, נרכשו אתמול בכמויות גדולות המניות של חברת דלק, חברת הישוב, השקעות דיסקונט, ים המלח, ישפרו, קליל, אלביט ואחרות. נראה כי רכישות המניות מתבצעות על רקע המחיר הכלכלי הנוח, ומתוך מגמה לסגור את "הסחורה" לטווח הארוך. הפעילות באמצעות בנק הפועלים היתה לעומת זאת מצומצמת למדי, והיא יוחסה לניירות ערך בודדים, כמו מניות אגן.

אופק מוכר שלמון

חברת הברוקרים "אופק" ניסתה למכור במהלך המסחר כמות מספר של מניות שלמון, ועקב כך ירד השער ל-97 נק'. הפעילות הוריזה במניות תאגת נמשכה גם אתמול, המניה בת 1 שקל עלתה ב-10%, בעוד שהמניה בת 5 שקל עלתה ב-7.8%.

אלומות: התאמה למחירי הצעת הרכש

עם חידוש המסחר במניות אלומות, נרשם אתמול ביקושים גדולים למניה בת 1 שקל, ואלה מוספו בדיה של 22%. המניה בת 5 שקל עלתה בשיעור מתון יותר של 7.5%. בבורסה מצפים עתה להתייצבות בשערי מניות החברה סביב הרמה החדשה. היצע גדול יוחס למניות כור לא נקלט אתמול גם בירידה של 15%, ולמניה נרשם מוכרים בלבד בפעם השניה. שערי מוכרים בלבד בפעם השניה נרשם גם למניות שמן

התפתחות במאבק השליטה בישרים

בית המשפט המחוזי נענה אתמול לבקשת עו"ד ישראל קדטה, והחליט לבטל את צו המניעה שהוצא לבקשת חברת ישרים. האחרונה טענה כי ביצוע עיסקת מכירת חברת עו"ד לקבוצת שלמה אייזנברג אינו חוקי. בית המשפט קבע כי לטענת ישרים אין כל יסוד, וחייב את ישרים בהוצאות

הודעות הבורסה

● פריון סיימה את המחצית הראשונה של 1988 ברווח של 2.7 מיליון שקל לעומת רווח של 3.6 מיליון שקל במחצית השנה הקודמת

● סקודיטכס סיימה את המחצית הראשונה של 1988 ברווח של 788 אלף שקל לעומת רווח של 1 מיליון שקל במחצית השנה הקודמת שהסתיימה בספטמבר

● משולם לוינשטיין סיימה את המחצית הראשונה של 1988 בהפסד של 536 אלף שקל לעומת הפסד של 510 אלף שקל במחצית השנה שהסתיימה בספטמבר 1987.

● אורטיקי סיימה את המחצית הראשונה של 1988 בהפסד של 134 אלף שקל לעומת הפסד של 186 אלף שקל בתקופה המקבילה אשתקד

● המשלול סיימה את המחצית הראשונה של 1988 בהפסד של 164 אלף שקל לעומת רווח של 617 אלף שקל במחצית השנה שהסתיימה בספטמבר 1987

● עסיס אחזקות סיימה את תשעה החודשים האחרונים של 1987 בהפסד של 8.9 מיליון שקל לעומת הפסד של 1.1 מיליון שקל בשנת 1986.

● הימנון סיימה את המחצית הראשונה של 1988 בהפסד של 181 אלף שקל לעומת רווח של 135 אלף שקל במחצית השנה הקודמת

להשכרה

משרד 4 חדרים

עם ריהוט, מזגנים וטלפונים
ברחוב לבונטין 2 תל-אביב

לטלפון 03-216280 ,03-257391

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי אחוזים
אב	5410.90	5371.95	−31.59	−0.58
אבוקה	362.43	360.69	−3.74	−1.03
אגוז	298.68	296.55	0.65	0.22
אגם	115.64	114.84	−0.04	−0.03
אדיר	1987.82	1973.33	1.11	0.06
אדום	147.93	146.89	−1.58	−1.06
אדמיר	182.49	181.26	0.40	0.22
אור'	455.07	451.39	3.26	0.73
אוריון	125.74	124.77	0.45	0.36
אוריל'	326.06	323.65	0.39	0.12
אורן	899.23	892.68	−2.26	−0.25
איל	6025.69	5907.83	5.30	0.09
אירים	5983.80	5897.75	1.75	0.03
איתן	873.95	867.08	0.79	0.09
אלון	712.01	706.31	1.27	0.18
אלמוג	711.94	705.68	0.55	0.08
אלמוס	106.12	103.59	−0.35	−0.34
אנ"ה	114.54	112.87	0.13	0.12
אניות	95.27	92.94	−1.12	−1.19
אנקור	95.63	94.66	−1.27	−1.32
ארז	192.27	190.88	−2.11	−2.09
אש	132.62	129.70	−1.94	−1.47
אשל	194.42	193.02	0.35	0.18
אתגר	82.86	82.16	−0.84	−1.01
אתרוג	287.91	285.80	1.48	0.52
בדולח	143.43	142.52	−0.62	−0.43
ברוש	553.32	550.31	−3.36	−0.51
ברק	477.97	474.22	−1.93	−0.41
ברכת	356.05	354.31	3.02	0.86
גביש	1670.10	1658.57	−5.39	−0.20
גבע	126.40	124.55	0.19	0.15
גורן	503.13	498.81	0.76	0.15
גיא	116.63	114.91	0.07	0.06
גיל	3317.05	3293.14	−5.28	−0.16
גלית	727.65	722.35	2.91	0.40
דובדבן	365.93	363.29	−1.83	−0.50
דוכיפת	532.58	527.87	−2.60	−0.49
דולב	278.64	276.39	1.59	0.58
דורון	161.14	158.23	0.21	0.13
דיתן	308.35	302.83	0.41	0.14
דיה	624.87	613.52	1.00	0.16
דרור	330.54	324.42	−1.40	−0.43
דקל	343.29	340.82	−4.17	−1.21
הדס	417.27	414.43	−1.12	−0.27
הילה	451.02	448.91	0.66	0.15
הדר	615.79	604.70	1.56	0.26
זהבית	2040.19	2000.19	−0.84	−0.04
זוהר	123.23	121.40	0.20	0.17
זיו	152.58	150.32	0.33	0.22
זינוק	104.25	102.03	−0.23	−0.22
זיק	81.04	79.11	−0.73	−0.91
זמיר	409.13	405.57	−4.65	−1.13
חוחית	188.43	186.75	0.46	0.25
חלמיש	161.49	161.06	0.29	0.18
חלפיט	229.39	228.31	0.38	0.17
חן	168.07	167.65	0.18	0.11
טופז	129.17	127.98	0.18	0.14
טל	6834.67	6752.53	−7.28	−0.11
יובל	514.35	509.92	0.53	0.10
יהלום	163.74	162.66	−1.87	−1.14
ימונה	365.33	361.71	−0.56	−0.15
יערה	508.25	504.75	0.36	0.07
כוכב	282.86	280.39	−2.55	−0.90
כחל	135.44	134.23	0.92	0.69
כלנית	681.05	668.70	1.33	0.20
כספית	299.00	297.65	0.97	0.33
כרמל	131.55	129.50	−0.26	−0.20
כתר	1268.67	1250.16	0.77	0.06
לחם	5088.84	5051.49	−2.82	−0.06
למשקיע	139.39	137.67	0.19	0.14
לפיד	294.63	288.90	−2.75	−0.94
לקט	2158.14	2141.15	2.27	0.11
לשם	438.59	436.54	0.26	0.06
מגדל	1548.36	1637.74	1.56	0.10
מכבי	4467.89	4436.96	9.83	−0.22
מגל	295.83	293.73	−1.36	−0.47
מגן	4083.83	4055.35	−1.69	−0.04
מור	1564.36	1553.67	−19.49	−1.24
מורן	902.94	896.31	−1.61	−0.18
מגה	27044.84	26637.30	73.80	0.28
מימי	1165.99	1157.90	3.42	0.30
מעוף	4782.81	4750.02	−38.02	−0.79
מעיין	795.26	789.69	1.92	0.24
מקשה	439.36	437.32	0.35	0.08
מכלול	91.71	91.07	−1.06	−1.15
מרווח	141.09	140.57	0.01	0.01
מרום	1526.43	1515.78	4.32	0.29
נוגה	163.27	160.85	0.09	0.06
נמיר	267.36	266.25	−3.32	−1.23
נמש	448.54	441.74	−4.66	−1.04
ניל'	127.13	125.26	−1.29	−1.02
סביון	661.54	649.11	−1.07	−0.16
סגולה	150.46	149.39	−0.02	−0.01
סלע	427.83	425.84	0.57	0.13
סנונית	607.22	601.86	0.66	0.11
סער	380.83	377.57	−3.20	−0.84
ספיר	180.82	180.81	1.45	0.81
עוף	364.73	361.64	−2.57	−0.71
עידית	782.48	778.81	−4.08	−0.52
עירן	559.69	551.45	1.46	0.27
ענבר	120.42	119.40	0.45	0.38
ענת	2291.48	2274.59	−6.75	−0.30
עפרוני	571.26	566.17	0.10	0.02
ערמון	125.18	124.32	0.08	0.06
פאי	1662.20	1650.51	−9.50	−0.57
צבר	561.19	556.92	1.94	0.35
צופית	501.62	497.18	−1.56	−0.31
צוק	140.56	140.56	0.19	0.14
צמיר	1273.53	1263.56	−0.20	−0.02
צמרות	548.75	540.74	0.11	0.02
צורית	163.20	162.05	0.68	0.42
צוריה	114.34	112.72	0.15	0.13
קלע	175.04	174.60	−1.26	−0.72
קשת	118.26	117.43	−0.17	−0.14
רותם	17233.43	17084.74	−114.98	−0.67
רימון	151.78	151.51	0.19	0.13
רקפת	965.40	950.07	−2.21	−0.23
רשף	465.19	460.57	1.44	0.31
שבים	516.92	512.51	0.21	0.04
שחם	388.77	386.61	1.38	0.36
שחר	107.36	106.42	0.11	0.10
שירה	468.63	465.26	−1.24	−0.27
שמיר	462.43	459.20	−0.41	−0.09
שנהב	657.85	653.03	−6.07	−0.92
שקד	689.62	684.94	−7.04	−1.02
שקל	198.20	196.79	0.22	0.11
תאנה	251.81	250.00	−1.51	−0.60
תדהר	531.17	529.85	−3.98	−0.75
תירוש	622.78	618.25	1.45	0.24
תמוזה	112.66	111.78	−0.31	−0.28
תמר	290.63	288.65	0.09	0.03
תפוח	225.34	223.76	0.21	0.09
תרשיש	122.50	121.66	0.11	0.09
תשרי	592.89	587.93	−0.25	−0.04

שערי אגרות החוב

שג"א 4.25%

סידרה	שער	שינוי בנק'
4101	466	--
4102	183.8	+0.1
4103	176.8	+0.1
4104	171.5	+0.1
4301	171.5	+0.1
4302	163.1	+0.1
4303	166.6	+0.2
4304	164.3	+0.1
4105	144.3	--
4106	140.8	--
4107	140.5	--
4108	138.2	--
4109	134.8	+0.1
4110	133.5	+0.1
4201	166	+0.4
4204	155.2	+0.4
4205	152.5	+0.4
4206	148.9	−0.2
4207	148.7	−0.2
4208	146.9	−0.2
4209	143.9	−0.2
4210	140.4	−0.2
4211	140	−0.2
4212	137.3	--
4213	134.2	--

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

3601	49992	+19
3602	46110	+18
3603	42962	+17
3604	38772	+23
3605	35447	+20
3606	34079	+20
3607	31693	+213
3608	30037	+209
3609	28650	+206
3610	25753	+305
3611	24913	+306
3612	24223	+306
3613	22842	+186
3614	21963	+186
3615	20804	+176
3616	18393	−124
3617	17367	−121
3618	16815	−118
3619	15452	+77
3620	14615	+74
3621	13898	+72
3622	12469	−31
3623	11719	−81
3624	11044	−38
3625	10094	+29
3626	9424	−51
3627	8757	+4
3628	7995	+4
3629	7446	+2
3630	7192	+5
3631	6683	+58
3632	6259	--
3633	5874	−20
3634	5196	−42
3635	4973	+2
3636	4756	−50
3637	4470	−48
3638	4170	+2
3639	3821	+2
3640	3227	−2
3641	2801	−1
3642	2505	−23
3643	2176	−28
3644	2005	--
3645	1811	+1

גליל 4.25%

3701	1506	+9
3702	1127	+15
3703	991.3	+12.4
3704	849.8	+10.7
3751	466.8	+0.2
3752	181.1	−2.2
3753	174	−2.1
3901	169.5	−0.2
3902	161.6	−0.3
3903	164.9	−0.2
3904	163.5	−0.2
3754	163.3	−0.8
3755	157.6	−0.8
3756	152.3	−0.7
3757	149.5	−0.8
3758	146	+0.1
3759	145.6	--
3760	143.8	+0.1
3761	140.8	+0.1
3762	137.2	--
3763	136.9	+0.1
3764	135.2	+1.3
3765	132.1	+1.3
3766	130.7	+1.3
3791	136.7	−0.6
3792	134.3	−0.7
3826	159.8	+0.5
3827	157	+0.5
3828	151.7	+0.5
3829	149	+0.5
3830	146.6	+1.1
3831	146.3	+1.1
3832	144.4	+1.1
3833	141.5	+1.2
3834	137.9	+1.1

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

3535	147700	--
3536	147700	--
3537	148000	--
3538	139200	--
3539	140200	--
3540	139500	--
3541	134600	--
3542	135025	+200
3543	128500	--
3544	129187	--
3545	125300	+300
3546	126400	+300
3547	125000	+300
3548	126999	--
3549	119300	+300
3550	119046	+200
3551	120000	+200
3552	110100	+200
3553	109400	+200
3554	109900	+300
3555	110000	+300
3556	104700	+200
3557	105600	+300
3558	104900	+100
3559	101000	+400
3560	95400	--
3561	95200	--
3571	95100	+200
3572	95700	+100
3573	95350	--
3574	88850	+200
3575	87800	+200
3576	87700	--
3577	88800	--
3578	81500	+100
3579	81000	--
3580	75400	+200
3581	68800	--
3582	66800	+200
3583	62300	+300
3584	59200	+200
3585	57000	--
3586	50950	+200
3587	51100	+500
3588	51400	+200
3589	46600	+200
3590	46000	+300
3591	46750	+200
3592	47060	+200
3593	47836	--
3594	44710	+200
3595	45450	+1000

5% מלווה פיתוח (בריבה כפולה)

2024	137500	--
2025	138900	--
2026	138500	--
2027	133200	--
2028	137196	--
2029	131839	--
2030	132664	+3864
2031	128750	+3750
2032	135181	--
2033	131542	−4068
2034	128735	--
2035	111108	−3436
2036	109704	+500
2037	105820	−500
2038	105800	+500
2039	114424	--
2040	109292	--
2041	96900	--
2051	98368	+2865
2052	90588	--
2053	86674	--
2054	87790	--
2055	88072	−1000
2056	95451	−2952
2057	91972	+2679
2058	96106	+2799
2059	82744	+2410
2060	87447	--
2061	55745	−1724
2062	56173	+1636
2063	57974	+1689

צמודות דהב

יור' 5	88.2	−1.5

רימון

7006	210.4	+0.2
7007	198.4	+2.3
7008	188.7	+2.2
7009	180.7	+0.2
7010	172.8	+0.2
7011	163.4	+0.2
7012	162.4	+0.5
7013	154.5	−0.4
7014	134.5	+0.4
7015	112.3	+0.1
7016	112.1	+0.1
7017	114.9	+0.1
7018	114.8	+0.2
7019	115.3	+0.2
7020	115.1	+0.1
7021	114.1	+0.2
7201	116	+1.4

גלבוע

6101	16899	+511
6102	9481	+126
6103	8211	+18
6104	7778	+14
6105	7359	+14
6106	7172	−18
6107	6894	−18
6108	4998	+60
6109	4760	+58
6110	4682	+57
6111	3866	−4
6112	3840	−4
6113	2579	+62
6151	998	−21
6152	955.1	−20.3
6153	849.8	+7.6
6154	833.8	+7.6
6155	582	+4.9
6156	441.7	−1.1
6157	329.9	+1.2
6158	312.4	+1.2
6159	271.4	−7.7
6160	251.6	+0.5
6161	243.3	+0.4
6162	219.4	−1.9
6163	203.9	−0.3
6164	195.9	−0.2
6165	185.9	−0.3
6166	172.7	−1.4
6167	168.9	−1.3
6168	166.2	−1.3
6169	157	−0.2
6170	152	−1.4
6171	107.9	+0.9
6172	100.7	+0.8
6801	115.8	+1.1

מט"ח 100%

של אוס	1599	−4
אלונה	1244	+2
אלסינט	2565	+15
טויסק	1400	−8
הודר 84	116.2	+0.2
חב היים	249	−3
דים הש	237.5	--
כור	154.7	--
כלל	538	--
מבצ ד	183.5	−1.8
מבצ ה	260	--
מבצ י	295	--
רן	137.7	--
סול בנ	193	+0.8
תרשיש	192	--

מדד/מט"ח

בלת.	167.7	--
דים הש	185.1	--
כור	136.1	−4.2
כלל	222.1	+5
בנ דים	180	--
משא בנ	169.4	−1.1
משא בנ	168.5	+0.2
משא בנ	150.5	+0.5
לאומי	156.6	+1.1

שערי המניות 25.10.88

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח על	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח על
אגודה ש	30850					
אדיבי ב 100.0			69	+250	+0.8	+16
אדיבי בב א			—	הפסקה	מסחר	—
דיסקונט שה ב			—	הפסקה	מסחר	—
המסחרי 0.1			—	הפסקה	מסחר	—
המסחרי א 0.5			—	הפסקה	מסחר	—
הפועלים מבב			—	הפסקה	מסחר	—
כללי לא בהסדר	14588		181	−1		−181
כללי שה 7			—	הפסקה	מסחר	—
כלל שה 11			—	הפסקה	מסחר	—
מימון הסדר 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
מימון הסדר 5.0			—	הפסקה	מסחר	—

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אדיבי רג 100.0	147900		231			+494
אדיבי ב 100.0	147205		3			−3
אדיבי בב א	886500		1	−16000	−1.8	−2
איגוד 1 ש"ח	111700		19	+200	+0.2	+9
דיסקונט ב'	206800	תב	23	+18800	+10	+153
דיסקונט א'	193000		20	+2800	+1	+17
מזרחי ש'	68000		250			+387
מזרחי מ'	61501		8	+1		+6
הפועלים ש'	100450		206			+406
הפועלים מ'	101000		3			−3
כללי א'	257200		5	+200	+0.1	+17
בלל מסק	64250		189			−114

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אדיבי רג 100.0	118300		570	+1200	+1	+1449
אגוד 0.1	89650		197	+1300	+1.5	+181
דיסקונט ב	150100		1	+500	+0.3	+199
דיסקונט א	151400		104	+1700	+1.1	+445
המזרחי ש	49020		469	+800	+1.7	+2559
המזרחי מ	49200		100	+1100	+2.3	+1055
הפועלים ש	80060		1000	+700	+0.9	+1856
הפועלים מ	80000		131	+900	+1.1	+1061
כללי א 1.0	204100		52	+2900	+1.4	+219
בלל 0.1	51170		1498	+500	+1	+2977

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אדנים 0.1	80100		40	−700	−2.3	−144
לאומשכ' ש	10150		149	−350	−3.3	−163
לאומשכ' מ	10949			−18	−0.2	−23
כרמל ש	215		1000			−1000
כרמל אופ'	115		22546			−25063
כרמל אג"ח	100.5		31700			−80400
פת משכ ש	2500	בה	104	−35	−1.4	−186
משכן ב ש	4475	בה	4	−50	−1.1	−7
טפחות 0.1	16100	שב				
מרב 1.0	6919		2	−1		−2
טפחות מבב ש	24700	שב				
טפחות רג ש	23000		40	−500	−2.1	−90

מוסדות מימון

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
הלוואות מבב א	542900		6	−1000	−0.2	−10
הלוואות מבב ג	238000		2	−2000	−0.8	−2
לאומי תעש' א ש	17700		9			+1
פתוח תעש' מבב	108390		5	−2000	−1.8	−5
פת תעש' בב ג	539000		7	−11000	−2	−8
פת תעש' בב 11	328000		5			−1
פת תעש' בב 111	329334		7	−3500	−1.1	−7
פת תעש' בב ד	325292		7	−7000	−2.1	−6
פת תעש' בב דד	72550	שב				
מרכז קבלנים 5.0	620		1210	−30	−4.6	−2239
תיירות בב	249000			−6000	−2.5	−1
כלל ליסינג 8.1א	15011					−1
כלל ליסינג 0.5ב	14820		100			

ביטוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אילון	90		685	−5	−1.6	−685
איתן	94		9089			−2589
אררט 0.1	920		67			−67
בטוח משנה 0.1	320	תב	1826	−24	−7	−1275
בטוח משנה 0.5	132.5			−5	−1.9	−800
משנה אופ	204		147			
משנה הש	117		7450	−5	−0.4	−19204
הדר 1.0	150.5		15188			−188
הדר 5.0	132		36812	−5	−2.6	−29812
הדר אופ סד 2	112		17960	−4	−3.4	−34952
הפניקס 0.1	563		1544	−10	−1.7	−1544
הפניקס 0.5	515	שב				
המשמר-ירדאל 1.0	5600					
המשמר-ירדאל 5.0	5850		202	−150	−2.9	−202
כלל ביטוח	249		563			−563
כלל ביטוח אופ'	37.6		3050			
כלל ביטוח אג"ח	106.5		25450	+1	+0.9	+195374
מנורה 1.0	738	שב				
מנורה 5.0	662	שב				
ביטוח סהר	147			−5	−1.7	−13088
סקוריטס 0.1			—	הפסקה	מסחר	—
צור ש	204		2800			−528
ציון השקעות 1.0	1521		50			
ציון השקעות 5.0	666	תב	220	−24	−10	−220

מסחר

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible]						
[illegible]						
מגיף קרא 1.0	294		1762			−1762
מגיף קרא אופ	93.5					+24
כלל אגח 4	134		9363			−6730
כלל אגח 2	133.5		16211			+3789
קריסטל 1.0	290	בה	1300	+8	+2.8	+1408
רמק 0.1	12000					
רמק 0.5	12800	שב				
שופרסל א 2.0	1030		6494	−30	−2.8	−5419
שופרסל אופ	3655		1351	−45	−1.2	−1561
שופרסל אגח	119		17950	−5	−0.4	−20088

שירותים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אסותא	302		500	−1	−0.3	−349
סמנות הנפקה 0.1	260		5548	−7	−2.6	−16292
סמנות הנפקה 0.5	134.5		32754			−31722
סמנות אופ'	94	תב	4036	−6	−6	−13544
סמנות אג"ח	104		47765	−1	−1	−45535
קידר 0.1	421	תב	5698	−40	−8.7	−12046
קידר 1.0	181.5		12598	−3	−1.6	−15278
מוסי קדמה 0.1	930		392	−35	−3.6	−892
מוסי קדמה 0.5	600		390	−12	−2	−667

מלונות ושירותי תיירות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
גני הדר	78.5		8500	−2	−2.5	−14500
גני הדר אופ 1	31.1	תב	16780	+6	+5.4	+9288
מלונות דן 1.0	1240	תב	20	+70	+6	+55
מלונות דן 5.0	770	שב				
חוף האלמוג 1.0	6520	שב				
מלונות הירדן	2190	תב	192	+160	+7.9	+163
ים סוף			—	הפסקה	מסחר	—
ים סוף אופ'			—	הפסקה	מסחר	—

מחשבים ושירותי מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
תהליכ 1.0	114.5			−5	−4.2	−8928
תהליכ אופ'	26		3100			
תהליכ אג"ח	187					
יוקא 1.0	4500	בה	58	−250	−4.9	−199
מג.ג. 1.0	1895					
מג.ג. 5.0	1000	תב	79	+50	+5.3	+79
ניקוב מחשבים 1	761		300	−19	−2.4	−800
ניקוב מחשבים 5	235		2284	+2	+0.9	+103
ניקוב אופ סד 2	263			−12	−4.4	−400
חילם מחשבים 1.0	485		1248	+8	+1.7	+5485

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אזורים אופ	253		3577			+8137
אזורים אגח	146		3000			+27000
אילון 1.0	51		13222	−1	−1.9	−1485
אילון אופ'	20.7	תב	5000	−7	−7.6	−86542
אל-רוב 1.0	345		2000	+10	+3	+1336
אפריקה 0.1	31000		35	−400	−1.3	−52
אפריקה אופ	10670		26			
אזורים	338		11838	−1	−0.3	−12577
אידלן 0.1	2530		222	−80	−1.9	−222
אידלן 0.5	2081		62			−62
בונוביין 1.0	2100		29	−62	−2.8	−121
בונוביין 5.0	2079	שב				
דנקנר 1.0	4100					
דורי 0.1	178		1000	+2	+1.1	+2000
דורי 0.5	114	שב				
מרלין 1.0	1215		450			−408
השכלול 1.0	595	בה	100	−66	−10	−226
השכלול 5.0	415	תב	937	−25	−5.7	−937
חלב 0.1			—	הפסקה	מסחר	—
חלב 0.5			—	הפסקה	מסחר	—
ירושלים אופ	57		8250	−3	−5	−16000
מבנים 0.1	3850		157	−51	−1.3	−551
מבנים 0.5	3470		250	−50	−1.4	−250
הכ' ישוב אופ' 7	110.5		18306			−26044
אופ' 8	89		23471	−1	−1.1	−36702
אופ' 9	114		7217			−3781
מבני תעשיה	63.5		14515			+8790
מבני תעשיה אופ'	17.1		90906			
מבני תעשיה אג"ח	108		7000	−5	−0.5	−7000
ישפרו 0.1	3580		183	−30	−0.8	−183
ישראלום 1.0	1087		200	−30	−2.7	−200
ישרים 10.0	30000		412			+65
כנון מפתח 1.0	5250		23	−160	−3	−25
לומיר 1.0	4670			−30	−0.6	−90
לומיר 5.0	1385	שב				
מ.ת.מ. 1.0	270		824	−12	−4.5	−824
מ.ת.מ. אופ 2	154		2580			−320
מ.ת.מ. אגח	132.5		21550			+17200
נאמני בניה 1.0	460		765	−5	−1	−2343
מישגב 5.0	107.5		4145	−5	−4	−4145
מישגב אופ	65		4500			
מנרב 5.0	798		200	−7	−0.9	−290
לוינשטין 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
לוינשטין 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
לינשטין 1.0	73	בה	2007	−2	−2.7	−11419
לינשטין 5.0	35.9		8	−1	−3	−75904
לינשטין אופ 1	14	תב	13015	−5	−9.3	−87811
לינשטין אופ' 2	12.7		3250	−5	−0.7	−1250
לינשטין אגח	76		100	−30	−1.9	−100
נאות אביב 0.5	1549		4000	−5	−1.7	−4000
נכסי אורים	145.5		2000	−1	−2.6	−4000
נכסי אופ'	37		16764	−5	−0.5	−16764
נכסי אג"ח	97.5					

(ללא כותרת)

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
סהר השקעות 1.0	390		500	−5	−1.3	−771
סלע 1.0	1427	שב				
קומריה 0.1	2480		35			
קומריה 0.5	1080		252	+19	+1.8	+2998
רובנשטיין 1.0	109.5	בה	3422	+5	+1.9	+3828
רובנשטיין 5.0	128		5000			
רובנשטיין אופ	300	בה	100	+10	+3.4	+300
רובנשטיין אג"ח	135					

חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2940					−2
מטעי הדר 0.5	2560	שב				
מהדרין 0.1	3678		80	−20	−0.5	−30
נצר הדרים 1.0	1035		16	−5	−0.5	−16
פרדס 0.5	2270	זח	300	−150	−6.2	−300

מזון וטבק

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
דובק מב ש	1476	תב	584	−164	−10	−404
דובק מב מ	1521	תב	100	−169	−10	−99
תלבל 1.0	225		336	+1	+0.4	+40
תלבל 5.0	190					
תלבל אגח	90.5		1000	−1	−1.1	−1000
עסיס בירה 1.0	20499			−601	−2.8	−3
עסיס בירה 5.0	16500		25	−200	−1.2	−23
יצור 1.0	1016			+41	+4.2	+71
יצור 5.0	740					
יצור א 5.0	508		1685	−10	−2	−1550
יצור אופ 2	137	בה	1239			−461
מן 1.0	170		708			
מן 5.0	127	שב				
[illegible] 1.0	10350		44			−44
[illegible] ב 0.5			—	הפסקה	מסחר	—
אבגל שקל 1	1882	שב				
שמן מבב ש	491	זכ		−26	−5	−907

טכסטיל והלבשה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אתא מר 1 ש	301					
אתא אופ	71					
אתא אגח	119.5					
אתיס 1.0	257	תב	750	−19	−6.9	−549
אופנת בגד 1.0	114.5	שב				
אופנת בגד 5.0	104	שב				
[illegible] א	64.5					−268
ארגמן רג ש	8468		146	−80	−0.9	−128
דלתא-גליל 1.0	610		2165	−10	−1.6	−1465
דלתא-גליל א 5.0	594		71			−71
מכתשים מאוחד 1	515	שב				
מכתשים מאוחד 5	184	שב				
ויטלון 1.0	160		515	+4	+2.6	+315
ויטלון 5.0	122.5					−308
ורדינון 1.0	5150		85	−56	−1.1	−45
זיקית 1.0	1260	שב				
זיקית 5.0	913		100	−2	−0.2	−400
זיקית אופ	220	שב				
כיתן	48.9			−1	−2.2	−3198
כיתן אופ	22		5878	−1	−4.3	−5878
לודזיה 0.1	410		415	−9	−2.1	−235
לודזיה 0.4	370					
ליבנת 1.0	22	תב	1775	−5	−10.2	−16775
עיט 1.0	166	תב	2508	−16	−8.8	−2350
עיט 5.0	98	תב	2000	+5	+4.8	+5928
עיט אופ	46	בה	2700	−4	−8	−12876
עיט אגח	105.5		8275	−1	−0.9	−8275
עמק פריפה 1 ש'	108		1000	+5	+0.5	+356
עמק אופ	52		2800	−1	−3	−2508
פולגת א	894		128	+4	+1	+128
פולימן א 0.5	2201	תב		−240	−9.8	−220
פרנקו	745	זח	53	+5	+0.7	+17
פרנקו אג"ח	86.5		5000			−5000
קיטור סברינה	2121	בה	86	+21	+1	+14

בטחה
כלל
ניהול תיקי השקעות ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אורדן 0.1	3066		200	−4	−0.1	−200
אורדן 0.5	2270		200	−100	−3.5	−330
אלומות 1.0	7700	תב	123	+1430	+22.8	+173
אלומות 5.0	6450	תב		+449	+7.5	+50
כבלים ש	352		3474	−1	−0.3	−4274
כבלים אופ	72.5		9200	−1	−1.4	−18987
כבלים אג"ח	109		15000			−8100
כבלים אגח	108.5		20911	+2	+1.9	+148244
חוזקר 1.0	350		1119	−5	−1.4	−1119
חוזקר 5.0	155		550			−550
ויקה 1.0	1478			+3	+0.2	+95
ויקה 5.0	944		100			−9
קסטמת מה 5.0	1785		120	−20	−1.1	−574
בכלי ציון 1.0	2205		67	−5	−0.2	−317
בכלי ציון 5.0	1415		[illegible]			
קימר 1.0	110		1800			
קימר 5.0	47		1300			
[illegible]						
[illegible]						
נעל 1.0	1210		255	−10	−0.8	−605
קבג 1.0	326	בה	2000	−14	−4.1	−2467
קבג 5.0	216		300			
קליל 1.0	2805		276			−446
קליל 5.0	2440		310			−268
קליל אופ'	1151		919	−5	−0.4	−619
קליל אגח	137		10000			
שלות 5.0	2080		113			−95
תעשיות לביש 1.0	440		20			−20
תעשיות לביש 5.0	330	שב				

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אלביט 3.0	283500		33			
אלקו 0.25 ש	11700		113	−575	−4.7	−254
אלקטרה 0.1	1801		300	−1	−0.1	−162
אלקטרה א 0.5	1291		1067	−13	−1	−1245
אמ 5	810		975			+426
אמן 3	145.5		10000	+5	+1	+5889
אלית 1.0	13050		111	−150	−1.1	−176
אלקטרוניקה אופ	306		1600	−6	−1.9	−1880
כלל אלק' אג"ח	113.5		4500	+3	+2.7	+52760
ספקטרוניקס 1.0	890		200			−200
ספקטרוניקס 5.0	670		828	−10	−1.5	−828
מיכוגבר 1.0	373		580	−7	−1.8	−1319
מיכוגבר 5.0	280		5739	−7	−2.4	−7477
זיקלון 1.0	2071		16			
זיקלון 5.0	1454		71			−71
קבוטשון אילד 1.	2281					
קבוטשון אילד 5.	1960		60			
ת.א.ת. 1.0	460	זח	1200	+42	+10	+8492
ת.א.ת. 5.0	263		10001	+19	+7.8	+20864
תדאה	600		1827			−1827

מוצרי בניה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אי.ב. תעשיות 1.	140		14257			−1800
אי.ב. אופ	426					
איפי אופ' ב	42		4287			
אי.ב. אגח	144		10000			
איפי אג"ח א	98		52868			−61040
אקרשטיין 1.0	469		1608			+800
אקרשטיין 5.0	250		300	−2	−0.8	−400
אקרשטיין אופ'	279		604			−250
אקרשטיין אגח	137.5		25001	+5	+0.4	+106695
אבים בלוק	62		9359			−10590
בלוק אופ	27		12200	−5	−1.8	−17200
מוזאיקה ולפמן 1	2592	שב				
מוזאיקה ולפמן 5	1880		20	+37	+2	+40
נגב קרמיקה	220		868	−11	−4.8	−868
נגב קרמיקה אופ	695		2000	−5	−0.7	−900

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אגן 5.0	1696		4182	−6	−0.4	−6161
אגן אופ'	345		7000	−15	−4.2	−36113
אגן אג"ח	98.5		64738	−5	−0.5	−62272
אליאנס ב			—	הפסקה	מסחר	—
גל תעשיות 1.0	150	שב				
גל תעשיות 5.0	93	שב				
גל אופ	20.2		4858			+3858
גל אגח	90		6800	−2	−2.2	−6800
דשנים 0.1	2970		375	−29	−1	−830
דשנים 0.5	1475			−10	−0.7	−300
ליפסקי 1.0	1881		150	+1	+0.1	+926
מקסימה 1.0	725		99			−199
מקסימה 5.0	508	שב				
פזר 1.0	3350		35	+25	+0.7	+135
פזר 5.0	3086		302	−162	−5	−302
פריקלאס	502		6046	−6	−1	−8746
פריקלאס אופ	118		7546	−5	−1.5	−23427
קרים כימיקל 1.0	5930		100			
קרים אופ	3860	שב				
קרים אגח	128					
תיא 5.0	4618		32			−7
פרוטארום 10.0	885		14232			+6085

עץ, נייר ודפוס

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
בר	66		3717			−3488
דפרון 1.0	5930		40	+300	+2	+18
ישרון 5.0	4030	בה	30	+40	+1	+40
ת.מ.ב. 1.0	5657		7	−60	−0.9	−7
יפה 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
לבידי אשקלון 1	518	זכ		−27	−5	−2185
מלט ב 0.5	24400		34	+1119	+4.8	+36
קרגל	499					
קרגל אופ'	211		579	−9	−4.1	−509
6217351	85		13209	−3	−3.4	−10709
2179992	100		81172			+85355
רים 0.1	189		1000	−5	−4.3	−1420
רים 0.4	89		1685			
תעל ב 0.2	13220		43	−200	−1.5	−144

תעשיות שונות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אביק 1.0	156		1948	+5	+3.7	+10020
אביק 5.0	99		2515			−1985
הביאה יד	1522	שב				
הגבולק 1.0	1018		126	−2	−0.2	−128
הגבולק 5.0	1082	שב				

השקעות בתעשיה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
תרבות	11880		100			+200
כור בב' ש	3582	זכ		−189	−5	−3175
תעשיות אופ	78		8384	+5	+2	+3104
תעשיות אגח	117		7777	−1	−0.8	−29547

חברות השקעה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אמפא ש	3158	שב				
אפריבר אופ	2670		200			
אפריבר אג"ח	112		40200	−5	−0.4	−40200
אלגר ש	907		866	−25	−2.5	−1286
בולת 1.0	955	שב				
בולת אופ	720		20			−20
בולת אגח	118		10000	−1	−0.8	−10000
דנבאר 1.0	439	תב	865	−49	−10	−1077
דנבאר 5.0	308	תב	875	−34	−10.1	−875
חברה לישראל 5.0	2981		723	−89	−3	−360
חלמון 0.1	115000					
חלמון 1.0 ש	15650	שב				
[illegible] א 0.5	15800	בה	33	−1200	−7.1	−61
דיסקונט השק אופ	910		2800			
דיסקונט השק אגח	118		32147	−5	−1.3	−37147
מודדי השק ש	86100					
חירון 1.0	1805		510			−450
חירון 5.0	555		500	−15	−2.6	−500
יעקור 1.0	1254		200	+1	+0.1	+300
יעקור 5.0	740					−40
יבוא ש	10650		26	−50	−0.5	−26
ירדן א 0.1	969	בה	156	+1	+0.1	+64
ישום השקעות	33.2		20000			+3172
ישום אופ-אגח	54.5		3251	+5	+8.9	+6174
כלל 50.0	570		650			+595
מגור 0.1	300	שב				
מגור א 0.5	195		106			−106
מגור אגח	7.9		96419	+1	+1.3	+22816
נכסים 1	133.5					
פוד ב 1.0	238		800	−2	−0.8	−4940
פועלים השק ש	2370		1010	−70	−2.7	−912
מנוף א 0.1	4200		39			−39
מנוף 0.5	3715		121	−30	−0.8	−245
פריון ב 2.5			—	הפסקה	מסחר	—
קידן 1.0	82		2325	+2	+2.5	+801
קידן 5.0	49.5		1459	−5	−2.9	−1459
קידן אופ	28.3		2800			
קידן אגח	117		25000			−29695

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
בית ב	255					

חיפושי נפט

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
דלק נפט 1	1910		89			
דלק נפט 5	988	בה	1000	−8	−0.8	−1096
מ חיפושי נפט	23300		25			−35
יואל אופ	109.5		11033			−2234
נ.נ.ב 1.0	3599		80	−121	−3.3	−250
נ.נ.ב 5.0	1956		440			
נגמר ש	335	תב	9454	−38	−7.7	−10086

הרשימה המקבילה

מסחר שרותים מלונאות מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
ואנל 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
יסקל	229		1280			
קומודיסים 0.1	797		80			
קומודיסים 0.5	218		475	−7	−3.1	−491
קופל 1.0	324		424			−424
תבל			—	הפסקה	מסחר	—
החברה הישראלית	27					−441
כנס מר 1 ש	518	שב				
איבות מחשבים	165		400			
רמה מיכון 1.0	448	בה	79	−2	−0.4	−1091
רמה אופ	800		685	−35	−4.2	−600
כלל מחשבים 1.0	2699					−7
משוב מחשבים 1.0	59.5		1000	−5	−2.5	−8386
רשף	116	זכ		−6	−4.9	−15304

נדל"ן בינוי חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אמבנים 1.0	366	זכ		−19	−4.9	−892
בן-יקיר בת 1.0	1460					−4
דוקור 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
דוקור 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
עד 3.0	762	בה	42	+1	+0.1	+7
רסקו מבב	560		775			
רסקו רג	454	בה	173	−50	−9.9	−182
שמעוני 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
אפאם	482	זח	790	−54	−10.1	−1190
מלדנטוס 1.0	214	זח	250	−12	−5.5	−250
מלדנטוס 5.0	127.5	זכ		−5	−4.9	−1128

תעשיה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
יגדידים	180					
מקס 0.1	1428	בה	300	−14	−1	−195
מקס 0.5	588	זח	252	−72	−10.9	−740
תעש הנדוו 1.0	3350	בה	326			+74
אלדאר	65		1602			−995
אקמון 5.0	746	זכ		−39	−5	−459
ברק 1.0	812		75	−2	−0.2	−161
משאבות סלע	47					
[illegible]			—	הפסקה	מסחר	—
אלקל			—	הפסקה	מסחר	—
אלקל אופ 2			—	הפסקה	מסחר	—
[illegible] 1.0			252			−72
[illegible] 5.0			685			−125
בכון אופ	540		7430			−1857
פרוטוקטור 1.0	4350	שב				
פרוטוקטור 5.0	2250		504			
מ.ג.מ 1.0	655		154	+7	+1.1	+229
אלבסקן	102	שב				
דקסטר 1.0	2090			−2	−0.1	−40
נקה בטיק 1.0	4750		35	−100	−2.1	−65
ת.ב.ל 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
ת.ב.ל 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
תוד א 5.0	3200		2			−2
אורדע פריגם	355	תב	2126	−35	−9	−3626
סקופיה 1.0	1250		100	−10	−0.8	−100
דקו	205		1000	−5	−2.4	−3550
רדימון			—	הפסקה	מסחר	—
רון 10	288	שב				
מאגרי טכנולוגיה	120		2829			−2829

השקעה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אינבקה 0.1			—	הפסקה	מסחר	—
איתם	209		500			−500
איתם אופ	23					−1521
אבישר בב'	238		282			
אמיק 1.0	416	תב	8349	−24	−5.5	−8569
אמיק 5.0	240	זח	1862	−27	−10.1	−1862
בניין ב' 5.0	10000					
לבניק 0.1			—	הפסקה	מסחר	—
לבניק 0.5			—	הפסקה	מסחר	—
עוז השק ב 0.1	589	בה	91	−1	−0.2	−56
עוז השק ב 0.5	360		229			

חיפושי נפט

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
מראויל ב 0.5	2965		52			

משתנים

בנק בינלאומי 05	2271	5308	5308	−1.49	5
מגבב. 0.5	3398	5903	5918	−1.49	7
הנבה ש	24791	118.5	111.5	−1.34	1
שלמון אופ	4375	675	675	−3.02	
כלל סחר	54134	185	187.5	0.27	12
שופרסל ב 10.0	6800	954	963	−2.45	3
דלק ב 1 ש	19671	2342	2342	−1.51	3
אמריקה 1.0	56	27483	27977	−2.75	1
אמדים 1.0	5879	488	480	−2.2	
בנסים מבנק	450	2472	2472	−1.51	
תכשות תישב	66825	461	466	−2.34	8
חברה לירושלים	11107	264	265	−1.86	1
כלל גולף	3158	499	499	−2.02	
עלית	418	13972	13851	−2	2
מלבת 3 4	13680	298	300	−1.63	2
קסמת מה 1.0	550	1999	1999	−2.77	
כלל תעש אלק	1386	1606	1617	−1.78	1
אלון 3.0	20	159906	162361	−1.5	1
מבע ש	2621	9094	9185	−1.75	14
ים המלח	12913	1629	1633	−2.22	15
סרוייגיים 10.0	42998	380	380	−1.64	8
נשאלי נדר 10.0	73	230781	232582	−2.25	7
כלל תעש' 1.0	140761	126.5	127	−1.56	28
אדיבי שרות 2.0	2820	8589	8537	−1.59	3
אלבן ש	1100	738	738	−2.27	
חברה לישראל 1.0	5895	3499	3500	−2.51	7
מפעלים השק ש	6271	636	639	−1.24	1
דיסקונט השק ש	14828	2078	2078	−1.26	10
כלל 10.0	6438	735	735		5
יבגאל 5.0	10479	389	359		1

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
03־38 38 38

בוא ללגום מקורס יין משובח"

מועדון היין בחסות דיינרס קלוב, מזמין אותך להעמיק את ידיעותיך בנושא היין בקורס מיוחד בן 6 פגישות. חלקה הראשון של כל פגישה יוקדש להרצאה תיאורטית; חלקה השני ללימוד דרך הטעימה, חידוד חוש הטעם, הריח והזכרון. הקורס יתנהל בהדרכת מנהל המועדון אפי וינטר והאנולוגים ישראל פלאם, קובי גת ויאיר מרגלית.

מחיר הקורס
285 ש"ח + מע"מ

אפי וינטר

פתיחת הקורס הבא - 14/12/88
מלון דן ת"א, שעה 20.00, מדי יום ג'.

הרשמה טלפונית
דיינרס קלוב,
מחי הזמנות יין -
03-5467010
03-5463714

מועדון היין

בחסות דיינרס קלוב.

مكنز من الاهل

מכתבים למערכת הארץ

פרסומים מטעים

כמי שמקבל את משכורתו מכור, עקב אחר ההתפתחויות בה בשנים הי אחרונות ובתוך כך גם אחר האירועים האחרונים, נראה לי שיש ברבים מהפרסומים על מצבה של החברה משום הטעיית הציבור (ואולי בית המשפט). כוונתי לנתון שמרבים להזכיר באחרונה: "קונצרן כור מע־ סיק כ־27 אלף עובדים ומהווה מקור פרנסה לעשרות אלפי בתי אב בישר־ אל" ("הארץ" 19.10 – ציטוט מתוך גימוקי עורכי־הדין כספי וקנטור בבקשתם לבית־המשפט המחוזי בת"א).

העמות נתונים בצורה כזאת יוצ־ רת את הרושם שפרנסתם של עשרות אלפי עובדים נתונה בסכנה. ולא היא. הקונצרן מורכב מעשרות מפעלים שבחלקם כור היא רק שותפה (לעתים זוטרה). גם בעת פירוק, במידה שיתממש, המפעלים ברובם יישארו במסגרת אחידה שאינה נתונה לפירוק או מכירה. האם מישהו מעלה על הדעת שמפעלים כמו קבוצת תדיראן (11,000 עובדים), סלוד (1800 עובדים), טבע (1300), גשר (750) יפורקו גם הם? נהפוך הוא,

לרבים מהמפעלים הפירוק יפתור בעיות ויפחית עלויות הנגרמות בשל ההשתייכות לקונצרן.

נכון שהמסגרות הניהוליות – הנהלות החטיבות, האגפים וכו' – יצ־ טרכו להיעלם עם הפירוק. אולי בשל כמה מאות העובדים, שבהם הדברים אמורים, יש מי שדואג להציג את הנ־ תונים בצורה מעוותת ומגמתית (ייתי־ כן שהסיבות אחרות ונעוצות במסגר ההסתדרות?).

אלי

(השם המלא שמור במערכת)

שימוש מצמרר בציונות

אני קורא קבוע של מאמריו של ד"ר ישראל אלדד, ולמרות שאיני מסכים כלל עם עמדותיו, אני נהנה מסגנונו ומהרטוריקה המעולה. הגם שהשקפותיו הפוליטיות רחוקות מאלו שלו כרחוק מזרח ממערב, דבריו – בניגוד לנאומים פוליטיים מסוימים שאני שומע בימים אלה בטלוויזיה – אינם מעליבים בדרך־כלל את חבתי. אין בהם רמטוריקה, סילופים, הנאי אמיתות וכיוצא באלה, וניכר בכותב שהוא כן ומשוכנע בצדקתו.

רק דבר אחד מעביר בי צמרמורת במאמריו של אלדד: המשמעות שה־ מילה "ציונות" מקבלת אצלו. אני מתאר לי מה היו חושבים אבות הציונות, במיוחד הרצל ונורדאו, על ה"ציונות" שבפיו. כל אחד ממאמריו יכול לשמש הוכחה ניצחת בידי שונאינו בארץ, הכורכים ציונות בגי־ זענות. הוא מטיל שיקוצים בציונות, בדיוק כמו שכהנא מטיל שיקוצים ביהדות. בקדימיסקי התפלפל בזמנו על המעמד הבחות הראוי לעמלק בבוא המשיח, ומנהיגים ציוניים הביעו, לפני חצי מאת שנים, דעות אקדמיות על מה שיהיה אולי אפשר לעשות אי־פעם במצב הפתוחי מסויים. אלה הם הדברים המשמשים, בהתאמה, לכהנא ולאלדד, תנא דמסייע לפעולות של עושק וגזענות.

לדעתו של אלדד, כנראה, אין כאן עושק או גזענות, שכן הארץ הזו היא שלנו. כיוון שהערבים גזלו אותה מאיתנו, זכותנו היא להחזיר לעצמנו את הגזל. הרעיון שקומץ מתנחלים הם בעצם "הבעלים החוקיים" של ישע, ולכן זכותם לשלוט, לגרש או לעשוק מיליון וחצי "האפרים" שפ־ לשו לארצותם, הוא סביר בדיוק כמו הרעיון שהאינדיאנים באזה"ב רשאים לשלוט, לגרש או לעשוק את הלבנים היושבים בצפון־אמריקה.

נחמן גבעולי

תל־אביב

הצנזורה למען המפיצים

ראיתי את הסרט "פיתויו האחרון של ישו" בחו"ל. הסרט הוא 21 קאראט של זבל טהור מכל בחינה שהיא, וזאת בלי להתייחס לתוכנו ה"דתי". הקהל ישב וצחק, והדבר האחרון שסרט זה מתיימר להיות – הוא קומדיה.

מה שמוזיק את הסרט בחיים הוא השערוריות שמסביבו. ומתגנב ללבי החשש שמהומות אלה מאורגנות על־ידי המפיצים.

כדרכה בקודש עשתה הצנזורה הישראלית שירות נפלא למפיצים המקומיים, אם בכל זאת יוצג הסרט בארץ. לולא כן, היה הסרט נידון לכישלון חרוץ בקופה, וזה בדיוק מה שמגיע לו.

מאיר עילם

רמת־גן

יברככם האל

בשמנו ובשם מיליוני נוצרים מאמינים ברחבי העולם אנו מודים למועצה לביקורת סרטים על החלטתה לאסור את הקרנתו של הסרט מסילהדרפה – "פיתויו האחרון של ישו".

באזה"ב הגדירו את הסרט "צליבתו של ישו על צלולויד", והחוקא האמנה שזה חזרות מייחסים לה הנוצרים את הפגיעה בישו, היא היחידה שער בה פסלה את הקרנת הסרט.

תהיה עמדתכם זו אות ומופת לכנסיה ולעולם כולו. יברככם האל על פסיקתכם הנ"ל.

יאן וילאם ונדרהובן

השגרירות הנוצרית הבינ"ל

ירושלים

תקליטים / דני בלושטיין

הנצחה נכונה

הסמית'ס – חסר מעצורים; (RANK)

יש חיים אחרי המוות – לראיה, הסמית'ס. הם אמנם מתו כלהקה אך דווקא או יוצא תקליט שלהם בהופעה חיה. אילו לביטלס היה רעיון כזה לא מרובר בעוד ניסיון של חברת תקל־ טים לסחוט את המיץ מפרי מיובש. הסמית'ס של ההופעה הזוהה אינם הסמית'ס של אולפן ההקלטה. מור־ יסי, זמר שמנהגו לטייל מסביב המלך דיזה הקים לו שונאים רבים, מתגלה דווקא בהופעה כזמר מצוין – מדויק, רב־עוצמה, אירוני. אבל לא במוריסי, שעל איכויותיו כבר נכתב רבות, באנו לדבר, אלא בג'וני מאר, הגיטר־ יסט היהודי של הסמית'ס, שבהופעה עבר מרכז הכובד אליו.

מאר הוא ללא ספק אחד הגיטריס־ טים המקוריים שצמחו בשנים האחרו־ נות במוסיקת־הרוק. ב־VICAR IN A TUTU למשל, הוא נשמע כמו מוטציה אוונגרדית של "הצלליות". את מלוא יכולתו הוא מפגין בקטע האינסטרומנטלי האגרסיבי "הרכבת לדרייר". אולי הצגות חלקה, כפי שבאה לביטוי בהקלטות האולפן של הסמית'ס, עומדות מאחורי פירוקה מהלהקה, שהביאה בסופו של דבר לפירוקה.

לבד מניתוחי הפוסט־מורטם המגלים פרטים חדשים באנטומיה של הסמית'ס, ישנם כמובן השירים הבואבים, הדיכאוניים, שבה מיטיבים להאר את הרכרוך של הרוק בשנות השמונים: "המלכה מתה", "פאניקה", "הפה הגדול מכה שוב" – ואפילו, למרבה הפלא, שרשרת שירים שבה מבצע מוריסי, בין השאר, את הקלאסיקה האלוויסית HIS LATEST FLAME . RANK הוא ללא ספק אלבום הגצוה מכובד לאחת מלהקות הרוק החשובות והמ־ קוריות של שנות השמונים.(NME)

נחום היימן – נחצ'ה '88

בהערות הדיגניות שרשם על גב העטיפה (מוטר שבעלם אגב מעטיפות תקליטים בארץ) מכלל נוצצ'ה, הלא הוא נחום היימן, את סיפור חייו המע־ ניק לו קושאן על השיר הישראלי. בלחן של היימן, רייג המשליך מבמורות אינו אנבוניגים פתטי, אלא כמוסת־זמן אמיתית. כרגלו, מאז חזר לפעול בארץ לפני מספר שנים, אוסף סביבו היימן כשרונות ידועים יותר או פחות. על חלקם, דוד ד'אור בעל הנוכחות הקולית המרשימה, עוד נשמע רבות. מאחרים, הצמד אורנה ומשה דץ בעיקר, נבגה להימנע בע־ תיד. היימן בחר בהם כדי לבצע את להניה היהוד־אנכרוניסטיים – "נשב מול אש המדורה הזמה" ("שיר הדר־ כים" המעובד) או "שיר למעגל". חני לבנה, לעומת זאת, מרשימה בזוק ליוה א־קפלה ("ערב") שבה היא שרה ב־24 קולות.

התגלית של התקליט היא ללא ספק ד'אור – בראש יפה, "על גבול הים האדום" עם ריבי בן תש"ם, "הכהל והזוהר" שהוא "אנשי נשמה" החרש של נחצ'ה, ב"סיפור אחד באמצע הרוב" בעל הגוון הג'אזי הסקסופוניסט הנציין לא זכה משום מה לקרדיט) וב"מעגלים קבועים", בלדה שמבליאה רוק עם שירי היחוד ומאפשרת לד'אור להפגין את עוצמת

"זוויות" עם דייב ליבמן – בלתי צפוי

השם של הקוסמופוליטי־דיסק שהוציא הרכב הג'אזי המקומי המעולה הזה הוא ללא ספק קולע. לא היה צפוי שבתוך פחות משנתיים יקליטו "זוויות" את אלבומם השלישי במספר, כפי שלא היה צפוי שאת אלבומם השלישי הם יקליטו עם

מוריסי. מדויק, רב־עוצמה, אירוני

קולו.

קליבר מסוד־הגדול של סופרן־סקס־ פוניסט האוונגרד הנובע דייב ליבמן. את ליבמן פגשו חברי להקת "זוויות" בפסטיבל הג'אז באילת והזמינו אותו להקליט עמם. החיבור מרגש, לצערנו, שכן אף שליבמן הוא ענק אלתור, לא נוצרה במפגש המאלתר הקצרצר בינו לבין חברי "זוויות" בקר דת האיזון המיוחלת.

"זוויות" רחוקים מלהשתוות אל ליבמן בגנינה, וכשהגיטריסט סומי בלמן מנסה לעמוד לאלתורו של ליבמן בקטע הפותח MIND SLEEP התוצאה מביכה משהו, ביחוד אחרי הדרישה המרוק שמעצב בין ליבמן לפנטונן ריצ'י בדיוק בתפסיכה. ...שותפר בקטע השני שהקליט ביחד – "מוריס", שבו "זוויות" נותנים לליבמן את המצע הנבון להתבטא ממנו לסולו ליוי מרתק ולדואט מקסים עם הקלרנית של הרולד רובין.

בקטעים של "זוויות" לבדם מורגש הגיבוש המוסיקלי של ההרכב.

GINGER MAN הוא דוגמה מצוינת לכך. ל"זוויות" יש בהחלט מה להציע, אך לא כאינסטרומנטליסטים דגולים במפגשי אלתור, אלא כהרכב הפועל כיחידה עם "אינטגרטיב" משלה, בכיוונים מוסיקליים לא מקובלים ויר־ צר כאן מקורי, בעל אוירה וייחוד משלו. (קולטוקטו דיסק – TAGG Is).

הסמית'דינס – מחשבות ירוקות

שנות השישים חוזרות, אף זה אינו עושה כוזרות בשימפון שפשה במר־ סיקת הרוק של שנות השמונים. הסמית'דינס – להקת רוק אמריקאית שמרובר בה רבות באחרונה – אחוזת בשנות השישים ביד אמיצה. לפעמים היד הזאת חופפת, שאולה, כמעט ללא בושה, מהשנים הנפלאות ההן. מי שאינו מאמין, שיאזין ל"דרק דיבון" הפותח את התקליט, ישים מיד לאוזניו את "סופר ספרי הבינ־ של הביטלס, ויגלה שפראות הגיטרה הקלאסית של ג'ורג' האריסון משוחזרת ברייקנות ע"י הסמית'דינס.

אך אין זה אומר שלסמית'דינס אין מה להציע. הרוק שהם יוצרים אולי אינו מקורי, מתקשה להיגמל משח־ שין, אך הוא אנרגטי ועושר בהר־ מוניות המקסימות של שירי שנות השישים. הסמית'דינס ממשיכים למע־ שה כיוונים מוסיקליים שהיתוד הביטלס, הקינקס והאבנים המתגל־ גלות של אמצע שנות השישים, ועם מוזרים כאלה אי אפשר להפסיד.

"בלא להתכוש למסלולית שבגבר, מבצרף אליהם כוכב־העבר ז"ל שנון, בשיר "העולם שידעתי". והעולם שהסמית'דינס, ילדים של שנות השישים, ידעו, היה ללא ספק מעניין יותר מזה הנוכחי. לכן, למרות חוסר המקוריות, כדאי ללכת על המחשבות הירוקות שלהם. (הליקון).

יש עניין

בהתייחסו לדו"ח אמנסטי אינטר־ נשיונל לשנת 1987 כותב תום שגב על האומר של משפט אנונה: "הוליף – נעגש. מה העניין?"

העניין הוא שאנונו "הוליף" לציבור בישראל מידע שבוזב הממ־ נות הנוגעות לדבר הוא גלוי ופתוח לדיון ציבורי היממצאותו של נשק גר־ עיני בידי הממשלה. העניין הוא שאנונו לא הועמד למשפט ככל עבריין בישראל; הוא נחטף באופן בלתי־חוקי ממדינה אחרת, כנראה סומם והועבר לישראל בתנאים בלתי־אנושיים. אנונו הוחזק במשך 5 שבועות מבלי שממשלת ישראל תו־ דיע בפומבי שהוא נמצא בידיה ומבלי שנמסר למשפחתו על תפיסתו.

איננו יודעים מה עבר עליו במשך שבועות אלה, האם היה נתון ל"לחץ פיזי מתון" של חוקרי השב"כ, האם בגבן, כפי שאחיו טוען, שאולץ לאמץ זהות בדויה ולגדל זקן. אנו כן יודעים שמאז ועד היום, שנתיים בדיוק, מוחזק מרדכי אנונו בבידוד מוחלט, כאשר מצלמה עוקבת אחר מעשיו 24 שעות ביממה, גם כאשר הוא ישן, גם כאשר, במחילה, הוא עושה את צרכיו.

העניין הוא שאנונו הובא למשך פט בדלתיים סגורות, מבלי שהציבור יידע בדיוק מהן ההאשמות, כיצד התנהל המשפט, האם נערך משפט הוגא וכיצד נחקר אנונו. העניין הוא שכנראה לא נקבל תשובות לשאלות אלה, לפחות עד שיצא מרדכי אנונו מתאו המבודד בכלא אשקלון בעוד 16 שנה, אם יהיה מסוגל בכלל לספר לנו משהו או.

האם תום שגב מכיר עוד הרבה מקרים של אסירים המוחזקים בתנאים כאלה, ולכן אין הוא רואה בכך "עניין"?

ריבה מוס

תל־אביב

הארץ ממליץ

הזכינה של באבטו (ת"א, חיפה, ירושלים) – ארוחה צרפתית מפוארת מוגשת בכפר דייגים קטן לזוג יוש־ לבר שבדנמארק, על ידי באבט (סטפן אודראן) המשרתת המסתורית של בנות הכומר. לפי סיפור של איזאק דינסן ("זכרונות מאפריקה").

קיץ אצל סבא (ת"א) – סרט עדין מטאייוואן, על שני ילדים, אח ואחות, המבלים חופשה בכפר כשר אימם עוברת ניתוח בבית החולים.

מרגמיק (ת"א, חיפה, ירושלים) – סרט מתח בבימויו של רומן פולנסקי, עוסק בהעלמה של אשת רופא המגיע לוועידה מקצועית בפאריס.

מרדף הצגות (ת"א, ירושלים, חיפה) – שוטר לשעבר (רוברט דה נירו) נשכר ללכוד מועל בכספים (צ'רלס גרודין) הנרדף גם על ידי המאפיה. משחק טוב ואיזון מוצלח בין פעולה והומור.

בגלל המלחמה ההיא (ת"א) סרטה של אורנה בן דור־ניב המפגיש שני דורות על הרקע הטראומטי של השואה. דור הניצולים ובניהם – מש־ פחות פוליקר וגלעד – הממשיכות לחיות את הימים הנוראים הם בזכר־ נות ובמוסיקה.

מאחר האיש החולם (ת"א, ירושלים, חיפה) – סיפורו של מעצב מבוניות בעל חזון באה"ב שלאחר מלחמת העולם השניה, מספר בתנופה הצלחתו ע"י פרנסיס פורד קו־ פולה ("הסנדק").

החיים הם נהר ארוך ורוגע (ת"א, חיפה) – סאטירה משעשעת על הבורגנות הצרפתית. חילופי תינוקות על־ידי אחות בי"ח נקמנית מזעזעים חיי משפחה בורגנית.

הקמיקזרית (ת"א) – קומיטרית מצבא האורם נכנסת להריון מחוץ לנישואין ונאלצת להתמודד עם תינוקה בבית משפחה יהודיה בעת מלחמת האזרחים בין הלבנים לאדו־ מים. היה אסור ע"י הצנזורה הרוסית בגין אהדה ליהודים.

אהבנו כל כך (ת"א, חיפה) – ב־ אמצעות סיפורם של שלושה חברים והאשה שהם אוהבים, מתאר הבימאי האיטלקי אטורה סקולה את השינויים באיטליה בשנים שלאחר מלחמת העולם השניה, ואת היחס בין מצ־ אות האשליה, בין חיים וקולנוע.

קפה בגדד (ת"א, ירושלים, חיפה) – משל־קומדיה על אישה בווארית שוטעת הנגיזה מן המדבר לפונדק אמריקאי נידח בשם "קפה בגדד" ומשנה את חייהם של יושביו. בבי־ מוטו של מארשאן סגברכט ובבימויו של פרסי אדלון.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים בטקרים דחופים: מ־9 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בתחנות מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בת ים 5793333
הרצליה 052־541333
נתניה 823333
רחובות 08־451333
בני ברק 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
הקריות 04־763333

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' – 20.00–8.00
ביום ו' – 15.00–8.00
טלפונים 03־433300

שר"ן – שירות רפואי נייד (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים): ירושלים, מוקד יום – 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג – 226191 מכבי טל' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן תל־אביב, מוקד יום – 218020, 218098
מוקד לילה – 631811 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכבי ב"ר

שכפר – שירות רפואי לקטן (מו"פ) שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24–19: טל' 03־7549111 "שקפ" מנוי 222.

שלי"ה – שירות רפואי לקטן (חיפה) בימי חול בשעות 19־24 ימי שישי 14־24, בשבת 08־24 טל' 04־388541 קוד מנוי 1665

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף מנגר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03־285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות מר כוכבא 49 טל'

03־284649 פתוחה בימים א'־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00

שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00

ירושלים ב"ח הדסה ע"כ – 22–16

קופ"ח לבית –

שירות מיטיים לרופאה, שיקום והדעה בבית.

מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052־548575

אחות־ית 1500 7549111

ער"ן – עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות)
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 03־261115
חיפה 672222/3
נתניה 053־335316
באר־שבע 057־418111
כרמיאל (גליל מערבי) 04־988410
כפר סבא 052־913999
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223888

מרכז סיוע לקרבנות אונס (24 שעות):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע לנפגעי לחץ

מבצע "מטבעלים":
א' ו־ה' 11.00־15.00
ב' ו־ד' 16.00־18.00
טל' 220831

רח' מאפו 13 תל־אביב

יד ביד – ארגון למצוקת לילד ולהורים

תל אביב – לילך 226827 24 ש' ביממה לחורים, בימים ב', ה' מ־20.00־17.00, 222732

ירושלים – 243858

חיפה והגליל – 229488 מ־11.00־20.00

הגליל המערבי – 04־922222

קו אלי – המגוררה לזכות הילד עזרה לנפגעי אלימות כלפי ילדים 16.00־20.00 א'־ה' 261070

ארגון לשירות אדם – חברה סוציאלית לשירות הציבור בנוש דן 24 שעות ביממה 03־5461727/8

שה"ל – שירות הייעוץ למשפחה פונדקיו תמ"ק לציל לב

(מרטי) 330848

ויצו – 24 שעות קו ארגם לנשים מוכות טל: 5461133־03, 550586־03

הוועד למלחמה באיידס – הגברה וסיוע לחולים, מידע מוקלט 24 שעות בטלפונ: 290101, 203121. קו פתוח בכל יום ב' 23.00־19.30 ת.ד. 33602 ת"א

תורנות מרקחת במלחמן – רוקחים ת"א 611001, 246363, 239952

רוקחין ירושלים 226335

רוקחין חיפה 645354

האגודה להבירות האיידס בישראל שר הטשיילד 108 ת"א 5619463

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקה – (ילדים, פנימית, כירורגיה)

ירושלים הדסה ע"כ (פנימית, כירורגית, עיניים)

חיפה רמב"ם (אורטופדית, נשים)

בקור חולים (א.א.ג)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב – כבי דיזנגוף 174 222386

קופ"ח מכבי בן יהודה 26 203492

ירושלים – מרפאת רוממה הנ"צ 28 523191

חיפה – יבנה אבן סיני 7 6722288

חולון – אורן הנשיא 32 889153

בת ים – כבי בת ים הנביאים 3 5515671

נתניה – תרופת הרצל 2 28656

רמת גן – המכון ביאליק 30 723674

פתח תקוה – אסתא ברוך הירש 911710

הקריות – מרכז מכום שד' ירושלים 29 קרית ים א' 759441

הדרה – יפה הנשיא 66 322122

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י בנות מקוםני – ייעוץ ומידע בנושא חברה, משפחה, מיניות – אנשי מקצוע. ימים ב' ג' ו' – 16.00־19.00

רמב"ם 9 5101511/2

חיפה: ימים א' ו־ד' 19.00־16.00 רח' הסמרים 14 טל' 381520

מרכזי מידע – אגד

02־304304 03־432777 04־549121

הסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ

מוגש כשירות לציבור על ידי

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן
08.05 שעת כושר
08.15 תולדות הישוב
08.40 אנגלית ו'
09.00 מדעי הטבע יסודי
09.15 רוצה סומסום
10.30 מדעי הטבע ה'־ו'
11.00 חשבון ו'
11.15 יהדות קשת וענן
11.40 אנגלית ו'
12.00 מושגי יסוד ביהדות
12.25 אורחות על־יסודי
12.50 צרפתית
13.05 אנגלית י'
13.30 מדעי הטבע על־יסודי
14.00 עד כאן
14.05 האוניברסיטה הפתוחה
15.00 היי ביובה
15.10 בילס הולגרסון
15.40 שעת כושר
15.55 מיצוזים
16.20 שלום סומסום
17.00 ערב הדש

כללית

17.30 אבא אל תבי אותי
18.15 היה או לא היה
18.25 קוסכם. מרס הנפשה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) תקלאות היום
19.00 (ע) תשדירי ועדת הבחירות
ררת המרכזית
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 עד סוף
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 תשדירי המפלגות
22.15 עיניה של לורה מארס
23.55 פסוק של יום והדשות הלילה

ערוץ 2

18.35 רובינזון
19.05 "רגע לפני..."
19.05 מהדבר עד האיידס
19.35 קיץ אחר
20.30 אוכל וכלכלה
20.56 "רגע לפני..."
21.00 מסע בחלל
21.28 שירים ברקע
21.40 קרול ברנט מארחת

ירדן ערוץ 6

16.30 תכנית בידור צרפתית
17.00 חדשות בצרפתית
18.15 ירדן ביום
18.30 חדשות בעברית
18.45 מגזין ספורט
19.00 חדשות בערבית
19.30 קיט האלי
21.00 חדשות באנגלית
21.20 ג'נטלמנים והרפתקנים

לבנון ערוץ 12

12.30 חיים אחרים. (סדרה)
13.00 מועדון 700
13.30 התעמלות
14.00 האוזר הגלילי
14.30 סופר־בוק. (סרט)
15.00 שרבני הגלעים
15.30 סוס יקר מפז
17.00 חן וקשת. (סדרה)
17.30 משפחת קמבל. (סדרה)
18.00 חדשות בערבית
18.30 חדשות באנגלית
19.00 רצה במשיכת קולמוס
20.00 הווק והרי מגרו
21.00 משחקי דמא
22.00 מועדון 700
22.30 חיים אחרים. (סדרה)

רדיו

20.05 לבקשתכם
21.00 אופרה
23.10 רדיו דרמה
22.05 להיאחז בחלום
22.58 רגע של עברית
23.05 מחפשים את המטמון

קול המוסיקה

06.01 שעון מוסיקלי
07.07 בהאזנה נינוחה
09.00 שעה עם אנסמבל
10.00 קונצרט בוקר
12.57 פינת השיר
13.00 קלאסיקה
14.06 גן הפרמיירה
15.00 אנתולוגיה בגליל
16.00 מאולמי הקונצרטים
18.00 ממרף הוקלייטייה
19.00 אבנים באולפן

רשת א'

16.05 מושבים
17.05 צבעי הקשת
18.06 מנוחת ערב
19.00 שיחודים לעולים
22.05 חבר מאוחו כוכב

רשת ב'

18.06 יומן הערב
19.00 הנה הנה
20.05 מבעיים ושקיעים
21.00 מהדורת החדשות
21.30 מבזקים ושקיעים. המשך

רשת ג'

18.06 הבעקה האחרונה
20.05 כשר באוזניים
21.05 פנייג ג'אז
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

18.05 יער משודר
18.45 משבר עולמי
00.05 בשתי לילה
02.00 לא רוצים לישון
05.00 צלילי בוקר

צה"ל 1

19.05 שירים מכאן
20.05 שירים בנושא אחד
21.00 מהדורת החדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 עשרים וארבע, וזהו שהיה
23.55 מי מנגן מהמוסיקה

צה"ל 2

19.05 קלאסיקה מוסיקה
20.05 מבעד המוסיקה הלועזית וחיים
22.03 אומקת עשר
23.05 קול הבאו הזה

שידור קבוע

רשת א'

06.16 והאר עינינו. שירים בסגנון חסידי ☐ 06.30 סיכום המשנה היומית ☐ 06.35 דף בגרא יומי ☐ 06.50 פרקי היום בתנ"ך ☐ 07.30 יומן בוקר. שירים ישנים ☐ 08.05 חזנה ☐ 09.05 סלח־זינ. שירות מידע ☐ 10.05 מבזקי בוקר ☐ 11.05 יודקיודק. שירים עבריים ☐ 12.05 מעודכן יהדותנו ☐ 14.06 בראש צעיר. מאוזון לילדים ☐ 15.00 שירים עבריים. 15.30 האוניברסיטה המשודרת

☐ 08.45 סוס לשלום ☐ 09.05 ביקור בית (ג' "בראש צעיר") ☐ 10.05 כל צבעי הקשת ☐ 12.05 אלף־אלף ביביה ☐ 13.05 בזמני הזמן. חדשות ושמחנים ☐ 14.06 ברבזחתם. החד ההמנו ☐ 15.05 שירים ושערים ☐ 16.05 תזכורת הארץ ☐ 17.05 הגעי קטו ☐ 17.55 קוראים פתגלים. קוראים במלבלים

רשת ב'

06.06 השכם בבוקר ☐ 07.00 הבוקר הזה

רשת ג'

06.05 בוקרת לשחר. חוקים הנוכחים ☐ 07.05 שיר בבוקר בבוקר. שירים עבריים ☐ 09.05 "עם כבר תשע"ע ☐ 10.05 זוגיים שבים עם שמיהה אימבר ☐ 11.05 מלאכי הוקה "על הקר" ☐ 12.05 "אוהבה יהמוזימה" עם יואי סיאס ☐ 13.05 רק כימי חול עם סגום ש"ר ☐ 14.06 "לי ולך" שיר הרבה עם חיים

עמית ☐ 15.05 "הדש חדש המודרים" 16.05 מסע 80 עם יואל רביד

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת ☐ 06.30 מקומות עין. חדשות ☐ 07.07 שבע אמ. שבע. עם צביקה שחרא ☐ 08.00 בוקר טוב ישראל. אקטואליה ☐ 09.05 איזה בוקר. עם אלי ישראל ☐ 10.05 "עשרה שירים עבריים" ☐ 10.55 "מי מספר מרקופוטות" עם דודי זבר מבל ☐ 11.05 גגון לקבשים. עם רוני רשפון ☐ 13.05 "זה ימי"... ☐ 14.05 "צהריים יומיים" ☐ 15.05 "שירים לוהג" עם אורי פל ☐ "אל רקה לב". פינה יומית שעיקרה מחלות לב ☐ 16.05 ארבע אחר הצהריים. שירים עבריים ☐ 16.45 באמצע מילולי פינתו של אבשלום סוד

קולנוע

תל־אביב

אורלי – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.45, 9.15
אלנבי – המעקלים 7.15, 9.30
אסתר – ביג 5.00, 7.30, 9.50
בית לסין – לול 11.15
בן יהודה – פרסידיו 5.00, 7.15, 9.30
גורדון – הזכינה של באבט 5.00, 7.30, 9.45
גת – בוקר טוב ויאטנאם 5.00, 7.20, 9.45
דקל – ביג 7.10, 9.35
דיזנגוף 1 – קפה בגדד 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 2 – מקין בלוז 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 – כפר קטן שלי 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
הקולנוע – בית בגזר אמריקה – הפרסיידים מרלבא 4.15, 7.00, 9.30
דרייב־אין – ותיק מבוקש 7.30, 9.50 סם 12.00
הוד – פולטרגייסט 5.00, 7.15, 9.30
חן 1 – בת לחות 2.50, 5.00, 7.05, 9.50
חן 2 – פרנטיק 5.00, 7.50, 9.50
חן 3 – לסביר באבבה 5.00, 7.30, 9.50
חן 4 – בגלל המלחמה ההיא 2, 5 ,7.30 ,9.50
חן 5 – ללא מקבורים 2, 5 ,7.30 ,9.50
לימור – צבעים 5.00, 7.15, 9.30
לב 1 – החיים הם נהר ארוך ורוגע 2–5–8–10
לב 2 – בגלל המלחמה ההיא 2–5–8–10
לב 3 – מלאכים בשמי ברלין 2–5, אהבנו כל כך 7.20, 9.40
לב 4 – הנכינה המוכמה 2–5–8–10
מוזיאון ת"א – קיץ אצל סבא 4.30, 7.15, 9.50
מקסים – מגלמה בלי בושה 5.00, 7.30, 9.30
סינימטק ישראלי – תקוה והוילה 7.00
בפעמת מסלום 9.50
פאלת 1 – מפריצה צפורה 5.00, 7.15, 9.40
פאלת 2 – צבעים 4.30, 7.00, 9.30
פאלת 3 – שם המשחק 5.00, 7.15, 9.30
פאר – על המוס 5.00, 7.30, 9.30
פריז – לירידי אביב 12–2–4, 7.15, 9.30
משמרת המלוחלכים 11.30 בלילה
צפון – המרדים – מנקר המרש החולם 4.30–7.00, 9.30
שחף – מרדף הצגות 7.00–4.30, 9.30
תכלת – עיניים שחורות 7.30, 9.40
תמולת – הקוסמידית 5.00, 7.30, 9.45
תל־אביב – מגלה את אמריקה 5.00, 7.10, 9.30

ירושלים

אדיסון – בת לחות 4.30, 6.45, 9.00
אוריה – בוקר טוב ויאטנאם 4.30–7, 9.15
אוסטרית 1 – הזכינה של באבט 5.00, 7.15, 9.30
אוסטרית 2 – מקין בלוז 5.00, 7.15, 9.30
אורגון – פרנטיק 4.30, 7.00, 9.15
בית אגרון – בבטור הוגן הילדים 4.30
חמשה בכפר 6.15
גרדני החוק 10.30
כפיר – מרדף הצות 4.30, 6.45, 9.00
מיטשל – קומדה הדרה 7.00, 9.30
סינמטק 1 – יום במלכודת 7.00
סינמר סלחוהריש בעל אלף הקולנוזוסים מגזויים 9.30
סינמטק 2 – הריע לגיבור המבכה 7.00
ירושה 9.00
עדן – מגלה את אמריקה 4.30, 7.00, 9.00
עמיר – מסריצה צפורה 7.00, 9.15
רון – ביג 4.30, 7.00, 9.00
ת. ירושלים – קפה בגדד 4.30, מאחר־ האיש החולם 7.00, 9.30

באר־שבע

חן – מגלה את אמריקה 7.15, 9.30
היכל התרבות – חופשה בכפר 7.15, 9.30

הרצליה

דוד – מגלה את אמריקה 5.00 7.15, 9.30
חן אבריה – הקיסר האחרון 6.15, 9.30
היכל – ממליצים ערכים 7.15, 9.30
העשל – העיר אין הקנות
תפארת – בלא מעצורים 7.15, 9.15

רמת גן גבעתיים

אוהלים – ביג 5.00, 7.30, 9.00
אורדע – מרדף הצות 7.00, 9.30
הדר – הבור של הברה שלי 5.00, 7.15, 9.30
לילי – כמעיין המתגבר 7.30, 9.30
שבוט – מאבן 7.00, 9.30
רב־חן 1 – בוקר טוב ויאטנאם 5.00, 7.20, 9.50
רב־חן 2 – פרנטיק 5.00, 7.20, 9.50
רב־חן 3 – בעל בהשאלה 3.00, 7.30, 9.50
רב־חן 4 – הנכינה הקטומה 5.00, 7.30, 9.50

כפר סבא

חן – מגלה את אמריקה 7.00, 9.15
טכל – מפגש להום 7.00, משדרים חדשות 9.15

חדרה

חדרה – מגלה את אמריקה 5.00, 7.00, 9.15
חוף – מגלמה בלי בושה 7.00, 9.15

בית שאן

אולם מפודוש – מגלמה בלי בושה 7.15, 9.15

ראשל"צ

רון 1 – מרדף הצות 4.30, 7.00, 9.30
רון 2 – ביג 5.00, 7.15, 9.30
רון 3 – מגלמה בלי בושה 5.00, 7.15, 9.30

עפולה

היכל התרבות – מרדים בקלות הגג 7.00, 9.15
מסתורין – מגלה את אמריקה 9.00

רמת השרון

כוכב – ספייד, ביטל גזם 7.15, 9.35

נתניה

אסתר – פרסידיו 5.00, 7.15, 9.30
מסדיו – בוקר טוב ויאטנאם 5.00, 7.15, 9.30
שרון – העיר אין הקנות פרסים
חוד – החיים הם נהר ארוך ורוגע 7.15, 9.30

פתח תקוה

היכל 1 – מרדף הצות 4.50, 7.00, 9.30
היכל 2 – פרנטיק 5.00, 7.15, 9.40
היכל 3 – מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.40

ק. אונו

ברבר קולנוע – מלך הסלים 7.00
חול ספריס 9.15

חיפה

אורה – מאקר – האיש החולם 4.30, 7.00, 9.15
אורלי – כפר קטן שלי 7.00, 9.15
רב אור 1 – פרנטיק 4.15, 6.45, 9.15
רב אור 2 – שם המשחק 4.15, 6.45, 9.15
רב אור 3 – העולם על פי גארפ 4.15, 6.45, 9.15
רבינת 1 – בוקר טוב ויאטנאם 4.15, 6.45, 9.15
רב בת 2 – לב מגיר באמבה 4.30, 7.00, 9.15
חן – ביג 4.30, 7.00, 9.15
סינמטק – קפה ממריה – לול 5.15, לירידי אביב 7.15, 9.50
פאר – ביג 4.30, 7.00, 9.15
רון – מרדף הצות 4.30, 7.00, 9.15
שביט – חיים הם נהר ארוך ורוגע 7.00, 9.00
קרן אור המודרש – הזכינה של באבט 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 1 – מסריצה צפורה 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 – קפה בגדד 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3 – מגלמה בלי בושה 4.30, 7.00, 9.15

קריות (חיפה)

אורות – מרדף הצות 6.45, 9.15
בית העם – פרסידיו 7.00, 9.15
היכל – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 8.30
כינן – הבור של הברה שלי 7.00, 9.15
סביון – ביג 7.00, 9.15
סטודיו – ביג 7.00, 9.15
סתוה – מגלמה בלי בושה 7.15, 9.15
בית העם – אהבנו כל כך 7.15, 9.15
הדר – פרנטיק 7.15, 9.15
חן – המסע הפסלא 4.30, מגלה את אמריקה 7.15, 9.15

אשקלון

אורור – מחליפים ערכים 4.30, 7.30, 9.30

נהריה

היכל התרבות – הקיסר האחרון 6.00, 9.15
רון – תקוה והוילה 7–9

חולון

מגדל – ביג 7.30, 9.30
רינה – פרסידיו 5.00, 7.15, 9.30
מגדי – מרדף הצות 4.30, 7.00, 9.30
ארמון – הזכינה של באבט 7.30, 9.30

רחובות

בית העם – אהבנו כל כך 7.15, 9.15
הדר – פרנטיק 7.15, 9.15
חן – מגלה את אמריקה 7.15, 9.15

צפת

בית אלון – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15

טבריה

יד שמואל – שם המשחק 7.00, 9.15

בת־ים

אורדיום – הקיץ של אביה 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות – ללא מעצורים 7.15, 9.30

עכו

אודיטוריום – אלף הסורות של בית יורק 7.00, 9.15

אוניברסיטת תל־אביב

סדרת הרצאות זכרון ע"ש אוטו הרץ בחקר הסרטן

שתנתן על ידי

PROFESSOR N. AVRION MITCHISON

בנושא:

The Logical Structure of the Immune System

הרצאה ראשונה: ביום רביעי ה־26.10.88, שעה 14.00
The Evolution of the Regulatory Compartment and the Structure of the Lymph Node

הרצאה שניה: ביום חמישי ה־27.10.88, שעה 14.00
Splitting the Regulatory Compartment

הרצאה שלישית ביום ראשון ה־30.10.88, שעה 14.00
Applications

ההרצאות תתקיימנה באודיטוריום ע"ש רוז ומוריס לי (14), בנין בריטניה ע"ש כהן – פורטר, הפקולטה למדעי החיים ע"ש ג'ורג' ס. וייז, אוניברסיטת תל־אביב.

– הציבור מוזמן –

הלימה למפגש

פורום מנהלות בכירות של המרכז הישראלי לניהול

26 באוקטובר 1988, אחה"צ מלון דן, ת"א

הרצאה –

"THE NEW AGE-העידן החדש"

מרצה: ד"ר בירה כפיר

* תפיסות מרשבירות של ממדש האדם בעידן הביולוגי ובבשורה האינטלקטואלית.
* האומנם דפוסי חשיבה חדשניים לקראת סוף המאה?
* נשים בעידן החדש – מודעות למימוש הפוטנציאל הטבעי.

מנחה: ד"ר מרילין ספר, אוניברסיטת חיפה
מנחה: פרופ' רבקה בר יוסף, האוניברסיטה העברית

דיון פתוח בהשתתפות הקהל.

למפגש הוזמנו מנהלות בכירות מכל מגזרי המשק בתפקידים של: מנכ"ל, סמנכ"ל, ראש אגף, ומקידי מטה בכירים וכדומה. מנהלות בכירות שטרם קבלו הזמנה ומעוניינות להצטרף לפורום. בנוסף ניתן להשתתף במפגשים. האפשרויות לפנות לטל. 03-257202

המרכז הישראלי לניהול

בית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו
תא 9626/88 הת. 1143/88

הזמנה להציע הצעות

מוכשמה בזה הצעות לרכישת מכרן לפי הפירוט שלהלן:

1. כרם גליל 6 מבלן בנאשל כולל של 112,574 קרי.
2. ... גליל... בשטח כולל של 1,007,510 קרי.

3. המבנה ממוקמים בכרמים המוצרים בכוכון שטוח למכלה משום.
4. המכרן שיכים לחברת אלמל ביום ביתו ... ש"ח 1143/88 ו... 9626/88.
5. ...
6. הצעות יוגשו עד 11.11.88 ...

בנימין ברק, עו"ד
... כונס נכסים של חברת אלמל בע"מ
...

תיאטרוני ישראל

הערב יום ד' 26.10

התיאטרון הבימה:
הנפש הטובה מסצ'ואן – 20.30
המלביש – הבימרתף 20.30
מרלה אמרה – כפר סבא ב־16.00

התיאטרון הקאמרי:
בית ברנרדה אלבה 16.30, 20.30

דחפון

שירות הודעות מבוקרי של הצקור

לבעלי כרטיס אשראי

03-611 001

בורסת היהלומים הישראלית בע"מ

רמת־גן

הזמנה

כל בעלי מניות היסוד של החברה, מוזמנים בזה לאסיפה כללית יוצאת מהכלל של החברה.

שתתקיים ביום חמישי ח' בכסלו תשמ"ט 17.11.88 בשעה 15:00 בדיוק, בבורסה.

סדר היום:

1. בחירת יו"ר האסיפה.
2. הגדלת ההון הרשום של החברה מסך של 4,186,413.78 ש"ח לסך של 8,378,000 ש"ח וזאת ע"י יצירת המניות מן הסוגים הבאים:
   - א. 350 מניות רגילות בנות ע"נ 0.001 ש"ח כ"א.
   - ב. 832,240 מניות רגילות בנות ע"נ 0.0075 ש"ח כ"א.
   - ג. 870 מניות בכורה ניתנות לפדיון בנות ע"נ 0.001 ש"ח כ"א
   - ד. 16,351 מניות יסוד בנות ע"נ 0.2 ש"ח כ"א
   - ה. 428,800 מניות יסוד בנות ע"נ 0.0075 ש"ח כ"א וכן ע"י יצירת המניות מן הסוגים הבאים:
   - ו. 2,977,303 מניות רגילות בנות ע"נ 1 ש"ח כ"א אשר הזכויות הכרוכות בהן תהיינה זהות לזכויות הכרוכות במניות הרגילות בנות ע"נ 0.001 ש"ח כ"א.
   - ז. 1,200,294 מניות בכורה ניתנות לפדיון בנות ע"נ 1 ש"ח כ"א אשר הזכויות הכרוכות בהן תהיינה זהות לזכויות הכרוכות במניות הבכורה הניתנות לפדיון בנות ע"נ 0.001 ש"ח כ"א.
   - ח. 1,260 מניות יסוד בנות ע"נ 1 ש"ח כ"א אשר הזכויות הכרוכות בהן תהיינה זהות לזכויות הכרוכות במניות יסוד בנות ע"נ 0.2 ש"ח כ"א.

הערה: במקרה שלא יהיה מניין חוקי במועד הנ"ל, תידחה האסיפה בשעה אחת, דהיינו לשעה 16:00 ותתקיים באותו היום והיא תהיה חוקית בכל מספר משתתפים.

הזמנות אישיות לא תישלחנה.

בפקודת מועצת המנהלים

ד. נוה, מנהל כללי

בורסת היהלומים הישראלית בע"מ

רמת־גן

הזמנה

כל בעלי מניות היסוד של החברה, מוזמנים בזה לאסיפה כללית יוצאת מהכלל של החברה.

שתתקיים ביום חמישי ח' בכסלו תשמ"ט 17.11.1988 בשעה 16:00 בדיוק, בבורסה.

סדר היום:

1. בחירת יו"ר האסיפה.
2. שינוי אירגוני של מערך הון המניות של החברה בדרך של איחוד וחלוקה מחדש של הון המניות.

הערה: במקרה שלא יהיה מניין חוקי במועד הנ"ל, תידחה האסיפה בשעה אחת, דהיינו לשעה 17:00 ותתקיים באותו היום והיא תהיה חוקית בכל מספר משתתפים.

הזמנות אישיות לא תישלחנה.

בפקודת מועצת המנהלים

ד. נוה, מנהל כללי